Hans Jæger

Syk Kjærlihet

839.8369
J17sl

5.12.63

UNIVERSITY OF KANSAS LIBRARY
LAWRENCE, KANSAS

23-5810-8

10-50—4M

DEPARTMENT RECORD CARD—German

Name of Student.....

Preparatory High School.....

Language Preparation.....

Course	TEXTS	Hrs.	Date	Grade	Instructor	REMARKS

23-5810-s 10-50—4M

NORWAY

HANS JÆGER, SYK KJÆRLIHET

Jæger's book Fra Kristiania-Bohemen had been suppressed in the seventies and Jæger imprisoned 60 days for blasphemy. As a result he lost his job and was ostracised from good society. He subsequently emigrated to Paris, where his later works were issued - in Norwegian.

Syk Kjærlihet aroused even more excitement than Fra Kristiania-Bohemen, because of its treatment of the problem of degeneracy. A Danish critic, J. J. Ipsen, who was living in Paris, wrote a review of the book for a Copenhagen newspaper and included quotations from the book in his review. On his return to Denmark, the reviewer was imprisoned for a month!

Fra Kristiania-Bohemen was recently republished in Oslo (the former Christiania) and was received without a ripple of emotion.

SYK KJÆRLIHET

SYK KJÆRLIHET

ROMAN

AF

HANS Henrik JÆGER

PARIS
IMPRIMERIE ADOLPHE REIFF
3, Rue du Four, 3
—
1893

839.8369
J17s1

IA19 4-29-54

I

Høsten 1887 (Lørda 5te November).

Inne paa et stort, uhyggeli, bare halt møbleret værelse i første étage uti Munkedamsvejen vandrer jei alene frem og tilbake paa gulve, trist og tongt tilmode, og laver paa den siste slut a min højsterets-tale, en personli henvendelse til retten.

Jei faar den ikke til som jei vil ha den, jei er i saa altfor daarli humør, vejret er ossaa saa forfærdeli tongt og trist, ute strømmer regnen ned, og inne hersker der et rent tusmørke skjønt det er mitt paa dag.

Gud hvor jei føler mei nedtrykt !...

Utsigterne er heller ikke lyse. Iovermaaren, paa Manda, kommer saken sansynlivis for; naturlivis blir jei dømt, til trods for at enhver sjouer kan si sei sell, at man ikke kan forbryde sei imot noen *norsk* lov ve aa utbrede en bog i Sverige — men, jei *skal* altsaa dømmes. Og naar denne latterlie, skamløse dom er falt, saa skal jei altsaa forsøke aa flygte til Paris. Kansje blir jei fakket paa vejen og puttet i hulle for 5 maanter — kansje ikke... Men sell om jei slipper unna, saa staar jei altsaa der alene i Paris uten penge og uten for-

bindelser, og maa leve fjernt fra de eneste par mennesker som jei holler a i verden og har trang til aa være sammen me... Mon jei noensinne faar se dem igjen? — Til næste høst løper hennes separationstid ut saa hun kan gifte sei igjen, og da kommer de altsaa til Paris begge to, — brylluppe skal staa i Bas-Meudon, og jei er inbuden— hvis jei kan holle mei dernede saa længe. Men sell om jei det kan — ovenpaa brylluppe rejser de jo igjen hjem til Norge, og jei blir igjen alene... alene i hele verden... ingen er gla i *mei*...

Jei er blet staaende og stirre ut a vindue —

... gud saa regnen plasker i gaten!... skulle jei forsøke ennu engang aa gjøre den om igjen denne slutningen paa talen? — den *er* for daarli! og ved gud at det er synn om en saa brilliant tale ikke skal faa en mere effektfull slutning...

Aanej, jei aarker nok ikke mer, den faar være som den er, la mei bare ennu engang prøve om jei altsaa kan den orntli — og saa faar jei i guds navn hvile mei til paa Manda!

Jei placerer en stol mitt paa gulve og mei sell bak den me hænderne paa stoleryggen, og begynner saa aa holle slutningen a min tale som om jei sto likeoverfor de højstærværdie — :

Herme er altsaa den advokatoriske del a mit forsvar forbi; tilbake staar kun en personli henvendelse som jei har aa gjøre til retten — :

Højstærværdie herrer! Dengang jei ifjor sto her i denne skranke var det som literaturens advokat;

som forsvarer altsaa af en stor sak, og jei fant mei derfor forpligtet til aa iagtta de advokotoriske hensyn til det yderste. Iaar er det anderledes, jei staar her væsentli kun for at defendere min egen person, og derfor saa kaster jei nu alle advokatoriske hensyn overbord og sier Dem rent ut, at uagtet jei her, højstærværdie herrer, soleklart har bevist Dem, at det er mei som har ret og denne hr. Sørenssen som har uret, saa tviler jei allikevel ikke et øjeblik paa at jei jo blir dømt. Jei skal sie hvorfor — :

Paa det tydeliste hadde min defensor ifjor paavist for Dem, at en opfatning af Krl. 8—1 og 3 hvorefter jei kunne dømmes, umuli lot sei forene me Grundlovens klare bud i dens § 100. Paa det tydeliste hadde han bevist det, og derme altsaa godtgjort, at dømte Di, begik Di et grunlovsbrudd.

Di, højstærværdie herrer, dømte allikevel idet Di sa : « Defensor har gjort regning uten kriminalloven. »

Ikke me et or forsøgte Di engang paa aa vise, at den opfatning af Krl. 8—1 og 3 hvorefter Di dømte, virkeli lot sei forene me Grl. § 100 — *ikke me et eneste or !* Deres svar paa defensors uigjendrivelie argumentation var taushet. Denne taushet kan jo for mei ikke andet enn staa som en inrømmelse. Jei maa jo tro at Di, højstærværdie herrer, i dette tilfælle fant Dem berettiget til aa sætte lov over grunnlov. Men naar gamle juridiske dommere gir sei til aa prakticere en saa juridisk umuli

sats som den at lov staar over grunn-lov — ja da viser jo det intet andet enn at følelserne er i den grad løpet a me disse dommere, at overfor dem er ethvert forsvar paa forhaann en umulihet. Og jei har jo ingen grunn til aa tro at Di, højstærværdie herrer, iaar skulle nære mere venlie følelser likeoverfor mei og det jei repræsenterer, enn Di gjore ifjor ; jei har altsaa ingen grunn til aa tro at følelserne iaar mindre skulle løpe a me Deres forstann, enn de gjore ifjor—og derfor saa er jei fullt forberett paa, at som Di ifjor dømte mei stik imot grunnlovens klare bud, saa vil Di iaar dømme mei stik imot al sunn sans, og stik imot alle strafferetslie begreper.

Overfor den følelsernes logik som fører Dem til dette resultat staar *jei* fulstændi magtesløs ; jei kjenner ikke disse forældede følelsers logik og kan altsaa ikke finne det punkt i den, hvor den muliens lot sei angripe me den virkning at Di lot Dem omstemme. Hva jei kan gjøre er derfor kun det ene : aa henstille til Dem, naar Di nu dømmer mei, da ialfall *saa* vitt aa overholle simpel juridisk decorum, at Di idetminste forsøker, paa aa levere en mere eller mindre hørli begrundelse af Deres dom.

Det er forøvri kun en henstillen.

Vel vet jei at Di efter højesterets-loven er pligtie til aa begrunne Deres domme, og jei har altsaa *ret* til aa forlange at Di efterkommer dette højesteretslovens bud. Men, højstærværdie herrer, hvis

Di ikke *vil* gjøre Deres pligt, ikke *vil* gi mei denne min ret — saa har jo ikke jei noe middel til aa tvinge Dem. *Jei* har jo ingen rigs-ret aa senne Dem paa halsen. Jei ville altsaa ikke ha fast grunn under fotterne om jei sto her og *forlangte* min ret, jei inskrænker mei derfor til aa be om den, jei inskrænker mei til en henstillen.

Men jei venter ikke at Di vil imødekomme den henstillen. Der gives i vort sprog noen uttryk som det later til at Di, højstærværdie herrer, er lissaa gla i, som de er mei forhatte : « det maa antages, » « det formenes, » « retten finner » osv. osv. — altsammen uttryk som ingen anden mening og hensigt kan ha enn den : aa skulle dække over en manglende begrundelse. — Jei venter, højstærværdie herrer, aa finne disse uttryk igjen i Deres domspræmisser. —

Ja, mere har jei altsaa ikke aa si — untagen *det* da : at forresten saa kan det være mei ét fett enten Di dømmer mei eller ikke; jei blir like løkkeli og like uløkkeli for det. Naar jei har giddet staa her og holle denne lange forsvarstale, saa er det jo bare fordi jei hadde morro af aa se, *om*, og i tilfælle *hva*, Di højstærværdie herrer, ville finne paa aa svare til mine uigjendrivelie argumenter.

Jei ryster trist paa hode og sætter væk stolen som jei har benyttet til skranke — :

— Aanej ! al den gift og galle jei ville spy ut over de højstærværdie, den er nok blet sittende igjen derinne i mei desværre... Naa ja, det er der

altsaa ingenting mer aa gjøre ve — i guds navn!

og jei tar hat og frak paa og skynner mei nervøs inover til byn i det ruskete vejr, for aa se om jei kan finne mei noe midda...

Inne paa Grand ser alt mørkt og uhyggeli ut. I sofan ve siden a hjørnevindue sitter Bjørck og Schander me « Norges Kommunicationer » foran sei —

— Vi sitter netop her og finner ut en rejserute for dei, sier Bjørck idet jei sætter mei ned — du bør nemli absolut rejse idag. Blir du til paa Manda og holler din tale, fakker de dei me det samme du kommer ut a retslokale — vi har det fra sikker kilde. Mossin har sagt at han kan ikke gott ant naa, siden hele byn vet at du agter aa flykte til Paris.

Jei blir sittende taus og stirre hen for mei — dette kommer over mei som en overrumpling... Nødi, forfærdeli nødi vil jei la være aa holle den talen ; jei faar jo i den spydd noe ganske ornli paa den lange dumme justits-ministeren og paa de tre ynkelie byrets-dommerne, sell om jei altsaa ikke faar spydd som jei ville paa de højstærværdie...

— Ja, du har ikke lang tiden aa betænke dei paa ! sier Bjørck ; me 4- toge bør du ta afsted nedover til Dørnberger og faa vite a ham hvordan du best skal inrette dei i Paris — og saa faar du derfra se aa komme dei ut a lanne me en losbaat; det er det eneste sikre.

Det gaar mei som et sting gjennem hjerte : « Saa faar jei jo ikke engang sagt adjø til henne ! » — og jei blir sittende raavill.

— *Jei* syns du bør rejse, sier Schander alvorli.

— Ja du vil da ikke la dei putte i hulle igjen og bli sittende der i 5 maanter ? ! sier Bjørck.

— Nej, sier jei lavt, og det gyser i mei ve tanken — saan som jei naa er tror jei ikke jei taaler det, jei ville vist komme ut igjen som idiot...

— Ja og desuten, sier Bjørck og ryster paa hode me et smil — hva fan, naar *du* staar oppe ve Triumfbuen og ser ut over Paris, saa kan det da igrunnen være dei det samme enten du har faat spyttet paa disse menneskene eller ikke !...

— Men, sier jei vaklende — jei har jo ikke engang penge til aa komme afsted for jo !...

— Jo ! svarer Bjørck og klapper sei pas brystlommen — her har jei 200 kroner som vi har samlet inn til dei. Det er ikke meget ; men herre gud, for dem kommer du altsaa derned og har endda litt aa begynne me...

— Vel, la gaa ! sier jei nervøst — opvarter ! en absinth !

og jei slaar paa mei absinthen og blir litt lysere stemt — : herregud, det er jo noksaa dejli allikevel pludseli aa bli kvitt alt dette svinerie og rejse ut paa eventyr isteden !...

Efter en liten afskeds-midda i et af de smaa kabinetter paa Grand tæller Bjørck 190 kroner op til mei — de 10 har vi spist og drukket for. Men

da jei har stukket dem i lommen og vi skal rejse os, blir jei me ét umaadeli trist — :

— Jei ville forfærdeli gjerne sagt adjø til Vera før jei rejste, sier jei til Bjørck.

— Ja, svarer han ; men det er der altsaa ikke mere tid til naa. Jei skal hilse henne fra dei. — Men det er jo sant ! sier han pludseli og stikker haannen inn i inner-lommen — jei har jo et brev til dei fra henne, en inbydelse til aa komme op til henne imaaren eftermidda og drikke kaffe... nej jei har nok lagt det igjen i den andre frakken — naa ja, det gjør jo ikke noe, siden du altsaa ikke kan komme allikevel...

Det gaar mei igjen som et sting gjennem hjerte, og et øjeblik tænker jei paa aa opsætte rejsen. Men saa husker jei paa, *hvor* han var jaloux den aftnen oppe hos « Kanarifulen »... og siden et par ganger har jei ossaa mærket noe saant — nej, det vil bare sætte ham i daarli humør om jei blir af den grunn, og saa blir det ikke noe hyggeli allikevel... Aanej la mei bare rejse...

II

BREV FRA VERA

Lørda aften

Min inderli kjære ven, iaften er jei vel bedrøvet! Nej, da Waldemar me engang sae: «du Vera, Hans Jæger er rejst, men du maa ikke si det til noen» — aa gud, tænk at jei ikke engang fik sagt adjø til Dem, jei som hadde saa meget aa si Dem! — Hør naa, jei er saa gla i Dem Hans Jæger — tænk at jei naa ikke faar se Dem paa aldri saalænge! Hele stuen min har jei forandret bare fordi Di skulle komme herop Sønda eftermidda me den kaffemaskinen; det hadde jei glædet mei til Onsdan, Thorsdan, Fredan og Lørdan — ossaa kommer Waldemar naa Lørda aften og sier: «du Vera, naa er Hans Jæger rejst» — da kan Di vel skjønne jei maatte graate og graate og graate mei næsten ihjel — naa kan jei ikke faa tat Dem i haannen engang. Hvorfor bryr Di Dem ikke det gran om mei? ikke det minste gran? Aa kom herop naa og la mei ta Dem om halsen! se paa mei — og si Di ikke bryr Dem noe om mei, og er akkurat like gla om Di rejser fra mei og jei aldri faar se Dem mer.

Di kjenner vel ikke Vera igjen naa, gjør Di

vel? Skriv til mei og svar mei paa om Di ikke savner mei noe — aa jo, jei behøver nok ikke be Dem svare oprikti. Hvis Di ikke skriver saa blir jei endda mer bedrøvet. Aa gjør det.

VERA.

Alting er blet kastet hulter til bulter inni mei ve dette breve, jei har ikke kunnet lukke et øje hele natten igjennem, har bare ligget og stirret paa de dejlie linjerne. Di har fæstet sei lyslevende i min erindring, saa jei ser tydeli for mei hvert or, hvert bogstav, hvert tegn; hvordan det er skrevet me hennes haann; hvordan det lissom dufter a henne. Om igjen og om igjen har jei læst det di tusinde gange hele natten igjennem mens taarerne har silet mei ned a kinnene a glæde —

hun! er gla i mei!...

og nu gaar jei her paa Boulevarden og ser det fremdeles for mei det kjære dejlie breve hennes og læser det videre om igjen me vaate øjne og vil snakke til henne og si henne, *hvor* jei er gla i henne; men jei kan ikke finne or. — Nej, ta henne i haannen maatte jei, og se henne inn i de dejlie øjnene hennes! saa ville hun forstaa det — orene betyder jo saamange forskjellie ting.

Men jei *maa* jo skrive, for hun *er* her jo ikke — hva ville, hva tore jei si til henne, hvis jei hadde henne her, ansigt til ansigt, og hun ville jei skulle si *hvordan* jei var gla i henne... tænk hun spør om jei er det! Vera! dejlie Vera! —

Og jei blir gaaende der uten mere aa vite hvor jei gaar, jei bare ser hennes ansigt for mei og snakker til henne og tar orene tilbake igjen naar jei syns de sier noe andet enn det de skal, og sætter andre isteden, intil jei endeli syns jei har faat sagt henne det saa noenlunne som jei vil — saa gaar jei inn paa den første café jei træffer « *Café du Cardinal* » og skriver det ned — :

BREV TIL VERA :

PARIS.

Om jei er gla i Dem ? om jei savner Dem ? — gud saa underli stemt jei ble da jei sat der igaaraftes, efter middan, inne paa den lille gulbrune kuskeknejpen hvor vi spiser, og læste Deres brev s)m Dørnberger først da leverte mei sammen me de papirer Bjørck hadde git ham me — saa underli jei ble stemt ! Den lille knejpen var full af kusker, glae muntre folk — noen me sine koner — og allesammen skrek de i munnen paa hverandre alt det de orket, og Dørnberger og de tre Finnerne jei sat sammen me gjore det samme, der var næsten ikke ørens lyd — og mitt i alt dette helvedesleven sat jei der ganske stille og læste Deres brev, og læste det om igjen og om igjen, og kunne næsten ikke tro det. — Aa tak ! kjære fru Vera for at Di allikevel var litt gla i mei — saa gla jei ble ! jei sat der ganske vaat i øjnene og læste det om igjen og om igjen — saa gla jei ble fordi

Di virkeli var litt gla i mei. Og Dørnberger mærket det vist, for han spurte : « fra hvem var det » ? — « Fra Bjørck » svarte jei og læste videre — : Om jei var gla i Dem ? om jei savnet Dem ? — De skulle set mei den dagen jei rejste — : jei sat der alene i kupeen under den mat lysende lampen, me hænderne og hode støttet paa stokken, og bare tænkte paa Dem hele tiden, og angret det saa bitterli at jei var rejst, at jei ikke allikevel hadde ombestemt mei da jei i siste øjeblik fik vite at jei var buden til *Dem* dagen efter. Aah, saa gjerne jei ville faat set Dem inn i øjnene og trykket Dem i haannen ennu engang ! Aah, at Di ikke var her ! — og jei hadde ikke engang faat breve Deres me inbydelsen ! jei hadde ikke noe fra Dem aa ta paa og se paa — de to andre brevene Deres, det fra Paris og det fra Filtvedt hadde jei jo ikke engang turdet gaa me paa mei, jei hadde lagt dem varsomt ned i kufferten — og var nu rejst fra dem ossaa. Saa husket jei paa det lille gull-uhre som jei hadde faat a Dem — og jei tok det op og sat og saa paa det. Men det hadde Di jo ikke vært gla i ! — men allikevel ble jei sittende der og se paa det — og saa gik det op for mei, at Paris naar Di ikke var der, det var jo ikke Paris ! det var ikke til Paris jei rejste, det var til en stor øde ørken ! Og saa steg der op i mei en følelse af at jei fik vist aldri se Dem mere, og der kom noe saa trøstesløst over mei, og jei hadde bare lyst til aa synke sammen og dø bort der jei sat — og saa opdaget

jei at jei sat der alene i kupeen og græd. Og jei tænkte paa de dejlie dagene dernede paa Filtvedt — hvor jei ikke hadde kunnet gjøre noe forresten, fordi jei bare gik og tænkte paa Dem — og jei saa Dem igjen som Di gik og sto og sat og laa og løp omkring dernede. Kjære Vera ! hvor Di trær let og blott paa joren, Di svæver ikke over den, Di hører joren til som ingen anden ; men Di trær saa let og blott paa den — som en ung tigerinne. Og saa rar som Di er — Di er ung pike og Di er moden kvinne, Di er dame og Di er tøs, og Di har hundrede ansigter. Noen vidunderli vakre — jei husker en aften Di sat dernede paa Filtvedt i rødli lampeskin, og talte ikke, bare saa paa ham, og han talte heller ikke, bare saa paa Dem, han myste litt me øjnene — hadde det billede vært malt skulle det hett « Kjærlihet, » og det ville vært det vakreste billede i verden. Og da jei sat der og saa paa det, var det som mit hjerte maatte briste. — Og noen ansigter er chic, og noen er pludseli stygge, nen allesammen er de dejlie. Og noen er friske som en Maidag, og noen fyldi falmete som en dejli broncet September. Og me disse hundrede ansigter gaar Di omkring, ong pike og moden kvinne, dame og tøs, og trær saa let paa joren — en russisk fyrstinde, une vraie princesse de Bohême...

Og jei sat der alene i kupeen me hænderne og hode støttet paa stokken og saa paa Dem og saa paa Dem og ble ikke træt a det — og saa kunne

Di endda male Deres stemninger og skrive det De har levet — herre min gud!...

Jei gik her paa Boulevarden og gjore dette breve, og gik saa herinn paa en kafé og skrev det — derfor ser det saan ut.

Hils Bjørck og si jei skriver snart, kansje idag; men jei kan ikke uten jei har lyst.

DERES

HANS JÆGER.

Jei gaar ut fra « Café du Cardinal » hvor jei har sittet og skrevet dette breve og skynner mei skraas over Boulevarden for aa lægge det i kassen — jei har lissom hastværk me aa faa det afsted. Men like idet jei skal slippe det nedi stanser jei me et ryk :

— Nej! kansje vil hun syns tonen er for kjærli... og tro jei har misforstaat henne og biller mei noe inn... som var det et kjærlihetsbrev hun hadde sent mei... Og han — hva vil han føle ve aa læse det? Nej! nej! jei tør ikke senne det... det kunne bringe uklarhet inn mellem mei og disse to eneste mennesker jei er gla i — nej, nej, jei senner det nok ikke!

og jei putter breve til mei igjen og vandrer nervøst videre bortover Boulevarden mellem alle menneskene i det graakolle fugtie vejr, underli tongt tilmode — herregud, hvor gjerne jei ville faat sagt henne, *hvor* jei er gla i henne...

Noen dage senere, en eftermidda som jei sitter trist og alene nede paa Regencen ve en absinth, faar jei et brev fra Bjørck som slutter saa :

« Skriv et brev til Vera ! »

Saa pludseli flammer den op i mei hele min dype ømme trang til aa si til dette dejlie menneske hva jei føler for henne — og jei griper min hat og springer tværsover plassen, over til posthuse, og stikker resolut mit brev i kassen.

Angest griper mei da jei har gjort det — gud forbarme sei om dette naa skal komme til aa skille mei fra disse to ! — saa har jei ingen mere aa være gla i i verden...

og me klappende hjerte blir jei staaende der og stirre paa den mørke sprækken hvor breve gle ned — nej ! nej ! dette skulle jei vist ikke ha gjort !

Men saa tar jei mei nervøst sammen : — Gjort er gjort ! hvisker jei til mei sell og skynner mei tilbake til kaféen, det nytter ikke aa tænke mer paa det naa !... me mei er det vel desuten forbi allikevel — ingenting kan jei gjøre, og gjør jei noe saa er det galt ; altid ! bestandi ! — aah hvor det er fælt aa være i verden —

og skjælvende skyller jei i mei den absinthen jei har staaende og forlanger en ny.

III

Tre uker efter. (15de december 87).

Jei er flyttet op i et lite smalt smug som strax nedenfor munder ut paa Boulevard Clichy. Der bor jei i en liten portnerstue, litt større enn et hunnehus, som ligner en liten kahyt og staar for sei sell alene, fremme ve ingangen til den lille plassen foran huse.

Klokken er mellem 12 og 1 om middan, skodderne har jei ennu ikke vært ute og tat fra vindue, men det gran dagslys som gjennem de to hjerteformie huller i skodderne trænger inn i det lille firkantie rum, gjør det lyst nok derinne til at jei kan se aa vaske mei og klæ paa mei. Da jei endeli er færdi sætter jei mei træt og trist ned paa den lave jernsengen som optar bunnen af værelse, og blir sittende der me armene støttet paa knæerne og stirre ned i gulve:

... Hva skal der bli a mei?... ingenting gjør jei her i Paris — og tiden gaar... naa er jei begynt aa spise paa kredit hos Lefranc i den lille kuskeknejpen vor derborte paa Boulevard Clichy — gud vet hvor længe *det* kan gaa. Penge har jei jo ikke, og alt hva jei har i vente er 50 frcs som er brugt

op før de kommer... Ikke kan jei faa noe aa bestille her i Paris, og ikke kan jei skrive noe, som jei hadde tænkt ; alting gaar mei jo intryksløst forbi, jei føler ikke noe ve det jei ser, hva skulle jei saa kunne skrive om det !... Ingen, ingen utvej er aa øjne — jei skjønner ikke hvor dette bærer hen... andre steder enn til La Morgue...

Og mitt oppi det altsammen denne evie angest for det breve jei sente !... hun har ikke svaret ; naturlivis er hun blet stødt over den altfor kjærlie tone jei skrev i, og vil ikke skrive mer... gud, hva mon hun føler for mei *naa*?...

Før hadde jei da endda *det* aa gaa og tænke paa og glæde mei til, at kansje kom hun herned til vaaren for aa se Salonen ; kansje kunne jei holle mei hernede saa længe, og saa skulle jei faa være sammen me henne de dagene hun var her ; og naar hun rejste hjem igjen, kunne jei faa ta henne i haannen og se henne inn i de kjære dejlie øjnene hénnes og si henne *hvor* jei var glâ i henne, og *hvor* jei var taknemmeli over aa ha møtt henne her i live — og saa ville jei tat adjø me henne for gott, for vi hadde vel aldri faat set hverandre igjen ; jei er jo ikke noe levedygti menneske mere...

Mens *naa* ? ! — sell om hun kom herned til Salonen, hvordan ville hun da være mot mei ?..: desuten kommer hun vel ikke, hun har vel ingen lyst til aa træffe mei mere naa — jei har jo ødelagt alt ve det breve...

Og han? — hva mon *han* føler for mei naa?... Jei mærket ikke noe galt a det breve jei fik fra ham forleden; men hvorfor skulle han ossaa la mei mærke noe! Han tror vel, han som hun, at jei elsker henne og at jei da jei fik det breve har trod at hun elsket mei igjen; og saa synes han synn paa mei — hvorfor skulle han saa la mei! mærke noe! — Men *han* bryr sei vel heller ikke om aa træffe mei mer efter dette...

— aah, at det skulle enne slik mellem os tre- — herregud, at jei sente det breve!..

Naa jaja, saa er der ialfall ingenting tabt ve om jei vandrer til La Morgue innen de kommer — det faar være min trøst...

— Aah, men *hvorfor* sente jei det! — jei brister i graat — ingenting mere har jei naa aa se hen til... ingen er mere gla i mei, og jei har ingen mere aa være gla i — aa herre gud hvor jei er alene i verden...

— og jei blir sittende der og graate og stirre ned i gulve og føler mei saa trøstesløst forlatt at jei syns jei maa dø...

Pludseli banker det, og det lille uniformerte postbud stikker rask hode inn a døren og rækker smilende frem et brev — :

— Pour vous, monsieur!

Jei springer op og griper det—det er fra henne! Og me bankende hjerte skynner jei mei ut i smuge og slaar skodderne fra vindue, og inn igjen saa fort jei kan og bryter breve og læser det — :

« Nej — jei kan ikke skrive til Dem. Men jei tror sikkert, jei har skrevet 10 brever, noen før og noen efter jei fik Deres brev, men sennes kan de ikke — ét skrev jei i dampbad i dag, men det er galt, det kan ikke brukes.

Kjære kjære Hans Jæger, tak for Di synes jei kar 100 anskitter, noen stygge og noen pene — min egen goe kjære ven er Di, det maa jei vel faa lov aa kalle Dem — og tak for den lille halle tobaksgrejen som Di sat igjen paa bore til mei den maarenen i Filtvedt, husker Di den?

Adieu da, og lev vel, og tænk paa mei af og til.

La mei faa se Dem igjen engang, saan som Di var før Di rejste — ikke bli anderledes! Husk paa at Di iallefall har én som tænker paa Dem altid og sier gonat til Dem hver aften og er gla i Dem og kommer til aa være det bestandi, enten Di bryr Dem om det eller ikke.

VERA.

Taarerne staar mei i øjnene mens jei læser, jei er paa graaten a glæde — : gusjelov! gusjelov! hun *er* ikke vonn paa mei — aa kjære, kjære fru Vera!

Men hun kan ikke skrive til mei, sier hun — aanej hun tør vel ikke det, hun er bange for jei skal misforstaa henne og bille mei noe inn... kjære kjære fru Vera, skjønner Di da ikke at jei vet Di elsker *ham!* — og desuten *jei* « elsker » Dem jo ikke, jei er bare saa forfærdeli gla i Dem... aah,

men gusjelov at Di ialfall ikke er vonn paa mei! endda skal jei kansje faa se Dem igjen, og Di vil være mot mei som før — aa Vera, Vera...

Men jei kan ikke skrive til henne imens — det tør jei ikke. Og hun ber mei heller ikke om det — hun har vel ikke lyst paa flere saanne brever som kan ødelægge det hele... Men vel, saa faar jei altsaa forsøke om jei kan aarke aa skrive til *ham*. Han ber mei i det siste breve at jei endeli naa maa skrive orntli hvordan jei har det, en a dagene faar jei se aa faa gjort det — og saa faar *hun* læse det. Jei kan jo ikke skrive saan til ham som til henne, men allikevel — aah gusjelov at jei igjen har henne aa se hen til! endda kan jei kansje faa ta henne i haannen og se henne inn i øjnene og si henne alt det jei føler for henne... og faa tat et siste kjærli farvel me henne før vi skilles for bestandi — aah, *naa* skal jei nok kunne finne paa noe som kan holle live i mei til den tid, jei *vil* ikke vandre til La Morgue før hun kommer! — aa kjære, kjære fru Vera...

og jei rejser mei resolut og tar hat og frak paa, og gaar underli vemodi stemt ned til Boulevarden og bort til min kuskeknejpe for aa faa frokost...

IV

Fjorten dage senere. (2den Januar 1888)

Brev til Bjrøck

Kjære Bjørck !

Du ber mei skrive sell om jei ikke har lyst — men hva i alverden skal jei skrive ? — At hver maaren saa ligger jei og sover til langt paa dag herinne i min lille kahyt me skodder for vinduerne? At utpaa formiddan naar jei vaagner og ser dagen lyse derute bak de to smaa glugger oppe i vindusskodderne, saa bare venner jei ansigte mot væggen og blir liggende der og halsove videre me et træt døsi ønske om at gid det bare kunne bli ve aa være nat, nat bestandi ; for herregud, hva skal jei me denne dagen ?... At saa tilslut holler jei det ikke længer ut aa bli liggende derinne i det lille mørke rumme, men *maa* staa op og slaa skodderne fra vindue og la dagen strømme derinn — dagen som jei ikke vét aa bruke til andet enn til aa klæ paa mei, engang til forgjæves ?...

Du skjønner det er ikke morro aa skrivé naar man ikke har andet aa skrive om ; men, siden jei er begynt saa la mei bare fortsætte — :

Naar jei saa har klædd paa mei i det kolle fugtie værelse og vasket mei i det iskolle vann, saa tar jei ydertøje paa og vandrer ut i floshat og frak og hansker, søllknappet stok under armen og cigaretten i munviken som en anden Pariser, ned gjennem gaterne me de mange butikker og mennesker og vogner og omnibusser og hva det er for noe altsammen — og ned til Boulevarden, den larmende mylrende Boulevard som ligger der, mægti og bre, langt bortover i den klare frostkolle vinterluft.

Tusen kjøretøjer af alle slags vrimler afsted inn mellem hverandre derute i kjørebanen, under et virvar af rop og piskesmell; og herinne paa fortoue, innenfor den uendelie række af markedsboder som nu ve nytaarstide er rejst her hele Boulevarden nedover, der yrer og kryr det af mennesker af alle slags: folk som kjøper og folk som sæller, spaserende og forretningsfolk, herrer og damer og pent-klædte barn, og fillete onger og kjærringer og fyrer og slusker og tiggere, allesammen imellem hverandre — og inne i larmen af alle disse mennesker skriker de runt omkring fra alle kanter, ute paa fortoue og inne fra de aapne markedsboder, sine varer ut, de som har noe aa sælle; de skriker dem ut me disse skarpe krieurstemmer der skjærer sei gjennem luften som kniver, saa de høres hver enkelt a dem mitt innimellem alle de andre, højt over al den andre gatelarmen. Og mitt inne i det hele, og over alle utro-

perne igjen, lyder saa me korte mellemrum « le cri de la Limouzin » et øresønderrivende skrik som frembringes me et lite instrument til 2 sous —

Jei staar der paa hjørne af rue Faubourg-Montmartre me stokken under armen og ruller mei en cigaret mens jei ser paa alt dette yrende liv — og saa tænner jei cigaretten og borer mei inn imellem det altsammen. Og der gaar jei da i det kolle klare vejr inne mellem alle disse mennesker og ser paa dem og misunner dem allesammen — misunner dem at de er født her i Frankrig, at de har noe aa gjøre her i Paris, at de kan leve her sammen me sine, at Paris er deres hjem, at de har et « chez-soi. »

Jei var rotløs derhjemme, men her! — Der er ikke én a disse mennesker som jei ikke heller skulle ville være enn mei — ikke én, ikke én, som jei ikke skulle ville bytte me. Aa, me hvemsomhelst a dem skulle jei bytte! F. ex. me ham der, den magre fyren i den blankslitte fettede bonjouren og den gamle afdankede floshatten, han som er kløvet op bak den høje kassen inne mellem de to markeds-boderne der! Et par utlørrete feberagtie øjne brænner uten haap, aa saa haapløst resigneret, derinne i det bleke brunskjæggete ansigte hans. Folk har samlet sei omkring ham og han staar deroppe bak sin kasse me en tallerken og et glas vann og noen andre apparater foran sei, og gjør ve hjælp a dem me en liten rø hestesko-magnet endel experimenter som han samtidi utvikler for

det omkringstaaende publikum me høj skarp stemme :

— C'est très curieux ! slutter han bestandi — dix sous seulement ! dix sous ! —

og han slaar et papir om magneten og rækker den ned mot dem som staar omkring, me en haannbevægelse som er der selvfølgeli noen der vil kjøpe den. Men næsten aldri tar noen imot den, og han lægger den resigneret ned paa kasse-laake, pakker ufortrødent ut en ny en af den store pakken han har liggende der, og gjør akkurat de samme experimenter om igjen me *den*, mens han gjentar akkurat de samme or me den samme høje skarpe stemme — intil han igjen slutter me det samme omkvæd :

— C'est très curieux, très curieux ! dix sous seulement ! dix sous, voilà !

og han slaar igjen et papir om den lille røde magnet, og rækker den igjen forgjæves ned til dem som staar omkring. Men saa forgjæves det helc ser ut, han blir ikke træt, han lægger resigneret magneten ned og tar strax en ny en frem og begynner paa en frisk ; hans hænder staar ikke stille et eneste øjeblik, og hans munn ikke heller, og øjnene lyser feberagti videre, mens han ved-blir aa gjenta og gjenta den samme lexen om igjen og om igjen uten noensinne aa stanse et eneste øjeblik, sell ikke om en eller anden virkeli rækker han en 10-sous og faar sei rakt en af de insvøbte

magneter som ligger der i en hou foran ham, den ene ovenpaa den anden...

For et liv ! for et menneske ! — og allikevel, jei byttet gjerne ! Han kjæmper da, han stræver videre villi væk — og hvem vet : kansje har han virkeli noe aa stræve for. Joda, jei byttet gjerne me ham eller me hvem som helst...

Gjerne me ham dér ossaa — han som staar mellem de to næste boderne. Det er en tynn ynkeli en me en rø klatt a en næse mitt i det askegraa fjæs. En gammel trase af en lue har han paa hode, de grøngul-falmete klær hænger i filler omkring ham, ubarberet og skidden er han i ansigte, og sulten og forfrossen ser han ut, der han staar skjælvende af kulle lænet op mot væggen af en markedsbod. Foran ham ligger et stykke sort voxdug brett ut paa joren og paa den (ndel støbejernsskildpadder me hemper i ryggen. I en a dem har han en snor som han holler i haannen, skildpadden løper a sei sell fra ham bortover voxduken ; han napper den til sei igjen me snoren, den løper fra ham igjen, han napper den igjen til sei me snoren osv. osv. uafladeli. Og for hvert nap skriker han me hæs stemme : « Deux sous ! deux sous seulement ! » Men ingen kjøper a ham, han har ikke engang noe publikum omkring sei ; folk bare uvilkaarli venner øjnene efter hans skrik og ser paa hans skildpadde, men de stanser ikke — og han blir staaende der alene lænet op mot væggen og napper og skriker og skriker og napper og ser ut

som naa snart faller han dø om a sult og kulle — hu, det grøsser i mei ve aa se det — aah men, jei byttet gjerne, sell me ham.

Og alle disse fruentimmer og manfolk og barn som sitter derinne i de litt lunere boder, temmeli forfrosne de ossaa forresten, og skriker sine varer ut — naaja, *de* har vel iaften et lunt hjem hvor de sitter omkring kaminen og snakker om dagens utbytte og om hva maarendagen vil bringe — dem kunne man sagtens bytte me !

Men hva er det folk stimler sammen om derhenne, inne ve husvæggen? Jei trænger mei frem—: en ung fyr ligger overenne paa fortoue, paa ryggen, de knyttede næver strakt stivt ut fra sei, ansikte forvrid i krampe, og i takt me pulsens slag rykker krampen i alle hans lemmer ; fraaden staar ut a munnen paa ham og hans tinning blør — han har slaat sei da han falt. Ve siden a ham ligger hans runpullete hat og en stor pakke. Folk staar der sammenstimlet omkring fyren og glor paa ham, men ingen rører ve ham. Det varer længe, krampen vil ikke gi sei... mon han dør ?... kansje fryser han ihjel varer det længe, det er saa forfærdeli kolt — jei stamper føtterne mot fortoue for aa holle varme i dem — jei vil gjerne se hvordan det gaar... men det faar jo ingen enne, og jei fryser saa, jei maa bevæge mei.

Og jei arbejder mei videre frem gjennem folkestimlen. «Pardon madame !» «pardon monsieur !» høres uafladeli runt omkring ; det er umuli ikke

aa puffe til hverandre... Hvem vét: kansje ligger han derhenne og dør nu imens, han fyren me krampen... og kansje er det det lykkeliste — fan, jei tok gjerne chancen. Og jei ser mei omkring mens jei albuer mei videre frem, for ialfall aa finne *noen* jei ikke ville bytte me...

Ham den røhaarete, som staar der me en hel del mennesker omkring sei og hexer et 2-sous-stykke inn og ut gjennem en flaskehals — joda, me ham byttet jei gjerne...

Eller me ham, den stakkars kortkunstneren dér, som staar og fryser fingrene a sei me sine kunster? — han blæser uafladeli i de røde hænder — ah, der faar han noen sous, de glæder ham mer enn kullen gjør ham ont — aa joda!

Eller han dér som staar mitt paa fortoue, stemmende sei mot menneskestrømmen og viser frem Wilson som holler Grévy i haare og forgjæves søker aa trække ham op a et deigtrou — « Ah, quel malheur! » skriker fyren theatralsk — « mon beau-père est tombé dans le pétrin! » Og folk ler, og fyren ler sell me og skriker paany: « Ah, quel malheur! » mens han trækker i snoren og faar Wilson til aa gjøre et nyt forsøk paa aa faa svigerfaren op a dejgtroue...

Jo han var nok ikke vanskeli aa bytte me! han ser jo rént fornøjet ut me sin tilværelse her i Paris; du store gud hvor man ser at han føler sei hjemme her! Og det ser man de gjør allesammen — det er netop det!... det et netop det...

Og jei albuer mei videre frem mellem alle disse mennesker som gaar her og ser saa hjemme ut — herregud, den som bare var en a dem !,..

Pludseli stanser jei op — nej fy for al ulykke, ikke henne dér !

... Henne ville jei ikke være allikevel, hun som sitter paa joren me ryggen lænet op mot sidevæggen af den markedsboden der, og har et par cri-cri'er i fange som hun vil sælle, og én i haannen som hun skriker me. I filler er hun klædd, paa hode har hun ingenting andet enn de skidne graa haartjafserne, hænderne er magre og bogstaveli talt sorte, øjnene er røde og rinner — og mitt i ansigte, der hvor næsen har staat, har hun bare to væmmelie huller. Nej maa jei da be om aa være *mei* ! hun dér er jo nøtt til aa leve til hun dør sell me det dér — fi donc ! Nej nej nej nej — æsch !...

Jei venner mei vammel bort.

— « *Paris* ! grand journal du soir ! vient de paraître ! dix centimes ! Wilson arrêté ! *Paris* ! voilà *Paris* ! » — slik kommer de skrikende af full hals opover Boulevarden, en hel flok af fyrer den ene like efter den anden, hver me sin avisbunke hængende over armen. — « *Paris* ! voilà *Paris* ! » overdøver for en stunn alt det andre skraale. Det høres noksaa lysti ut — den der bare var en a dem !... Skjønt de later til aa leve paa smal kost allesammen, sultne og frøsne som de ser ut... Nej men hva? — En a dem er jo l'Aigle, min ven fra Mirlitonen; han sæller altsaa « Paris » ossaa...

Blaablek i ansigte og litt ro om den lange næsen som har skaffet ham navne « l'Aigle » traver han ufortrodent afsted gjennem folkevrimlen me sin store sorte bule-hat paa hode og skriker alt hva han aarker : « Paris ! voilà Paris ! » Hvor den ser tynn ut den jakken hans, og revnet er den under den ene armen og derfra et langt stykke henover ryggen og bryste saa den skidne skjorten syns... Han ser mei ikke — gusjelov, for jei har ikke raa til aa kjøpe a ham idag. Jei venner mei og blir staaende og se efter ham.

... Saa han sæller « Paris » ossaa — og det gir allikevel ikke mere a sei ! Jei vét han sæller « La Nation. » Og igaaraftes møtte jei ham me « Courrier du Soir. » Klokken var omkring elve, det var hunne kolt og han kom løpende opover gaten me noen faa aviser hængende over armen just som jei kom ut fra « Divan Japonais » — jei kjente ham paa den sorte bulehatten og den tørre knoklete figuren. « Le Courrier du Soir ! » « v'la le Courrier du Soir ! » skrek han mens han løp. Jei stoppet ham op — :

— Bonsoir monsieur l'Aigle !

— Bonsoir monsieur !

— Di fryser vel i den der ? — jei pekte paa den tynne sønderrevne jakken idet jei tok mot avisen.

— Aa ja saamæn !—der gik et kulle-gys igjennem ham.

— Det er 10 centimes, ikke sant ? — jei rak ham pengene.

— Jotak ! — det grøsset i ham. Det er skrækkeli kolt i aften, mumlet han ; goaften ! — og han tok til hatten og løp videre, trampende benene mot fortoue og ropende videre sit : « Le Courrier du Soir ! dix centimes ! v'là le Courrier du Soir ! »

Jei ble ossaa da staaende og se efter ham. Vist fryser han ja, tænkte jei — baade nu og kansje hele dagen saanne dage som idag ; men om en liten stunn, naar de par exemplarer dér er solt, saa sitter l'Aigle lunt og gott nede paa Boulevard Rochechouart, inne paa « Mirliton'en » og drikker sin gratis bock og skraaler fornøjet me alt det han aarker, omkvædene paa de viser som synges derinne. Og naar saa klokken blir hal-to, to, og alle gjæsterne er gaat untagen han, saa gaar den fint-klædde opvarteren me det sorte velplejede haar og skjæg og det skinnende hvite forklæe ut i kjøkkene og henter inn en stor kasseroll me kogt ris. Den sætter han me et velvilli smil foran l'Aigle som smiler fornøjet til ham — og gaar saa bort til disken og skjærer en svær snej af det lange franskbrøe som staar der op a væggen, og kaster leende snejen bort i kasserollen. Og l'Aigle tar fat af hjertens lyst. Opvarteren smiler me korslagte arme, lænet mot disken ; den stakkars visesangeren sitter der ve siden a l'Aigle og misunner ham denne overvættes venlihet fra værtskabets side ; men værten sell i brune fløjlsklær, rø skjortekrave og sort bulehat paa hode har stillet sei op

mitt paa gulve foran ham og betragter ham me et rørt, næsten ømt blik — han skal sell ha sultet i sin tid — og naar l'Aigle har halspist sier han:

— Vil du ha en bock l'Aigle?

— Jo tak, det vil jei nok! svarer l'Aigle me et brett smil. Og han faar sin bock som han drikker me stort velbehag, halparten strax, den anden halpart naar kasserollen er tom.

Og hvor han saa siden blir a, hvor han tilbringer sin nat, om han har et hjem, eller noen ven, eller en pige her i Paris — det vét jei ikke. Men jei vædder paa, at om maarenen naar han vaagner, saa syns han ikke det er unytti aa klæ paa sei; han hopper rask ut a sengen og gaar til sit enkle dagværk her ute i Paris's gater som han kjenner saa gott og som er hans egentlie hjem. Og om han sulter og fryser litt i løpe a dagen, om aftenen vét han ialfall at de venter ham deroppe i Mirlitonen, at dér ialfall har han et sted aa være hvor man er gla ve aa se ham — han ser det paa værtens ansigt naar han kommer inn — og hvor han er gla i aa være. — « Han kommer her hver aften » sier værten og kaster et rørt næsten faderli blik hen paa l'Aigle som sitter derborte foran sin hallømte bock. Og naar bare de siste gjæster ennu er tilbake, og det i grunnen ikke lønner sei mere aa optræde, da kan værten allikevel stige op paa bore og si:

— Messieurs! je vous dirai encore des vers pour faire plaisir à mon ami l'Aigle!

Og han stikker hænderne i lommen, intar en slap holdning deroppe paa bore og reciterer saa me slappe munviker paa sin ægte parisisk filosofens enetale me sei sell :

Va mon vieux, va comme j'te pousse,
à gauche, à doit', va, ça fait rien
. . . . . .
Va mon vieux, pouss' toi d'la ballade,
en attendant l'jour d'aujard'hui,
va donc, y a qu'quand on est malade
qu'on a besoin d'pioncer la nuit.
Tu t'portes ben toi, t'as d'la chance
tu t'fous d'la chaud, tu t'fous de la foid,
va mon vieux, fais pas d'rousp'tance,
t'es dans la rue, va, t'es chez toi.
. . . . . .
Va, va mon vieux, va ! pouss' ta chique,
t'es dans la rue, va, t'es chez toi.

Og mens værten staar deroppe paa bore og reciterer sitter l'Aigle der borte og smiler stille me store øjne og bre munn — han vét at sell tiggeren her i Paris har et hjem, et chez-soi, om det saa bare er gaten — et stort hjem hvor der altid foregaar noe, og hvor lykken en dag uventet kan falle ned paa ham. —

L'Aigle er forsvunnet for længe siden, baade han og de andre som gik me « Paris », untagen en enkelt en som har tat station her og skriker videre. Men ennu staar jei der og stirrer bortover Boulevarden i den retning hvor de forsvant.

— Aa ja, sier jei til mei sell—han er dog lykkeliere enn jei han der l'Aigle ! — han har da et hjem han, sell om det ikke er andet enn gaten ; jei har ikke noe jei, og finner det vel aldri heller...

Mørke er falt paa, Boulevarden har tænt sine tusen lys, og jei skjærer over til det andre fortoue og vandrer afsted nedover mot café de la Régence for aa se om der er noen som har en absinth og noe middasmat til mei. —

Farvel for denne gang da, jei aarker ikke skrive mer idag. Jei har noe vanskeli oversættelsesarbejde jei skal til me ; det er desværre ikke saa langt som det er vanskeli — gud vét hvormange sous det vil inbringe.

Hils fru Vera !

Din
Hans Jæger

« Hils fru Vera ! » — det er altsaa det eneste jei tør skrive om henne ! — herregud ! me et tongt suk lægger jei breve i konvolutten og skynner mei ud for aa lægge det i kassen.

V

En maaned efter. (5te Februar 1888.)

BREV TIL VERA:

Paris.

« Kjære fru Vera !

Er det virkeli sant at Di har maattet flytte hjem igjen til faderen ? — og at ægtemanden har tvunget sei til imens aa faa beholle Gog og Nadja ? — Det var en aften vi sat paa en « Müller » nede paa Boulevarden, Hjelm's, Vig's og Herning's og noen andre, to lange kjedelie rader nedover et langt kjedeli bor — de bruker aa sitte saan her de norske menneskene — og saa kom jei til aa sitte ve siden a Harriette me den for lille munnen, og hun fortalte mei det. Hun hadde forresten bare hørt at det var saa, men visste ingenting om hvordan det var gaat til. Er det virkeli sant ? — aa skriv og si mei hvordan Di har det er Di snil, det er saa vont for mei aa gaa her og bare vite at Di har det vont og ikke noe mer — ossaa er det saa hyggeli aa se noen linjer fra Dem engang iblant.

Tak for den hilsenen De sente mei til Jul — jei fik den Nytaarsaften og ble saa gla over at noen hadde tænkt paa mei. — Uf at ikke noen kan slaa ihjel den mannen Deres, ossaa kaste noen millioner paa Dem. »

BREV FRA VERA

(Mottat 14 dage efter) :

Kristiania 15/2 88.

Her er den anbefalings-skrivelsen til Rochefort ! — jei skriver snart til Dem, men idag er jei mere enn almindeli fordrøvet og da kan jei ikke. *Jei* har faat denne skrivelsen fra den franske konsulen, for Waldemar er rejst til Kjøbenhavn. Adjø da. Tak for den lille lappen. Jei fik tat igjen Gog og Nadja og vi er hos faderen.

DERES

VERA.

VI

Fem uker efter. (25de Marts 88.)

Klokken er fem om eftermiddan, jei er netop staat op og sitter inne i min lille kahyt, ve bore foran vindu, og ser ut — ørsk og sløv og træt. Sollen faller ret op gjennen det smale smue hvor jei bor ; to smaa-onger, en liten gut og en liten pike, leker i solskinne utenfor ; og bâk det høje plankegjære der mitt imot, staar træer i vaardragt og løfter sine kroner fulle af lysegrønne halt-utsprungne knopper op mot den klare blaa luft...

Vaar og solskin og lekende onger — hvor det er mei fjernt altsammen !... Naa spirer det og sprætter, naa grønnes det og gror derute i den store verden — og her sitter jei. I mei spirer ingenting mere... jei er som en afbrækket grén, som tørrer bort og dør mitt i vaaren...

Hvormange dage mon jei har igjen ?... Over 100 francs skyller jei naa derborte hos Lefranc, og den dag de sier stop og forlanger betaling kan jei gaa like herhjem og slaa skodderne for vindue og lægge mei til aa dø herinne i min hule. For jei har ingenting i vente. Og ingenting gjør jei !... pen blæk og papir har jei foran mei paa bore; men

papire er dækket me et lag af støv, pennen ligger rusten ve siden a, og blække staar og tørrer bort a sei sell i det støvete blækhuse — jei har ingenting aa skrive. Ingen ting — mit hjerte er døtt og min hjerne er tom...

Og de par fattie malere som jei kjenner her i Paris kan jei ingenting laane af; jei ville jo ikke kunne betale dem igjen — og hva skulle det ossaa tjene til?! Noen dage før eller noen dage senere — jei har jo ingenting aa vente efter!... For hun kommer jo ikke. Eller sell om hun kommer saa er det jo først om maanter til, og den tid *jei* har igjen kan ikke mere tælles i maanter eller uker, den maa tælles i dage!... Naar de sier stop derborte er det slut...

ørsk og sløv og træt som til døden blir jei sittende der og stirre og føler ingenting ve det — la det bare komme!... gud hvor jei er færdi...

Men pludseli faller det paa mit hjerte som en tong kvælende sorg: « Hvor ville jei gjerne set henne igjen! ... Men det *kan* altsaa ikke ske! » — og jei blir sittende der og tænke paa henne:

Hun har ikke skrevet. « Jei skriver snart til Dem, men idag er jei mere enn almindeli fordrøvet og da kan jei ikke » skrev hun for 5 uker tilbake — og hver dag siden er jei vaagnet me de orene i hode, og hver nat er jei søvnet inn me dem... Men hun har ikke skrevet — hva bryr *hun* sei om mei hva kan *jei* være for *henne!*... hun har jo ham som hun elsker, og hun har de to smaa barna sine

som hun er saa gla i — og saa er der ingen plass mer for mei i hennes hjerte...

Og allikevel, jei *hadde* en liten plass derinne, før hun hadde faat det breve ! — aah, at jei kom til aa senne det... naa er der ingen i verden mere som tænker paa mei — herre min gud !...

Den lille gutten derute har stukket nævene i buxelommen og staar lænet me ryggen mot plankegjære der mitt imot mei — solen skinner paa hans ansigt, en grén me lysende grønne skudd hænger ned over hans hode. Ve siden a ham staar den lille piken me skulderen støttet mot plankegjære, ryggen mot solen, og ser paa ham, bønli og bedrøvet ; hun ber ham vist om noe. Men han svarer henne ikke, bare ser foragteli paa henne, og venner saa likegyldi øjnene til en anden kant og gir sei til aa plystre, som om hun slet ikke var der...

Stakkars lille pike, saa ulykkeli hun ser ut! — jei faar lyst til aa pryle den gutten ! Som en liten vordende maquereau ser han ut der han staar, og det blir han vel ossaa naar han voxer til !... Og *hun* blir vel en almindeli Boulevard-pike, en a dem som staar her nede ve munningen af smue om aftenen og stopper op de manfolk som kommer forbi paa Boulevarden og vil ha dem me sei inn mot en billi betaling...

Stakkar liten, saa ulykkeli hun ser ut! — og ulykke blir vel hennes lod her i live... Aa, ja, ja ! mange sorger du lille som du naa ikke aner, me

aarene vil de nok komme strømmende inn paa dei, én efter én, og fylle dit bryst og klemme dit hjerte sammen og faa dine taarer til aa rinne ...Stakkar liten — dit liv blir vist ikke for lyst!

Men hva kommer det mei ve! — hun har live foran sei den lille, live me sine tusende chancer. Og sell om det enner i ulykke altsammen — mange, mange gange ennu vil ialfall haape komme til aa spire derinne i hennes bryst og bringe hennes hjerte til aa banke og la henne drømme om solskin og lykke — mange mange gange ennu, innen hun rækker dit hen hvor jei naa er rukket...

— Hvor jei missunner dem som skal leve, jei som sitter her og dør ut, alene og forlatt i hele den store vide verden...

— Aah! om jei endda hadde faat se henne igjen...

Og pludseli som jei sitter der ser jei henne tydeli for mei — aah dette underli kjente som jei aldri har møtt før og som stirrer tilbake paa mei fra hennes dejlie levende ansikt — dette underli kjente som bringer mit hjerte til aa bæve!... aa Vera, at jei ikke skal se Dem igjen!...

Og jei kan ikke engang skrive til henne.... jei tør ikke! hva skulle jei skrive som jei tore? — aa nej!...

Noen taarer rinner ned over mit ansikt — saa pludseli bryter det op i mei:

— Aah, men naar det er skedd! naar de har sagt stop derborte og jei er kommet hjem her

min hule og har tat frem af hjørneskape den brune flasken og sat den for munnen og tømt den — *da*, naar jei staar der me døden inni mei og vét at om en liten stunn er alt evi og uigjenkaldeli forbi — *da* kommer jei til aa maatte skrive! *da* kommer jei til aa kaste mei ned paa stolen og gripe pennen før det blir for sent, og skrive det til henne hvor forfærdeli gla i henne jei er... hvor rædsomt det er aa dø saan alene og forlatt i hele guds vide verden... hvor ufatteli ont det er aa dø uten at hun er der...

aah! om hun hadde kunnet vært der! om jei hadde kunnet faat tat henne i haannen og set henne inn i øjnene og sunket ned paaknæ foran henne og lagt mit hode ned i hennes fang og grætt mei inn i døden, mens hun strøk mei venli og bløtt nedover haare og bare hvisket det stille ned til mei: « Adjø stakkars kjære Dem! »...

Au! dit bést! — jei skvætter nervøst til paa stolen der jei sitter: den lille gutten derute puffet til den lille piken saa hun falt overenne me et skrik... Naa staar han og ser foragteli ned paa henne... der sparker han til henne me foten — din satans lille maquereau-yngel! — og naa putter han likegyldi nævene i lommen og venner sei roli om og slentrer nedover smue mot Boulevarden som om ingen ting var...

Og den lille piken rejser sei op, hixtende og kjæmpende me graaten, og blir staaende og se

efter ham me store bedrøvete forskrækkete øjne— intil graaten tar henne helt og hun venner sei om me begge hænderne for ansikte og gaar bitterli grætende opover smue... hjem til mama sansynlivis—der ble hun borte...

Jei blir sittende der og stirre.

...Saa tomt det ble efter de smaa... jei var lissom ikke helt alene mens de var her — *naa* er jei det. Helt, absolut alene i verden... hvor det fyller mei me gru!... Og saa mørkt som det er blet...saa uhyggeli dystert og mørkt — det er dagen som vil slukne for at jei skal bli ennu mere forfærdeli alene!...

Smue ligger i skygge, bare paa plankegjære derover er der ennu et solstrejf tilbake — og en strime af sollys skyter paaskraa hen gjennem træernes kroner deroppe, inn mellem de nyfødte lysegrønne skudd.

Jei stirrer og stirrer paa denne lysende strime og lissom klamrer mei fast til den me øjnene—: den *maa* ikke gaa bort!... det er som bærer den i sei mit siste haap....

Men ubarmhjerti blegner den af og blir borte...

Det var som sluknet noe inni mei me det samme, og pludseli tar hjerte til aa klappe og jei springer i rasende angest op fra stolen.

— Hva er det for noe sludder! sier jei energisk til mei sell og presser mine knyttede hænder haart inn imot hjerte for aa faa det til

aa stanse—hva er det for noe *fordømt* sludder! her er jo ingenting aa være angest for...

Men angesten er stærkere enn jei, jei faar ikke kjæmpet den ned... mere og mere overmanner den mei—og da jei skjælvende og forvillet kaster et blik omkring i dette fæle lille hul hvor jei skal dø alene og forlatt, stivner pludseli alting inni mei—: Det er som lurer døden paa mei i hver krok herinne... som strækker den allerede sine fingre frem efter mei overalt for aa gripe mei me det samme—huj!

—og me kollsveden silende ned a pannen snapper jei i et nu hat frak og stok og springer ut a døren og laaser den af, og skynner mei saa, rystende af nervøsitet, nedover smue mot Boulevarden, trækkende vaarfrakken paa mei undervejs...

— Ah! saa det lettet aa faa se Boulevarden. I dæmpet gult aftenli sollys ligger den der, bre og mægti, me sin store spasérgang i mitten mellem to alléer og sit brogede mylrende liv, bortover saalangt øje kan naa.

— ah! saa det lettet... hjerte slaar roliere, angsten har næsten fortat sei... Tingene gaar sin vante rolie gang... alt er saa fredeli: vognene ruller saa bløtt henover asfalten, lyden a de tusende menneskestemmer flyter sammen i luften til en stor bløt summen, og aftnens dæmpede sollys lægger en mill bløt tone over det travle liv i gaten... snart vil det dø hen for idag... Alt er saa fredeli... folk ser saa tilfredse ut, snart er de fær-

die me dagens gjerning og kan gaa hjem hver til sit.

Hjem hver til sit... hjem — en tong bløt smerte vil op i mei, men jei kjæmper den ned igjen, og bare litt nervøs slentrer jei afsted bortover Boulevardens fortou mellem alle menneskene, langs butiker og kaféer...

Under den røstripete markisen utenfor Lefranc sitter en enkelt kusk ve sin midda — det er altsaa for tili! skulle jei gaa videre? — Men nej, om litt vil her være propfullt af kusker, alle plasser optatte — la mei lissaa gott ta en plass mens her er en, saa jei slipper aa sitte og spise derinne i den mørke knejpen!

Jei nikker til kusken og sætter mei ned ve et af smaaborene under den røstripete markisen, og blir sittende der i aftensolen og stirre hen for mei uten aa tænke, bare lar Boulevardens brogede liv drage mei forbi. Men saa kommer den lille vakre madame Lemoine svingsende ut a knejpen me fornøjet ansikt — hun er altsaa i sit lyse hjørne i dag — og bort til mei:

— Bonjour monsieur! sier hun me sit vakreste smil — vous voulez diner?

Nej tak, det er litt tili endda — men faar jei en vermouth?

Hun bringer vermouthen, og samtidi et brev. Utenpaaskriften er Veras, mit hjerte tar til aa banke volsomt, og jei river konvoluten op og læser:

« Kjære Hans Jæger

Naa sitter jei alene igjen her i Norge naa — alle dere andre er rejst. Aa gid jei kunne ta lille Gog under den ene armen og gaa a gaare me han og aldri ikke komme mer igjen hit. Her er nemli rædsomt, du store mon dieu! — Mon jei noengang faar se Dem igjen Hans Jæger? A vær saan som Di *har* vært da da — vil Di det? Hvis jei naa kommer til Paris noengang, vil Di da møte mei paa Gare du Nord? — aa gud hvor vi skal ha det morro da! jei dør a glæde bare jei tænker paa det — hvis Di bare er saan som Di var før saa. Men jei synes hele verden er blet 100 aar gammel og jei ossaa — huf! — Nej, hvor gjerne jei ville gaa i Rue de Seize me Dem — jei er sikker paa Di ville si imot alt det jei sa om bildene. Aa revoir da! »

— Det blir nok ikke « au revoir » Vera, sier jei sagte for mei sell — saa pludseli opdager jei at hun har skrevet noe par baksiden a konvoluten:

« Har Di det gott naa? — jei ville gjerne høre litt fra Dem, men jei synes det er rimeli hvis Di ikke skriver.

Vil Di den 8de Maj klokken 12 staa paa hjørne af Rue Faubourg Montmartre og Rue Drouot, ve uhre der, saa skal jei komme dit — Di vet jei gjør hva jei sier — saa skal vi gaa inn paa en liten absinth-knejpe som jei kan. »

En brænnende hete er pludseli skutt op i mine

kinner mens jei læser denne efterskrift paa konvolutens bakside, og me hjerte klappende af angest blir jei sittende der me breve i haannen og stirre hen for mei, mens jei leter nervøst mellem alle dem jei kjenner, om der ennu skulle være noen som jei kunne slaa for *saa* meget som der skal til for aa holle liv i mei til den 8de Maj — hele sex uker!... halanden maaned!...

Saa pludseli husker jei paa lille « Kanarifulen » som rejste til London, noen dage før *jei* rejste til Paris— : « Skulle det bli rent galt fat me dei dernede noen gang « sa han da vi skiltes— « saa faar du i guds navn skrive til mei, skal jei se hva jei kan gjøre. »

Jei roter om i mine lommer, finner hans visitkort me hans adresse i London, forlanger pen blæk og papir og skriver til ham paa flekken. —

To dage efter kom svar at han hadde skrevet hjem efter penge—og otte dage efter kom brev me 200 kroner, to hundrede og fem og sytti francs. — ah ! jei kunne igjen puste.

VII

Tre uker efter. (15de April 88)

Klokken er to om natten. Inne paa « Neel », en stiv elegant engelsk kafé nede paa den store Boulevard, sitter jei me min whisky-and-soda og røker en cigar, passeli full og vel tilmode. Alle mine sorger er som strøkne væk: den whisky-and-soda jei har foran mei er den fjere i rækken, og jei har hvergang blinket bort til Charly og han har vært byggeli og lavet dem rikti stærke til mei iaften...

Hvor jei befinner mei vel herinne...

Naar tingene stormer altfor haart inpaa mei og det hele blir *for* afskyeli vont og fælt saa jei blir ræd for mei sell og vét ikke *hvor* jei skal venne mei hen—altid hvis jei har penge skynner jei mei da hit ned; og altid finner jei glemsel og vandrer sorgløs herfra.

Hvor jei liker dette stede!

Kaféen jei sitter i er aflang og dyp inover, me højt hvælvet tâk — oprindeli et stort portrum som de har gjort om. Men det mærker man ikke naa, ialfall ikke ve aftenslys, brilliant oplyst som her er... Langs de gyldenlærs vægger paa

begge sider inover, sitter stive engelske gentlemen me sine glasser foran sei paa stive firkantie borer — og ser tause hen for sei. Ingen latter og spøk, ingen munter højrøstet passiar som i franske kaféer — som højtidelie alvorsmænn ser de ut alle de som sitter her... Og *jei* vist ossaa! — bare det at *jei* er ikke saa mørk invendi som de andre; *mei* har jo whiskyen gjort saa lys og saa let og saa likegla me alt...

Pludseli slaar klokken to paa uhre over den høje buete ingangsdør.

Et par gentlemen rejser sei — her stænges jo ve totiden desvære — og pludseli viser det sei at de højtidelie alvorsmænn knapt kan holle sei paa sine ben... Flere rejser sei — det er likedan me dem... Og de nikker alvorli til værten og til Charly og gaar me stive rygger og vaklende ben ut paa Boulevarden...

Da kaféen tar til aa tømmes stikker jei ut mit glas, nikker gonatt til værten og Charly jei ossaa — og vandrer ut paa Boulevarden og opover mot Montmartre.

Natten er klar og frisk, gaterne tomme og stille; stjernene blegner alt; maarenen begynner aa gry. Let og sorgløs vandrer jei afsted...

...Mit færdie liv — hva kommer det mei ve! jei skal jo se henne igjen! Og siden saa er der ikke noe mere; ikke noe gott og ikke noe vont — hva kommer det mei ve!

Hø, live er et lotteri, og jei har spillet og

tabt, jei som saamange andre, det er det hele... Og jei skal endda faa se henne igjen... om tre uker!... stakkers tre uker— hvor snart gaar ikke de!... Og naa befinner jei mei saa inderli vel, og skal hjem og sove — sove dejli og roli oven-paa denne whiskyrusen... hvorfor skulle jei sørge? — aanejda!...

Jei tar opover rue Notre-Dame-de-Lorette. Oppe paa hjørne af rue des Martyrs staar en enli pike, i kaape uten hat... en Boulevardpike... une femme sans chapeau... naa, *mei* skal hun sgu ikke fiske!...

— Bonsoir monsieur! sier piken og trær frem foran mei idet jei vil gaa forbi, saa jei blir nøtt til aa stanse op og se paa henne — stakkar, hun er ikke vakker engang!...

— Vil Di gaa me mei hjem?

— Nej, svarer jei og ryster paa hode — jei har faat nok a disse kjedelie Pariser-fruntimmerne naa! der fins sgu ikke én hyggeli pike mellem dem alle sammen — adjø!

Men saa griper hun mei i armen:

— Det er jo bare noe tøv, det Di der sier! Kom naa og gaa me skal Di bare se! — og hvis Di ikke syns jei er hyggeli kan Di jo gaa Deres vej igjen jo!

— Skitt la gaa da! sier jei efter et øjebliks betænkning — jei kan jo altid gaa me og se.

Hun fører mei op i en liten sidegate tæt ve, ringer paa en portklokke, porten springer op — og

vi kommer op paa et værelse i tredje étage hvor jei finner mei en stol i mørke. Da piken har tænt et lys bortpaa kaminen kommer hun like bort til mei og griper fat i mei og vil ha det gjort af me det samme.

— Men du store gud, Di faar da ialfall ta kaapen af først! sier jei, og skyver henne ut fra mei og vil knappe op kaapen.

— Nej, det vil hun ikke.

Jei ser paa henne, litt forundret — og tar saa min hat:

— Tak, dette syns ikke *jei* er noe hyggeli! — adjø!

— Di faar ialfall betale værelse, sier hun sint — det er 3 francs.

— Ja se om jei gjør!

— Hvis Di ikke betaler slaar jei floshatten Deres flat! sier hun rasende og løfter haannen.

— Værsgo! la os se om Di tør! — jei tar flossen af og sætter den paa bore. Men saa tør hun ikke, og jei sætter den roli paa igjen og vil gaa.

Men me et spring staar hun lænet mot døren:

— Di slipper ikke levende herfra hvis Di ikke betaler! skriker hun me ville gnistrende øjne.

— Det vil altsaa vise sei! — sier jei roli ser henne kolt inn i de gnistrende øjne og gaar imot henne — og uvilkaarli viger hun tilside, og jei lukker op døren.

— Vær saa snil aa lys mei nedover trap-

pene! sier jei saa — og bandende og skjællende tar hun lyse og føller efter mei ut paa gangen og nedover trappene. Jei tør ikke si at *hun* skal gaa foran, for at hun ikke skal tro jei er rædd — men jei venter mei hvert øjeblik et spark i ryggen og gaar der færdi til aa gripe mei i gelændere naar det kommer. Men hun sparker ikke, bare skjæller og truer: « Di tror kansje Di slipper levende herfra! haha! » — og jei begynner saa smaat aa belave mei paa noe værre enn et spark — da pludseli en ængsteli hyssen høres nede fra concierge-logen og bringer piken til aa tie, og berolier mei—: naar de ikke tør ha noen støj her, saa er der vel ingen fare! tænker jei ve mei sell og gaar roli ned den siste trappen:

— Cordon s'il vous plaît! sier jei idet jei passerer concierge-logen, og porten springer op — og mens piken er inne hos conciergen me lyse, gaar jei ut paa gaten hvor det imens er blet næsten fullt dagslys.

— Naa, det slap du gott fra! sier jei til mei sell. Men idetsamme kommer piken styrtende ut a porten, som en furie aa se til:

— Naa trodde Di vel Di var frelst naa! hvæser hun inædt — men naa skal Di først faa se! — og som en pil er hun tværsover gaten og har alt haannen paa portklokken for aa ringe paa derover, da hun pludseli stanser ve min kolle latter, og venner hode tilbake og ser paa mei me et usikkert blik.

Roli plantet paa mine to ben staar jei der paa fortoue me begge hænder i frakkelommene, og ser paa henne me et infamt smil :

— Jasaa sier jei haânli — saa Di har altsaa maquereau'en Deres derinne!.... Det er rikti ! se bare til aa faa ham herut saa jei kan knuse fjæse paa'n.

Hun staar der et øjeblik uviss, men slipper saa klokkegrepe — tror naturlivis jei staar der me revolver i lommen.

— Janej, sier jei saa, spotsk, — jei har ikke tid til aa staa her aa vente paa'n heller ! — gonatt !

Rasende henter hun mei inn og føller mei bandende og skjællende næsten bort til hjørne. Jei gaar der og ser paa henne — saa pludseli farer det mei gjennem hode : «Tænk om du naa hadde blet slaat ihjel a den maquereau'en — og aldri faat set henne mer ?! » — og en nervøs angest gyser igjennem mei ve tanken. Idetsamme stanser piken sin flom af skjælsor og ser forskende paa mei.

— Men bare et eneste sekunn — saa piler hun tilbake mot huse hvor hun ville ringt paa. Hun har set i mine øjne at jei var rædd.

En forfærdeli angest griper mei — : Skulle jei allikevel bli slaat ihjel inat a den maquereau'en ?! — og me møje faar jei tvunget mei til ennu aa gaa langsomt de siste par skrittene til jei er om hjørne.

— Men saa sætter jei ossaa paa sprang !

Slik har jei aldri sprunget. Al sans forgaar mei, jei føler ikke længer mit legeme — det kj'nnes som jei flyver!... som bæres jei i rasende fart afsted paa en tanke, en tanke hvori hele min sjæl gaar op : « *FLYGTE... FLYGTE...* »

Men da jei oppe ve toppen af rue des Martyrs, der hvor den munner ut paa Boulevard Clichy, braastanser og ser mei tilbake, og ser at gaten ligger tom nedover uten et menneske — saa knækker jei me ét aldeles sammen...knæerne skjælver under mei, jei er like ve aa segne om, og faar akkurat saavitt slæpt mei bort til trappen der tætve, før jei faar ont og synker om og blir liggende halt bevistløs.

Men pludseli gyser en nervøs rædsel igjennem mei —: hva om de allikevel kommer ! Og op maa jei igjen og bort til toppen a rue des Martyrs for aa se efter at der virkeli ingen kommer. Det gjør der ikke, men det hjælper mei ingenting — rædselen beholler sit tâk i mei... Kansje er de bare løpet op en anden gate og staar naa derborte bak det næste hjørne, færdie til aa falle over mei og slaa mei ihjel naar jei kommer ! — eller gud vét hva andre maater de kan finne paa for aa faa lurt sei inupaa mei...

Me rædselen rinnende ned gjennem hver nerve springer jei tværsover Boulevarden — derover paa det andre fortoue er jei litt tryggere, der

kan de ikke faa sneget sei inn paa mei uten at jei ser dem! — og vakler saa hjemover, skjælvende i hver fiber og spejdende nervøst omkring mei for hvert skritt

— gud sei ferbarme om jei naa blir slaat ihjel inatt, og faar aldri se henne mere...

VIII

Tre uker efter (9de Mai 88)

CARTE TÉLÉGRAMME

Kjære ven.

Vi spiser idag i den store Duvallen ligeved Palais-Royal kl. 1, sansynlivis nedenunder. Forresten bor jei Rue Monthyon (tværgade til Rue Faubourg-Montmartre) *men det maa du ikke fortælle til noen*, jei er her *incognito*. Hvis vi ikke træffes læg brev i Regencen.

Jei rejser imaaren.

Din W. Bjørck.

IX

Fjorten dage senere (24de Mai 88)

Naa er jei naad ombôr i Alfa — au revoir kjære kjære Dem Hans Jæger — jei kan ikke glemme det bedrøvete ansigte Deres, aldri aldri! Di maa la mei faa se Dem igjen — hører Di — husk paa det er synn paa mei ossaa.

M'ami bien aimé,

Deres Vera.

Husk paa at jei dør af sorg hvis jei ikke faar se Dem.

X

Sex dage senere (Thorsda 31te mai 88).

BREV FRA VERA

Thorsda aften. Alfa.

Nej hva skal jei i alverden gjøre me Dem — hva skal jei gjøre jei som saa forfærdeli gjerne ville gjøre Dem noe gott — ossaa har jei bare gjort Dem vont istedenfor — kjære min egen ven — nej jei er for bedrøvet — jei og en Franskmann, en simpel ruter, sitter alene heroppe i salonen, han byr mei uafbrutt de yndiste ting, liqueurer og gud vet hva for noe — naa ryster jei bare paa hode, for « non merci monsieur! » har jei alt sagt hundrede ganger — huf naa spiller de paa saant trækspil ute paa dække, pokker ta dem! — og til og me en rigti sørgeli vals. Aa gid gid jei visste akkurat hvor Di var henne og hva Di gjore naa! mon Di sitter paa Neel me en saan schwær en... eller er Di hjemme i Deres eget lille værelse og ligger paa den sengen som jei ikke burte ligget paa — eller hvor er Di? — Hvis jei mister Dem Hans Jæger, saa kan jei ikke greje mei — herregud forsøk, vil Di det? Forsøk og kom hjem, opgi det ikke aldeles — synes Di ikke Di er mest min da? Min gut er Di, min stakkars kjære gut som har hat det saa vont bestandi — kan Di ikke komme hjem til mei og gaa etter mei i alle dø-

rene ut og inn hele dagen, saa skal jei være saa gla i Dem, og være væmmeli af og til naturlivis — saa skal Di faa en liten seng, ikke ve siden a min, ossaa skal Di faa det baade vont og gott — saa! — Gud give Di rikti forsto hvor jei mener dette — gjør det Di! Kan Di ikke skjønne at det iallefall er et forsøk vært — Di maa inrømme at jei er den eneste som kjenner Dem det minste; det er ikke tale om andet enn at jei kjenner Dem — hva intryk skulle det gjøre paa mei, de fæle tingene som Di maatte skrive hvis Di skrev den bogen Deres! om Di har gjort saan eller saan me de Boulevard-pigerne som Di ikke elsker noe, eller tænkt og følt tilhelvedesting — det kan da umuli ha noen betydning længer for mei, ikke sant? — For hva Di enn naa kunne fortælle mei saa ville jei allikevel ha det samme intryk a Dem — husk paa at det er mei som kjenner Dem.

Kansje alt dette som jei skriver er bare noe sludder — men det som er meningen min er, aa gripe efter Dem for siste gang af al min kraft, for naa gjæller det! — baaten glier sagte videre og videre, for hvert bogstav jei skriver blir afstannen større — kjære kjære kjære, hvis jei bare hadde Dem her naa, skulle jei holle fast i Dem me tusen krokete lillefingre til Di lofte alt hva jei ville — min egen kjære kjære ven.

Siden jei la mei Thorsda aften har jei ikke set dagens lys før naa Sønda midda klokken 2, næ-

sten ve Christianssand. Vi har nemli hat fælt vejr. Det første jei altsaa gjør, er naturlivis aa skrive til Dem; fingrene er jo litt rare og kalle, men det gaar vel. Jei er nemli pludseli naa i gott humør — det er for komisk: jei sat ute paa dække og saa paa en ung dame « 2 aar yngre enn Kittur » — hun hadde et lite barn me sei som er et aar, sell er hun blek, gaar i seng, har taaleli pen figur, er tysk-fransk, snakker italiensk og litt norsk — pludseli falt det mei inn om Di ville like henne bedre enn mei som sitter ute paa dække paa en stor høj kasse me en vrang forværks-kaape paa mei, me skinne ut, det ene bene oppaa en stol, og det andet dinglenes me en blaa strømpe, frysenes saa jei er ganske rø i anskitte, og litt « gla » etter en dram som jei tok mei paa fastenes idag — liker Di henne bedre? — Naa har jei ligget paa bunden af en køje i 2 ½ døgn og tænkt paa Dem og snakket til Dem, og graat og drømt om Dem, kjære brysomme Dem, alting har vært Dem — aa saa bedrøvet jei har vært. Hør naa gutten min, det kan jei jo gjerne kalle Dem ikke sant — ikke bli borte for mei! sæt glasplatene inn i hode igjen og grej dette — kom hjem til mei, Di vet jo det er bedre ikke sant? jei skal gjøre alt hva Di vil for Dem — ossaa maa jei ha hjælp a Dem ossaa, jei trænger saa til Dem. Har jei bett nok naa?

Skriv til mei akkurat hvordan Di har det — det maa Di.

Husk paa stakkars mei. VERA.

XI

To dage efter (Lørda 2den juni 88).

BREV FRA VERA:

Tirsda aften 12 ½

Naa ligger jei her i sengen min me lille Gog ve siden a mei, sovenes og varm og yndi — men hvor jei er kjé og elendi lej alting i verden. Og da maa jei skrive til Dem Hans Jæger, jei gaar og snakker til Dem altid hele dagen — det er lissom alt hva jei gjør, gjør jei for Deres skyll naa.

I formidda var det dejli og varmt her, og saa nydeli i haven — har Di vært her oppe hos os noengang? Jei sat op havedøren paa vi væg idag og kjørte inn et helt las af grønne grener og hæg og saant noe — faderen tror vist jei er blet gal -- ossaa forandret jei alle sofane og stolene og borene i stuen som næsten er grodd ned i gulve, saa længe har de staat paa samme flek — nej gid jei hadde Dem her, jei har funnet ut saan en yndi plass langt nede i haven inne imellem noen busker og trær hvor vi kunne sitte i fre og snakke. Jei har spad i haven idag, og raket ossaa, men bare litt a gangen, og lært lille Gog til aa klattre i trærne — og hele tiden har jei tænkt paa Dem, altsammen har jei gjort for Deres skyll, ikke et or har jei

sakt uten aa tænke paa Dem og for Deres skyll — herregud Hans Jæger, jei holler ikke ut uten Dem! Maiken fik brev fra Lili idag hun, jei var saa sikker paa *jei* skulle faa brev fra Dem — kjære, kjære Dem, skriv bare noen or til mei —:

Kjære Vera jei tænker da af og til paa Dem.

DERES H. J.

det er nok, eller iallefall bedre enn ikke noe — gjør det da! —

Jei fik brev fra Waldemar igaar, han hadde gaat og set i Kjøbenhavn paa noen huser som vi kunne bo i, men han aarket ikke. I detheletaget lot det ikke til han synts det var noe videre morsomt —jei gad vite om han ikke bryr sei noe videre om mei mer jei igrunnen? Eller hvorfor syns han da ikke det er forfærdeli morsomt aa lete efter hus til sei og mei? Nej hvor sort det er i verden — naa gaar han og jei bort og gifter os uten aa dø af glæde. Jei skulle ha lyst til et eneste øjeblik aa være forfærdeli lykkeli — ossaa dø. Aa ja, jei er en tosk! — Di kan vel ikke læse noe videre a dette, men

Idag har jei diktet en hel del — skal jei senne Dem noe? VERA.

Naa maa Di svare mei —: Vil Di komme hjem (a gjør det!), saa gaar der én baat den 7de, og én den 14de Juni (se Regencen). Rejsen skal bli ordnet — sikkert! — men svar om Di vil. Jei har skrevet til Dem Boulevard Clichy 70.

XII

Samme dag (Lørda 2den juni 88).

BREV TIL VERA

Et kvarter efter at Di rejste.

Vera ! Naa er det først at jei er blet alene — forlatt og alene som aldri før i mit ensomme fattie liv. Jei sitter her under soltelte utenfor en hjørnekafé par Boulevard Magenta, alene, halt me ryggen mot Boulevarden, og stirrer ned paa den gule sann som er strødd mellem borene. Just nu gik de to andre, Lili og Jakob. Han var blet jaloux naturlivis. For borte ve stationen, da toge var gaat, og jeî kom langsomt nedover, skjælvende som et løv, og traf dem ventende nede paa hjørne, saa tok Lili mei saa kjærli deltagende under armen og sa me grætende stemme : « kom naa di syke mannen ! » og trak mei me. Og her paa kaféen hvor jei nu sitter alene, der sat hun sei likeoverfor mei og saa mei saa trofast deltagende inn i øjnene —hun er noksaa gla i mei Lili, Vera, fordi hun vét, *hvor* meget jei holler a Dem — og der var saan trøst i aa sitte der og se inn i de forgrætte deltagende øjnene hennes. Men det kunne jo ikke han holle ut — han rejste sei me ét og tømte sit glass og sa : « kom naa Lili ! » og gik ut paa fortoue og

ble staaende der og vente paa henne. Hun ble sittende litt og se bebrejdende paa ham — men saa maatte hun jo rejse sei hun ossaa, for hun elsker ham jo, og saa sa de adjø begge to og gik og forsvant, og lissom tok me sei den siste duft som ennu var igjen a Dem i Paris. Og saa revnet det pludseli op altsammen derinne i mei ; hele forstaaelsen a det som var skedd brøt sei frem i en hulken som rystet hele mit legeme, og jei grep omkring stokken me begge hænder som i krampe, og bét tænderne sammen og bøjet ansikte mot joren, mens graaten rullet op gjennem bryste i tykke kvælende bølger, og læberne skjalv og hænderne rystet, og taarerne silet nedover kinnene, og dryppet og dryppet, ned paa den gule sann.

Slik ble jei sittende en lang stunn.

Endeli var det over, og jei tok lorgnetten af, listet haann-baken hen over ansikte og tvang mei til aa se op som om ingenting var. Maarenfrisk laa Boulevarden opover, solbeskinnet mellem dype-grønne, hvidblomstrete kastanjer. Maarenfrisk og stille. Bare en enkelt drosche rullet bløtt henover asfalten, en mann gik der saa fredeli og arroserte, trækkende rullesprøjten efter sei, fulene sang og folk gik glae til sit arbejde — og her sat jei ! — Jei holt det ikke ut, jei bøjet igjen mit hode og brast ut i en ny krampegraat...

... Aa, hvorfor hadde jei ikke sagt Dem det, at siden Di allikevel ikke kunne elske mei, saa ville jei dø idag !... saa hadde jei nu ligget derborte paa

stationen og alt hadde vært forbi... Nej nej, det hadde jo ikke falt mei inn før det var for sent. Da jei sto der paa perronen, me ryggen mot toge — for jei aarket ikke aa se det komme — da hadde jei ennu ikke tænkt paa det. Men da lokomotive rullet forbi mei, og vognene efter, én for én, og *den* kom hvor Di sat, lys violet inni den sorte firkanten, og saa paa mei me det vidunderlie skjæbne-agtie ansigte — da kom tanken. Bloe stivnet i mine aarer og jei syntes jei maatte dø a mei sell der jei sto og mekanisk førte haannen op til hatten — og da saa toge gjore en svingning og tok Dem bort fra mine øjne som Di ennu stirret tilbake paa mei me hode ut a vindue, da vente jei mei fortvilet mot den vognen som just passerte, me en mægti trang til bare aa *kaste* mei inn under den, me halsen paa skinnegangen, og la det ækle brune hjule hive mit hode til den ene side og kroppen til din anden og sprøjte mit blo ut over joren. Men jei kunne ikke — for jei hadde jo ikke sagt det til Dem...

Taarerne dryppet og dryppet, ned paa den gule sann.

... Aa men at jei ikke hadde tænkt paa det itide!..

Nej, nej, det var jo sant: jei kunne jo ikke faat Dem til aa gaa me paa det, De hadde gjerne gaat hen og heller sagt at Di elsket mei, bare for aa faa mei fra det — Di som ennu ikke visste... æsch! jei spyttet den rasende ut den slukkete eigaretstompen som hele tiden var blet hængende mel-

lem de sammenbitte tænder — hu, hvor den své, hele tiden hadde den svidd, men naa først la jei mærke til det — hu hvor den své paa den syfilitiske hudløsheden paa insiden a læpen; den své mei helt inn paa sjælen. — Se det maatte Di ha visst først ikke sant? Og det visste Di ikke. Hverken det at jei i det hele taget hadde syfilis, eller at gamle Vorherre nu efter aars taushet hadde vært saa venli aa gi mei en liten mindelse om at jei ikke skulle være tryg for hva der kunne komme. Og heller ikke visste Di alt det andre syke og fæle som var strømmet inn over mei som aldri før nu inat da jei sat der sammen me Dem oppe paa den bænken under avenuens trær og pludseli me ét slag forsto, baade at jei elsket Dem, og at Di muliens kunne kommet til aa elske mei — hvis bare ikke disse tingene hadde vært som Di altsaa ennu ikke visste.

— Naar den droschen er naad op til den øverste gaslygten skal jei si det! sa Di, og fulgte me øjnene droschens lanterne opover mot Triumfbuen. — Naa er den der! sa Di saa og fæstet øjnene paa mei — og saa kom det:

— Di skulle giftet Dem me mei.

« Di skulle giftet Dem me mei »! — jei sat der stum, me haannen ut fra mei støttet paa stokken, og stirret ut i mørke, sviminel ve tanken... Du store gud, det hadde altsaa virkeli vært muli — kansje om bare ikke den hudløsheten hadde vært saa kunne jei ennu ha vunnet Dem... Men, me

syfilis paa læpen erobret man ialfall ingen kvinne — og nu, det følte jei, *nu* maatte det ha vært, nu eller aldri. Jei stirret og stirret ut i mørke — først i det øjeblik visste jei at jei elsket Dem, at kjærliheten endeli hadde tat mei — og i samme sekunn visste jei ossaa, at det kjærliheten kom for aa bringe mei, nu da den endeli kom, det var døden. Ikke en regeneration, psykisk og fysisk, som jei følte den ennu maatte vært muli, for jei hadde jo kraft og lidenskab ennu, naar bare kjærliheten kunne dreje den tappen derinne i hjernen min rigti igjen — nej men døden simpelthen. Og det kansje bare for det saarets skyll !...

Anej forresten, om jei hadde vunnet Dem i nat — jei hadde jo allikevel komt til aa tape Dem strax igjen. For saa meget sykt og fælt paa én gang, det kunne jo ingen kjærlihet greje, me mindre den sell var syk som min — og Di var saa ong og saa sunn...

Jei ble sittende der og stirre. Og Di sat og saa paa mei, litt kolt forekom det mei, forundret vist over den maate jei tok det paa. Og saa sa Di — :

— Tænk naa ikke saa « dyft » over det — for naa er der jo ikke mere tale om det.

Jei gøs ve det kolle « dyft » og sank sammen. Nej, der var ikke mere tale om det, det visste nok jei endda bedre enn Di — og saa aarket jei ikke aa fortælle Dem det altsammeu, syk som jei sat der...

Aa, at jei ikke hadde aarket det ! — saa hadde

nu det hele vært forbi, og jei hadde ligget saa dejli dø derborte paa stationen. Men naa fik jei altsaa fortælle Dem det i det breve jei hadde loft aa skrive om hva jei følte naar Di rejste. Altsammen, baade dette om syfilisen og det andet... Uf, det andet — det var saa vanskeli! Til alle andre, bare ikke til Dem!... Men det *maatte* til, for Di *skulle* være eni og si: « naturlivis, siden jei altsaa ikke kan elske Dem saa maa Di jo dø. » Og for aa kunne si det saa maatte Di vite alt, ikke bare dette me syfilisen men det andre ossaa. — Men hvordan si Dem det?... Ve aa fortælle Dem den første gangen da ødelagtheden slo over i unatur?... kansje...

Og mens jei sat der og stirret ned i den gule sannen, saa gle det frem for mei igjen, billedet a henne, den første, den lille stygge forpjuskete tingesten me det tynne skidden-gule haare bunnet op i en fatti knute bak i nakken og det hæslie, isch saa karakterløst hæslie, blegnæbbete, rønæsete ansigte me de blasse øjnene i. — Det var inne paa mit lille hyggelie kaffebrune soveværelse. Hun hadde sat sei ve det lille runne bore ve sengens hodegjære, og jei tænte lampen og sat den derhen, og tok frem noe Sherry og skjænket i og sa skaal — og la saa først mærke til hennes ansikt. Det hadde ikke interesseret mei aa se paa henne før, hun saa vel ut som en af de andre hadde jei tænkt da jei tok henne me i mørke. *Saa* styg var hun, og visste hun at hun var, at hun vovet ikke aa se op; bare

drak og saa genert hen for sei og visste ikke hvor hun skulle gjøre a hverken hænder eller ansikt. Et sekunn saa jei litt forbløffet paa henne — men saa gjore det mei pludseli forfærdeli ont for henne, og jei la resolut armen om live paa henne og trykket henne inn til mei og sa: « Di er styg, det kan jei like; netop derfor, det er rart nok, men netop derfor synes jei forfærdeli gott om Dem — kom la os klæ af os ! fort ! » — Genert og nølende klædde hun a sei og visste ikke rigti hva hun skulle tro ; men da jei saa la mei op til henne uten aa slukke lampen, saa hun endeli op paa mei me forundring i de blasse øjne. — Men saa naturlivis som sædvanli saa kunne jo ikke jei bli tat men maatte vente til det tilfældivis kom a sei sell, og saa tænkte *hun* naturlivis strax, at det var hennes fejl, fordi hun var saa styg — og hun trak sei lissom sammen i sei sell igjen, og saa ikke mere paa mei, og trodde ikke mere paa mine kys og kjærtegn. Men hun *skulle* tro paa dem ! jei *ville* det ! — og saa smøg jei armene hennes ut a linte og strøk linte ned over kroppen hennes, og af — og kysset henne saa paa halsen og skuldrene og brystet og videre og videre nedover hele kroppen — intil jei tilslut pludseli la begge hennes ben om min hals, grep henne om hofterne og trykket mit ansikt inn til henne og kysset henne dernede. — Aa fy ! hørte jei henne hviske sagte, lissom for sei sell. Men hun rørte sei ikke — og saa kysset og kysset jei henne der-

nede til hun krympet sei i vellyst og la sine hænder bløtt paa mit hode og trykket mei inn imot sei. Og saa, litt efter, klemte hun pludseli laarene fast sammen omkring mei som i krampe — og skjøv mei saa lempeli fra sei. — « Er jei blet Dem motbydeli naa ? » spurte jei da jei igjen laa ve siden a henne, og hun ikke saa paa mei og ikke rørte sei. — « Nej ! » sa hun, og slo armene omkring mei og gjemte ansigte sit ve mit bryst — « men sluk lampen, ossaa vent litt, bare et lite gran. » Og jei strak haannen ut og slukket lampen og hun laa der en stunn og trykket sei op til mei. « Kom ! » sa hun saa, og jei kom. Men en to tre var det hele forbi, for jei er jo saa ødelagt. Og saa altfor fort var det gaat, at hun bare var rukket til rigti aa faa lyst igjen — og saa kysset jei henne igjen dernede, intil hun igjen vré sei i vellyst, og igjen skjøv mei fra sei. — Og jei laa hos henne igjen og kysset henne igjen, og laa hos henne igjen og kysset henne igjen, videre væk — intil vi i graalysningen søvnet trætte inn begge to, tæt slynget i hverandre. Men da jei om maarenen vaagnet ve højlys dag og fik se henne i hele hennes styghet, hoppet jei i samme sekunn ut a sengen. Hun vaagnet ve det. — « Gud, klokken er blet saa altfor mange ! » sa jei — « vi maa skynne os, jei skulle alt vært paa kontore for længe siden. » Og hun skynte sei stakkar, men var ikke ganske sikker længer — og da hun sto færdi til aa gaa, sa hun : « Di lofte aa gi mei det Di hadde. » — « Men jei viste

Dem jo at det var ikke andet enn 15 øre oget frimærke ! » — « Det er det samme » svarte hun— « jei vil bare gjerne at Di skal ha git mei noe ! » — Saa fik hun de 15 øre og frimærke, og jei tvang mei til aa kysse henne idet hun gik. Og saa lukket jei op vindue og la mei utover, og ble liggende der og se efter henne, mens hun gik dernede bortover Sehesteds plads — og tænkte paa om vel noen hadde set henne komme ut fra mei, denne fæle stygge piken, og hva de vel da hadde tænkt... og hva de ville ha tænkt hvis de hadde visst ! — — —

Naaja, det var altsaa den første gangen, og det siden har jo egentli væsentli vært det samme : at jei ville, *ville* faa dem til aa tro at jei var tat a deres legeme — og denne uafladelie villen har kansje endda mere destrueret evnen til virkeli aa bli tat... Men jei aarket ikke aa tænke paa dette mere naa, uf ! — og jei bare ble sittende der og stirre ned i den gule sannen og tænke paa hvor. Di ville komme til aa væmmes naar jei naa skrev dette til Dem — Di som var saa ong og saa sunn. Og jei forbannet og forbannet og forbannet det igjen, at jei ikke hadde sagt Dem alt, baade dette og det me syfilisen, mens Di var her — saa hadde jo nu det hele vært forbi.

En fyr kom og sat sei ve bore ve siden a mei og banket paa opvarteren og forlangte noe — og saa tvang jei resten af absinthen i mei i én slurk, og rejste mei og dillet syk og skjælvende opover Boulevardens fortou under de

dype-grønne blomstrende kastanjer, mellem butikfyrer og arbejdere og arbejdersker og butikpiker..

Hvor de bo mei imot naa, disse nette onge pikene med sine fulle former og sin kontante parisiske gang! Paaklædde mannequin'er, pyntete marionnetter forekom de mei aa være allesammen — og som ikkē tilhørte noe kjøn! der var jo ikke mere enn én virkeli kvinne i hele verden — aa hvor jei skalv! hvor Di rullet mei som en syk angest gjennem bloe! og jei saa Dem gaa der i den lysviolette kaapen, et halt skritt foran mei, litt til siden, me den gangen som er saa Dem; og jeg gjættet linjerne under, disse linjer som er saa Deres, aah saa bare Deres i hele verden — og angesten løp mei ennu sykere gjennem bloe, og jei storskalv da Di pludseli vente hode og saa paa mei me det alvorlie stor-øjete skjæbneansigte fra kupé-vindue — gud, gud! hvor jei var syk... Og slik, i denne tilstann skulle jei altsaa naa sætte mei ned og skrive om Bjørnson og Mirlitonen og Bastillen, og hva det var for noe altsammen — jei skjønte ikke hvordan det skulle gaa til, men jei visste jei ville komme til aa gjøre det allikevel; for hjem maatte jei altsaa naa — hjem! Ikke for aa vinne Dem, det var jo utænkeli, det kunne ikke ske — nejmen fordi jei visste, at hvor meget Di enn kom til aa væmmes ve mei syke vrak a en mann, saa ville Di allikevel komme til aa holle saa meget

a mei at Di ville holle det løfte Di ga mei den natten i Boulogneskoven : jei ville faa lov til aa lægge mit hode i Deres fang, og saa ville Di knuse det for mei me en revolver. Jei visste Di ville holde det løfte — og op i mei steg der en glad forventning om den dag da det skulle ske, og jei løftet mit hode, og rettet mei i ryggen, og gangen ble spænsti — jei var stolt allikevel over at Di, den eneste i verden, dog holt saa meget a mei som Di gjore... ved gud, jei byttet til trots for alt ikke — det skulle da vært me Waldemar, skjønt sell det... naa? efter det jei visste? — nej, ikke naa mere...

Hvor Boulevard Magenta støter sammen me de ydre Boulevarder stanset jei og pustet langt ut — : Ahh ! altsaa, endeli allikevel noe foran mei, en rø traa gjennem resten a mit liv ! — Solen skinnet, fulene sang, butiksfolkene gik der saa roli inne under det svære soltelte paa hjørne og stillet op sine marchandiser paa étalagerne ; folk gik og kom saa tilfreds og fornøjet ; to gamle koner trykket hverandres hænder paa hjørne—: oh l'beau temps qu'il fait ! sier den ene. — Oui madame ! svarer den anden fornøjet.— Au revoir madame !—Au revoir madame !—og de gaar hver sin vej. Og jei gaar ossaa min vej, bortover den næste Boulevard, under høje lysegrønne plataner — me Dem for øjnene og den syke angest skjælvende gjennem bloe, men gla allikevel — —

Tak Vera! tak for alt! jei sitter her og græter mens jei skriver, oppe paa den lille kvisten hvor solen skinnet saa lyst inn en maaren tili, da Di laa derborte paa sengen og jei sat ve siden af og græt og fik lov til aa lægge min kinn ned paa Deres varme haann, og saa strøk Di mei endda til me den andre haannen over den andre kinnen og lot den bli liggende der. Jei har den endda den lille kvisten; den er full a væggedyr og har *ikke* utsikt over Paris som det værelse jei skulle flytte inn i og som nu staar tomt for min regning; men jei har ikke kunnet flytte herfra i disse dage, fordi der ennu lissom er noe a Dem igjen her. Jei sitter her sent paa natten me et lys tænt og skriver og græter over mei sell og min skjæbne. Men det er det samme — jei lever da nu allikevel! lever helt fyldt a Dem, Di risler mei inn gjennem sjæl og krop, gjennem marv og ben hvert sekunn jei lever, saa jei gaar her i én dirr — det har jei gjort siden Di rejste, og det vil jei komme til aa gjøre intil det øjeblik da jei faar lægge mit hode i Deres fang og dø. Vera! hvor jei glæder mei til det øjeblikke — ja for jei elsker Dem nemli altsaa, elsker Dem slik som man vist først kan naar alt haap er borte og bare døden venter. — —

I dage og nætter gik jei og skulle skrive dette breve men kunne ikke. Jei fik ikke rist eller ro noe sted, jei vandret som en fredløs om i Paris, altid

me Dem for mine øjne, gaaende litt foran mei i den lysviolette kaapen og det alvorlie skjæbne-ansigte fra kupévindue vent halt tilbake mot mei. Jei *maatte* vandre afsted efter Dem. Hen over store solbeskinnete Boulevarder me farver og lys og liv og larm — inn i stille graa trange gater hvor menneskene sitter utenfor sine dører og snakker gemytli me hverandre tværsover gaten som for 100 aar siden — i alle slags gater. Og jei har sat mei aa hvile paa alle slags kafeer og knejper; paa dem vi hadde vært paa sammen, og paa andre hvor vi ikke hadde vært — overalt. Timer kunne jei sitte saanne steder og skjælve, uten aa tænke, aldeles *abruti* — intil jei pludseli brast i graat. Men i timer kunne jei ossaa sitte og smile ve tanken paa det øjeblik da jei skal faa lægge mit hode i Deres fang og dø. — Først siden, da jei ble roliere, kunne jei sætte mei til aa skrive som jei hadde loft.

Men naa da jei har skrevet — me forfærdeli møje, for jei har rystet og skjælvet hele tiden og hat saa vanskeli for aa tænke, og pinli var det jo ossaa aa skrive meget af dette — naa ser jei at jei har jo allikevel ikke kunnet si Dem hva jei føler, og det gjør mei ont, for jei ville saa gjerne faat sagt Dem det. Men jei aarker ikke forsøke det engang til, saa Di faar ta det som det er. Og desuten, hvem vet om det ossaa *kan* skrives? jei synes at skulle jei kunne faa Dem til aa forstaa det jei føler, saa maatte jei ha Dem staaende ve siden a

mei foran en klippemur, og saa maatte jei styrte mei me hode mot muren saa bloe sprang af pannen. Gang efter gang; gang efter gang. Men det er jo galt; for hadde jei Dem her saa kom jei jo ikke til aa gjøre det — jei kom bare til aa briste i graat og synke ned me hode i Deres fang og be om aa faa dø. — Vera! Vera! Vera! hvor min kjærlihet til Dem er syk og gammel — og hvor Di er ong og smuk og sunn! —

XIII

Fem dage senere (Thorsda 7te juni 88).

BREV FRA VERA:

Kristiania 3die juni 88.

Kjære Hans Jæger—

Hvorfor er Di saa forfærdeli slem mot mei? Di vét ikke hvor vont jei har det, fordi jei ikke hører et mok fra Dem. Herregud, naa bér jei Dem saa Hans Jæger: skriv om det saa bare er noen or—ikke vær væmmeli mot mei. Di skulle bare se mei om maarenen naar jei ligger og venter paa brev saa — mellem 9 og 10—jei sørger saan for det jei ikke vét noe om Dem. Naa har jei skrevet en hel del som jei hadde tænkt aa senne Dem først innen Waldemar fik det — for han gir det ikke fra sei igjen —; men naar jei ikke vét noenting om Dem saa kan jei ikke. Jei kan jo ikke engang vite om Di bryr Dem om aa faa det.— Uf Hans Jæger—ja det nytter vel ikke aa være sint, jei bér for mei, Di piner mei mere enn Di vét—skriv et par or naar Di faar dette, vil Di?

Deres egen ven

VERA.

XIV

Dagen efter (Freda 8de juni 88).

BREV TIL VERA:

Kjære — hvor den gjore mei ont den lille lappen Di sente mei. Men naa har Di faat breve mit ikke sant, og saa forstaar Di at jei aldri har villet være slem, aldri villet være væmmeli mot Dem, men at jei kunne jo ikke skrive før — og naa kan jei heller ikke skrive, for jei venter, aah hvor jei venter paa aa faa vite hva intryk breve mit har gjort paa Dem, og hvordan Di naa føler likeoverfor mei.

Deres

HANS JÆGER.

Faar jei ordnet det me pengene rejser jei me baaten den 21de fra Antwerpen, og saa gaar jei strax op til amtmannen og faar mei 14 dage som jei vil ha til aa leve i ennu, hvis jei i de dagene kan faa se Dem hver dag. Au revoir! au revoir! — aa gud hvor det er fælt aa gaa her og skulle skrive ting.

XV

To dage senere (Søndag 10 de juni 88).

Modtat tre breve fra Vera, det første skrevet paa et gull-kantet kort.

Første Brev Fra Vera:

Tirsda formidda 5/6.

Jei hadde bannet i mit stille sinn at jei ikke skulle skrive et or mer naa, før jei hørte fra Dem; men saa traf jei paa dette korte me gull-kant oppe hos min søster Helga Grøn.— Jei slængte hit op me Gaarder som var oppe hos mei for aa læse op noe for mei — det var virkeli gott. Her skal Di faa den «Sorken» som jei sa var go — husker Di det?

Jei senner ikke noe a mei sell før Di skriver at Di gjerne vil ha det; skjønner Di det, skurk og kjæltring og brysomme mann! — naa har jei skrevet minst 4 brever til Dem, har jei ikke det? — og Di er ubønhørli. Kjære Hans Jæger, ved gud at Di maa skrive litt. Jei er sikker paa Di maa ha skrevet noen or siden jei rejste, ossaa revet dem itu igjen — hvordan skal jei skrive til Dem anderledes enn jei gjør da!—

hadde jei Dem bare her skulle Di faa enten juling eller en kys.

Adjø da.
Naa er det siste gang.

2DET BREV FRA VERA:

Tirsda aften 5/6.

I 27 flasker-champagne-stemming.

For det jei er paa lyran er det jei skriver—jei *vil* være paa lyran naar *Di* ikke er her. Gutta og jei har vært oppe hos den søte yndie Georg (dette skriver jei bare for aa ærte Dem) og drukket champagne — en mængde... Kahrs... me nye gull-tænner... og Di var ikke der... ingen steder var Di — hvergang jei sae noe saa jei mei om efter Dem, men Di var naturlivis ikke der...for Di bryr Dem pokker om mei igrunnen, derfor er Di aldri der hvor jei er... Og jei som saa nødi ville være paa lyran naar Di ikke var der — herregud Hans Jæger, hva skal jei gjøre, jei er syk, jei tænker paa Dem nat og dag, kan Di ikke forbarme Dem over mei — hva vil Di jei skal gjøre da! — naa ligger jei i sengen min, jei graater hele tiden for det Di ikke vil skrive et eneste par or til mei som jei tigger om. Naa er jei paa lyran, saa naa vil jei si hva jei vil—:

jei vét ikke om jei er mest gla i Dem af alle mennesker, jei vét ikke det; men jei tænker paa Dem hele tiden, bestandi! og graater over Dem og snakker til Dem, og tigger og tigger Dem om aa faa se noen bogstaver fra Dem — bare skriv: «Kjære Vera!» paa en lap og senn mei da! — aa gjør det.

Hva kan det nytte mei at de tre aarene snart er forbi, og at jei skal gifte mei me Waldemar — hvis jei ikke har Dem der ossaa! det blir en sørgeli bryllupsfest, og en daarli brud han faar stakkar i sine arme, hvis jei ikke har set Dem og snakket me Dem — aa kom hjem til mei Hans Jæger, jei kan ikke leve uten Dem, det vil si det kan jei nok, men da er det forbi me den Vera'n Di kjenner — dette er sant.

Det tumler runt i hode paa mei, jei ble ikke paa lyran før jei kom hjem — Georg fulgte mei, han er søt, men ingenting nytter.

Jei som trodde Di virkeli var gla i mei Hans Jæger — jei bryr mei pokkern om hva jei skriver naa iaften — vær gla til Di ikke er her, for da ville jei falle Dem om halsen og kysse Dem.

Jei gad vite om det er synn paa Waldemar at jei skriver dette til Dem — men vi var 5 mennesker og drak 7 flasker champagne og det er iallefall for meget for mei, især naar jei er saa fordrøvet som jei er idag — for jei fik brev fra Paris som ikke var fra Dem.

Sommetider hyler jei a sinne, og sommetider a

sorg over at Di ikke kan skrive et bitte lite or til mei.

Deres egen frykteli
fordrøvete Vera i
Champagnestemming.

3die Brev Fra Vera :

Onsdag 6te juni.

Endeli endeli fik jei da brev fra Dem — jei har vært syk og elendi af længsel efter Dem Hans Jæger. Ja — jei gaar omkring og smiler idag for mei sell ; Maiken har jei stødt paa ute i haven to ganger, og hun har spurt mei hvorfor jei er saa gla. Jo, for jei har endeli faat brev fra Hans Jæger. — Naa, han har det altsaa gott da ? — Aanej ikke egentli gott tænker jei da ve mei sell — men jei skjønner ikke rikti Hans Jæger, hvorfor Di skal ha det saa vont.

Hør naa : — nej *det* er sant, jei hadde ikke idé om at Di hadde *den* sygdommen ; jei trodde det var en anden — som var svært farli, og som gjore at Di formontli aldri kunne faa noen børn. Men si mei naa Hans Jæger : — *er* den saa farli den sygdommen Di har da? hvordan farli? — hvis Di blir orntli syk saa Di ikke kan bli bra igjen, saa skal Di faa lov til aa dø ; — men Di maa ikke forlange a mei at jei skal si ja til det naa. A gaa til

en doktor da ! Di kan gott faa noe aa smøre paa det saare, ikke sant?

Og det andre — ja, er det virkeli saa stykt det da? — det er nok mei som til syvende og sist er den lastefulle da, for jei skjønner ikke det. Jei synes *alting* maatte være stykt og fælt naar man ikke var gla i hverandre — det har jo jei følt som ikke brydde mei om den fyren, og som hvergang det almindelie var skedd fløj ut a sengen og vasket mei me sæpe fra top til taa, og skiftet rent tøj paa mei, og rene lakner paa sengen min, sell om det var mitt paa natten — altid ! Men saa synes jei ossaa at ingen ting i verden er stykt naar man er gla i hverandre.

Waldemar har gjort to gange me mei saan som Di skrev om ; men tænk det falt mei ikke inn at det var stykt — jei bare fik saa forfærdeli vont i hode saa jei vil ikke mer. Men synes Di den tingen i og for sei er styg da?

Naa vil jei skrive noe til Dem som Di kansje kommer til aa synes er rart, men det faar ikke hjælpe : Di sier at Di elsker mei. Jei tror Di inbiller Dem det sell, fordet kansje aldri noen har snakket saa rent ut om alting til Dem som jei har gjort. Men Di kan sætte Dem sell paa prøve — : Hvis Di synes at den tingen ville være styg naar det gjalt mei, saa elsker Di mei iallefall ikke — dette behøver Di ikke aa svare mei paa.

Aa jo, gjerne det forresten.

Saa ! —

Kan saant komme saa pludseli da? — var det *det* som fejlte Dem da Di drak de tre absintherne den gangen? Men saa sa Di jo baketter at Di var frisk! — Herregud, vær litt forsigti me Dem sell da? aa gjør det for min skyll; jei trænger saa forfærdeli til Dem, det vet Di jo. Ja hvis Di dør Hans Jæger, saa er det nok ute me mei — kom hjem naa og sit i fængsel; og saa bli me mei og Waldemar bestandi da, det gaar gott an — saa blir jei forfærdeli gla hele mit liv.

Jei skrev til Dem igaar formidda, og i fylla igaaraftes — jei senner Dem det allikevel, endda det ikke passer naa; for naa er jei jo gla.

Vil Di læse igjennem det jei har skrevet ossaa? Di kommer vist ikke til aa like det; men Waldemar hadde skrevet denne scenen, og det han hadde skrevet syntes jei ikke var gott, derfor skrev *jei* den ossaa. Jei har skrevet en hel del til, fra et andet tidspunkt — si hvis Di vil ha det ossaa.

Saa, min egen kjære stakkars syke fordrøvete gut, — læg hode dit i mit fang saa skal jei klappe dei paa kinne; men ikke dø endda! husk paa at Di skal hjælpe mei me bogen min og en mængde andre ting — ved gud at jei gir ikke ut noe andet enn det Di har læst igjennem først — saa!

Paa Freda skal « Bohêmen » gjøre skandale i theatret — det er Bjørns benefice, og Bohêmen liker ikke Bjørn. Jei skal være me. Ossaa lofte jei aa fotografere mei sammen me dem om formid-

dan. Saa skal de ha en schwær midda og troppe op i theatre baketter. Middan vil jei ikke være me i — Hvis *Di* hadde vært her saa! men Anker og Kahrs — nej.

Jei sitter ute i et lysthus i haven vores, Di kan tro her er yndi, alting er lysegrønt me sol paa, og blaa luft me skinnenes hvite skyer over. Erik og Maiken sitter paa lur nede hos en baker i Homansbyn for aa passe paa naar faderen gaar paa kontore saa passagen til løkken er fri. Klokken er 12 og faderen har ikke gjort mine til aa staa op endda, saa det kan nok dra ut — jei har lovet aa gi dem kaffe og mater naar de kommer op og al fare er overstaat.

Adjø da kjære kjære.

Di kan vel ikke læse noe a dette tænker jei.

Tak for alt det Di skrev Hans Jæger.

XVI

Fire dage efter (Thorsda 14de juni 88).

BREV TIL VERA

Endeli endeli hadde Di faat mit brev og nu gik Di og smilte for Dem sell dernede i haven — og kunne bare ikke rigti forstaa hvorfor jei behøvet aa ha det saa vont...

Nej naturlivis: naa var det jo bragt paa det rene at jei elsket Dem, og saa var jo alting iorden. At *Di* ikke elsket *mei* det var jo vistnok saa; men alikevel, jei maatte da være gla til, at *jei* elsket *Dem*.

Ja Vera, jei *er* gla til, det sa jei Dem jo sist, jei *er* gla til ve aa være saa syk a Dem som jei er, og jei vil gjerne faa lov til aa komme hjem til Dem og gaa efter Dem i alle dørene, ut og inn hele dagen, og la Dem være gla i mei, og væmmeli mot mei af og til naturlivis, og faa en liten seng, ikke ve siden a Deres, og faa det baade gott og vont, og lægge hode i Deres fang og faa Dem til aa klappe mei paa kinne — jei vil gjerne faa lov til alt det Vera; i fjorten dage. Eller i en maaned om Di vil og det kan la sei gjøre; eller til en bestemt dag og time ikke for langt borte.

Men et saant liv utover i en ubestemt fremtid — nej! — Hør naa: i 10 aar, ja i meget over det har jei visst at uten aa elske og bli elsket igjen kunne jei i længden ikke leve. I 10 aar har jei vaagnet hver maaren uten haap om noensinne aa kunne komme til aa elske noen, fordi jei tænkte ikke paa andet — og kjærliheten kommer ikke naar man vil. Og hver dag i alle disse evindelie aar har jei fortvilet sagt til mei sell: « hvorfor saa ikke dø idag lissaa gott som imaaren? » Men bestandi har det svaret dybt derinne i mei: « hvem vet! hvem vet! dill videre og se! » — altsaa bestandi ne liten rest af et haap. Men saa traf jei jo Dem og ble saa gla i Dem som jei ble — men elsket Dem allikevel ikke. Og da opga jei definitivt det hele. For ut over Dem, det følte jei, ut over Dem var der ingen — og saa rejste jei til Paris; jei ville se Paris først siden der var anledning til det, og saa dø. Og jei fik ikke engang se Paris, for jei var jo saa fatti og jei gad jo ikke bestille noenting — men dø kunne jei allikevel ikke, før jei hadde set Dem ennu en gang, og Di kom jo herned til Salonen. Naar *Di* saa var rejst skulle det ske. Og som jei saa gik der absolut uten haap og derfor ossaa uten noen vilje til aa elske Dem, saa kom Di og tok mei tout simplement — og saa var det altsaa kommen tilslut, det jei bestandi hadde hat en liten rest a haap om; det var kommen naa da jei hverken haapet eller ville mere. Og saa vil Di at jei naa da jei elsker Dem og vet at jei aldri kan elske

noen annen — naa vil Di at jei skal vaagne hver maaren i 10 aar til og vite at aldri! aldri! — jei skal komme hjem og sitte i fængsel for bakefter aa bli me Dem og Waldemar bestandi. — Kunne jei det Vera — ja da elsket jei Dem iallefall ikke.

Men jei elsker Dem jo heller ikke, De er « temmeli sikker » paa at jei tar fejl naar jei tror det; det er bare noe jei biller mei sell inn. — Vera! Di vet lissaa gott som jei at jei elsker Dem; ellers gik Di ikke og smilte for Dem sell i haven — for Di *vil*, jei vet det, Di *vil* jei skal elske Dem. Di visste at jei elsket Dem allerede dengangen Di rejste bort me toge fra Gare du Nord. Jei læste det i det ansigte Di sat me i kupévindue da toge rullet mei forbi. Triumf var der i det ansigte.— Di visste at naa hadde Di mei ganske og aldeles og kunne gjøre me mei hva Di ville. Medlidenhed var der i det ossaa forresten, megen medlidenhed, for Di var jo gla i mei og syntes nok det var synn paa mei at Di ikke elsket mei igjen. Men fast ville Di holle mei, den viljen læste jei ossaa i det ansigte, og det visste jei at jei ikke ville kunne holle ut — og saa var det jei vente mei fortvilet mot toget og ville kaste mei inn under det. Men det kunne jei altsaa ikke, jei elsket Dem formeget, jei visste jo hvor Di ville komme til aa sørge hvis jei gjore det uten aa ha sagt det til Dem — og jei kunne ikke, jei ville ikke gjøre Dem saan sorg. Men naa naar jei kommer og det *er* sagt — da

maa det jo ske, De forstaar jo det ikke sant, og da ville det jo være hæsli a Dem, om Di, naar Di vét det maa ske allikevel, ville la mei gjøre det alene — det kunne Di aldri nænne, ikke sant? ellers maatte Di jo virkeli være degraderet og det er Di ved gud ikke — vel Vera?

Men Di *tror* ikke at det allikevel maa ske, for: Di er saa « temmeli sikker paa » jei tar fejl naar jei tror at jei elsker Dem; jei kan jo bare prøve mei sell: « hvis jei synes den tingen er styg naar det gjæller Dem, saa elsker jei Dem iallefall ikke. » — Du store gud, Vera — naar jei vaagner om maarenen paa den sengen hvor Di engang har ligget, og hvor siden ikke noe kvindemenneske har ligget eller kommer til aa ligge saalænge den er min — naar jei vaagner her paa denne sengen og forbanner dagen og slynger armene omkring hodeputen og klemmer den inn til bryste mit og biter i den, og søker og søker ennu en gang efter et langt haar som jei kunne spise, men finner det ikke, og anstrænger og anstrænger min fantasi for aa faa frem Deres nøkne skikkelse som jei syns jei skulle kjenne i alle linjer, men som jei allikevel ikke kan faa frem, fordi der hviler som en vidunderli hemmelihet over hver af Deres lemmer, over hver plet a Deres hud — naar jei ligger der og skriker af hele min sjæl efter Dem — tror Di saa jei i min fantasi nøjer mei me aa gjøre me Dem, saan som jei har gjort me hundrede skjøger?! — Anej, me Dem løper jei jo linen

helt ut, jei blir ikke mæt a Dem, jei ligger jo der og sukker og sukker efter hvasomhelst fra Dem: — efter aa slikke Deres sved, efter aa suge det blo som rinner fra Dem hver maaned, jei vil suge det inn i mei altsammen saa ikke en draape gaar tapt, jei ønsker mei aa kunne leve bare af affalle fra Deres legeme, Deres urin vil jei drikke, Deres exkrementer vil jei spise, alt, *alt!* vil jei gjøre me Dem som en menneskeli hjerne kan hitte paa — og jei ligger og leter efter noe som kunne tømme det hele ut, og finner tilslut ikke andet enn at aah, om jei kunne gjøre mei bitte bitte liten og krype inn i Dem og kysse Dem og slikke Dem invendi, overalt, og bli derinne, og leve og dø derinne, inne i Dem — men det var jo heller ikke nok...

Saa! — naa er det altsaa sagt, og det maatte jo sies, siden vi engang var begynt me dette her.

Om dette nu er stykt eller ikke stykt, hva kommer det sagen ve? det afhænger jo af om *Di* syns det er stykt eller ikke. For *mei* er det jo altsammen dejligere enn noen ting i verden naar jei ligger der og skriker efter Dem af hele min sjæl — dejligere enn noenting i verden, samtidi me at jei væmmes ve at j i tiliere har kunnet gjøre bare det ene som jei skrev om, me noen som ikke var Dem. Men at det er sykt, det er sikkert. Eller hvorfor, naar jei ligger her paa denne sengen, hvor Di har ligget engang, og fantaserer mei til at Di elsker mei — hvorfor risler der mei da ikke simpelthen

en koll gysen ned gjennem huden, hvorfor løfter der sei ikke en mægti bølge derinne i mei og stiger op gjennem hele mit legeme saa det blir som af jern, og jei lægger mine hænder paa Deres skuldre og ser Dem inn i øjnene og ser at Di elsker mei og vil — og saa trykker jei Dem tæt inn til mei og kysser Deres dejli buete læper og synker hen over Dem og blir væk og forsvinner i vellyst ve at virkeli, virkeli det vidunderlie det utænkelie sker : at Di aapner mei Deres skjød og tar mei, tar mei, Di ! i favn — hvorfor er det ikke *den* fantasi som kommer først? Om *saa* siden, naar den fantasi var brustet og jei ikke kunne faa den frem igjen og jei laa der og sukket efter Dem — om saa det kom alt det andet, *det* ville ikke være sykt; for der gives jo ikke den optænkelie ting i verden som jei ikke ville ha lyst til og finne det dejli aa gjøre me Dem som jei elsker. Men at alt dette andre kommer først, og at det første, det naturliste, det som sker og maa ske naar man er *helt* tat, ikke bare psykisk og ikke bare fysisk, men psykisk og fysisk paa engang, at dette første bare kommer tilsist, som et sykt spørsmaal, *det* er sykt — og fælt. Fordi *Di* ville finne det fælt Vera. Eller tænk Dem at Di elsket mei og jei laa hos Dem den første nat og gjore me Dem alt hva man kan finne paa aa gjøre — og saa først tilslut saan tilfældivis ossaa det som naturlien er det første naar man elsker, fordi at hvis *det* bare kommer tilfældivis saa er man ikke *helt* tat, baade psykisk og fysisk

paa samme gang — hva ville Di saa føle ve det, hvis Di elsket mei? Og jei? — forstaar Di at jei ville dø af skam over ikke aa være *helt* tat a Dem som jei elsker? — og kansje ville skammen gjøre at det kom ikke engang tilfældivis, for naar man dør a skam saa vil man, og naar man *vil* saa kommer det netop *ikke*. Vera, hva ville Di føle ve det hvis Di elsket mei? Ville ikke Deres kjærlihet blegne paa en nat eller to eller tre, hvis Di saa, at *helt* ble jei ikke tat ve at Di ga mei Dem sell? ville den ikke blegne for bestandi hvis ikke innen *den* tid ialfall Deres kjærlihet hadde helbredet denne psykiske sygdom? og var det rimeli at en saan fjorten femten aars sinssygdom kunne læges i saa kort en tid, om den ennu *kan* læges saa sent? — Disse spørsmaal: kunne Di elske mei? og kunne kjærliheten helbrede mei for denne fortvilete sins-sygdom og gi mei igjen evnen til aa bli tat *helt?* — de spørsmaal var det som fôr mei gjennem hode da jei sat der den natten sammen me Dem paa den bænken oppe i Avenue Friedland og pludseli forsto, pludseli visste at jei elsket Dem. Og jei svarte mei sell at hvem, hvem, hvem kunne vite... Men saa sat jei altsaa der me mit syfilis-saar paa læpen og kunne ikke falle Dem om halsen og kysse Dem og si Dem, *hvor* jei elsket Dem; si Dem at for mei var det livet eller døden om Di elsket mei eller ikke — og faa Dem til aa forstaa det altsammen — og kansje, kansje erobre Dem, og igjen bli et levedygti menneske som kunne ta fat og slaa slag

som aldri før. Jei kunne ikke det der jei sat me det saare paa læpen — og saa følte jei slage som tabt, og tabt for bestandi. Paa den maate fik det saare betydning for mei, ellers betydet det jo ingenting — aah, hvor jei hadet det saare. Men saa ble det altsaa min trøst mens jei sat der fortvilet over det saare, det ble min bitre trøst, at herregud, om jei hadde vunnet Dem naa et øjeblik, saa hadde det jo allikevel ikke nyttet. For sell om Di hadde kunnet elske mei naa til trods for den psykiske sygdom jei led a, og sell om Deres kjærlihet hadde kunnet holle ut til sygdommen var overvunnet og jei igjen var blet en ung mann som kunne bli helt tat a Dem som jei elsker — og allerede det var jo saa stor en kjærlihet at den næsten var utænkeli — saa kunne jo allikevel saanne saar komme naarsomhelst, hvem innesto mei for det! og en god dag saa kunne jei uten aa mærke det faa en liten blemme i munnen — og netop naar den brast, kansje under et kys, saa kunne Di tilfældivis ha en liten rift paa læpen eller et lite forkjølelses-saar eller noe saant, og saa kunne Di ossaa faa syfilis, og saa kunne Di i et halt aars tid ikke mere kysse lille Gog, og siden efter maatte Di bestandi være lissaa ræd for aa kysse ham, som jei hadde maattet være for aa kysse Dem — og endda kunne der kansje me guds hjælp ske en ulykke me ham som der var skedd me Dem. Og gik Di saa dertil me barn naar Di fik det, saa ville barne bli ødelagt derinne i Dem, for fostere taaler ikke

aa bli fødd op me syfilitisk blo — ossaa en hyggeli resiko! — Og saa desforuten alt det andre: — kansje kunne jei ikke engang skaffe Dem noe barn, jei som har hat epididymit eller epidydemit eller hva det heter, i saa volsom grad og saa mange gange — den sygdommen jei fik en mindelse af igjen den maarenen jei maatte drikke de tre absintherne. Herregud, jei har jo hat alle de sygdomme af den slags som man kan faa. Sansynlivis har jei vel som saa mange andre en rest tilbake af en gammel gonorrhé ossaa — og saa kunne Di, om Di elsket mei, en go dag gaa hen, som det jo hænner saa ofte me kvindemennesker som gifter sei, og faa Dem et saant hyggeli underlivs-tilfælle; og hva kunne det saa nytte at *mei* gjore disse sygdomme ingenting, at *jei* kansje kunne bli gaaende me det altsammen uten mén og føle mei frisk og sunn til jei ble 100 aar! — Nej! nej! jei følte det der jei sat paa den bænken ve siden a Dem og stirret fortvilet ut i mørke, gud hvor jei følte det: at sell om Di hadde kunnet elske mei me saa modi en kjærlihet at Di hadde villet overvinne den psykiske sygdommen min — aldri kunne Di elske mei slik, at Di ville løpe alle disse fortvilete risikoer. Aldri! aldri! — og saa hadde det altsaa allikevel ikke nyttet noe om jei ikke naa tilfældivis hadde hat det saare — *det* var min bitre trøst da jei sat der, stum, og saa at det vår døden kjærliheten var kommen for aa bringe mei istedenfor live — og derfor saa sørget jei heller ikke mere over det fille saare. —

Og nu forstaar Di, Vera, hvor liten mening der er i aa si, at herregud den sygdommen, er den saa farli da? og det andre, er det virkeli saa stygt da? Det er jo ikke det at jei har gjort saan som jei skrev me hundrede skjøger som gjør at jei vil dø! og heller ikke at den syfilisen er farli for mei — for dens skyll kunne jei jo gaa sunn og frisk omkring til jei ble 100 aar hvis jei ikke netop var uheldi. Det er jo ikke *det*. Men det er det, at den psykiske sygdom som blant andet har skaffet sei utslag i at jei gjore saan me de skjøgerne, den ville jo sansynlivis allerede i og for sei være tilstrækkeli til aa dræpe Deres kjærliket, sell om Di ellers kunne elske mei — og naar saa dertil kommer alle disse fysiske sygdomme ossaa, me al den risiko de ville utsætte Dem for, saa er det jo aldeles klart at aldri, aldri kan Di komme til aa elske mei. Og derfor er det jei maa dø, naa da Di først er runnet mei i bloe som Di er — forstaar Di ikke det naa Vera, efter alt hva jei har sagt Dem? Naa kan jei jo ikke dille videre mer og si til mei sel: «hvem vet! hvem vet!» — for naa er jo det siste haap ute om noensinne aa kunne komme til aa elske og bli elsket igjen — og uten det kan jei ikke leve. Forstaar Di *naa* at jei kan ikke rejse hjem og gaa i fængsel for bakefter bestandi aa bli sammen me Dem og Waldemar? Di ville bli saa gla hele Deres liv da, sier Di. Aa nejda Vera!

det ville ikke bli saa morsomt aa ha mei gaaende der som idiot — og forsørge mei maatte Di s'gu atpaa, for Di tror da ikke jei kunne bestille for to danske skilling naar jei gik der me et saant liv liggende sikkert og haapløst foran mei.— —

De forstaar altsaa det, Vera, at naar jei *naa* kommer, saa kommer jei me en brun flaske i den ene lommen og en revolver i den anden, og saa sætter vi en dag og en time, og saa faar jei være sammen me Dem saameget som Di vil og kan gi mei lov til intil den dagen og timen kommer — og saa tømmer jei flasken og sætter mei ned ve siden a Dem og holler Dem i haannen og ser paa Dem intil jei blir søvni og øjnene vil lukke sei. Saa ser jei paa Dem ennu engang, en eneste siste, og saa lukker jei øjnene og synker ned paaknæ foran Dem me hode i Deres fang, og saa jager Di mei en kule gjennem den syke hjernen min. Og saa begraver Di mei og sørger over mei som man sørger over én, man har vært svært gla i, men som man ikke har elsket. Og saa skriver Di, sammen me Waldemar, videre paa den literatur om levende virkelie mennesker som det tilfældivis ble mei som kom til aa begynne fordi jei var saameget ulykkeliere enn dere andre. *Di* skriver videre, Di behøver ikke mei Di til det. Og saa kalder Di Deres tørste bog: « *Mit liv* » af fru Vera Holmsen, og lar den enne der hvor

Di gifter Dem me Waldemar. Og den bogen gjør en epoche i norsk literatur som ingen bog noensinne har gjort i noen literatur. Og saa skriver Di siden videre det andet Di lever, og andre begynner ossaa aa skrive, og Di ser en hel ny literatur voxe sei op omkring Dem, og føler at Di har ikke levet forgjæves, og at har Di enn ikke altid vært lykkeli just, saa har Di allikevel hele tiden levet — og det vil Di enne me aa bli noksaa fornøjet me. Og imens ligger jei, som alt længe var dø ennu mens jei levet, stille og roli dernede i graven og tænker og føler ingenting, men har fre. — —

Adjø da Vera ! adjø saalænge kjære kjære kjære Dem! — hvor jei er syk af Dem, jei holler ikke ut aa være her i Paris hvor Di ikke er, og jei kan ikke komme herfra ennu. Jei hader alle mennesker her naa og kan ikke snakke me noen, for jei forstaar ikke hva de taler om, jei bare tænker paa Dem. Og ingen ting kan jei ta mei til. Siden Di rejste har jei ikke aarket andet enn aa gjøre færdi den Bjørnsons-artiklen, fordi at den hadde jo Di arbejdet me paa. Men slutningen ble vist ossaa saa som saa.— Bare Lili kan jei, bare henne forstaar jei, hun snakker saa gjerne om Dem, og ve henne er der lissom ennu en duft igjen a Dem. Men henne kan jei jo ikke faa være sammen me uten naar *han* er der, og *han* snakker hele tiden om andre ting, og imens sitter jei og ser paa henne

for aa finne ut hva det er for noe ve henne som minner om Dem — og saa blir *han* utaalmodi og sier — : « Naa gaar vi Lili ! » —

Adjø da ennu engang, adjø saalænge ! Di vet jei er Deres ikke sant, Deres ting, som Di kan gjøre me hva Di vil. Men Vera ! Di skal hanle fornufti me mei ; for Di vét jei har glasplater i hode, og hanler Di ufornufti me mei, saa gjør jei oprør — og saa bli det værre bakefter for Dem, at Di har vært slem imot mei paa det siste. — —

Adjø ! adjø ! herregud om jei hadde Dem her bare et eneste eneste minut, og fik holle Dem i haannen og se Dem inn i øjnene — hvor det ville lindre !

P. s. Det Di sente mei var brilliant, men der mangler et par smaating i det — noe man ikke forstaar om Dem. Vi skal snakke om det naar jei faar se Dem, for det kan nok ikke nytte, forhaabentlivis ialfall kan det ikke nytte aa skrive til mei efter dette breve — jei haaper nemli, saa umuli det enn ser ut for øjeblikke, allikevel aa komme afsted den 21de. Da rejser ossaa Lili og Jacob. — Gud, hvis jei ikke kommer afsted !...

XVII

Manda 25de Juni 1888.

Det er ombor paa « Motala. »

Nede i min lille lugar ligger jei fuldt paaklædd paa køjen og sover en uroli søvn. Pludseli farer jei i vill skræk op a køjen og frem paa gulve, og tar mei forfærdet me begge hænder om hode —

Gud, vi er vist inne alt... og kanoje har hun vært der for aa ta imot mei, og er gaat igjen siden jei ikke var paa dæk...

Nej, gusjelov !— jei puster lettet ut — maskinen arbejder endda...

Jei skynner mei ut paa dække. Vi passerer just inn gjennem det trange sunn forbi Hægholmens gule træfyrtaarn — det gryr a dag. Vanne ligger spejlblankt henover, alt er saa ensomt og tyst — bare den jevne brusen af dampskibets gang gjennem det stille vann, ossaa inni den, maskinens dæmpede taktfaste slag...

Vi drejer inn omkring Hovedøen. Foran os derinne glier havnen frem me sine master ogræer, og bak den ligger byen, hyllet i en let hvit maarendis — den gamle kjente byen som jei hadde trodd aldri aa skulle se mer. Lænet mot hjørne a

røke-logaren staar jei der og stirrer inover me bankende hjerte...

— Tænk om hun naa sto derinne paa bryggen og ventet! om *hun* var det første menneske jei fik se!...

Hjerte tar til aa klappe ve tanken, jei blir rent matt i knæene, saa jei knapt kan holle mei oprejst — og me begge hænder presset haart inn imot hjerte blir jei staaende der og stirre, mens dampskibe stryker stille inn i den sovende havn...

Vi glier inn mellem fæstningsbryggen og fæstningens baathavn. Paa bryggen staar bare en sjouer til aa ta imot trosserne som hives ilann — ellers ikke et menneske aa se. En forfærdeli træthet faller over mei mens jei stirrer opover den tomme bryggen, alting blir me éngang saa forfærdeli tongt og sørgeli, en tyk graat stiger mei kvælende op i halsen — og ned vakler jei i kahytten igjen, inn i min logar, og kaster mei graatende paa køjen...

Som jei netop er falt hen i en uroli blunn, skvætter jei me ét op, overenne i køjen. Forhænge for døren er blet trukket tilside, et ansigt titter inn til mei. —

— Hansemann, er det dej? sier Schander — for ham er det.

— Ja! godag! — og jei slænger benene utfor køjkanten og gnier mei i øjnene.

— Godag gamle dreng, hvordan har du det?

sier saa Ankers stemme, og hans hode kommer tilsyne bak Schanders — og saa kommer de inn begge to, og lille Gaarder efter.

Jei sitter der forfærdeli taknemmeli over at de er kommen, men vét ikke noe aa si til dem.

— Jei syns nok jei skulle kjenne igjen den vesten du ! sier Anker og peker me et malesjøsk smil paa den gamle grønne vesten jei har paa mei — og vi ler allesammen ve denne hentydning til min økonomiske ynkelihet.

Ute paa dække træffer vi den svære doktor Onsum, som er temmeli full, og en fremmed mann som presenteres af Anker — : « Hr. Hansen fra Bergen ! »

Godag, godag, gamle ven ! sier Onsum me rørt stemme og ryster min haann og ser mei inn i ansigte me store vaate øjne.

— Maa jei presentere dei doktor Rodian, sier Anker leende og peker paa Onsum — vi har døbt doktoren saa inat. Han var nede paa toldbod-bryggen igaaraftes for aa ta imot dei han ossaa ; da vi saa kom kjørende derned i en landauer for aa hente dei, og hørte at du var agterutsejlt, saa tok vi først doktor Rodian me paa en kjøretur, og siden gik vi op til ham, hvor vi har sittet og drukket like til naa. Doktor Rodian er blet noksaa full for os...

Onsum lar ham snakke, hører ikke paa ham, bare staar der og ser paa mei og trykker mei i haannen, mens taarerne triller ned a kinnene hans...

Saa gaar vi ilann og opover gjennem den døe byen i en underli flau stemning. Jei har jo ingenting aa si mer til disse par eneste venner jei har... og ingenting kan man gjøre her i denne byen paa denne tid a døgne for aa faa tiden til aa gaa, der er jo ingensteder aa gaa hen, alting er jo lukket — og penge har de forresten heller ikke noen a dem viser det sei...

Og saa skilles vi litt efter litt allesammen. En forsvinner bort i *den* tomme graa gaten, en anden bort i *den* tomme graa gaten — og tilslut er det bare Schander og mei som alene, uten maal og méd, vandrer tause ve siden a hverandre omkring i den sovenes byen...

Ve sex-tiden sitter vi utenfor Grand vi to, paa en a de grønne bænkene der, tause og triste, og ser opover det tomme Karljohan. Det første streif af maarensolen faller røgult hen over trær og busker derover paa parksiden — men gud hvor der mangler farver her allikevel! hvor det hele er graatt og fatti aa se til...

Og en tong længsel kommer over mei efter Paris's store farverike Boulevarder hvor jei har vandret me henne — herre herre gud, det skal altsaa aldri ske mer — det føles som hjerte vil briste — aldri mer !... om fjorten dage ligger jei lik etsteds her i denne fæle byen... og følles til graven a henne og mine venner og noen andre onge mennesker som i sin tid har følt noe ve aa læse « Bohêmen » — og saa er det hele forbi...

Og han som sitter her ve siden a mei... som ikke har noen aa elske længer, naa da *hun* er dø — jei ser bort paa det bleke triste ansigte hans — ja, han føller mei ossaa til graven. Og saa rejser han bakefter til Buenos Ayres for aa se om han kan leve op igjen dér — uten henne !... Stakkars, stakkars ham ! han har det jo endda værre enn jei ; Vera er da ikke dø ! jei skal endda faa se henne igjen, og være sammen me henne i fjorten dage — og saa faa dø hos henne, me hode i hennes dejlie fang... Vera, Vera ! tak for at du er saa gla i mei som du er...

og taarerne rinner mei stille ned a ansigte mens jei sitter der og stirrer ut i luften og ser det tydeli for mei igjen det vidunderlie skjæbne-ansigte hennes som stirrer tilbake paa mei fra kupévindue...

Pludseli mærker jei at Schander sitter og ser paa mei — og vi vexler et trist øjekast, og rejser os saa, og vandrer tause videre, nedover den graa folketomme gaten...

Ve ti-tiden kommer Gaarder og jei ned til Gravesen, hvor Gaarder har kredit. Solen skinner ; inne i skyggen under det store røstripete telte sitter her og der en fyr og drikker sin kaffe og læser sin maarenavis. Vi sætter os ned ve et litebor inne under telte vi ossaa, og faar — han et glas vann bare, men jei en absinth, for aa døve mine oprevne nerver.

— Det blir forfærdeli, sier jei sykt — aa skulle gaa her og vente, og ikke kunne gjøre noe for aa faa fat i henne...

— Ja, sier han — men, det gaar jo ikke an at du rejser ut til henne.

— Nej, det er det fortvilede — hva *skal* jei gjøre !

Gaarder trækker paa skuldrene.

— Men der *er* hun jo ! sier han saa pludseli, og springer op — og da jei venner hode ser jei en drosche stanse ute i gaten, me Vera og Majken i. Gaarder skynner sei bort til dem og blir staaende og snakke me dem, me haannen paa vogndøren, mens jei blir sittende igjen derinne under telte, og skjælver og tør ikke — jet vet jo ikke om hun vil at noen skal se henne sammen me den fæle Hans Jæger.

Men pludseli rejser jei mei vaklende fra stolen og maa, *maa* didhen hvor hun er jei ossaa — saa i det samme sier hun adjø til Gaarder og droschen kjører videre uten at hun saameget som hilser bort til mei — og jei faller syk ned paa stolen igjen me bryste fuldt a graat.

Gaarder kommer fort tilbake og sætter sei — :

— Her er nøjlen til mit værelse ! sier han og lægger den paa bore — hun ba dei gaa derop strax, saa skal hun komme.

Jei griper nøjlen og styrter afsted...

Inne i den lille gammeldagse stuen me blaamalte vægger, i første étage i bak-gaaren, hvor

Gaarder bor, vandrer jei nervøs op og ned a gulve, stirrende ut i gaaren, og venter me forfærdeli hjerteklap. Pludseli kommer Vera og Maiken frem af portrumme dernede og fort opover den skraanende gaarsplass. Det sortner for mine øjne, halt afmægti maa jei gripe mei i borplaten og holle mei fast — saa banker det paa døren og de kommer inn.

— Godag! sier Vera fort og rækker mei haannen og ser paa mei me store rare øjne.

— Godag! faar jei saavitt frem til svar, mens jei ser henne inn i øjnene me en underli blanning af angest og taknemmelihet.

Saa sætter hun sei ned paa en stol ve det runne bore foran sofan, søsteren sætter sei ve sidena og jei likeoverfor henne. Og mens hun betragter mei, lissom inkvirerende me de store rare øjnene sine, fortæller hun mei, at de kom til byn me « Moss » naa klokken ni og gik like ombor i Alfa; der fik de vite at jei var blet agterutsejlt i Arendal, men sansynlivis maatte være kommen efter me « Motala » inat — og saa sat de sei op i en drosche og kjørte omkring i byn og saa efter mei — intil de fik øje paa mei utenfor Gravesen...

Jei sitter der og ser henne inn i øjnene mens hun taler. Da hun er færdi har jei ingenting aa si; Majken sier heller ikke noe — og vi blir sittende der og se paa hverandre alle tre. Endeli sier Majken :

— Ja, saa faar *jei* gaa ut og faa gjort de tingene

jei da! — og hun rejser sei og sier «adjø saalænge!» og gaar. Vera laaser a døren efter henne og sætter sei hen paa sin plass igjen likeoverfor mei.

Uten aa si noe blir hun sittende der og bare se paa mei me de store rare øjnene — et underli, intenst, inkvirerende blik, som forlanger hun at naa skal jei aapne for henne hele min sjæl. Og jei gir mei skjælvende hen til disse øjne og føler det som at min sjæl viljeløs aapner sei for henne, saa hun kan se like inn i den lissaa klart som jei sell. Og et underli smil, grusomt og ømt paa én gang, glier hon over hennes fyldie buete læper da hun ser at jei *er* bare hennes, at hele min sjæl er fyldt bare af henne. Og me det smile lissom tar hun mei til sei, tar mei til sei som sin erobrede ejendom — og saa brister der noe i hennes øje, og det underlie smile blir stærkere — grusommere og ømmere paa én gang — og hun rejser sei og kommer fort omkring bore over til mei, de underli brustne øjne dybt sænket i mine, og bøjer sei fort ned over mei og slaar armene om halsen paa mei, og trykker kinne sit haart op imot mit.

Og jei lægger rystende mine arme om hennes liv, men tør ikke trække henne ned paa fange mit og kryste henne inntil mei: — *jei* er hennes, det er sant; men *hun* kan jo aldri bli min...

Saa sætter hun sei ned paa stolen ve siden a mei, og jei ser en stunn angstfuldt fortabt inn i de store kjærlie øjnene hennes.

— Faar jei lov aa ta haannen Deres? spør jei saa skjælvende.

— Om Di faar lov! — hun rækker den viljeløs imot mei me store fugtie øjne som hun vil si: « ta! ta! » — og jei tar den.

— Forstaar Di naa, sier jei og klapper haannen hennes — forstaar Di naa, efter det siste breve Di fik, at jei har ret — at det *maa* ske?...

Der stryker som en angest hen over hennes ansigt — saa sier hun lavt:

— Jamen jei vil ikke det.

Jei ser trist paa henne:

— Jamen Di forstaar jo at det er nødvendi? sier jei — Di forstaar jo det, ikke sant? for jei kan jo ikke existere uten Dem...

— Jamen Di *har* mei jo! — jei *er* gla i Dem!

— Ja, men ikke nok. Di elsker mei ikke, og kan aldri komme til aa elske mei...

— Elske? sier hun — jei vét ikke hva *det* er; det er et daarli or... engang trodde jei at jei elsket, men det viste sei at det var ikke saa... Jei er gla i Dem, forfærdeli gla i Dem, mere gla i Dem enn i noe andet menneske paa joren... Men elske? — jei vét ikke hva *det* er...

— Men, sier jei skjælvende — det er jo ikke ore det kommer an paa, det er tingen. Me « elske » mener jei aa være gla î ut over alle hensyn.

— Jamen det *er* jei! sier hun me overbevisning.

Mit hjerte stanser —: *Om* det var muli! — hele

mit ensomme forspilte liv drager mei lissom forbi — *om* det var muli! bryste blir saa fuldt saa det vil sprænges ve tanken, jei kan ikke tale, sitter bare der me hennes haann i min og ser fortvilet op paa henne... *om* det kunne skedd! du store gud — tænke sei at om jei naa hadde sittet her som et sunnt normalt menneske, saa hadde *hun* vært min!...

Hun sitter der me haannen viljeløs i min og ser mei stort inn i øjnene —:

Jei *er* gla i dei ut over alle hensyn! gjéntar hun.

Saa faar jei mit mæle igjen —:

— Ville Di... tore Di... kunne Di rejse me mei til Paris og se om vi to sammen kunne slaa os igjennem dér?

— Ja! sier hun fast, me sine øjne dybt i mine.

Saa forvirres min hjerne, jei forstaar ingenting mere, bare *slaar* armene om henne og trykker henne inn til mei — og gjemmer mit ansigt ve hennes hals —:

— Hvis det er saa, hvisker jei sagte — saa kan jei jo begynnė aa leve igjen, én gang til... kjære kjære Dem! forstaar Di at jei elsker Dem ut over alle grænser... bare Dem!... ingenting andet i hele verden! — og jei kryster henne krampagti op til mei og kysser henne paa halsen og kinnene og hele ansigte over, bare ikke paa munnen, det tør jei ikke — aah, det saåre som endda ikke er grodd!...

— Men her sitter vi vont! hvisker hun saa — la os sætte os bort i sofan! — og hun rejser sei og gaar derbort og sætter sei. Men da jei saa vil sætte mei ned hos henne, lægger hun sei tilbake og trækker mei me ned ve siden a sei — og der ligger jei og trykker henne op til mei og kysser og kysser og kysser henne, mens hun klapper mei bløtt nedover haare og klemmer sei intil mei me hele sit dejlie legeme. Og en fortærende længsel griper mei efter disse elskede lemmer som jei føler mot mine — og krampagti stryker jei henne me haannen nedover hoften og ennen og laarene — utenpaa kjolen først, men saa kan jei ikke andet: jei *maa* nærmere! inn til henne sell! jei *maa!* — og jei klemmer kinne mit haart inn mot hennes bryst — gud forbarme sei hvor jei skjælver — og faar drad kjolen og skjørterne op omkring henne og vil løse op underbuxerne hennes. Men da jei faar se henne ligge der, viljeløs dejli i de hvite underbuxer, saa opløses hele mit legeme til en eneste skjælvende gelé og jei kan ingenting — og blir bare liggende der og stryke krampagti me min rystende haann nedover disse elskede lemmer, uten andet enn bare det eneste skjælvende ønske: at jei fik lov til aa lægge mei ned og omfavne hennes hofter me hode mit inne mellem hennes dejlie laar og kysse henne derinne. Men jei tør det ikke for alt i verden — for da er det kansje forbi, da blir hun ikke gla i mei mere...

og jei bare blir liggende der, skjælvende og op-

løst, og stryker henne me haannen krampagti nedover hoften og ennen og laarene, utenpaa underbuxerne — i vanvitti længsel efter hennes nøkne hud og alt det som er inni henne...

Saa banker det paa døren og vi rejser os fort op begge to.

— Du! hvisker hun intenst og griper mei i haannen og ser mei dybt inn i øjnene — du skjønner at jei gaar ikke hérfra idag!

og saa skynner hun sei bort og laaser op døren, mens jei føller me øjnene hennes elskede skikkelse.

Det er Majken som kommer inn. Hun har me en flaske Sherry og en hall flaske kognac. Strax efter kommer Gaarder som hun har møtt paa vejen — og vi blir sittende der alle fire og drikke og snakke om løst og fast...

Men mei er det hele som en vidunderli drøm —: hun sitter der og er gla i mei, jei føler det hele tiden, jei ser det hvergang vore øjne møtes og hviler i hverandre — og jei fatter ikke min lykke —: et liv i glæde me henne paa Paris's store solbeskinnete Boulevarder... Jei arme djævel som aldri i mit liv har vært gla, leve me henne dernede?... bo sammen me *henne*?... være altid der hvor *hun* er?... Naar jei slaar mine øjne op om maarenen — det første de skal søke og finne det er henne?... og om natten naar jei endeli træt søvner inn saa er det me hennes hjerte bankende mot mit? — vidunderli! ufatteli!...

Som i en drøm sitter jei der og snakker me om alleslags ting, og ser paa henne, og taler til henne, og aanner henne inn, *drikker* henne i mei me legeme og sjæl og beruses af henne — hvert skiftende uttryk i hennes dejlie levende ansigt, hver minste bevægelse hun gjør, me en haann, me en arm, eller me sit stolte vellystie hode — hvor gaar det mei like inn i sjælen! hvor er det *henne* altsammen, aah saa berusende henne! Og hvor jei kjenner det! — det er som har jei kjent det og elsket det og savnet det hver dag siden længe før jei ble til — og nu, nu! har jei funnet det! — Et overmenneskeli velvære strømmer igjennem mei, jei føler et væll af kraft og energi sprudle op inni mei, ingen gjerning er mei længer for stor! ikke noe arbejde for tongt! alt, *alt* kan jei aarke naa, jei som ingenting har aarket før — *slik* ungdom og kraft har jei aldri kjent rulle gjennem mine aarer! Og det *er* ingen drøm! hun sitter der lyslevende for mei i al sin dejlihet og elsker mei

— jei fatter det ikke...

— Jamen har vi penge til det da? sier Majken til Gaarder.

— Ja, sier han — *jei* har et par kroner, Hans Jæger har 5 francs som vi kan faa vexlet — og kredit hos vognmann har vi.

— Ja *da* syns jei vi skulle kjøre en tur i det dejlie vejre, sier Majken — vi har jo sittet inne her i mange timer, og naa er det blet for sent aa gaa hjem og faa midda.

— Ja la os det da! sier Vera.

— — — og saa sitter vi i en dejli makeli vogn, Vera og Majken paa bak-sæte, Gaarder og jei paa for-sæte, og kjører ut gjennem den hyggelie gammeldagse Gamlebyn og utover Ljabrovejen langs fjoren i eftermiddas-solen. Blank og stille ligger fjoren utover der nedenunder os, alting straaler i sommerprakt omkring os, og jei sitter der og ser par henne, og taler til henne — og føler det som at først idag har live latt sei op for mei og jei vét hva det er aa leve...

og siden, i sommeraftnens lette lyse skumring sitter vi oppe i et lysthus, hun og jei, inne bak en lanli beværtning, og holler hverandre i haannen og ser hverandre inn i øjnene, mens jei fortæller henne, *hvor* jei ikke fatter min lykke...

og saa sitter vi igjen i vognen og kjører innover langs fjoren i sommernatten, bløtt lænet tilbake mot puterne alle fire, uten aa tale — og jei tænker me skjælvende hjerte paa det hun sa: at hun ikke ville gaa fra mei idag!...

Vil hun bli hos mei inat? — jei svimler ve tanken, formaar ikke aa tænke den tilenne, sitter bare der og ser paa henne og føler me bævende hjerte hvordan hvor trevl i mei er hennes...

Pludseli bøjer hun sei over mot mei og sier nervøst:

— Be kusken stanse! — jei er syk, jei maa ut og mit hjerte staar stille i samme nu og

blir saa tongt, saa tongt saa jei er like ve aa segne om.

— Faar jei lov aa gaa ut me? spør jei lavt, idet jei lukker op vogndøren for henne.

Nej! svarer hun og stiger syk ut — kjør et stykke videre, og vent saa til jei kommer.

Vi kjører et stykke frem og venter. Om litt kommer hun tilbake og stiger inn igjen.

— Hvordan har Di det naa? spør jei ængsteli.

— Aa, litt bedre, men jei er noksaa daarli — og hun læner sei matt tilbake.

Og videre kjører vi, inover langs fjoren i sommernatten, tause og triste; jei sitter der saa tong og beklemt om hjerte og stirrer hjælpeløs paa henne — aah, at det ikke er mei som er syk i hennes sted!...

Vognen ruller hen gjennem den tomme Kristian-Fjerde og er næsten ve universitetsgaten — saa rejser hun sei pludseli i baksæte, og forlanger igjen aa stanse.

— Jei aarker ikke kjøre længer, sier hun sykt — jei faar gaa resten a vejen.

— Faar jei lov aa gaa me Dem? spør jei angest idet hun stiger ut.

— Ja, gidder Di det saa! svarer hun me et lite ømt trist smil — og jei hopper rask ut.

Vognen kjører videre opover mot Homansby, og jei gaar langsomt opover Lekeplassen ve siden a henne.

— Har Di det ont? ville jei saa gjerne spørre

henne ; men jei tør ikke, for da brister jei i graat — og saa bare gaar jei der og ser paa henne fra siden af, saa sorgfuldt at hun tilslut mærker det og pludseli griper min haann og ser mei ømt inn i ansigte og sier —:

— Ikke vær saa bedrøvet ! — det er ikke noe farli...

— Vet Di hva det er da ?

— Ja jei er bare blet «syk» da skjønner du.

Vi gaar lit videre, saa sier hun igjen —:

— Ja, det kan altsaa ikke nytte at jei blir i byn da ! jei faar rejse ut igjen imaaren.

og mei er det me ét som skal jei miste henne.

— Men kom snart efter ! sier hun saa.

— Di kan da forstaa at jei blir ikke en *dag* i byn, naar jei bare har faat fat i noen penge, svarer jei nervøst.

Saa staar vi paa hjørne og skal skilles.

— Di rejser altsaa ut igjen imaaren ? sier jei bedrøvet.

— Ja, men først imaaren eftermidda. Imaaren formidda klokken 12 kommer jei op til Dem — da maa Di være hjemme.

— Tak ! kjære kjære Dem !

og jei trykker hennes haann og hun sier adjø og gaar — og syk og sorgbetynget vandrer jei alene nedover byn :

— Være til, og ikke være der hvor hun er — gud, hvor det er forfærdeli !...

XVIII

Dagen efter (Tirsda 26de Juni 88)

Jei vaagner ve daggry paa Gaarders sofa, og staar i samme nu me et spring mitt paa gulve me begge hænder for bryste og ser mei skjælvende gla omkring i den lille blaamalte stuen — :

— Det *er* ingen drøm, det er *sant* ! det er *sant*! hvisker jei bævende til mei sell og ser henne tydeli for mei, de underli brustne øjne dybt i mine og det lille smerteli-sanselie smile om munnen — som igaar, da hun rejste sei fra stolen der og kom over til mei og slo armene om halsen paa mei og trykket sit kinn haart op imot mit — det *er* ingen drøm, det er vidunderli virkelihet !...

Jei ruller op det grønne gardine og titter ut i gaaren — :

Alting sover endda... gardiner for alle vinduerne... men oppe i luften er der sol — gud for en maaren ! slik har jei aldri vaagnet før !

Og saa stilt som det er... saa hemmelihetsfuldt tyst og stille runt omkring ! — dejli, dejli ! aa være saan hemmelihetsfuldt alene me en stor ufatteli glæde — aah, ingen vil jei snakke me ! ingen, ingen — førenn *hun* kommer !

og sagte sniger jei mei inn i det lille sovekammer der bâk, hvor Gaarder ligger og sover for nedrullet gardin ; faar vasket mei i en fart og sniger mei lydløst tilbake igjen, inn i den blaamalte stuen og tar hat og stok, og skynner mei ut i den friske kjølie maaren.

... Saa fuldt og let har jei aldri aannet før !... Og som alting sprætter inni mei — det er mit livs vaar som bryter frem ! Og benene vil *springe* afsted me mei i styrtløp nedover den tomme stille gaten, men jei holler dem me magt tilbake og vandrer spænsti og elastisk nedover, me et overmaal af kraft strømmende gjennen mine aarer — mens bryste løfter sei og sænkes som aldri før unner de lette fulle berusende aannedrag...

Jei kommer ned i Kârljohan — den ligger tom og stille opover mot slotte. Det første strejf af maarensolen faller gulrødt hen over toppen af alt det grønne derover paa parksiden — akkurat som igaar. Men hvor alt ser friskere og anderledes ut !... bevares, det er ikke Paris me sine Boulevarder og avenuer hvor jei skal vandre me henne — men allikevel !... Højt op over alt det andre grønne strækker de to popler sei i vejre og bader sit løv i maarensolen og drikker maarenen inn — og jei ossaa drikker den inn i fulle drâg mens jei gaar der me bankende hjerte, opover under promenadens trær langs alt det grønne...

Og slik som fulene synger !

— hvor er alle menneskene henne! at ikke al-

verden er ute og beruser sei i denne dejlie maaren!..: Nej, det er jo sant: maarenen er for de lykkelie! — for fulene og for mei! gud saa de synger! — aah, om jei hadde henne naa, gaende her ve siden a mei... Nej, la henne heller sove! hun liker saa gott aa sove om maarenen... Naa ligger hun derhjemme, yndi i sin seng, alene me sit vidunderlie legeme og sover saa søtt me lukkete øjne — et lykkeli smil svæver om hennes munn... Men bâk den drømmende panne derinne færdes hun om i en verden hun sell har skabt — Vera! kjære dejlie dei, er jei me derinne? har du lukket mei derinn?... Aah, om jei naa kunne sitte ve din seng og stirre paa dine lukkete øjenlaak til du pludseli slo dem op og saa mei og strak armene op imot mei og tok mei om halsen og trak mei ømt ned til dei —

det er jo sant: hun er « syk ». Aah, at hun skal befinne sei uvel naar hun er saan syk; for ellers! — nej! nej! det er jo en syk tanke, væk me den! — aah, jei føler mei saa ong og saa sunn!...

Oppe hvor Drammensvejen begynner stanser jei og ser nedover gaten igjen —:

Maarenen stiger, den løfter sei langsomt op over den sovenes byen — snart kommer dagen, og den er ossaa for mei! Mit øje strejfer Grand me de to grønne bænkene utenfor — der sat vi igaar, Schander og jei, og saa maarenen stige og dagen komme — den var ikke for os!... hvor det er længe siden — en fjern syk drøm!...

Men han, stakkar, er ennu i den fæle drømmen... Naa ligger han deroppe paa Chaiselongen hos Knudsen og sover me sit bleke rolie ansigt; om en fem sex timer til kansje han begynner aa røre paa sei — nej, maarenen er ikke for ham! den er for de lykkelie, for fulene og for mei — hør hvor de jubler og synger me tusinde glae smaa stemmer!...

Tænke sei: hoppe like fra døden og mitt op i et straalende liv — vidunderlie Vera!

Pludseli *skjærer* en tanke igjennem mei —: Jarmann? — og jei piler utover Munkedamsvejen ut til Tyveholmen. Der stiger jei op paa klippen til det sted hvor Jarmann sto da han skjøt sei —:

Nedenunder ligger Filipstad baathavn stille og fredeli i maarensolen, og utover fjoren skinnende blank me en let hvit dis henover sei... Langt derute, meget længer enn jei kan se, langt langt derute et sted er det jei skal leve sammen me henne isommer — den første sommer jei lever i mit liv! — Jarmann! om du var her naa, hvor jei ville trykke dei til mit bryst! — for naa endeli har mit hjerte lukket sei op... Kan du huske dengangen du spurte mei om ikke jei ossaa ville dræpe mei me det samme? — « Nej » svarte jei — « ennu vil jei dille videre en stunn og se paa tingene; kanje kan jei ennu leve op igjen. » Og naa er det kommet! naa er jei levet op til et liv saa rigt som jei aldri har anet det! — aah, hvorfor er du her

ikke naa! Du skulle faat set henne, og vært sammen me henne, og blet gla i henne—for hele verden maatte jo bli gla i henne, hvis de fik lov til aa være sammen me henne... aah, at du ikke kunne vente! — Jei var heldiere stillet enn du, jei kunne vente — og nu!!!

— saa rikt, og saa fatti kan et menneske være...

— Og jei stiger ned igjen a klippen og vandrer stille inover byn igjen, med henne for mine øjne som hun ligger der yndi i sin seng og sover me et lykkeli smil aannet hen over sit ansigt — jei ser og ser paa henne, og tænker paa hva det dog vil si aa være elsket af henne

— men det lar sei ikke fatte, det er for stort, for vidunderli, for ufatteli...

Klokken er toll om middan, solen skinner ned i den lille bak-gaaren, og inne i den blaamalte stuen staar jei ve vindue og spejder og venter, fyldt a henne.

Pludseli svinger hun frem fra portrumme dernede, sammen me « Bakkasinen », husbestyrerinnen hjemme hos hennes far. Vore øjne møtes, hun nikker me et straalende smil, og jei føller me bankende hjerte hennes lette bløte kvindelie gang opover den skraanende gaarsplass.

Saa banker det paa døren og hun kommer fort inn, griper min haann og ser mei stort inn i øjnene som hun vil si: « ser du *hvor* jei er gla i

dei? » — og presenterer saa « Bekkasinen » som jei nok kjenner men ikke har vært sammen me før. Og vi sætter os ned alle tre, og drikker et glas Sherry, og snakker om noen likegyldie ting — men stadi møtes mine øjne me hennes, og jei ser det, og ser det, og ser det igjen me bævende hjerte, *hvor* hun er gla i mei...

Endeli rejser « Bekkasinen » sei og sier adjø, vi føller henne til døren begge to, Vera laaser af efter henne og venner sei om og faller mei like om halsen — og opløst like til min sjæls inderste staar jei der og trykker henne tæt intil mei og kan bare hviske det ned i hennes hvite dejlie nakke mens jei kysser den — : « kjære... kjære... kjære... »

Saa sætter jei mei bort i sofan.

Men hun sætter sei ikke hos mei, hun tar plass paa en stol ve siden a, kaster et underli vårt blik paa mei, og sier saa — :

— Idag har vi altsaa en mængde ting som vi maa faa snakket om før jei rejser; jei tænker det er best jei tar og skriver op paa en lap hva det er for noe altsammen saa vi ikke glemmer noe a det! — og hun tar blyant og papir paa bore og sætter sei til — :

— Ja, for det første! sier hun og sætter et stort ét-tal paa papire — og saa skriver hun like efter ét-talle — :

« Ikke røre mei! »

— Men hvorfor det? spør jei og ser op paa henne

— og det gaar som en angest igjennem mei: « hun er da vel gla i mei? »

Hun ser min angest, og det lille ømme grusomme smile glier frem om hennes munn — og saa sier hun litt usikkert —:

— Nej, for det at da faar vi jo ikke snakket noe!

— Ajo? sier jei og rækker haannen bønli frem imot henne — kom og sæt Dem her hos mei, vil Di? — hvor skal jei kunne snakke me Dem hvis jei ikke faar lov til aa sitte hos Dem og føle hele tiden at Di er gla i mei? !

Hun betænker sei et øjeblik, mens hun ser paa mei me det dejlie lille smile, men saa griper hun haannen min og flytter rask over i sofan til mei, me armen om min hals. Og jei lægger skjælvende min arm om hennes liv og læner hode mit inn til hennes elskede bryst.

— Men du! sier hun saa og bøjer hode ned og ser mei inn i ansigte — altsaa: ikke røre mei!

— Jei vil aldri noe som du ikke vil, sier jei sagte, me et ømt tryk a mit kinn mot bryste hennes.

Og saa blir vi sittende der tæt intil hverandre, me armene omkring hverandre, og faar snakket om en hel del ting:

Om fængselsstraffen som jei altsaa maa se aa faa utsættelse me til 1ste September for at vi kan leve denne sommeren sammen; om to steder hun vét derute, hvor hun tænker at jei kansje kan faa bo; om det hun har skrevet og som jei har

læst; og det jei ikke har læst, men som jei naa skal faa læse naar jei kommer derut; og det hun skal skrive — og alt det vi skal faa gjort mens vi er sammen isommer osv. osv.

og hele dette lette sommerliv me henne derute, i skoven og i det grønne og ute paa fjoren, i dejlie solskinsdage og i lyse hemmelihetsfulle sommernætter — altsammen drager det mei forbi som store stemningsfyldte billeder fra et vidunder-lann, som jei naa skal vandre inn i — *hennes* dejlie vidunder-lann, hvor luften er fyldt af hennes væsens duft saa jei aanner henne inn hvor jei staar og gaar...

Og jei beruses af denne vidunderlie fremtid som ligger aapen foran mei, min lykke overvæller mei — og pludseli kan jei ikke andet, jei maa kaste mei inn til hennes bryst og slynge mine arme om henne og kysse hennes hals og hennes kinner og hennes øjne, hele hennes ansigt, og hennes haar og hennes nakke — og det dejlie lille øre hennes maa jei snappe me me mine tænner og bite omkring det me bløte smaa bit og kysse henne inni det, længe, længe — aah! det er lissom jei kommer henne nærmere ve det...

Og hun lar det viljeløst ske altsammen, bare læner vellysti hode tilbake — intil hun synker overrenne paa sofan me underli brustne, halllukkete øjne.

Og saa maa jei bedække hennes legeme me kys fra øverst til nederst, utenpaa kjolen først,

og saa under den, opover de dejlie hvite underbuxer, mens jei stryker me haannen ned omkring hennes elskede lemmer — og pludseli kan jei ikke andet, jei *river* underbuxen saavitt tilside at jei faar trykket et kyss inn paa hennes mave, inne paa hennes egen vidunderlie hud, mens velysten risler ned gjennem mit legeme.

Men saa skvætter hun op overenne i sofan og tar om hode mit me begge sine hænner og trykker det inn mot bryste sit, og klapper mei bløtt nedover haare og kinne, mens hun hvisker det ømt, men lissom me angest i stemmen —:

— Du!... du vet: ikke røre mei!

og igjen blir vi sittende der trykket tæt op til hverandre og snakke — :

om alt det vi har følt for hverandre fra første færd af; hvordan *hun* i begynnelsen ikke kunne fordrâ mei, bare taalte mei for Waldemars skyll, og først siden ble gla i mei litt efter litt — mens jei hele tiden fant henne dejliere enn noen anden dame jei hadde møtt...; om de brevene vi skrev til hverandre mens jei var i Paris, de første a dem som vi var saa bange for begge to at der skulle staa formeget i, og som der igrunnen sto saa lite i — « næsten ingenting!» sier hun — « imot naa! » — og hun ser mei dybt inn i sjælen me de ømme kjærlie øjnene sine —

og igjen maa jei kaste mei inn til henne og bedække hennes ansigt og hennes legeme me kys fra øverst til nederst — intil hun igjen skvætter op

og stanser mei, ømt men ængsteli, og vi igjen blir sittende der tæt trykket op til hverandre og snakke om hvor, hvor ! *hvor !* vi er gla i hverandre...

Saa staar hun fremme paa gulve foran bore og sætter paa sei hatten mens hun ser sei inni spejle over sofan derborte — og jei sitter paa en stol ve siden a henne me armen om hennes liv og hode lænet op mot hennes hofte og ser op paa hennes ansigt og føler henne strømme gjennem mit blo, som er det bare henne der rinner i mine aarer.

Pludseli bøjer hun hode og ser ned paa mei—:

Kan Di mei naa? spør hun me et kjærli, skalkagti smil.

—Nej, svarer jei og smiler lykkeli op til henne —jei « kan » Dem nok ikke, og kommer nok aldri til aa kunne Dem. Di har nemli ikke bare 100 ansigter, men Deres legeme er ossaa hundrede. Alting ve Dem, hver bevægelse, alt hva Di gjør —ingenting a det er mei fremmed, jei syns nok jei kjenner det naar jei ser det, men allikevel er det bestandi vidunderli nyt ! jei har aldri gjættet det naar det kommer, og jei kan ikke vilkaarli kalle det frem igjen naar det er borte—aanej, jei « kan » Dem nok ikke. Var jei maler tror jei ikke jei kom til aa gjøre andet enn aa male Dem hele mit liv ; tusen forskjellie billeder ville jei male a Dem for aa se om jei kunne række aa faa frem alt det Di er—men jei rak Dem nok aldri ! aanej, jei kommer nok aldri til aa « kunne » Dem—Vera ! hvor Di er vidunderli dejli !...

Og hun kaster sei ned paa fange mit og slaar armene om min hals og kysser mei, og blir sittende der me kinne sit trykket ømt inn imot mit.

—og jei sitter der beruset a henne, lykkeli saa jei syns jei maa forgaa...

Saa pludseli husker jei paa ham som har mistet henne, ham som hun ikke elsker mere, og jei hvisker stille til henne—:

—Vera! vil Di ikke skrive dette til Waldemar?

En mørk skygge lægger sei over hennes ansigt, og hun stirrer et øjeblik hen for sei me underli innadvent blik—noe grusomt bævrer omkring hennes munn, og i hennes øjne. Men saa ryster hun det a sei igjen og sier bare, henslængt—:

—Nej, det er tisnok han faar vite det, naar har éngang kommer herop!

Grusomt, forfærdeli grusomt synes jei det er a henne—stakkars ham som naa gaar dernede « i sorg og fortvilelse » som han skrev sist, men uten aa vite, uten aa skjønne—; men jei forstaar jo at hun vil ikke tænke paa det naa eller snakke om det, og saa sier jei ikke noe mer—

og igjen er det som min egen lykke slaar sammen over mit hode saa jei drukner i den—og jei bare trykker henne tæt inntil mei og napper igjen det dejlie lille øre hennes me tænderne og biter omkring det me bløte smaa bit, og kysser og kysser henne inni det til jei syns jei maa forgaa...

Nei, naa maa jei altsaa gaa! sier hun om litt og springer pludseli op fra fange mit.

— Faar jei lov aa følle Den?

— Nei, det er best jei gaar alene, der er saa mange folk ute paa denne tid og det er ikke vært vi blir set formeget sammen. Men du! — naar jei naa kommer nedover igjen litt før 5, vil du da møte mei oppi Karljohan og følle mei ned til bryggen?

— Om jei vil! naar jei faar lov! — aldri et sekunn ville jei gaa fra dei, hvis jei fik lov til altid aa være der hvor du var —

og jei slaar igjen armene om henne og kysser og kysser henne, intil hun lempeli vrier sei ut a mine arme og smutter ut a døren og skynner sei nedover gaars-plassen og forsvinner inn i port-rumme dernede.

Alene sitter jei igjen ve vindue og stirrer efter henne, gud saa tongt tilmode — hvor kunne jei være gla her før idag, naar *hun* ikke var her?!...

Men saa stiger de frem igjen alle billederne fra denne sommern som jei naa skal faa leve sammen me henne — og glæden stormer igjen op i mei, og jei springer op og griper hat og stok og vandrer nedover byn, saa svimlende gla at jei vét ikke hvor jei skal sætte mine føtter...

Strax ovenfor Gravesen møter jei Munch som smilende stopper mei op —:

— Naada?! saa *du* straaler! sier han — du ser jo ut som du var 20 aar.

— Jei er ossaa 20 aar — jei ble det igaar!

— Hva var det som hænte da da?

— Det sier jei ikke! svarer jei leende -- adjø! og videre vandrer jei me min store ufattelie hemmelihet, og føler det sell hvor den straaler ut a mit ansigt, og forstaar at jei maa se ut som jei var 20 aar...

Klokken et par minuter før fem kommer jei angest og forpustet styrtende ned paa Jernbanebryggen — jei er blit opholt og narret me klokken saa jei er kommen forsént til aa møte henne.

Det lille dampskibe er fullpakket me folk — paa én af sidebænkene agterut opdager jei henne. Hun ser ossaa mei, men jei tør ikke hilse, jei vet ikke om hun vil det — og angest driver jei noen skritt bortover. Men da jei venner igjen er hun steget ilann og kommer fort imot mei.

— Ikke vær vonn paa mei? sier jei bønli— det er ikke min skyll; jei sat inne paa Bodegan sammen me Meyer som sa klokken manglet ti minuter paa hal fem — ossaa var den strax fem! Di vet ikke hvor jei er bedrøvet for at jei ikke fik møte Dem...

— Nei, jeg er ikke vonn paa Dem, sier hun kjærli. — Men kan Di naa huske paa imaaren, naar Di har vært hos stiftamtmannen og snakket om utsættelsen, at Di da strax skriver til mei hvordan det er gaat, og senner breve afsted me « Moss » kl. 5?

— Hvor skulle jei kunne glemme det!

— Ossaa kommer Di altsaa derut saasnart Di kan?

— Strax jei har faat noen penge rejser jei me første tog.

Idetsamme ringer det tredje gang, og hun sier fort adjø, og skynner sei ombor igjen. Og dampskibe lægger fra bryggen og damper i solskin utover havnen — og jei blir staaende der og stirre; først paa henne til jei ikke kan øjne henne mer, og saa paa Dampskibe som bærer min lykke ombor, til ossaa det er forsvunnet.

— Penge! gamle dreng, sier jei saa til mei sell — penge, om jei saa skal stjæle dem! — aah, jei skal nok faa fat i noen, jei har et mot som aldri før —

og opover gaten vandrer jei igjen, glad som en gud.

XIX

Dagen efter (Onsda 27de Juni 88).

Vera!

« Det skal han ved gud ha igjen! » — ikke sant, saa sa Di igaaraftes, da Di ikke fik brev me « Moss. » Men Di vil ikke « la mei ha det igjen! » vil Di vel? naar Di hører at det var ikke min skyll. Byfogden opholt mei hele tiden fra kl. 4 til 5, istedenfor som jei hadde tænkt i 5 minutter, og da jei kom ut igjen var Moss gaat, og jei kunne altsaa ikke faa sent Dem de linjerne jei hadde loft aa senne. Byfogden sente bud efter papirerne, forkynte mei dommen, tok imot ansøkningen til Departementet om utsættelse me dommens fuldbyrdelse, og sa mei at om en maaneds tid kunne jei vente svar fra Departementet. —

Jei har slet ikke vært saa bedrøvet som jei hadde trodd igaar og idag, solen skinner saa dejli, saan sommer har det ikke vært inni mei siden jei var fjorten aar. Jei er saa gla samtidi me at jei er saa bedrøvet — og saa vét jei at imaaren faar jei jo se Dem, for da rejser jei, enten jei har penge eller ikke, ut til den stationen, jei husker ikke hva den heter, der ve Hvidtsteen, me toge kl. 10.$_2$ frmdg.

og vandrer omkring der paa vejen mellem stationen og Hvidtsteen intil jei træffer Dem. Kom naar Di vil, om det saa først er om aftnen, jei skal gaa der og vente saalænge det blir nødvendi, helt til siste tog gaar inn igjen. —

Se saa, naa er jei blet orntli bedrøvet igjen, for naa ville jei at idag skulle være imaaren. Åaja, det blir nok fælt hvis dette skal vare flere dage jei *maa* faa aanne inn den luften Di aanner inn — Vera ! »

Jei skynner mei over gaten og lægger dette breve i kassen, og trøster mei saa gott jei kan me at om hun ikke faar det iaften me « Moss », saa faar hun det da ialfall imaaren tili, og saa er det ikke saa farli allikevel...

XX

Dagen efter (Thørsda 28de Juni 88).

Klokken er toll, toge stanser ve Vestby station og jei stiger ut og gaar rask opover de solbeskinnete bakker til Vestby kirke... Bratte er de disse bakkerne, men det gjør mei ikke træt, bryste løfter sei saa lett og saa fritt, det kjennes som en nydelse aa faa bruke *noen* ialfall af alle de kræfter jei har — saa full a kraft har jei aldri følt mei i i mit liv...

Ovenfor kirken gaar vejen op gjennem noe løvskov... saa svalt og kjøli er det derinne under løve paa den solplettede vej — aah! *her* ville jei møte henne!...

Men det gjør jei naturlivis ikke.

Saa er jei paa højden. Flat og hvit af støv, uten træ eller skygge slæper vejen sei bortover i solskinne, gjennem innmark og utmark om hverandre, ikke et menneske er aa se — og uroli og nervøs vandrer jei afsted. For hver bugtning vejen gjør haaper jei at naa, naar jei kommer bort i svingen der — *da* skal jei faa se henne! Men hver gang blir jei skuffet, og videre og videre vandrer jei, mens uroen og nervøsiteten stiger.

Tilslut staar jei paa højden over Hvidsteen og ser ut over fjoren, og har ennu ikke møtt henne — hva skal jei gjøre ? Ikke tør jei gaa ned gjennem byn og bortover til der hvor hun bor, det har hun sagt jei ikke maa, jei kunne bli set a noen som kjenner mei... Og ikke tør jei ta gjennem skoven over aasen der tilhjøre — for imens kan jo hun komme den anden vej...

Jei sætter mei ned paa en sten ve siden a vejen, syk a længsel, og venter. Længe blir jei sittende der uten at hun kommer — saa rejser jei mei og gaar tilbake den vejen jei kom. Langsomt gaar jei, og venner mei nervøst for hvert andet skritt, for aa se om hun ikke kommer efter; men hun kommer ikke, og tilslut staar jei igjen ve Vestby kirke. Saa venner jei og gaar samme vej tilbake anden gang.

Bloe brænner i feber da jei igjen staar paa højden over Hvidtsteen og stirrer ut over fjoren—og da jei igjen sætter mei ned paa stenen ve siden a vejen for aa vente, brister jei i nervøs graat. Men saa *springer* jei op: jei aarker ikke mere, det faar gaa som det vil, men jei *maa* forsøke aa komme henne nærmere — og afsted sætter jei, inn i skoven, opover aasen, og nedover igjen paa maafaa, til jei faar se vejen som fører bortover til der hvor hun bor. Jei tør ikke gaa ned paa den for ikke aa bli set, og saa sniger jei mei afsted mellem træerne i skovkanten langs vejen, intil jei stanser bak noen busker like ve vejkanten og

har husene foran mei, bare me vejen mellem dem og mei.

Det hvite huse som ligger paa nedsiden a den grønne bakken, me façaden op mot mei, og ser ut som hovedbygningen, vét jei er bare kjøkken og barnekammer og pikekammer. Men i det lille rø huse som ligger opover paa højre side a græsbakken, me gavlen mot vejen — dér inne har hun og søsteren hver sit lite værelse her i den øvre enden, og i den nedre ligger havestuen me utsigt over søen, hvor de holler til om dagen — der inne sitter hun vel naa!...

— og tydeli ser jei den for mei igjen denne havestuen me pejs i det ene hjørne, som jei husker saa gott fra for to aar siden — og henne ser jei sittende i den sorte lænestolen foran pejsen, hode lænet bakover, hensunket i tanker, og mit hjerte banker volsomt ve a vite henne saa nær — aah! om hun naa ville komme ut saa jei kunne plystre paa henne og faa henne herop!...

Men længe blir jei staaende der me bankende hjerte og vente — ikke et menneske viser sei. Saa sniger jei mei forpint et stykke videre bort, springer over vejen og ned gjennem skoven til jei er kommen nedenfor det rø huse, og kryper saa frem og blir liggende der og stirre bort paa den aapne døren inn til havestuen — derinne hvor jei tror at hun er...

— herregud, om hun bare ville komme ut paa trappen!

Om litt kommer, ikke hun, men en tjenestepike ut og gaar roli ned a trappen og ned til det hvite huse og inn der. Men siden viser sei ingen mors sjæl mer, Jei ligger der og venter og venter, huse er som utdødd, alting er saa tomt og stille, bare insekterne summer omkring i den døde luft... Hvor kan de være henne, hun og hennes søster og barna? ! de kan da ikke sitte inne hele dagen — aa herregud, om hun ville komme...

og jei brister igjen i nervøs graat og blir liggende der og stirre og graate, og graate og stirre op paa den aapne døren hvor jei tror at hun maa være innenfor...

Minst en time maa være gaat og ennu ligger jei der, saa fortvilet og ulykkeli at jei vet ikke mere hva — saa pludseli faller det mei inn, at naturlivis er hun gaat den andre vejen op for aa møte mei, vi har omgaats paa vejen — og naa gaar hun deroppe og finner mei ikke. Og angest griper mei ve tanken paa hva hun vil føle ve aa gaa deroppe forgjæves — og syk og beklemt kryper jei tilbake, inn i skoven, og sætter saa paa sprang, og stanser ikke før jei igjen staar oppe paa højden over Hvidtsteen. Et øjeblik blir jei staaende der og spejde nedover vejen som fører ned til byn; men da ingenting er aa se venner jei rask og gaar tilbake mot Vestby — hun *maa* være innenfor ! aah, *denne* gangen træffer jei henne...

Men jei træffer henne ikke, og ve kirken venner jei igjen og gaar tilbake...

For tredje gang sitter jei saa paa den stenen ve siden a vejen og stirrer utover fjoren. Dagen hæller, skyggerne begynner aa bli lange, og alting er saa uendeli haapløst og sørgeli. Og pludseli føler jei det som at dette me henne bare er drøm og inbilning, en dejli drøm, som jei naa er glid ut a, og snart vaagner jei op til en skrækkeli virkelihet!..Forgjævessier jei mei sell at dette er jo bare noe sludder, og kniper mei haart i laare for aa overbevise mei om at jei er vaaken ; men det hjælper ikke, jei blir sittende der me en uhyggeli fornemmelse af at alting gaar ikke rigti til, og sveden bryter koll frem paa pannen...Og denne dødningeagtie stilhet omkring mei, me insekterne summende om i den døde luft —pludseli slaar den mei me rædsel, og en forfærdeli angest tar mei for aa være alene—et menneske! et menneske ! jei maa se et menneske !

— og op springer jei, skjælvende i alle lemmer og skynner mei afsted inover mot Vesby.

Men angesten stiger efter hvert som jei gaar, haarene rejser sei paa mit hode, hvert øjeblik maa jei venne mei, for der er noen bak mei som vil falle mei i ryggen...

— Men dette er jo væv ! sier jei til mei sell — her er jo ingenting aa være ræd for ! og me volsom anstrængelse *tvinger* jei mei til aa gaa langsomt og *ikke* se mei tilbake. Men haarene stritter i rædsel paa mit hode, det er en fortvilet kamp jei maa kjæmpe mens jei gaar der, og angesten stiger og stiger — og tilsut kan jei ikke mer, jei griper flukten

og sætter afsted i vilt løp bortover vejen, me min skygge foran mei i den rødlie aftensol; løper og løper som det gjæller live, intil jei svinger inn i det lille skovholte ovenfor kirken. Der stopper jei me ét braatt op og synker graatende ned ve siden a vejen. Men bare et øjeblik — for saa er rædselen over mei igjen, og jei farer op som et jaget dyr og styrter videre, afsted nedover alle bakkerne, og stanser ikke før jei er ve stationen.

— Naar gaar toge til Kristiania? spør jei stationsmesteren.

— Om halanden time.

Jei synker ned paa en bænk og blir sittende der sammensunket, me en følelse af fulstændi idioti. Men rædselen er borte, her er jo mennesker, en liten gut og en liten pike løper omkring paa platformen og leker — nej, jei er ikke ræd mere...

Om litt ruller et tog inn paa stationen, det gaar i retning *mot* Kristiania — og jei faar pludseli den idé at stationsmesteren har villet narre mei. En konduktør gaar langs vognene og roper: « Vestby! Vestby! » jei stanser ham op og spør om ikke dette er tog til Kristiania? — « Vi *kommer* jo fra Kristiania! » svarer han grættent og foragteli og gaar videre, ropende sit « Vesby! Vestby! » — Saa skjønner jei at alting maa ha vent sei for mei, og forsøker aa orientere mei igjen. Men jei aarker det ikke, jei synker matt ned paa bæn-

ken igjen, og det hele er mei aldeles likegyldi... alt er jo forbi allikevel! om jei blir sittende hér eller dér kan jo være mei ganske det samme — og sløv blir jei sittende der og stirre ut i luften uten aa vente...

Endeli kommer Kristiania-toge, og jei stiger inn og kommer til byn og skynner mei op til Gravesen. Der finner jei Schander og Gaarder sittende ve en pjolter; de har penge, jei faar ossaa pjolter, saameget jei vil ha — og klokken toll kommer jei stødende drukken hjem sammen me Gaarder, kaster mei paa den oppredde sofan, og faller næsten øjeblikkeli i en dyp søvn...

XXI

Dagen efter (Fredag 29de juin 88).

Klokken er fire om eftermiddan.

Ve et a smaaborene under det røstripete telte hos Gravesen sitter shander Gaarder og jei. Folk er færdie me kaffeen, det tar til aa tynnes stærkt bortover borene, men vi tænker ikke paa aa gaa; vi er begynt paa pjolteren og agter os ingen andre steder hen — hvor skulle vi ossaa gaa!...

Schander og Gaarder sitter og snakker sammen om noe gud vet hva; mei har de for længe siden sat ut a betragtning — jei er for nervøs. For ikke aa genere dem altfor meget sitter jei der me begge hænder i lommen; fingrene mine kan jei nemli umuli holle stille, det er me nød og neppe jei kan holle mei sell stille — jei lider a en forfærdeli trang til pludseli aa springe op og styrte et eller andet sted hen. Men *hvor* skulle jei styrte hen? jei har jo ingen steder i verden aa gjøre a mei... aa nej! — og syk og skjælvende blir jei sittende der, og bare nipper alt i ét nervøst til min pjolter...

... Aah, jei skjønner det nok : — naa da hun er blet alene efter aa ha set mei igjen — naa først er det strømmet inn paa henne i al sin fælhet alt det jei har skrevet til henne, og hun føler at hun er ikke *saan* gla i mei at hun tør kaste sei alene ut i verden sammen me mei... Men at *det* vil ramme mei som et knusende slag naa efter de illusioner hun har vakt, det skjønner hun jo — og saa har hun ikke aarket aa møte mei igaar og si mei det...

Gud, bare hun endda er saa gla i mei at hun vil skyte mei ihjel! — for det er jo det eneste naa. Det kan være tongt nok sell *det* naa, efterat en hel ny livskraft var brutt frem i mei; men allikevel: det er jo den eneste redning. Og jei vil det jo gjerne, og glæder mei jo til det: — ta henne i haannen og se henne inn i de kjærlie øjnene hennes, og synke om me hode i hennes fang mens hun klapper mei bløtt nedover haare og hvisker det stille ned til mei: « adjø da stakkars min kjære gut! » — og saa dø og bli borte me den bevisthet at jei ligger der i hennes elskede fang — aa jo, jei glæder mei nok til det! Deilie, vidunderlie Vera — bare du endda er saa gla i mei at du vil — er du det, kjære dejlie du?...

Aah, men jei aarker ikke aa vente! hvordan skal jei kunne *holle* ut denne tiden til jei faar se henne igjen...

Og pludseli rejser jei mei og gaar inn i kaféen og faar pen blæk og papir og skriver til henne —:

«Naa er jei igjen som i Paris. Den første aftnen efter at Di var rejst var jei hos Meyer, og han spurte mei hva det var for en storartet lønnende opfindelse jei skulle ta patent paa? — for saan fornøjd hadde han aldri set mei i den tiden *han* hadde kjent mei... jei sat jo der og saa paa *Dem* hele tiden, og trodde at Di elsket mei.— Og dagen efter: alle mennesker jei traf, saa spurte de mei hva det betød at jei var saa gla.—Jo, alting grejer sei for mei naa, var alt hva jei svarte.—Er det kjærlihet? spurte Garborg.—Nej, noe andet som jei ikke kan fortælle endda. — Men saa skrev jei til Dem iforgaars, og saa ble jei trist, og saa rejste jei igaar ut til Hvitstén og laa der og kikket bak gjærderne paa begge sider a huse, inn paa gaarsplassen, og saå ingen, hverken Dem eller Deres søster eller Nadja eller Gog eller noen, untagen en pike som engang passerte tværsover — og saa fik jei intrykke af at huse var død ut, og at det var en drøm altsammen. Og saa vandret jei nedslaat tilbake til Vestby station og ventet et par timer paa toge, og har siden vært fulstændi som i Paris. Men naa rejser jei altsaa imaaren ennu engang derut, me toge kl. 10_2, arriverer altsaa kl. 11_{59} til Vestby — og hvis Di da ikke er der, saa vét jei ikke *hva* jei skal gjøre, jei tør tør jo ikke for Deres skyll forsøke aa faa fat paa Dem derute paa bakkehuse, og kommer altsaa til aa rejse tilbake igjen me første tog, kl. 2_{22}, eller me dampskib fra Hvidtsteen eller kansje fornuf-

tiere Drøbak. A kom hvis Di kan, vil Di ? — nej, kom ikke allikevel, hvis Di ikke har lyst.

Deres

HANS JÆGER.

Jei læser breve igjennem og blir sittende og stirre paa disse kolle linjerne — det var jo ikke *det* jei ville skrive til henne... Herregud, jei maa jo skrive hvordan jei har det, la henne se inn i mit syke fortvilete hjerte saa hun ser alt det jei føler for henne... Men jei kan, jei aarker ikke det naa — nej, nej, det faar gaa som det kan, bare hun faar vite at imaaren rejser jei derut igjen .. alt faar gaa som det kan

— og me skjælvende hænder forsegler jei breve og skynner mei ut til de andre, sier at jei kommer strax igjen — og løper saa syk og nervøs afsted nedover gaten for aa aflevere breve ombor « Moss. »

XXII

Dagen efter. (Lørda 30te Juni 88.)

...Toge har forlatt den siste station før Vestby, jei sitter der alene i kupéen me volsomt bankende hjerte — :

«Er hun der, er hun der ikke?...er hun der, er hun der ikke?» flyr det, suser det, surrer det runt i hode mit, fortere og fortere jo mere vi nærmer os — jei syns jei maa bli gal. Og jei biter tænderne fast sammen, griper me begge hænder omkring stokken og sætter haken haart ned paa søll-knappen — og stirrer saa, krampagti stivt, som for aa holle mei fast, paa den gul-hvite firkant af sol-lys som gjennem vindue faller støvfyldt ned paa bænken like overfor mei —

« er hun der, er hun der ikke ?— aa gud, jei *blir* gal !...

Pludseli *sætter* lokomotive i aa pipe—toge dæmper sin fart og jei farer op og stikker hode ut a vindue. I samme sekunn vet jei at hun er der ikke — paa platformen foran det gule Schwejtzerhus staar stations-mesteren og hans betjent mutters alene og stirrer mot det kommende tog.

Langsomt glier vi frem til stationen og stopper,

og i en fart faar jei døren op og hopper ut — men stanser saa, aldeles forvirret, og vet hverken ut eller inn...

...Alt er jo forbi, sier jei forfærdet til mei sell — hva i alverden skal jei gjøre?— Venne tilbake me næste tog? eller gaa der bort hvor hun bor og forsøke aa faa snakke me henne ennu engang?...Naturlivis! naturlivis! det *maa* jei jo! — hun *kan* ikke bli vonn paa mei for det.

— og jei skynner mei afsted opover de bratte solbeskinnete bakkerne, mot kirken deroppe. Angesten rinner mei ned gjennem hver nerve mens jei gaar og jei ryster fortvilet mine knyttede hænder fremme foran tinningerne og virrer idiotisk me hode og sukker det tongt hen for mei — alt er forbi, aa gud aa gud!... alt er forbi, aa gud aa gud!...

— Aah, men jei maatte jo visst det paa for haann! det *var* jo umuli... hun, den dejliste paa joren — og jei, elendie mann!.:. aa nej! — Men jei *maa* se henne ennu engang — Vera, aa nægt mei det ikke... bare en eneste gang, en siste?... Nej! nej! — hun nægter mei det ikke, kan ikke nægte mei *det!*...

og jei brister i graat a taknemmelihet over at hun er til, og synker ned ve siden a vejen og syns jei maa dø af vellysti smerte bare ve aa faa lov til aa se henne igjen...

Om litt rejser jei mei og gaar videre, fremdeles virrende me hode, men lissom trøstet allikevel — jei *skal* jo faa se henne igjen...

Jei er kommen op paa højden og svinger ut a det lille skovholte og tar henover den flate vejen — saa pludseli faar jei se henne et stykke borte komme kjørende mot mei i karjol — i hvit kjole, og ster gul straahat.

Et øjeblik stanser aannedrætte, alt blo strømmer til hjerte, det føles som det vil springe i tusinde filler; men i samme sekunn løsner det igjen, bloe sætter i stormløp afsted gjennem aarerne, bryste fylles me jubel — og me magt maa jei holle mei sell tilbake for ikke i galskap aa storme imot henne og kaste mei ned i støve og tilbe...

Men da jei er like ve henne tør jei ikke engang stanse — hun har jo en skyss-gut sittende bakpaa karjolen — jei tør bare ta til hatten og se frygtsomt op paa henne, og føler det som jei kvæles.

— Nej godag! sier hun fornøjet og later som hun er overrasket; stanser saa hesten som løper i almindeli diltetrav — jei skal ut aa male jei! a kom og vær me da!

— Gjerne! svarer jei me behersket stemme, mens alting skjælver inni mei — og stiger saa op bakpaa, ve siden a skyss-gutten, og kjører me tilbake den vejen jei kom.

Strax foran os har vi en grinn, gutten hopper af og løper i forvejen for aa aapne den, og saa venner hun ansigte tilbake mot mei og ser mei smilende inn i øjnene: —

— Jo Di er en dejli en Di, til aa arrangere!

sier hun — vet Di at det breve Di sente Onsda, det fik jei igaar, Freda midda ?! — *Fordi* Di ikke hadde sent det me « Moss » som jei har sagt Dem at Di altid skal !

— Jei har ossaa faat min straf, svarer jei lavt — Di skulle vite hvordan jei har hat det...

— Det har Di gott a, sier hun leende — gud saa sint jei var paa Dem igaar ! jei skrev et langt rasende brev til Dem som Di skal faa naa, naar vi blir kvitt skyss-gutten.

— Di er vel ikke vonn paa mei endda ? spør jei ræd.

— Nej, naa er det over ! — hun smiler og ser mei kjærli inn i øjnene. — Men, sier hun saa — og ansigte hennes blir alvorli, næsten strængt — saant maa Di ikke gjøre mer, husk paa det !

Idetsamme kjører vi igjennem grinnen, skyss-gutten sætter sei op igjen, og hun sier ikke noe mer.

Men skrax efter svinger vi inn i det lille skovholte ovenfor kirken, og da hun faar se den hvitne frem mellem løve dernede, holler hun hesten an og gir tømmerne til skyss-gutten.

— Tak, naa kan Di rejse hjem igjen, jei vil ikke kjøre længer ! sier hun og hopper let ut a karjolen me malerkassen i haannen. — Langsomt gaar vi saa noen skritt nedover sammen, mens gutten venner og kjører tilbake. Da han er ute af syne sætter vi os under en busk ve siden a vejen, hun griper me en egen fort bevægelse min haann — og vi blir

sittende der og se hverandre dybt og alvorli inn i øjnene. — Men om litt svæver et kjærli, halt spottende, halt forundret smil frem om hennes friske munn — og hun sier me kjærli haân : —

— Hva mente Di me aa skrive i slutten a breve Deres : « Anej, kom ikke allikevel hvis Di ikke har lyst ? »

— Jo, svarer jei lavt — jei var saa angest for at Di ikke skulle være gla i mei mer og at Di nødi ville komme; jei visste jo ikke at det breve ikke var rukket frem Thorsda... aah, Di skulle vite —

og jei fortæller henne hvordan jei har hat det siden den mislykkete rejsen herut.

— Ja der kan Di se ! sier hun muntert (men der ligger alvor bak) der kan Di se hvordan det gaar naar Di ikke gjør akkurat saan som jei sier. Husk naa paa det til en anden gang !

— Aa Di kan være trygg !

— Og her har Di det breve jei skrev til Dem igaar da jei var saa sint paa Dem — hun tar det op a lommen og gir mei det, og jeg aabner det begjærli for at læse det strax.

— Nej ! sier hun og griper mei om haannlædde, — nei, ikke naa ! stik det i lommen saalænge, Di kan ha det til aa læse paa naar Di blir alene igjen — det kan Di ha gott a.

— Jamen Di er ikke sint paa mei mer ? spør jei ængsteli.

— Nej, svarer hun bløtt og griper igjen min

haann — nej det er jei ikke. — Men du! én kjedeli ting er der ve dette, og det er, at idag er det Lørda; iaften kommer altsaa faderen og Holger herut for aa bli her til paa Manda; klokken et kvart over syv maa jei altsaa staa paa bryggen og ta imot dem, og siden være sammen me dem hele aftnen — og kan altsaa ikke være hos *dei*.

Jei ser forfærdeli bedrøvet paa henne.

— Saa! sier hun kjærli og klapper mei paa kinne — ikke bli naa saa bedrøvet over det. For hvis du naa er rigti snil og hyggeli — vet du hva jei da skal gjøre?

— Naa?

— Naar de andre vel har lagt sei, saa hopper jei ut a vindue og kommer ut til dei — skjønner du det?

— Aa tak, tak, kjære Dem, vil Di det? — og jei tar hennes haann i begge mine og klapper den taknemmeli.

— Ja, og imens kan du gaa bort til den konen jei har talt om — jei skal vise dei hvor det er — og snakke me henne om aa faa lejet dei inn der for sommern; og saa kan du jo me det samme be om aa faa bli der til natten.

— Nej, sier jei leende — inat faar jei nok være under aapen himmel, jei har nemli ikke en sou.

— Aa pyt, hvis du faar lejet for sommern, som jei tænker, saa kan du jo betale siden. Desuten, det er sant: jei har jo 5 kroner — kan du gjætte

hvor jei har faat *dem* fra? — og hun ser paa mei me et malesjøsk smil.

— Nej?

— Jei har stjaalet dem fra min søster! sier hun leende og viser de friske rovdyrtænner — hun har pengene sine i et syskrin, og det dirket jei op me en haarnaal og tok 5 kroner ut.

— Men hva vil søsteren si naar hun opdager det?

— Aa pyt, hun tror naturlivis hun har tællet fejl da hun la pengene ned. Desuten, hva skulle jei gjøre? jei tænkte jo nok vi kunne faa bruk for noen penge og at du kansje ingen hadde — og jei kunne jo ikke be Helga laane mei 5 kroner, for da ville hun jo spurt hva jei skulle me dem naar jei skulle ut aa male!

— Nej, *det* er jo sant! — Vera! Di er en dejli skurk!

— Ja det er jei, sier hun leende og rejser sei — men kom naa! vi vil ikke sitte her like ve vejen...

Vi gaar langsomt opover under løve paa den solplettete vejen—her hvor jei ønsket saa aa træffe henne første gang jei var herute...og igjen er alt mei som en drøm, en dejli drøm som jei har vært revet ut a men naa er kastet inn i igjen — hun *gaar* her jo ve siden a mei og er gla i mei! Og jei kan ikke tale, mit hjerte er for fuldt — jei bare gaar der og ser paa henne fra siden af, ser og ser paa dette elskede vidunderlie ansigt, og synes jei maa dø,

for saa lykkeli kan det ikke times et menneske aa være... Og *hun* bare gaar der og *lar* mei se paa sei, mens hun sell ser ret ut, me et dejli sanseli sejerssmil om den bløte vellystie munn — aah, hun vét nok at hun ejer mei naa, at jei er bare hennes, at hun rinner mei ned gjennem hver nerve, at hele mit væsen er fyldt bare af henne — aah, men mon hun kan *fatte* allikevel, hva jei føler ve at hun er gla i mei?... nej! nej! det lar sei nok ikke fatte...

— Dér er det! sier hun og peker, uten aa vende hode, paa den venstre tinningen sin, like ve øje — akkurat dér er det Di gaar og ser paa mei

— og idetsamme tar hun rask tilhøjre gjennem et aapent led, ut a vejen og inn i skoven; ser sei vårt omkring at der ikke er noen — og stikker saa kjærli sin arm inn unner min og læner sei bløtt op til mei mens vi gaar...

Og mei er det som blir jei beruset af hennes berøring, og en varm strøm rinner fra hennes legeme over i mit og fyller mine aarer og mit hjerte saa det vil briste — gud, jei *kan*, jei *kan* ikke bære denne salihet, det er som naa dør jei af lykke...

— Du *er* da gla i mei, hvisker hun ømt og titter op paa mei.

— Gud forbarme sei, ja! — mere kan jei ikke si; jei bare blir gaaende der og se paa hennes elskede ansigt og føle hennes dejlie legeme hvile mot mit, mens en dyp øm trang stiger op i

mei til bare aa slaa armene om henne og synke sansesløs til joren sammen me henne.

Men skovbunnen hvor vi gaar er gjennemfiltret af haare knudrete træ-røtter paa kryss og paa tværs, og ikke dækket me andet enn gammelt brunt nedfaldet bar.

— Aah, men, sier jei tilslut — her er jo ikke et *sted* hvor vi kan sætte os og hvile...?

— Nej, sier hun og titter op paa mei me et ømt skalkagti smil — skov er aldri noe go saan; la os heller venne!

— og vi venner og gaar tilbake. Idet vi svinger inn paa vejen igjen slipper hun armen min og ser sei igjen vårt omkring. Men der er ingen aa se. Saa dejli øde og tom løper vejen hvit henover i solskinne, mellem grønt paa begge sider; alt er saa dødsens stille, det er som om bare vi to lever og alt hva vi ser omkring os hører *os* til — og pludseli griper hun min haann og hvisker: « naa vil jei løpe! » — og afsted løper vi haann i haann som to glae børn bort over den solbeskinnete vejen, hen gjennem dette solbeskinnete rike som hører *os* til og ingen anden i verden — mens en himmelsk jubel stormer igjennem mit bryst...

Et sted hvor vejen løper flåt hen langs foten a en høj, tar hun af; vi stiger op a den grønklædde bakken, og deroppe, bak toppen a den, sætter hun sei ned paa marken, slaar paraplyen op over sei som solskjærm, og inbyr mei me øjnene til aa ta

plass ve siden a sei. Skjælvende sætter jei mei hos henne, inne under paraplyen, me armen om hennes liv, tæt trykket op til henne saa jei føler hennes hjerte banke mot mit bryst — og mens jei ser henne fortapt inn i de store vidunderli kjærlie øjnene hennes, aldeles opløst af hennes dejlihet, hvisker jei det skjælvende til henne:

— Dejli er du... deiliere enn noe menneske kan være paa joren — hvor kan *du* være gla i *mei?!*...

Saa slaar hun begge sine arme om halsen paa mei og trykker mei tæt inn til sei, saa paraplyen faller bakover og triller bort — og sansesløs synker jei om paa markem i hennes arme...

— intil jei pludseli vaagner til mei sell ve at vellysten er over mei mens jei ennu famler me haannen omkring hennes liv efter baannene deroppe under kjolen. Og jei kan ikke kjæmpe imot, kan bare fatte omkring henne og klynge mei krampagti inn til hennes dejlie legeme, mens vellysten rinner mei ned gjennem legeme og sjæl saa jei syns jei maa dø...

Et øjeblik ennu efterat det er forbi ligger jei der sunket hen i sali hvile ve hennes bryst — saa vaagner jei op til en rasende længsel efter henne som jei ikke har rukket, et vilt fortærende begjær efter henne! henne! hele henne, alle hennes lemmer, alt det som hører *henne* til. Og som et lyn slaar det ned i mei alt det afsindi dejlie jei kan gjøre me henne for ennu lissom aa naa *frem* til

henne, from til det inderste det skjulteste af henne sell. Men like idet jei vil rejse mei overenne for aa kaste mei over det altsammen, stanses jei me ét af en forfærdeli angest: — nej! da blir hun aldri gla i mei mere... Forvillet ser jeg mei omkring — himlen hvælver sei blaa over os, solen skinner saa klart, ong og sunn og frisk ligger hun der, viljeløs deili i mine arme — gud forbarme sei hvor jei længter efter *henne!* — hva *skal* jei gjøre?!

— og angest kaster jei mei over hennes hvite skinnende hals — hode har hun kastet vellysti tilbake — og bedækker den me smaa korte hete brænnende kys, mens hjerte slaar som det vil briste og længselen efter henne, hele henne, alt det som *er* henne og hører *henne* til, alt, liketil hennes inderste og skjulteste! brænner igjennem mei som fortærende ill...

Har hun mærket hvordan det er gaat? — jei vet det ikke. Men pludseli tar hun me begge sine dejlie hænder om hode mit og klapper mei bløtt ned over haare og kinne, og rejser sei lempeli op i sittende stilling, og ser paa mei me underli kjærlie øjne, og sier noe til mei, jei vet ikke hva, og jei svarer noe, jei vet heller ikke hva, for jei forstaar ingenting mere, jei kan bare ikke la henne være, jei maa ta hennes arm og klappe hennes skulder og kysse hennes bryst, og hun lar det kjærli ske — og saa kan jei ikke andet: jei kaster mei igjen inn til henne og kysser hennes hals og

hennes ansigt og hennes haar og hennes øre — aah, det dejlie lille øre! jei kysser og kysser det inni til al sans forgaar mei og jei igjen synker sansesløs om i hennes arme...

Men igjen vaagner jei ve at vellysten er over mei mens jei ennu famler omkring me haannen mellem baannene deroppe under kjolen — og igjen kan jei bare favne om hennes vidunderlie legeme og klamre mei som i fortvilelse inntil henne, mens vellysten rinner igjennem mei saa jei syns jei forgaar...

Forfærdet ser jei op paa henne da det er forbi — og *ser* hele hennes dejlihet, og *forstaar* at aldri kan jei række henne... aldri kan jei røre ve al denne dejlihet og gripe efter den for aa besidde den helt, uten at vellysten strax vil være over mei — aah! trykket jei mei bare naa inntil henne igjen, den ville være der me det samme!... aldri vil jei kunne naa frem til henne, me mindre jei litt efter litt kunne vænne mei til al denne dejlihet saavitt at jei kunne taale den, en stunn ialfall — da først, kansje...

og angest hvisker jei op til henne — :

— Vera! faar jei være hos Dem om natten?

Og igjen tar hun mei om hode me sine dejlie hænder og klapper mei bløtt nedover haare og kinne og rejser sei lempeli op i sittende stilling og ser paa mei me store underlie øjne, fulle af øm kjærlihet — men ossaa af angest. Og angest er ossaa stemmen, da hun hvisker det nervøst: —

— Nej... du... det tør jei aldri!

— Men, sier jei fortvilet — disse to maantene som jei har — hvis Di er gla i mei saa maa vi jo bruke dem til aa være sammen nat og dag, for aa se om vi virkeli kan komme til aa leve sammen. For ellers — gud forbarme sei, hvordan skal dette gaa?

— Ja, sier hun og ser paa mei me de store angstfuldt kjærlie øjne — jei skjønner det nok... men... du... nej! nej! jei tør aldri *det!*

Forfærdet stirrer jei paa henne og føler det som at hun har afsagt min dødsdom.

— Vet du? sier hun saa, nervøst, og der kommer pludseli noe vilt inn i de angstfulle, kjærlie øjne — idag da jei sto op saa tok jei a mei linte og stillet mei nøken hen foran det store spejle og saa paa mei sell... nøje saa jei paa mei, for jei ville se om jei var pén *nok*! — saa pén at du *maatte* bli helt tat a mei naar du fik se mei — det har jei aldri gjort for noen anden enn for dei! — Men saa var jei ikke det... ikke naa mer... hadde det vært for 5 aar siden saa...

og der lægger sei som en dyp skygge over hennes ansikt og hun ser mørkt hen for sei.

— Ikke pén nok?! — jei stirrer paa henne, beruset af hennes dejlihet — ikke pén nok?!... Vera, hvor kan Di bruke et or som pén om Dem sell?... højt højt over alt hva der er pént eller stygt staar jo *du*! *du* er dejli, dejli er alt det som er *dei*, som er *dit*, som hører *dei* til! dejli akkurat som det er,

og *maa* ikke være anderledes... Om du pludseli naa kunne bli det som folk kaller styg — saa ville jo *du* allikevel være *du*, og pént og stygt hadde bare skiftet roller, for det aa være pén det er jo aa være dei — der *er* jo ingen anden skjønhet til for mei enn den aa være dei... Aa Vera! dette er jo bare det samme som dot me de dejlie smaa krokete lillefingrene dine som du syns er stygge og ikke vil la mei faa lov aa ta i, og kysse, og se paa! — tænk om de gik hen og sat « pene » rette lillefingre paa dei istedenfor de søte smaa krokete som du har, og som jei elsker, og som ligner saa dei! — aa faar jei lov aa kysse dem!

— og jei griper en af hennes hænder og vil ta fat i den lille krokete lillefingren ; men hun gjemmer den inunder de andre fingrene og sier kjærli sint: «nej vil du bare la være! vil du bare la være!» —Men jei *kan* ikke la være, jei trækker haannen til mei og biter bløtt over den og tar fat i den dejlie lille lillefingren me tænnene og faar den inn i munnen og kysser og suger paa den mens det rinner mei varmt ned gjennem legeme. Og pludseli maa jei igjen kaste mei inn til henne og kysse og kysse henne overalt hvor jei bare kan komme til — intil jei igjen synker sansesløs om paa marken i hennes arme.

Men da jei tredje gang vaagner me haannen famlende omkring mellem baannene deroppe under kjolen, og igjen bare kan klamre mei inn til hennes dejlie legeme i afmægti vellyst — saa kan

jei ikke mere! jei *maa* inn til henne sell og gjøre me henne alt hva en menneskeli hjerne kan optænke for aa *naa* inn til det skjulteste, det inderste af *henne*! Jei vet at jei rækker henne ikke me det, at det blir bare et smertefuldt-vellysti forsøk paa aa naa inn til *henne*! men — aah, gud forbarme sei, jei maa! jei maa!

— og afsindi af længsel efter henne rejser jei mei skjælvende overenne for aa kaste mei over hennes elskede legeme derinne under de hvite underbuxer.

Men som rammet a lyne stanser jei igjen —:

— Tænk om hun me væmmelse støter dei fra sei? !

— og rædselsslagen synker jei tilbake i hennes arme og stirrer forfærdet op paa henne.

Me store forvillete øjne stirrer hun inn i mine, og jei vét ikke hva jei skal tro — saa hvisker hun til mei:

— Naa har du kysset mei paa munden!

— Aa gud, hva har jei gjort! hvisker jei i vill angest—jei husker pludseli at jei har kysset henne inni munnen—og instinktmæssi griper jei me begge hænder om hennes hode som for aa ta det til mei og undersøke hennes munn — du har vel i alverden ikke noen hudløshet derinne?...

— Nejda, ikke vær ræd! sier hun kjærli, og et dejli sanseli smil svæver frem om hennes munn ve aa se min angest.

Men pludseli glimter der noe op i hennes øjne,

og i ét sæt rejser hun baade sei og mei overrenne, lægger én haann paa hver a mine skuldre og ser mei dybt og stort inn i øjnene saa jei skjælver like til min sjæls inderste — og saa hvisker hun, ømt og bløtt som et kjærtegn:

— Ville du gjerne at jei ossaa skulle ha den sygdommen?

Aannedrætte gaar fra mei og jei griper uvilkaarli omkring henne og klynger mei inntil henne — det føles som om vellysten igjen vil til aa rinne igjennem mei. — Men saa gaar det over, og en forfærdeli angest tar mei isteden.

— Aa gud nej, er du gal! hvisker jei forfærdet — nej! nej! for alt i verden gjør ikke det Vera... nej! nej! aa du vet ikke... du som lider a saan forfærdeli hodepine — da ville du faa volsom hodepine i flere maanter itræk... *jei* fik ikke det, for mit hode er ikke saan, men næsten alle mennesker faar det og du ville faa det og jei kunne ikke ta den fra dei og ha den istedenfor dei — aa gud! ...og saa ville du ikke bli gla i mei mer... Og siden, hvis du ville ha dei et barn igjen — aah, du kom til aa hade mei! aa gud, nej! nej! la for guds skyll ikke noe saant hænne!

— og jei klynger mei fortvilet op til henne me hode gjemt ve hennes bryst.

Og igjen klapper hun mei bløtt nedover haare, og om litt hvisker hun ned til mei —:

— Du! men da maa du se til aa bli kvitt det saare, for i længden kan vi jo ikke ta noe

hensyn til det, ikke sant? — Gjør du noe ve det naa?

— Ja, sier jei og ser op paa henne — før aarket jei det ikke, jei trodde jo jei skulle dø strax allikevel. Men naa som jei vét at du er gla i mei har jei anskaffet noe helvedessten som jei pensler det me.

— Skal jei hjælpe dei me det? spør hun kjærli

— Nej, tak, kjære hvor du er snil imot mei... nej det behøves ikke, jei kan saa let gjøre det sell foran et spejl — det sitter jo helt herfremme, like ve læpen...

— — — Solen daler, skyggerne længes, og vi gaar igjen ve siden a hverandre, hun og jei, haann i haann henover den hvite solbeskinnete vejen, — den har faat et rødli skjær over sei nu i aftensolen. Kjærli er hennes ansigt, kjærli alt hva hun sier til mei, kjærlihet lyser der ut a hele hennes væsen, og kjærlihet straaler der frem a hver bevægelse under hennes gang... Jei vét ikke hva hun tænker, og ingen af os vét hvordan det vil gaa; men ennu har hun ikke tat sin kjærlihet fra mei, ennu er den der full og hel som noensinne før — gud! naar hun tar den bort maa jei dø...

Pludseli slipper hun min haann — vejen har gjort en svingning, og et lite stykke foran os, tilhøjre for veien, innenfor et græsbevoxet jore, ligger et gulmalt hus me grønne løvtrær bak.

— Er du sulten? spør hun og ser kjærli op paa mei.

— Nej!

— Jamen det er *jei* — naa gaar vi inn her og faar os litt mât, vil du det? —

Saa sitter vi inne i den lanlie stuen, ve et hvitskuret bor, likeoverfor hverandre. Jei har tømt et krus melk og fyldt det igjen og sitter og nipper til det, mens hun skjærer sei det ene stykke smør-og-brø efter det andet og spiser me glubende appetit... Hvor det er dejli aa se henne spise... de friske smør-og-brøene som ét for ét forsvinner, inn i henne — aah, hvor maa jei misunne dem!...

— Skal jei ikke smørre et stykke til dei ossaa? spør hun saa, og ser kjærli op paa mei — og pludseli faar jei en forfærdeli lyst til aa spise noe som hun har tat i, og sier « jo tak! »

Men vi kan ikke snakke sammen herinne, for borte ve det andre vindue sitter mannen i huse og pusler me noe smaa-arbejde; jei kan ikke faa ta bort paa hennes skulder, ikke klappe henne nedover armen — aah, hvor jei har trang til aa være alene me henne!... Og da hun er færdi blir jei gla ve at hun sier:

— Du! vi maa skynne os afsted igjen strax — ellers kommer jei for sent til dampbaaten.

Saa gaar vi afsted. Paa højden over Hvitstén stanser hun et øjeblik — blank og stille ligger fjoren utover i aftensolen...

— Det er vist sént, sier hun saa — vi maa nok skynne os skal jei faa vist dei hvor den konen bor.

— og ra: k tar vi ut a vejen, tilhøjre op gjennem

skoven, til vi oppe paa aasen træffer paa en aapen grøn plass.

— Dette er « Hesthagan » sier hun — her kan vi begynne aa ta ned... bare vi naa finner den rigtie stien... vi skal et gott stykke bortenfor der hvor *jei* bor...

— og afsted vandrer vi, haann i haann, paaskraa ned gjennem skoven...

Saa svalt og hemmelihetsfuldt stille er det i den lette skumring derinne mellem alle træstammerne, aftensolen ligger som gull oppe i skovtoppen over os — men der er hundrede stier derinne og vi finner ikke den rette og vildrer noksaa længe omkring. Tale gjør vi ikke — jei bare gaar der og ser paa henne, fortabt i beskuelsen af hennes dejlihet, og hvergang hun løfter sit ansikt paa mei og vore øjne møtes, hviler de længe, dybt og alvorli i hverandre, og en stille angest bæver igjennem mei ve tanken paa at snart, snart skal vi skilles... Pludseli hører vi en bæk risle et stykke foran os.

— Naa vét jei hvor vi er! sier hun saa, og gaar raskere til. Og det lysner mellem træstammerne, og strax efter staar vi ve den nedre enne af et aapent grønklædd bakke-hell inne i skoven. Men mitt oppe i bakke-helle, i aftensolens røde glød, ligger et gammelt forfaldent kværnhus, og ut under det risler bækken frem, nedover mellem grønklædte bredder.

— *Det* er vakkert! ikke sant? sier hun. — Men

her har vi desværre ikke tid til aa bli — naa er vi forresten strax fremme.

Vi føller bækkens løb nedover og staar om litt foran en grøn eng.

— Dér er det! sier hun og peker tværsover engen paa et rømalt hus inne i skyggen under noen ærværdie gamle linnetrær me vældie kroner.

— Dér er yndi! dér vil jei gjerne bo!

— Ja, ikke sant? sier hun... — Men naa faar du følle mei et stykke paa vej, saa langt som jei tør ha dei me — siden kan du gaa hit igjen og snakke me konen derborte.

Vi finner en gangsti som gjennem noe utmark fører bortover til der hvor Vera bor, og vandrer igjen afsted...

Foran et led stanser hun. Innenfor ledde begynner vejen. Tilhøjre skraaner en frodi eng nedover og en hvit gaår titter frem bak noen løvtrær. Tilvenstre stiger skoven ivejre. Men mellem skoven og engens sténgjære løper vejen, i en svag bugtning mot højre, ned til en hvit grinn, og gjør saa strax nedenfor en skarp sving tilvenstre og blir borte i skoven.

— Ja, længer tør jei ikke la dei følle mei, sier hun — her nede kunne vi træffe folk som kjenner os — adjø da saalænge!

Jei griper hennes haann og ser henne inn i de dejlie øjnene mens en stille angest bæver igjennem mei — det er som skal jei miste henne:

— Hvor det er vanskeli aa skilles fra Dem, og

ikke være altid der hvor Di er, sier jei sagte — endda jei vét jo at Di kommer igjen...

— Aa, sier hun muntert — tiden gaar nok! og strax jei kan, kommer jei altsaa tilbake — du kan møte mei her.

Forsigti ser jei mei om at der ingen er, og trykker henne skjælvende til mit bryst. Og saa stiger hun over ledde og vandrer alene nedover vejen i den dalende aften, slank og let, i sin lyse sommerkjole og den gule straahat — og me sin vidunderli kvindelie gang...

Men hun venner sei ikke?!... naa lukker hun op den hvite grinnen og gaar igjennem... jo! nu venner hun sei for aa lukke den og nikker og smiler herop — dejlie Vera...!

Saa gaar hun videre og venner sei ikke mer — ah! der ble hun borte i svingen...

Tong om hjerte vandrer jei alene tilbake i den dejlie aften — hva kan det hjælpe den er dejli naar *hun* ikke er her!... Mellem hvite perlemorsskyer som skinner i rødt og gull laver solen sei til aa gaa ned under aasen paa den anden side a fjoren, mark og eng luer i aftnens røde glød — og mitt imot mei derborte, inne i den dype bløte skygge under de ærværdie linnetrær me de vældie kroner ligger det lille rømalte hus hvor jei kansje skal bo... Aah, om det var *vort* hus dette, hennes og mit, *vort* yndie hjem! — hvor ville denne plet paa joren være et dejli paradisisk Eden... Vera! Vera! — kan *jei* noensinne faa et hjem?...

Konen i det røe huse er ikke tilstede — da jei har ventet en stunn forgjæves, slentrer jei tilbake bortover marken igjen. Ennu luer aftensolens røde glans henover den. Et dejli piletræ staar litt til siden for vejen — jei maa stanse og se paa det—: Denne varme glød opover stammen, og dette kraftibleke grønne over, som glitrer røtt i aftnens siste straale-glans — hvor er det vidunderli vakkert!... Vera, hvorfor er du ikke her! kan du huske engang du besøgte os i Sandøsund, Bjørck og mei, for to aar siden? Mellem de paabegynte lærretene hans som laa inne paa den søboden fant du frem ét me en saan aftenstemning paa —: en dejli pil kysset rø af den synkende sol. Der var ikke gjort mere paa billede enn at du saavitt kunne se hva det var, men allikevel sa du til ham: « dette er nok det beste du har gjort isommer! Han kunne ikke gjøre det færdi — for aldri siden rødmet solen saa dejli som den aftnen han fant det og henrykt styrtet tilbake til kutteren efter lærret og staffeli for aa male det før det ble borte — det kom aldri igjen! Men her er det igjen, bare ennu dejliere — aa Vera, hvor for er du ikke her?...

Og underli beklemt om hjerte vandrer jei videre — det er lissom at der *maa* ingenting være vakkert, naar *hun* ikke er der, naar *hennes* øjne ikke kan hvile paa det...

Foran ledde hvor vejen begynner, stanser jei igjen og blir staaende og se nedover —:

Det siste strejf af aftnens sol kysser joren, alle

sell de letteste sænkninger i terænnet viser sei som blote skygger — saa me ét blir alt skygge, og solen trækker sei, matt rø, opover de brune stammer langs vejens venstre side. Mattere blir den, jo længer den trækker sei opover... naa forlater den stammerne... op gjennem grenene bærer det — der kysset den træernes top og forsvant i luften...

Hvor det er aften! stille og ensom ligger vejen nedover... saa pynteli den tar sei ut, den hvite grinnen dernede! — tænk om hun naa kom nede i svingen! kansje var de ikke me baaten allikevelfaderen og Holger... aah, jei tør nok ikke gaa tilbake igjen til det rø huse — tænk om hun kom imens!

— og jei klyver over ledde og sætter mei paa sténgjære som skiller vejen fra den grønne engen, og blir sittende der og stirre nedover me bankende hjerte...

Aftnen er saa sval og stille... og fulene, hvor de synger inne mellem træerne! — elskov er deres sang, ømme spørsmaal og kjærlie svar... hør hvor de synger! — Reder har de derinne, allesammen, lune smaa reder hvor de bor hver me sin elskede... alt levende elsker — og her sitter jei og venter paa henne, den dejliste blant de dejlie... snart skal hun komme! — ossaa *jei* stakkars forskutte, er tilslut blet buden me inn til livets fest!...

Pludseli mærker jei at noen ser paa mei, og venner nervøst hode. Og ganske rigti: en mann

er kommet ut a det hvite huse bak løvtrærne derborte tilhøire og staar og stirrer hitover... Naa rusler han langsomt bortover jore, glaner omkring sei og gløtter op paa luften som er det vejre han ser efter ; men jei vét det nok, det er *mei* han vil ha fat i, han gaar bare runt jore for aa komme hit — gid djævelen hadde ham!

— og jei stirrer igjen mot svingen dernede efter henne, men føler hans øjne i min nakke...

— Saa til helvete, der har jei ham like bak mei! — Jei venner mei nervøst om — det er en hall-civiliseret bonde.

— Gokvæll !... vakkert vejr ikvæll! sier han og ser mistænksomt paa mei...

— Ja, svarer jei, angest ve tanken paa at Vera kan komme mens han staar her ; naturlivis maa ikke han, som er her fra gaaren like ve siden af, se henne sammen me mei...

En drævende passiar kommer istann, om vinn og vejr og gud vét hva — endeli kommer han til det han egentli vil vite — :

« hva jei er for en kar ? »

— Jo : jei er fra byn, besøker noen paa Hvidtsteen i dag, har tat mei en tur for aa se mei omkring — og sitter naa her og ser paa den dejlie aften.

Han er ikke fornøjet me svare men skjønner at han faar ikke noe andet, og rusler langsomt tilbake den vejen han kom. Jei føller ham me øjnene til han er forsvunnet inn i huse igjen, og

ræd for at der skal komme flere slike hopper jei ned a stengjære, springer over vejen, et stykke op i skoven, og blir staaende lænet mot et træ og spejde nedover mellem stammerne mot svingen dernede hvor hun skal komme. Længe staar jei der og stirrer — saa længe at jei tilslut føler mei som fastgrodd til træe jei læner mei mot. Smaafulene slutter sin sang, én for én, det blir tyst og stille runt omkring, sommernatten sænker sin lette skumring over vejen og jore derute — herinne mellem stammerne er det rent mørkt — jei venter og venter, og venter og venter — hun kommer ikke...

En uhyggeli angest sniger sei inn paa mei, alting omkring mei antar litt efter litt en spøkelseagti tone, dette me henne føles igjen som noe umuli og uvirkeli. Bare *det* er virkeli, at jei staar her som *grodd* sammen me dette træe, og *maa* bli staaende her og stirre haapløst ned mellem stammerne, dit ned hvor hun skulle komt hvis det hele hadde vært sant...

Hvorlænge jei har staat slik har jei ingen idé om. Saa pludseli styrkner bloe i mine aarer — der *er* hun ! ! !

Hun har kastet en si brun forværks-kaape om sei saa bare en smal bord af den lyse kjolen syns nedenom ; paa hode har hun ingenting, haare faller viltert ned i pannen, den mørke fletten er slængt frem over den højre skulder.

Let og fornøjet kommer hun opover i den lyse

sommernat, skyver op den hvite grinnen dernede og gaar spejdende videre, mens grinnen faller til igjen a sei sell. Pludseli stanser hun, natluften er henne for skarp; og me en frysenes bevægelse lægger hun begge albuer inn til siden, griper me én hann i hver af kaapens skinnkanter og slaar dem over hverandre fremme paa maven, saa kaapen sitter tæt og stramt omkring henne — fortsætter saa sin gang, spejdende opover...

Som naglet til træe staar jei der og stirrer paa henne som paa et syn — intil jei endeli samler mei volsomt sammen, *river* mei løs, og styrter afsted nedover mellem træstammerne, ut a skoven og frem paa vejen imot henne...

Hun er stanset ve lyden a de tørre grene som knaser under mine trin, og staar der stille og smiler mei imøte me et stort, sanseli smil; og da jei naar henne og slaar armene om henne og vil kysse det ihjel det dejlie smile, skyter hun skøjeragti kroppen frem saa vore legemer berøres fra øverst til nederst og jei gyser a vellyst — men hode kaster hun i det samme tilbake, saa munnen me de smilende vellystie læper ungaar mine kys — og de faller isteden som illregn ned over den hvite fyldie hals...

— Tak, tak! at Di kom, hvisker jei saa og skyver henne lempeli ut fra mei for aa faa se paa henne — kjære, kjære, hvor jei er gla at Di kom!...

Saa sier hun bløtt — :

— Du! jei kan ikke for at jei har maattet la dei gaa her og vente saa længe...

— Kjære, hva gjør det! naa *er* du her jo! — og jei griper hennes haann og stryker sykt kinne mit op a den.

Men pludseli faller det mei inn, at kansje maa hun gaa igjen strax, siden det er saa sént — og saa spør jei ræd:

— Hvor mange er klokken blet?

— Toll!

— Saa mange?!

— Ja tænk, saa mange er den blet!

Hun læner sei op mot stengjære me min haann i sin, og vi staar der og ser hverandre dybt og alvorli inn i øjnene — jei tør ikke spørre henne om *naar* hun maa gaa...

— Det er Holgers skyll, sier hun saa. Faderen kom nemli ikke idag, bare Holger, og han har vært saa elskværdi aa sitte oppe helt til naa — gud for en fæl mann, han er ikke til aa holle ut!... ved gud at jei sat der og snakket stik imot alt hva jei sell mente, snakket vont om dei f. ex., bare for jei ikke ville være eni me ham!... isch, saa væmmeli retfærdi og bloløs han er! ossaa spiser han bare hvit mât, fiskeboller i hvit sauce, det er daarli mave; naturlivis har han daarli mave som alle mænner... og sell ser han ut som en hvit fiskekake — uf!

— Har alle mænner daarli mave? spør jei leende.

— Ja, alle de *jei* har kjent iallefall.

— Det var løjerli.

— Men toddy drikker han ikke saa lite af, Hol-

ger, mærkeli nok; — ialfall drak han temmeli tæt iaften...

— Det har nok Di ossaa gjort, sier jei og kysser henne pludseli paa munnen — det lugter stærk varm toddy a Dem! .

— Ja, sier hun og ler — noe maatte jei jo bestille paa mens jei sat der sammen me den fæle mannen. Men, det var altsaa *det* jei ville si — : Naa siden faderen altsaa ikke kom, saa ligger Holger og Helga nede i « Karoline-stuen » inat — du vet den stuen længer nede i bakken — og saa kan *Di* komme inn til mei... Di kan krype inn gjennem vindue... og — dérinne skal Di faa en pjolter! Men først maa vi vente litt her, til de gott og vel har faat lagt sei dernede.

Halt afmægti a glæde slaar jei armene omkring henne og hode mit synker stille ned paa hennes skulder — :

— Var det noen sak aa vente til klokken 12 da da! hvisker jei sagte. Hun trykker mei kjærli inn til sei.

Du! sier jei om litt og gløtter frygtsomt op paa henne — jei lejet ikke derborte! jei traf ikke den konen me det samme og da jei hadde ventet en stunn forgjæves gik jei hit tilbake og tore siden ikke gaa derbort igjen — *du* kunne jo komme imens!

— Stakkar, saa længe du har maattet vente da! — fire timer minst!

— Jamen *naa* er du her! — gud hvor jei er

gla! — og jei gjemmer igjen mit ansigt ve hennes hals.

— *Er* du gla for det? — min egen gut!... min egen kjære gut er du! hvisker hun ømt og trykker mei inntil sei:

— Nej, den Holger! sier hun saa om litt igjen — du kan tro han er fæl... ved gud at jei syns synn paa Helga som har faat en saan mann...

— Jamen, er ikke *hun* gla i ham?

— Jo, det tror jei nok du — men allikevel!... Og tænk, saa kommer han ikke herut mere enn én gang om uken... og mitt i uken har *hun* altid en græte-dag — en dag hvor hun bare sitter og graater og længes... Og naar han saa kommer om Lørdan — hvis faderen da er me, saa ligger han og Holger nede i « Karolinestuen » om natten, mens hun stakkar maa ligge alene oppe hos sei sell!

— Han er mei en løjerli en!

— Ja, ser du: det er ikke « passende » at de ligger sammen i faderens hus, han og hun, naar faderen er der! — og hun ler me sin høje lyse latter.

— Og fyren kommer aldri herut i uken? spør jei, og ler jei ossaa.

— Nej! Jei har sagt det til Helga jei, at nej-men om *jei* ville finne mei i det! Men det syns jo hun er forfærdeli — tænk aa *si* saant!

— og hun ler igjen.

— Naa, en hyggeli mann maa det være aa ha i allefall!

— Ja jei maatte lé jei! sier hun og ler igjen —: vi sat ute paa den grønne bakken mellem husene nu før aftens, han og hun, og jei ve siden af... alting var saa vakkert og jei tænkte paa dei — saa sier Hanna, piken, som gaar over gaaren me et brett —: « Nej, aa det er synn paa Dere da frue, som ikke har noen mann! « — Ja det er det nok, tænkte jei ve mei sell; men nejmen om jei ville ha den mannen dér! —

og hnn ler igjen og kysser mei, og stikker saa armen sin inn under min :

— Saa! sier hun — naa tænker jei vi kan gaa nedover! — naa maa de vel ha lagt sei dernede!

— og arm i arm vandrer vi afsted.

Det er ikke langt — der har vi alt husene, like paa nedsiden a vejen : det lille rø øverst, og nedenfor, halt gjemt bak det, det noe større hvite. En bratt sidevej tar tilhøjre ned langs husene, nedover mot søen — ve toppen a den stanser hun og griper mei i armen :

— Bli staaende her til jei faar set efter at alt er iorden! hvisker hun sagte og springer saa, slank og let, ned langs det rø huse og forsvinner inn gjennem den hvite gitterporten nedenfor.

Alene staar jei igjen deroppe i den lyse stille sommernat og venter me bankende hjerte...

Det lille rø huse har bare ét vindu ut til denne kanten -om litt aapnes det, Vera læner sei ut a det og vinker, og jei springer forsikti derned.

Værelse jei klyver inn i er et bitte lite blaamalt

kammer — søsterens sovekammer. Sengen me det hvite hekleteppe optar væggen tilvenstre, døren mitt imot gaar inn til Veras eget værelse, den til højre fører ut i havestuen. I kroken mellem begge dørene staar en stor klæeskiste og over den hænger noen kjoler og noe dame-undertøj — Ellers er der ingenting paa væggene ; og af møbler fins ikke andet enn de to stolene ve vindue og et lite runt bor som hører til mellem dem, men som hun flytter tilside idet jei klyver derinn.

I sin enkle simpelhet har det lille blaamalte sovekammer noe rørende jomfrueli ve sei, som slaar mei. Og som hun staar her naa, inne i dette jomfruelie kammer, slank men yppi i sin lyse kjole, og ser paa mei me store alvorlie øjne mens jei klyver inn, er der over henne sell noe Madonna-agti jomfrueli som gjør at jei lissom ikke vover aa kaste mei om halsen paa henne — en ængsteli følelse af ærefrygt for hennes vidunderli kvindelie legeme kommer over mei, og jei tør bare frygtsomt række haannen frem efter hennes og trykke den i taknemmelihet da jei faar den.

— Saa ! ta naa i her, saa hænger vi dette for vindue, sier hun sagte og gir mei snippen a et tykt teppe som hun tar op fra stolen. Da det er hængt for blir det me ét bælg mørkt i værelse og jei gripes af en øm trang til aa slutte henne taust i mine arme og bare trykke henne tæt, tæt op til mei. Men jei vover det ikke, det gaar lissom ikke an her-

inne i dette jomfruelie kammer — der er forneli noe formasteli bare ve tanken...

Saa gaar hun ut i have-stuen og kommer inn igjen me en tænt lampe som hun sætter paa det lille bore ve vindue hvor jei imens har sat mei ned. Og nu ve lampelys ser det enkle lille sove-kammer ennu mere rørende jomfrueli ut; det er som er jei kommen inn i en stille jomfruelihedens hellidom, *hennes* jomfrueliheds hellidom hvor hun har ført mei inn for at jei skal faa lov til aa tilbe og dyrke henne i hennes dejlihet... Hemmelihetsfult stille er det herinne, stille og lydløst kom hun me lampen og bare saa paa mei me de store dejlie øjne... og naa gaar hun ut igjen, aah saa lett og bløtt, me sin egen vidunderlie gang — og jei bare sitter der og stirrer efter henne og føler mei trykket ydmygt i støve af hennes skikkelses dejlihet...

Saa kommer hun inn igjen me et glass som hun sætter paa bore ve siden a lampen:

— Her har Di pjolteren Deres! sier hun.

— Skal ikke Di ossaa ha en? spør jei og ser frygtsomt op paa henne — det er som lægger hun en stor dyp afstann mellem os ve aa la mei drikke alene.

— Nej, sier hun me et lite smil — jei har drukket saa meget før iaften, jei har ikke gott a mer. Skaal! drik Di — jei skal bare inn et øjeblik og se tit barna mine.

— og forsikti skyver hun op den lille døren inn til sit eget værelse og forsvinner derinn.

Og mei er det som er hun forsvunnet inn i sit eget Allerhelligste, hvor *jei* ikke kan følle henne, og en tong vemodi følelse sniger sei inn over mei og fyller mit hjerte, mere og mere — det føles som tilslut maa det briste —: Aah, om de barna derinne som er hennes ossaa hadde vært mine, og vi kunne sittet derinne sammen hun og jei og holt hverandre i haannen og set paa dem sove — *vore* børn! hennes og mine!... Naar *saa* vore øjne hadde møttes — gud hva maatte jei *da* ha følt ve aa trække henne inntil mei og trykke henne til mit hjerte!!!...

Saa staar hun igjen i døren i al sin dejlihet —:

— Saa yndi de sover! sier hun bløtt og trækker sagte døren til efter sei — og der straaler paa hennes ansigt et stille lykkeli smil, et vidunderli moder-sanseli Madonna-smil, som løfter hennes legemes dejlihet højt op i det uopnaaelie...

Saa kommer hun let over gulve og sætter sei likeoverfor mei ve det lille bore me lampen.

— Her har Di vist ikke vært før? sier hun me dæmpet stemme.

— Jo! éngang, for to aar siden, gik Bjørck og jei igjennem her — vi kom like fra kutteren og hadde faat lov til aa gaa inn til Dem og vaske os...

— Aa, den gangen naa!

— Di kan tro jei følte det underli den gangen, aa komme inn der hvor Di plejet aa sove, Di som jei syntes var saa dejli... og staa der og vaske mei

i den bollen *Di* plejet aa vaske Dem i... og bruke den sæpen som Di hadde brugt — gud saa underli rart jei følte det...

— Jamen du! sier hun me et smil — den gangen var du jo ikke gla i mei!

Jo, det var jei! jei elsket Dem ikke som naa; men dejli syntes jei jo Di var og forfærdeli gla var jei i Dem — og noksaa ulykkeli kan Di tro fordi *Di* ikke kunne li mei... Aah, hvor jei husker den dagen! Helt fra formiddan af hadde vi ligget nede i fjoren mellem Horten og Filtvedt i vinstille og solsték, ikke et pust rørte sei paa vanne — tilslut ble vi rent rædde for ikke aa naa hit *den* dagen. Men saa da solen lavet sei til aa gaa ned bak aasen — saa kom der me ét en dejli bris fra Syd, og kutteren fløj afsted som en ensom fûl opover fjoren; ikke en sejler var aa se runt omkring. Men da vi saa kom op under Filtvedt og fik se inover fjoren til Drøbak, da møtte os vel et syn —: En hel flaate af jagter, minst en 40, 50 stykker hadde lettet anker for brisen og kom kryssende ut fjoren imot os, krængende over for vinnen alle sammen, me foss for bouen og sejlene skinnende rødt i aftensolen — det er noe a det vakreste jei har set!... Og kutteren skar paaskraa inn fjoren, hit over, inn mellem de forreste af jagterne — vi maatte falle af ret som det var, snart for den ene snart for den anden a dem — Gullichsen sat tilrors, flagge vajet under gaffelen som signal til Dem, og paa kanten a hytte-tâke til luvart sat

Bjørck og jei og stirret hit op om vi kunne se noe tegn til at vi var opdaget. Og pludseli glimtet noe hvitt frem heroppe ve husene, det sto stille et øjeblik først men flagret saa nedover og forsvant i skoven hvor det kom tilsyne igjen et par gange længere nede — det var Dem og Lili som i lyse sommerdragter sprang ned gjennem skoven for aa ta imot os. Og da kutteren løp op imot vinnen og lot ankere falle strax utenfor badehuse hernede, saa sto dere to i lyse kjoler inne paa bryggen, dejlie aa se paa begge to, men Di var jo den dejliste — og hilste ut til os me straalende ansikter. Og Bjørcks ansikt straalte ossaa a glæde — bare jei sto der noksaa sørgmodi og tænkte paa at baade Di og Lili ville vist helst at han skulle komt alene og jei ikke vært me. — Men saa siden da vi sat heroppe, ute i havestuen der, omkring pejsen hvor illen spraket, alle fire, og baade Di og Lili var saa hyggelie og snille som dere bare kunne, mot mei ossaa — da følte jei det ikke *saan* længer; da bare sat jei og tænkte paa at dette var altsaa den eneste saan dejlie aften jei skulle faa før jei gik i fængsel; for inne i byn kunne jo ikke dere omgaas mei...

— Jamen du! sier hun og griper haannen min over bore og ser mei kjærli inn i øjnene — *naa* skal du faa *mange* saanne hyggelie aftner før du gaar i fængsel! Og naar de saa sætter dei inn i arresten saa kommer jei derned til dei og har me mei en mængde ting som jei hænger op paa væggen

saa det blir rikti hyggeli derinne... og saa kommer jei og besøker dei mange gange! — det skal nok bli hyggeli skal du se!...

— Aa, sier jei smilende — egentli hyggeli kan det vel aldri bli aa sitte der i arresten, andet enn de stunnene *du* er hos mei. Men, naar du altsaa kommer stadi og besøker mei, og jei hele tiden vét at du er gla i mei, saa gaar nok *den* tiden ossaa — for da kan jei jo arbejde. Og saa kommer jei ut af arresten me min bog færdi under armen... og imens har *du* ossaa faat *din* bog færdi, og saa gir vi dem ut begge to og rejser til Paris. Og naar saa bøkerne vore blir beslaglagte — for det blir de naturlivis — vét du hva jei saa syns vi skulle gjøre? — Da skulle vi ta os sammen og sætte os ned og utarbejde et brilliant foredrag, slik at det ikke *kan* andet enn forstaaes af hvert levende menneske: om literatur, hva den er for noe, hva den kan bli for et folk, og hva det har aa si om den skulle bli lagt i lænker, naa som den netop skal begynne aa utvikle sei til en hel ny samfundsmagt. Og det foredrage rejser vi omkring og holler i hver by og bygd i lanne, intil hvert voxent menneske i Norge hår hørt det og forstaat det — og saa skal det vise sei hvem der var stærkest, du og jei, eller dette usle pøbel-ministerium som nu er ve magten!... Naturlivis blir vi dømt allikevel, for de højstærværdie er jo for gamle, deres hjerner er jo fulstændi forbenete, *de* kan ikke længer bringes til aa forstaa noesomhelst, hvis det er nyt.

Men vi vil allikevel ha sejret — for aldri skal noen efter det kunne vove aa beslaglægge literatur her i lanne! — Og saa syns jei vi skulle slaa os ned her i byn og samle omkring os alle dem som føler likedan som os, og oprette et blad og en klubb, og begynne aa erobre denne latterlie byen og gjøre den om til en evropæisk by, en virkeli hovedstad, som gaar i spissen for utviklingen og senner sine tanker ut over lanne og faar hele hefolkningen til aa følle efter sei... Syns du ikke det kunne bli morsomt?

— Du! sier hun og ser paa mei me et kjærli smil — er det ikke dei som sier du føler dei gammel?... jei syns ikke egentli dette er « gamle » tanker...

— Nej, svarer jei lavt — *naa* føler jei mei ong, ong og stærk som aldri før — fordi *du* er gla i mei...

og pludseli overvældes jei igjen af dette ufattelie, at hun virkeli er gla i mei. Bryste blir saa kvælende fuldt og taarerne staar mei i øjnene — og jei kan bare strække hænderne ut imot henn og hviske det til henne:

— Aa Vera, jei er saa forfærdeli, forfærdeli gla i Dem...

Og hun griper mine hænder og trykker dem, og kaster sei over paa fange mit me armene om min hals og sit ansigt tæt op imot mit —:

— *Er* du gla i mei du? hvisker hun ømt og bløtt og ser paa mei me underli opløste kjærlie øjne.

Jei kan ikke svare, kan bare trykke henne tæt inntil mei. Og saa slaar hun armene om mei og kysser mei og blir sittende der me kinne sit trykket tæt op imot mit

— og igjen føler jei det som at jei maa dø, for saa lykkeli kan det ikke times et menneske aa være.

— Men du ! sier hun om litt, og ser paa mei me ømme bløte øjne — *jei* kunne nok ikke være me paa alt det... ikke her hjemme !... faderen kom til aa bli aldeles fortvilet — han kom til aa skyte sei !

— Tror du virkeli det ?

— Jei er viss paa det du !... og det ville jo ikke jei kunne holle ut — nei, det maatte nok bli Paris.

— Ja naar *du* ikke ville, sier jei sagte — saa kom vi altsaa ikke til aa gjøre det ; for du vet jo at *jei* aldri kommer til aa kunne ha noen anden vilje enn din. Blir der noe a mei i verden, saa er det ve hjælp a dei ; noe andet enn det *du* gjør mei til kan jei jo aldri bli !

— og jei stirrer henne fortapt inn i de ømme bløte øjnene hennes og føler me vellyst hvordan jei *er* hennes til siste trevl.

— *Du* er da gla i mei ! hvisker hun sagte og vi blir sittende der og se hverandre opløst inn i øjnene.

Men saa begynner den lille gutten hennes der inne aa graate og hun springer op og skynner sei inn til ham — mens jei sitter alene igjen derinne

i det lille jomfruelie sovekammer og føler det som en vidunderli drøm at jei virkeli er her...

Gutten holler op aa graate og strax efter kommer hun inn og sætter sei igjen paa fange mit og læner sit hode mot mit.

— Naa, *det* gik jo fort over ! sier jei.

— Ja, han blir altid ræd lille Gog naar han vaagner alene ; men bare han faar holle mei i haannen saa er han ikke ræd længer, og søvner strax inn igjen. — Men du ! — og hun lægger træt hode ned paa skulderen min — : jei er noksaa træt, jei har vært tili oppe idag...

En angest farer igjennem mei — vil hun at jei skal gaa ? — aah, jei *kan* ikke gaa fra henne naa !...

Og angest hvisker jei til henne — :

— Vera ! faar jei lov aa ligge ve siden a Dem paa den sengen der?

Hun løfter hode fra skulderen min og ser paa mei, angest hun ossaa. Saa sier hun nervøst — :

— Nej... du — jei tør det ikke !

— Aajo, sier jei fortvilet — gi mei lov til det?... jei skal ligge ve siden a Dem saan som nede i Paris...

Hun betænker sei litt mens hun ser mei dybt inn i øjnene -- saa sier hun bløtt :

— Ja vil du det da ?

— Ja ! ja ! hvisker jei taknemmeli — aa tak ! tak ! Di vét jo at jei aldri vil noe som Di ikke vil... aah, men det hadde vært forfærdeli aa skulle gaat fra Dem naa...

Jaja, saa la os lægge os da, sier hun kjærli og gaar bort og lægger sei ovenpaa sengen — og jei lægger mei op ve siden a henne.—

Men det blir ikke som i Paris. Jei kan jo ikke la være aa slaa armene omkring henne og kysse hennes ansigt, og hennes hals, og hennes øre — aah, dér er jei henne nærmest! naar jei kysser henne inni det... og hun lar det villi ske og klapper mei bløtt paa hode mens jei gjør det. Men pludseli lukker hun øjnene halt, og begynner aa stønne — og da er det forbi! Da opløses hele mit legeme til én skjælvende fortærende længsel efter henne! henne!! henne!!!.. i vildelse famler jei me hænderne ned omkring henne og lissom leter efter henne, hele henne paa én gang — og saa vét jei ikke mere hva jei gjør, jei blir fulstændi væk og borte fra mei sell...

Men pludseli *skvætter* jei til — jei ligger paaknæ over henne og har faat se hennes legeme nøkent under kjolen. En gysen sitrer igjenem mei — og i samme sekunn ligger jei skjælvende me hode inne under hennes nøkne laar og vil kysse mei op imellem dem, inn til *henne!* Stønnende kjæmper hun imot og klemmer knæerne sammen mens hun hvisker det abrupt: « nej!...nej!... du faar ikke lov!... hører du! du faar ikke lov!...» Men jei *kan* ikke længer la det være, jei er mei ikke mere sell mægti — jei *maa* frem, inn til *henne*... Og pludseli me et gys føler jei min munn mot hennes vaate varme læper derinne, motstan-

nen blir i det samme borte — og vellyst-drukken kysser jei til, og føler det i et svimlende sekunn som har jei *naad* henne som jei elsker, og forsvinner inn i henne og drukner og blir borte, inne i henne...

— saa er alt borte og jei vét ikke mere a mei sell.

Jei vaagner liggende ve siden a henne og stirre i rædsel paa hennes ansigt — det er haart og kolt, og øjnene er stift fæstet i tåke.

— hva er skedd ?... har hun i væmmelse sparket mei fra sei, eller er jei a mei sell krøpet her op igjen? — jei aner det ikke, har ingen idé om hva der er gaat for sei siden det svimlende øjeblik da jei svant inn i henne og ble borte for mei sell — ingenting vét jei ! jei bare ligger der og stirrer paa hennes haare kolle ansikt og forstaar i rædsel, at *naa* har hun tat sin kjærlihet fra mei og jei maa dø !...

— Men hun maa *si* det!... jei maa høre det sagt me hennes stemme — da først skjæres min livs-traa over

— og uten aa tore komme henne nær — hvor *tore* jei det naa mer ! — bare hvisker jei det hæst til henne :

— Vera ! er alt forbi ?... er Di ikke gla i mei mer ?

Hun svarer ikke, rører ikke en muskel i det sténkolle ansikt. Og rædselen snører mit bryst sammen, og stemmen er endda hæsere enn før, da jei hvisker det igjen — :

— Si det hvis det er saa !... si det i guds navn !

Men ikke en lyd kommer over hennes læper — taus og koll ligger hun der me sit lukkete ansikt og stirrer stift op i tåke.

I vill fortvilelse griper jei saa me formasteli haann omkring hennes dejlie legeme og vil me magt venne henne *mot* mei, for aa stirre mei min dødsdom til, ut a hennes øjne. Men lynsnart kaster hun sei om paa siden, bort fra mei, helt inn til væggen, og gjemmer sit ansikt i sine hænder.

Afsindi flytter jei efter og hvisker det hæst : « *Si* det ! *si* det ! — og trykker saa i rædsel min brænnende panne inn mot hennes ryg.

Som stukket af et gifti kryp spretter hun op ve berøringen — og i samme nu er hun ute a sengen, fremme paa gulve, og flykter hen i den borteste krok af værelse. Der sætter hun skulderen haart op imot væggen og stemmer sei imot den, som vil hun flykte tværs ut gjennem den — men hode venner hun om, som en anskudt flyktende fûl, og stirrer tilbake paa mei me store forvillete øjne som lyser me et intenst had.

Ute a mei sell a rædsel er jei styrtet op efter henne, men stanses mitt paa gulve af disse forfærdelie øjne — de borer sei inn i mine og nagler mei til pletten saa jei blir staaende der som lammet og stirre inn i dem. Jei kan ikke tale, ikke bevæge en muskel og ikke ta øjnene fra hennes — min vilje er absolut ophævet, jei føler mei fulstændi

git i hennes voll, og venter lissom at hun naa skal komme bort og gjøre det a me mei — og føler det som en naade aa faa lov til aa dø for aa tilfredsstille hennes had...

Men hun kommer ikke, bare staar der og holler mei fast me øjnene som i en skrustikke. Og pludseli begynner mit legeme aa skjælve og en angstfull trang stiger op i mei til aa komme løs fra disse forfærdelie øjne, og flykte, og skjule mei for dem paa et mørkt sted langt borte... Og endeli lykkes det — me en volsom anstrængelse faar jei revet mei løs og griper min hat, og vil me ryggen vent mot henne rive teppe fra vindue og flykte. Saa stanses jei me ét af hennes stemme :

— Nej ! ikke gaa endda ! sier hun haart.

Og stemmen har den samme magt som hennes øjne : haannen som er løftet for aa rive teppe fra vindue synker slap ned til siden og jei venner mei langsomt om imot henne, og er igjen i hennes voll. Ennu staar hun der i den samme stilling, lissom *hængt* op a væggen efter skulderen, ansigte vent tilbake mot mei — øjnene lyser imot mei me det samme kolle intense had. Jei stirrer inn i dem som en dødsdømt og prøver aa komme løs — men kan ikke. Tilstut faar jei stammet det frem, ikke som en klage, men som et ydmygt angest spørsmaal :

— Hvorfor vil Di ha mei her naar Di hader mei ?

Hun svarer ikke. Men om litt sier hun me den samme haare stemme som før :

— Di skal snart faa gaa — men endda maa Di bli.

Og saa lissom løsner hun sei ut fra væggen og slipper mine øjne, og jei synker tilintetgjort ned paa stolen — mens hun gaar forbi mei, bort og sætter sei paa den andre stolen, saa vi bare har det lille bore me lampen imellem os.

Taus og lukket sitter hun der og stirrer hen for sei me kolt stift blik. Det er det samme ansigt som før derborte paa sengen — og mitt i min angest faar jei igjen en forfærdeli trang til aa høre det sagt me hennes egen stemme, at alt er forbi. Og skjælvende hvisker jei det over til henne :

— Vera ! er alt forbi ?... er Di ikke gla i mei mer?

Saa venner hun sei mot mei me store mørke øjne — der stirrer som en vill sorg ut a dem — og sier:

— Hvor *kunne* Di gjøre det, naar jei *sa* Di ikke maatte ?

— Naa fatter jei det ikke længer sell, svarer jei sagte — men i det øjeblikke kunne jei ikke andet ; jei var mei ikke sell mægti.

— Jei *sa* jo at Di ikke maatte ! sier hun igjen, lissom forstenet over hva jei har gjort — hvor *kunne* Di saa gjøre det ? !

Jei har jo ingenting aa svare ; sønderknust sitter jei der og ser paa henne og ville gi mit liv for at det var ugjort — tilslut hvisker jei skjælvende — :

— Vera ! kan Di tilgi mei ?

— Tilgi ?! sier hun haart og haansk, og hennes øjne lyner a forbitrelse — tilgi ? !... Naa har Di jo ødelagt alting for mei — nej ! jei tilgir Dem *aldri* !

— Ikke naar jei naa er dø ? spør jei angest og sagte.

— Nej ! *aldri*—og hun stirrer mei dybt inn i sjælen me de store forbitrede øjne, og jei føler det som at hun forbanner mei og overgir mei til evi kval.

Jei blir sittende der og skjælve.

— Naturlivis vil Di ikke skjyte mei ihjel heller naa ? spør jei om litt, sagte.

Saa forandres pludseli hennes ansikt—

— Jo ! ? sier hun forundret og fæster forskende sine øjne paa mei — hvor kan Di tro andet ?

Jo... jei trodde — siden Di altsaa ikke er gla i mei mer, men hader mei...?

Hennes øjne blir ve aa hvile paa mei, men blikke venner sei inad i henne sell — hun ser ut som en søvngjængerske der hun sitter.— Og om litt sier hun, langsomt og underli fraværende :

— Jei vét ikke jei, om jei er gla i Dem endda. Men jei tror aldri jei kommer til aa like Dem mer...

Et øjeblik forsøker jei aa fatte hva hun mener me aa være gla i og ikke like — men jei aarker ikke aa finne ut a det og gir det op.

— Naa kan Di gaa ! sier hun pludseli, haart og kolt — og jei springer angest op og tør ikke spør-

re henne om noe mer, bare ser forfærdeli bønli paa henne. Men hun ryster langsomt paa hode og rejser sei hun ossaa —

— Nej, sier hun — jei vét ikke noe mere i dag. Gaa bort til Emmestad og se om Di kan faa ligge der. Imaaren formidda kommer jei derbort og snakker me Dem — da skal De faa vite hvordan det er. — Men gaa naa!

og me et blik som taaler hun pludseli ikke at jei er der, river hun teppe fra vindue og puster ut lampen — for ute er det aldeles lyst — og jei faar i en fart vindue op og hopper ut. Jei tør ikke række henne haannen, og ikke si adjø, jei bare kaster et sky, angstfuldt blik op paa henne mens jei løfter paa hatten, og skynner mei saa op den lille bakken, me rædselen bævende igjennem mei

— hvor skal jei venne mei hen? !...

Mitt i bakken maa jei venne hode, for jei føler hennes øjne i min nakke. Og ganske rigti : dernede staar hun, lænet ut a vindue, og stirrer efter mei me store forvillete øjne — de lyser igjen me det samme kolle intense had som før derinne, bare det at naa holler de mei ikke fast mer, de *jager* mei afsted « væk ! væk fra hennes ansigt ! — jei har ikke lov aa være til ! » Og knæerne blir bløte under mei som under et mareritt og jei vét knapt af mei sell for angest mens jei vakler det lille stykke op for bakken, op paa vejen, og hen i ly af huse saa hun ikke kan se mei mer. Der *sætter* jei paa sprang og flykter i vill rædsel bortover

vejen, forfulgt af disse forfærdelie øjne som jei elsker af hele min sjæl, og som naa *hader* mei — hader mei sell ut over døden !... Aldri skulle jei vært til ! forbandet skal jei være mens jei lever, forbandet naar jei er dø ! forbandet *paa* joren og forbandet *under* joren ! forbandet i al evihet af henne — rædsel, hvor skal jei fly fra hennes ansikt ?!...

— og pludseli, som for aa søke et skjul, styrter jei inn i skoven tilvenstre for vejen, op mellem træstammerne, i vilt løp over stok og sten, forfulgt af de rædsomme elskede øjne som ikke taaler at jei er til — intil jei pludseli snubler i en rotten rotstub og faller tongt til joren. Og i samme nu er det som noen er over mei for aa slaa mei ihjel og jei bare dukker i angest hode ned i armene og hvisker det fortvilet inn i mørke :

— Tilgi mei ! tilgi mei !

— *Aldri* ! svarer det me hennes stemme og hun stirrer mei igjen dybt inn i sjælen me de store forbitrede øjne

— og op farer jei igjen og styrter afsted, videre op gjennem skoven, jaget som et vilt dyr af hennes evie uutslukkelie had : « jei har ikke lov til aa være ! ikke her, ikke noen steder ! det er en forbrydelse at jei *er* til og at jei *har* vært til—forbandet skal jei være paa joren og under joren, forbandet i al evihet... ingen grænse for hva jei skal lide... jei elsker henne i al evihet, og hennes retfærdie had kan aldri dø — rædsel ! rædsel ! ..

« Hesthagan » og Vestby-vejen har jei passeret paa min ville flukt, og videre er jei styrtet, opover gjennem skoven paa den anden side — gud vet hvor langt og hvor længe. Tilslut er jei kommen op paa en øde vej højt oppe ; men da jei har sprunget et stykke hen a den stanser jei pludseli op, lammet af et rædsomt, ømt, smertens tåk i den højre testikel. Og me kollsveden perlende frem paa pannen synker jei ned ve siden a vejen — gud forbarme sei, jei har *altsaa* faat min epididymit igjen !

Og nu først gaar det op for mei at jei skal jo til Emmestad, og jei opdager me forfærdelse at jei er løpet langt inn i lanne isteden. Unner mei ligger en bre skovbevoxet dal... bak aasen paa den andre siden dalen, langt langt derborte er det, at fjoren og Emmestad ligger — hvor skal jei *nu* kunne række dit ?! me denne forfærdelie sygdom som røver mei bruken a mine ben ?!...

Og en ny rædsel styrter inn over mei — : hva om jei ikke er der naar hun kommer ?!

Men saa blusser der op i mei en vill fortvilelsens kraft — « Gaa til Emmestad ! » har hun sagt, og jei *maa* derhen ; hun hader mei, men hun vil jei skal være der — levende eller dø, jei *maa* til Emmestad !

— og op springer jei for aa styrte afsted.

Men lammet af et nyt smertens tåk i testiklen, ennu rædsommere enn det første, synker jei tilbake igjen, overenne i grøften ve siden a vejen,

og blir liggende der og rulle mei frem og tilbake, og biter i græsse af smerte og fortvilelse. Intil jei pludseli griper mei haart me begge hænder om hode og rusker mei op til besindelse — hva *skal* jei gjøre? — Saa skjønner jei jo at ennu har jei tid, solen er ikke staat op endda, jei kan bli liggende her en time eller to og se om det kansje skulle gaa over igjen — og saa faar det staa til, briste eller bære!

Me møje slæper jei mei op for den grønklædte skraaning ve siden a vejen og lægger mei ned paa ryggen inne i kanten af skoven, og stirrer angest op mellem træerne paa den hvitblaa himmel... Men saa er mine kræfter uttømte — alting ramler sammen for mei og forvirres, den legemlie og den sjælelie smerte flyter sammen til én stor ufatteli sjælekval, og runt omkring fra alle kanter stirrer hennes øjne ned paa mei, lysende me sit uutslukkelie had og forlanger at jei aldri skal ha vært til. — « Tilgi mei! tilgi mei! » jamrer jei op imot henne — « jei *kan* ikke gjøre det gjorte ugjort... » Men ingen tilgivelse er muli, hennes retfærdie had kan aldri dø, min marter aldri faa noen enne — og i helvedes-kval blir jei liggende der og krympe mei som en orm under hennes forfærdelie, allesteds-nærværende blik...

Jei vaagner til mei sell ve pludseli aa mærke en lysning i luften over mei — det er solen som rinner. Smerten i testikelen er der ennu like volsom, en angest lyner igjennem mei for ikke aa kunne

række dit hvor hun vil jei skal være — og i samme nu staar jei oprejst fremme i kanten af skoven, me staalspænt vilje, og stirrer, underli søvngjængeragti vaaken, ut over dalen hvor maarenen gryr. Og mei er det som gaar der et gys gjennem dalen da jei viser mit forbandede ansikt heroppe mellem træstammerne — og gjennem mei sell farer ossaa en isnende gru: det føles som vanhelli oprør mot naturen at jei er her. Men ingen gru kan holle mei tilbake: en forunderli overnaturli kraft er runnet inn i mit blo, smerten er me ét som strøket væk, hver muskel kjennes som af spænsti staal — frem vil jei bæres, det føler jei, uimotstaaeli frem til dit hvor hun vil jei skal være — ingen levende magt i verden vil kunne stanse mei før jei er fremme!

— og ned stiger jei i dalen, nedover gjennem den tætte skov, me søvngjængeragti sikre skritt, mens en græsseli spøkelse-gru isner min hud og kribler mei i haar-roten. Det er som om alting omkring mei stivner i rædsel ve mit komme, og dør hvor jei gaar frem; fulene opløfter angstfulle alarm-skrik: « her er han! her er han! » og flakser me vingerne for aa komme bort, men stivner og kan ikke; og længer fremme samler skoven alle sine kræfter og rykker imot mei for aa stanse mei. Men jei *kan* ikke stanses. Foran mei gaar der et kolt gifti forbandelsens pust som stivner og dræper al motstann før den rækker frem — og videre skrider jei me de søvngjængeragti sikre

skritt, *sell* halldo af rædsel og me haarene strittende paa mit hode, men *baaret* frem af den fremmede overnaturlie kraft som rinner i mit blo — frem, frem, bestandi fremover bæres jei, og efterlater paa min vej en bre goll forbandelsens stripe gjennem skoven, hvor ikke noe levende mere kan gro. — —

— — Klokken kan være som ni, solen staar højt paa himlen, blank og stille ligger Emmestadbugten utover i tykt gult varme-mættet solskin. Mitt i bakken herinne i bunnen af bugten ligger Jensines hvite én-étages hus, fast plantet paa en bjergknaus, og ser utover fjoren, me et graat veskur paa højre side a sei, og tilvenstre en liten blomstrende frugt-have. Paa en fjell-knabb litt højere oppe sitter jei og stirrer, over frugthaven, forbi huse ut mot odden derute tilhøjre — dérfra er det jo hun skal komme...

Men jei venter ikke aa faa se henne, jei sitter bare der og stirrer, sunket hen i en slags dvale — tiden staar lissom stille, der kan ingenting ske...

Pludseli rører det sei noe mitt i stilheten og jei venner langsomt øjnene. Det er Jensine som er kommet ut paa trappen paa baksiden a huse — hun skygger me haannen for øjnene og ser her op — naturlivis kjenner hun ikke mei igjen siden den høst-eftermiddan jei sat hernede i haven sammen me Bjørk og Vera og spiste æbler som vi hadde rystet ned a træerne... Naa gaar hun ned a trappen og bort langs haven; later som hun ser

paa træerne, men skotter alt i ét mistænkeli herop... Og der kommer Frithof, mannen hennes, ossaa ut paa trappen og ser herop !... naa gaar han langsomt bort til henne... de blir staaende og snakke sagte sammen og skotter hit op begge to...

Jei føler at jei burte gaa derned og hilse paa dem, men jei kan ikke, jei har ingen vilje — og jei bare ønsker sløvt at de ikke maa komme herop...

Nej, der gaar de inn igjen begge to... saa ! naa er de borte

— og igjen er alt som døtt, tiden staar igjen stille og jei sitter der og stirrer gjennem det tykke gule varme-mættede solskin ut mot pynten derute, og vét knapt af at jei sell er til...

Hvorlænge jei har sittet der saan har jei ingen idé om — da pludseli en hvit sjægte skyter frem om odden derute og svinger inover den døde bugt. Noe rører sei nede paa bunnen a min sjæl, noe som en glæde ve aa skulle faa se henne, eller hva det er — det forsøker lissom aa stige op til min bevisthet men det rækker ikke frem, det blir borte paa vejen, og sløv blir jei sittende der og føller mekanisk me øjnene baaten som glier langsomt inover den stille bugt...

Naa kan jei kjenne henne... tydeliere og tydeliere ser jei henne efter hvert og der stiger op i mei en uklar tanke om at jei vist burte gaa ned og ta imot henne. Men jei kommer mei ikke til — om fordi jei ikke har noen vilje, eller fordi jei

ikke tør, eller af hvilken anden grunn, vét jei ikke sell...

Og op stiger hun paa bryggen dernede, lys blaa i gul straahat, og kommer me sin egen bløte vidunderlie gang gaaende opover den grønne bakken mot det hvite huse — saa endeli har en vilje faat arbejdet sei op i mei, og jei rejser mei langsomt og gaar underli fortumlet nedover mot henne.

Litt nedenfor huse møtes vi. Hun stanser ikke, bare ser likegyldi undersøkende paa mei, og jei venner taus og gaar opover ve siden a henne. Jei vét at alt er forbi, jei har set det strax vore øjne møttes — men det har ikke gjort noe større intryk paa mei; jei er jo for sløv, og har jo desuten visst det hele tiden. Men naa da jei har henne her ve siden a mei faar jei igjen denne underlie trang til aa høre afgjørelsen uttalt me hennes stemme, og saa sier jei, stille og tonløst — :

— Er alt forbi?

Hun svarer ikke, bare venner hode og ser mei like i ansikte — og nikker saa, langsomt og afgjørende et ja. Og en sløv træt fre glier inn i mei ve at det altsaa endeli er færdi...

— Har Di vært her inat? spør hun saa.

— Nej, jei kom for litt siden og har sittet deroppe og ventet.

Saa sier hun godag til Jensine som er kommen ut ve siden af huse, og de to blir staaende og snakke litt sammen. Jei hører mekanisk paa hva

de sier. Ore « mât » kommer flere gange igjen, jei forstaar ikke hva *det* har me det hele aa bestille, og forsøker saa aa høre efter hva de snakker om. Men orene glier hver for sei inn i hjernen og ut a den igjen, jei kan ikke holle dem sammen skjønt jei anstrænger mei alt det jei kan — og jei forstaar at jei er blet tomset i hode. Men jei bryr mei ikke noe om det — det kan jo være det samme naa...

Saa gaar Jensine inn igjen, og Vera gaar hen bak huse, bort til det andre hjørne hvor skyggestripen langs husvæggen er bredest, og sætter sei ned der. Mekanisk er jei fulgt efter og sætter mei ned jei ossaa — og ser sykt op paa henne. Og saa begynner hun aa snakke noe til mei, noen venlie ting — og jei syns jei svarer henne noe ossaa. Men jei vét ikke hva det er, jei opfatter ingenting a det som blir sagt — jei er og blir blot paa hjernen. Men det gjør mei ikke noe bedrøvet, tonen og klangen i hennes stemme er jo venli, det hører jei, og af øjnene hennes ser jei at hun ikke er vonn — og saa faar det være det samme me resten...

Allikevel er der noe som piner mei, og gjør mei uroli — jei vét først ikke sell hva det er. Men litt efter litt blir det mei klart at det er noe som vil op i mei, noe jei maa ha sagt henne, men som jei ikke kan finne — og saa blir jei saa angest for aa maatte dø uten aa ha faat sagt henne det...

Men pludseli *er* det der — og jei ser hjælpeløst op paa henne og sier — :

— Vil Di hade mei naar jei naa er dø?

Noe ømt kjærli noe skyter op i hennes øjne og hun bøjer sei fort frem og griper mei i haannen:

— Nej, sier hun me inderli betoning og ser mei blott inn i øjnene — nej, det vil jei ikke...

— og jei blir sittende der og holle henne i haannen og se henne inn i de ømme kjærlie øjnene hennes, underli lykkeli ulykkeli; jei har alt glemt igjen hva det var hun sa, og hva det gjalt, men det er blet saa stille og fredeli inni mei og jei er saa gla i henne og syns ikke længer det er noe ont aa skulle dø...

Men da hun saa tar haannen til sei igjen, er pludseli angsten og uroen over mei paany. Og jei syns ikke rikti det gaar an aa be om aa faa haannen hennes igjen heller — og saa ser jei bare hjælpeløst op paa henne, og sier sagte:

— Jei har det saa ont... og det gjøre saa gott aa faa holle Dem i haannen...

Og igjen skyter det ømme kjærlie glimte op i øjnene hennes, og hun rækker haannen viljeløs hen til mei, og jei tar den og sitter og holler i den — og igjen er alt saa gott og fredeli, og det er ikke det minste ont aa skulle dø... hun *er* her jo!

— Ja naa er maten færi! sier pludseli Jensines grelle stemme, hun er kommen ut paa trappen derborte — og jei *skvælter* nervøst til saa jei er like ve aa faa ont, og ser idiotisk op paa Vera.

— Kom naa, sier hun venli — saa gaar vi inn og spiser!

Og hun rejser sei, og jei rejser mei ossaa, og føller mekanisk efter henne — uten aa skjønne noe, jei bare syns alting er saa rart.

Vi kommer inn i en stor blaamalt stue me to vinduer ut mot fjoren — solen skinner paaskraa inn gjennem dem, ned paa gulve. Paa et røbrunt klaffebor mitt i stuen staar en rykende suppe-terrin og to tallerkener. Vera sætter sei me ryggen mot vinduerne foran den ene tallerken, jei paa højre side a bore foran den anden, og hun øser op suppe til os begge, og begynner aa spise. Jei sitter der og ser paa henne...

— Spis naa! sier hun venli.

Jei *vil* forfærdeli gjerne siden hun sier det, og venner mei mot tallerkenen — men føler saa at der er umuli, og ser bønli bort paa henne, at hun ikke maa bli vonn.

— Jo! sier hun, Di *maa* spise! — ellers bli Di daarli.

— Jei kan ikke, sier jei lavt og ser forfærdeli ulykkeli paa henne — jei er like paa graaten for jei ikke kan gjøre som hun sier. Hun ser litt paa mei, sier saa pludseli —:

— Jei skal gi Dem!

— og hun rejser sei og stiller sei ve siden a mei me haannen paa min skulder, og tar skeen og begynner aa gi mei.

Jei er forfærdeli gla over at hun gjør det, og

anstrænger mei alt hva jei kan for aa svælje. Men da jei har faat ned et par skeer er det mei ikke muli længer — og jei trækker uvilkaarli hode tilbake fra skeen og ser igjen bønli op paa henne.

— Jei kan ikke, sier jei ulykkeli.

— Jaja, saa skal Di faa slippe da! sier hun me et snilt smil, og sætter sei hen og spiser igjen.

Og jei sitter igjen der og ser paa henne, saa underli lykkeli ulykkeli, og syns det er gott aa se henne spise, gott aa se paa hennes bevægelser — ossaa saa trygt og gott aa vite at hun ikke er vonn paa mei mer...

Da hun har spist sier vi adjø til Jensine og gaar opover bakken i solskinne. Fra grinnen som lukker for Jensines lille ejendom svinger vejen strax brat op omkring foten a en stejl bjergknaus — og forsvinner saa bak den, op i skoven. Jei gaar der ve siden a henne, stille tomset i hode, og bare ser paa henne og føller henne som et barn — og saasnart vi ikke længer kan sees fra Jensines hus tar hun mei ve haannen og lejer mei, og da syns jei jei har det gott. — Litt længer oppe kommer vi til en aapning i skoven, en grøn bakke paa opsiden af vejen, og der tar hun af, og lejer mei op for bakken til noen busker i kanten a skoven. Bak dem, hvor vi ikke kan sees fra vejen, sætter vi os ned, og hun ser paa mei me store snille bedrøvete øjner og snakker noe venli til mei som jei ikke forstaar og klapper mei paa kinne. Og saa pludseli bryter graaten op i mei — en tong stille graat

over et helt liv som er tapt... det er lissom ikke *mit* liv, men det er saa forfærdeli tongt at det er tabt... og hode mit faller af sei sell ned paa hennes bryst og hun lægger kjærli armen om halsen paa mei, og jei faar lov til aa ligge der ve hennes bryst og graate ut...

— Saa! sier hun tilslut og klapper mei venli paa kinne — ikke graat naa mer?

og jei holler strax op og tørrer øjnene og ser taknemmeli paa henne og syns hun er forfærdeli snil — og saa klapper hun mei igjen paa kinne og sier igjen noe venli til mei som jei ikke forstaar, og tar mei ve haannen og lejer mei ned paa vejen igjen og videre opover gjennem skoven. — Et par gange slipper hun haannen min, mens vi passerer forbi noen husmanns-hytter, og da længter jei efter aa komme inn i skoven igjen; men naar jei saa igjen gaar der og holler henne i haannen og ser op paa det kjære snille ansikte hennes, da syns jei igjen at alting er saa gott, og ønsker mei ingenting mere i verden.

Mitt nede i en lang brat bakke me høj skov paa begge sider stanser hun og slipper min haann — og me skræk opdager jei noe hvitt som skinner frem mellem træerne et stykke længer nede, skjønner at det er de første huse af Hvidtstén, og ser angest op paa henne.

— Ja, naa kan jei ikke la Dem følle mei længer! sier hun me store bedrøvete øjne.

Det er som trænger orene en tid for aa række

fra øre inn til hjernen, og en lummer angst rinner mei imens ned gjennem bloe. Men saa pludseli er de der, de forfærdelie orene — og me ét slag er det som alting tænnes inni mei igjen; det hele blir mei me ét lysende klart og en forfærdeli rædsel snører mit bryst sammen

— hva skal der bli a mei naar hun ikke er her mere! — gud forbarme sei, at jei ikke har hat me giften og revolveren! saa kunne det hele vært gjort naa mens jei hadde det saa gott og fredeli hos henne... Eller om jei ikke hadde husket paa det mens den hjerne-lammelsen sto paa, saa kunne vi ialfall naa strax gaat op her i skoven og gjort det hele af innen hun gik — isteden for naa!... gud forbarme sei, hva skal der bli a mei!

Maalløs af rædsel staar jei der me sammensnøret strupe og stirrer paa henne og svælger, og kan ikke faa et or frem. Endeli kommer det hæst:

— *Maa* Di gaa naa?

— Ja, sier hun — jei har loft aa komme hjem til midda, og naa er klokken tre.

...« Loft aa komme hjem til midda »! — et øjeblik brænner orene igjennem mei som noe saa uendeli lavt og lompent, at jei fatter det ikke. Men saa staar hun jo der foran mei i al sin ufattelie uunværlihet og ser paa mei saa hjerte bedrøvet me de store snille øjnene — og saa husker jei jo strax, *hvor* hun har vært forfærdeli snil mot mei helt siden hun kom, og at hun *er* jo ikke gla i mei længer, og at hun *kan* jo ikke bli gaaende her og leje

mei syke mann omkring i skoven i det uendelie... aanej, det er nok min egen skyll som ikke har giften og revolveren me saa hun kunne hjælpe mei strax. Og saa sier jei sykt og sagte — :

— Kunne Di ikke komme ut til mei igjen efter middan ?... jei vet jo ikke hva der skal bli a mei naar Di naa ikke er her mer... og jei kan jo ikke komme til byn før me toge 7_{22}... ?

Hun betænker sei et øjeblik mens hun ser paa mei me de store snille øjnene. Saa sier hun kjærli :

— Jo ? vær oppe ve Hesthagan litt før fem, saa skal jei komme.

Tak ! hvor Di er snil ! sier jei sagte, og en dyp taknemmelihet rinner ned igjennem mei.

Og saa gir hun mei haannen og sier adjø, og gaar slank og lett nedover den bratte vejen gjennem skoven, mens jei staar alene igjen deroppe og stirrer efter henne og tænker paa inat da hun ossaa gik slank og lett ned a en brat bakke, den langs det lille rø huse derover paa den anden side a byn « for aa se efter om alt var iorden » — og jei forsøker lissom aa maale ut afgrunnen mellem nu og da, men fatter det ikke...

Saa blir hun borte nede i svingen. Et øjeblik ennu staar jei der, lammet paa legeme og sjæl, og stirrer paa det sted hvor hun er forsvunnet — saa *flammer* fortvilelsen op i mei, alting ramler igjen sammen inni mei — og i vilt sprang sætter jei afsted inn gjennem skoven tilhøjre, me én eneste forestilling i hode :

— Hesthagan! Hesthagan!

Længe har jei løpet om inne i skoven; det har gaat op, det har gaat ned; saa har jei funnet en sti, saa har jei tapt den igjen — men ustanseli er jei styrtet afsted, uten et øjeblik aa ha besinnelse nok til aa stanse for aa orientere mei. Tilslut bare løper jei fortvilet videre me en syk fornemmelse af aa løpe i ring inni en forhexet skov...

Men pludseli lysner det foran mei, og strax efter dukker jei me et lettelsens pust frem paa Vestby-vejen — og piler saa afsted opover mot Hesthagan me en uklar følelse af at dér! dér skal jei finne lindring og hvile...

Men da jei endeli styrter frem mellem træerne deroppe, inn paa den aapne plassen i skoven, og ser henne ikke — saa bare stuper jei bums i bakken me hænderne for ansigte og brister i en forfærdeli krampe-graat: jei *kan* jo ikke være til uten at hun er her — gud forbarme sei, hvorfor er jei ikke dø!...

Og op springer jei igjen, hulkende og fortvilet, hatten er falt a mei men jei tar den ikke op, *hva skal* jei gjøre, jei *kan* jo ikke være til! — og afsted styrter jei frem og tilbake paa den aapne plassen, langs kanten a skoven, og hulker og vrier mine hænder og jamrer det ut i luften — :

— Vera! Vera! aa kom og hjælp mei! jei kan ikke være til... forbarm dei over mei og kom — jei dør af rædsel!...

Men hun kommer ikke, og hallgal blir jei løpen-

de der frem og tilbake og rope hennes navn og tigge henne om aa komme — intil jei pludseli kaster mei flat paa marken og jamrer det ned i mine hænder:

— hun kommer ikke! hun kommer ikke!

Men op maa jei igjen, op og afsted, jei kan ikke være stille — og igjen farer jei der frem og tilbake langs kanten a den aapne plassen og jamrer hennes navn ut i luften — og føler at jei mister min forstann... Og pludseli gaar noe istykker inni hjernen, det vimrer for øjnene, alting omkring mei sammensværger sei imot mei, skoven slutter sei sammen og rykker inn paa mei fra alle kanter, plassen jei løper paa blir trangere og trangere og en skrækkeli angest slaar ned i mei —: gud forbarme sei, hva skal ske?!... Og saa mærker jei me ét, at marken jei løper paa bevæger sei ossaa — rædsel! jei føres bort, bort fra henne, bort fra der hvor hun vil jei skal være...

Me et hæst skrik samler jei alle mine kræfter sammen og vil flykte — væk! bort! hjem! tilbake til der hvor hun har sagt jei skal være! — Men skoven møter mei fra alle kanter, jei kan ingensteder komme, den *trænger* sei innpaa mei... naa kan jei ikke røre mei a flekken, jei maa holle albuerne frem foran mei for ikke aa kvæles ...og naa kvæles jei allikevel — aah! rædsel

— og afsted bærer det i rasende fart, bort, bort fra henne — jei ser henne aldri mer!...

Saa brister der noe inni mei, det sortner for oj-

nene, alt blir borte, og jei sell forsvinner inn i et sort evi rædsels mørke — —

Da jei vaagner ligger jei næsegrus paa marken, ansikte begravet i mine hænder. Me rædselen ennu bævende gjennem mei løfter jei hode og venner mei om paa siden for aa se hvor jei er — saa stanser mit hjerte:

For ennen af plassen, mitt i skovens hallrunning, staar hun, lys blaa i gul straahat, fremme mellem de forreste brune stammer, me skovens mørke tykning bak sei. Ganske stille staar hun der me en liten kurv paa armen og ser hit bort hvor jei ligger...

Jei føler det hele som er gjøglespil a min fantasi, men i al sin dejlihet staar hun der og dit hvor hun er *maa* jei !—saa mærker jei me rædsel at jei kan ikke røre et lem. Naglet til pletten ligger jei der og stirrer, mens en kvalfull længsel efter henne brænner fortærende gjennem mit syke blo — aah ! det er døden, det føler jei, hvis jei ikke faar komme til henne...

— og pludseli stivner alle mine muskler som i krampe, og me føtterne holt igjen ve joren løfter mit legeme sei, stift som en staalstang, op fra marken, til det danner en vinkel me joren paa en 20, 30 grader — og svinger saa, langsomt, om føtterne som centrum, me hode hen i retning mot henne, som en magnetnaal mot sin pol —

og mei er det som den kvalfulle tørst efter henne fortærer mine involle...

Saa ser jei at hun kommer bortover mot mei. Men jei føler det som at hun vil aldri naa frem; snart stanser hun, og da maa jei dø — og min kval økes for hvert skritt hun tar...

Hun er like ve mei og jei tror i angest at nu vil det ske, nu vil hun stanse! — saa tar hun istedenfor noen forte skritt frem, og kaster sei me en pludseli bevægelse ned i sittende stilling like under min skulder.

— og i samme nu er stivheten brusten i mine lemmer, alting har løst sei op — og jei synker i volsom graat inn til hennes bryst og hulker hennes navn.

En stunn sitter hun der og holler hode mit tæt intil sei og stryker mei sagte nedover haare. Men saa lægger hun haannen paa kinne mit og venner ansikte mit op imot sit og ser me sine store kjærlie øjne dybt inn i mine:

— Du! sier hun — og stemmen har en vidunderli insmigrende klang — ikke graat naa mer?... naa er jei her jo!

— Ja, naa er du her jo! sier jei hulkende, og forstaar ikke sell hvorfor jei ikke er gla — hun *er* her jo!

Men pludseli gaar det op for mei hva det er, og jei klynger mei angest inn til henne me ansigte gjemt ve hennes bryst og hulker det ut:

— Ja, naa er du her... men jei skal jo dø... *fra* dei! ... aldri mere være hos dei... aldri se dei

mere — aah, det er forfærdeli! forfærdeli!... jei kan ikke holle det ut!

— og jei hulker som hjerte vil briste...

Saa pludseli lægger hun igjen haannen paa kinne mit og venner mit ansikt op imot sit. Og hennes øjne, fulle af øm kjærlihet sænker sei dybt i mine — og saa hvisker hun det ned til mei —:

— Du? vil du at vi skal forsøke allikevel?... jei er forfærdeli gla i dei — vil du vi skal forsøke?

— Ja! ja! — en volsom glæde skyter op i mei og jei *klemmer* kinne inn mot hennes bryst — ja! ja!... gud forbarme sei hvor du gjør mei gla...

og taarerne siler mei ned a kinnene a glæde.

— Ja, saa skal vi forsøke da! sier hun kjærli. — Men du? — og stemmen faar igjen den dejli insmigrende klang — saa maa du ikke graate mer?... vil du vel det? du?... jei er gla i dei jei!... saa! —

og hun rejser mei op fra bryste sit og tørrer taarerne a mit ansikt me sit lommetørklæ.

Side om side, tæt inntil hverandre, me benene hver sin vej og ansigtene mot hverandre sitter vi der og ser paa hverandre.

— Saa! sier hun muntert og putter lommetørklæ i lommen igjen — naa skal du se hva jei har tat me til dei? — og hun tar den lille kurven op paa fange sit og aapner den —: her har du en hall

øl... og se her er en akkevit-flaske me noe paa! drik naa dette, det har du gott a — du har jo ikke smagt noen ting siden du kom herut jo!...

Jei tar en slurk af akkevit-flasken, sætter begjærli den halle øllen for munnem og tømmer den, og styrter saa resten af akkevitten i mei ossaa — og føler hvor det *rinner* styrkende og beroliende ned gjennem mine opløste nerver.

— Tak! sier jei saa og griper hennes haann me begge mine og blir sittende og se henne inn i det dejlie ansikte, mens glæden flommer inni mei —: gud forbarme sei, jei skal altsaa ennu faa forsøke! — hvem vet!.. ennu kan jei kansje vinne henne...

— Er du gla naa? spør hun me sit dejlie, smerteli-sanselie smil.

— Saa gla at jei ikke fatter det, hvisker jei sagte — og stirrer fortapt paa henne, og forstaar ikke at et menneske kan være saa dejli...

— Er du litt gla i mei endda? spør jei saa, frygtsomt — jei ser det jo nok at hun er det, men det er saa vidunderli aa høre henne si det.

— Ja, svarer hun alvorli, og ser mei dybt inn i øjnene — forfærdeli gla er jei i dei... Men jei vet jo ikke hvordan dette kommer til aa gaa... jei hadde jo ikke gjort mei noe orntli begrep om dette før... da jei fik det breve dit om at du ikke kunne bli helt tat a mei og saant, saa brydde jei mei ikke noe større om det — jei hadde jo faat den samme lexen engang før, a Waldemar, og da hadde det jo vist sei aa være noe sludder...

men dette er jo noe ganske andet — gud vet hvordan det kommer til aa gaa...

— og hun ser stille hen for sei og ryster langsomt paa hode.

Men pludseli slaar hun vilt armene om mei og trykker mei inn imot sei og hvisker det intenst:

— Aa du *vét* ikke du, hvor *forfærdeli* gla jei er i dei — og *hvor* jei er bedrøvet!

— Du! hvisker jei skjælvende og ser henne svimmel inn i ansikte — hvordan det kommer til aa gaa eller ikke det vil jei ikke tænke paa naa, det faar gaa som det kan og vil.., naa vil jei bare tænke paa dei og være forfærdeli gla saalænge du er gla i mei og vil ha mei hos dei. Men der er én ting som gjør mei saa angest —.: hvis det naa gaar galt — vil du da bli vonn paa mei igjen ?... saan som du var ?

— Nej! sier hun og slaar igjen armene om mei — nej du, det vil jei ikke ?... aldri mere vil jei være vonn paa dei !...

— Ja for *det* ville være saa forfærdeli, sier jei sagte — du vét ikke du, hva det vil si for mei at *du* er vonn paa mei... jei fatter det ikke engang sell! men aah, det er saa forfærdeli, saa forfærdeli — du skulle vite hva jei har lidt siden inat

— og me hennes haann i begge mine blir jei sittende der og se henne inn i hennes vidunderansigt og fortælle henne saa gott jei kan, hvordan jei har hat det fra det øjeblik af, da hun sto der lænet ut a vindue og jaget mei fra sei me sine

øjnes had, og jei trodde at hun ville hade mei bestandi. Og hun sitter der og ser paa mei me det stille smerteli-sanselie smile om munnen, og klapper mei af og til paa kinne og sier: « stakkar stakkars dei! » ...

Og pludseli faller hun mei igjen om halsen og hvisker det kjærli, abrupt, mens hun trykker mei inntil sei — :

— Aldri mere vil jei være vonn paa *dei*... hører du det: aldri mere!.:. la det gaa som det vil... sell om det gaar galt — forfærdeli forfærdeli gla vil jei være i dei allikevel!... Og du! — hvis du saa maa ta live a dei, saa vil jei først være sammen me dei en hel dag... ganske alene me dei! fra maaren til aften... vi vil være ute i skoven — aah, hvor jei vil være gla i dei!... og saa vil vi drikke os paa lyran utover aftnen, og først sent paa nat skal du faa lov til aa ta den morfinen, og naar du saa er søvnet inn me hode i fange mit, saa skal jei skjyte dei ihjel... og siden vil jei være forfærdeli forfærdeli gla i dei bestandi — du! altid, bestandi! skjønner du det!...

— og hun holler mei ut fra sei og ser paa mei me store ville kjærlie øjne.

Beruset af henne kaster jei mei inn til hennes bryst og trykker henne krampagti inntil mei — :

— Vera, hvor jei *elsker* dei!... aah, saan som jei *elsker* dei, det kan ikke noe menneske fatte... dejlie dejlie du!... forfærdeli er det aa dø, *fra*

dei, og aldri skulle være hos dei mere... aldri se dei mere... forfærdeli, forfærdeli — aah, men dejli allikevel aa dø *hos dei*, i *dit* fang ! og *vite* at *du* er gla i mei — Vera hvor jei elsker dei !...

— og jei klynger mei krampagti inn til henne me hode ve hennes bryst, og føler det i vellyst at naa, naa ! kunne jei gjerne dø og forsvinne, her inne i hennes arme...

— Jamen du ! sier hun om litt og løfter mei op fra sit bryst og ser kjærli paa mei me det stille smerteli-sanselie smile — *først* vil vi altsaa forsøke, ikke sant ? — Naa kommer du altsaa herut saa snart du kan og bor hos Jensine ; jei har talt me henne, hun vil gjerne ha noen til aa bo derute i sommer — og saa faar vi se hvordan det gaar... ikke sant ? du ?

— Jo, sier jei sagte. — Men, Vera ! — og jei ser forfærdelie frygtsomt op paa henne — faar jei da lov til aa være hos Dem om natten ? ikke én nat, men hver nat ? — minst otte nætter paa rad ?... skjønner Di det — for at jei lissom kan vænne mei til al Deres dejlihet saa den ikke overvælder mei aldeles strax me det samme jei rører ve Dem — for da er jo det hele forbi me en eneste gang... otte nætter paa rad maa Di gi mei til det forsøke — vil Di det ?... Vera ?

Hun ser et øjeblik paa mei lissom uviss, en angest er steget op i hennes øjne — saa sier hun :

— Ja... imaaren rejser altsaa Helga inn til byn og « Bekkasinen » kommer herut isteden ; og da

blir jo alting lettere aa greje — saa skal vi se hvordan det kan ordne sei.

Jei tør ikke si noe mer, ser bare paa henne der hun sitter i al sin dejlihet, og forstaar at gir hun mei ikke de otte nætterne, saa *gaar* det galt — men jei kan jo ikke forklare henne det orntli, jei generer mei saa forfærdeli for henne.

— Men du ! sier hun pludseli og tar op uhre — skal du komme me toge 722. saa maa du nok skynne dei ! gud, klokken er alt hall syv, du har ikke en time aa gjøre paa !

— og hun rejser sei fort, og jei rejser mei ossaa og ser angest paa henne. Saa sier hun kjærli — :

— Jei skal følle dei et stykke paa vejen !... og se her har du den femkronen — du har jo ikke noe aa komme til byn for engang jo !

— Nej det er jo sant ! det hadde jei rent glemt.

— Tænk, sier hun — Helga hadde alt opdaget at 5-kronen var stjaalet og trodde det var Hanna. Hun kom saa bedrøvet og fortalte mei det : « tænk at Hanna stjæler » — « Aa fy ! » sa jei « du maa ikke tro saant, du har naturlivis talt fejl da du la pengene ned ! » — « Nej jei er aldeles sikker paa det du ! » sa hun « og det kan ingen anden være enn Hanna » — « Det er stygt a dei aa tro *det* om Hanna ! » sa jei — men hun trodde det naa allikevel.

— Men det er jo synn paa piken !

— Ja! Men det kan vi altsaa ikke ta noe hensyn til! — og hun ler me sin høje lyse latter og viser de friske rovdyrtænner.

Og jei ler ossaa — ler mitt i min angest for det som skal komme, ler ve at hun er saa dejli, ler ved at jei skal faa være hos henne og at hun er gla i mei; ler og kaster mei inntil henne og bedækker hennes bløte varme hals me smaa forte vellystie kys — og føler det som at jei drikker af *henne*! drikker i mei et bæger fyldt me henne, fyldt me hennes legemes saft som hun sell har skjænket i for mei og rækker mei for at jei skal ha det gott, jei som skal dø...

Saa tar hun mei kjærli ve haannen — « Vi maa skynne os hvis du skal række frem, » sier hun — og vi skynner os afsted.

Hvor vejen fra Hvidtsteen støter sammen me den fra Drøbak stanser hun og slipper min haann —:

— Du! sier hun kjærli — naa vil jei ikke følle dei længer, ellers blir det en altfor lang og kjedeli vej for mei aa gaa tilbake alene; desuten maa du gaa meget fortere skal du komme tisnok; du har bare 20 minuter igjen — jei tror ikke du rækker toge...

Jei ser paa hennes ansikt at hun gjerne vil jei skal række det, og griper fort hennes haann —

— Jo! jei rækker det; adjø! saasnart jei kan kommer jei altsaa herut — adjø, kjære kjære Dem!

— og jei trykker mei angest inn til henne.

— Og husk saa paa, sier hun — at naar Di naa kommer herut me baaten, saa gaar Di *ikke* i lann i Hvitstén, men rejser me til Filtvedt og ror derfra over til Emmestad, saa ikke folk i Hvitstén skjønner noe — kan Di naa gjøre akkurat saan som jei sier?

— Jei skal aldri mere gjøre noe som Di ikke vil, sier jei sagte og ser sykt op paa henne — adjø!

og jei skynner mei fort afsted. — Et par gange venner jei mei og ser efter henne, det kan jei ikke la være. Men saa gjør vejen en sving, saa jei ikke kan se henne mer. Og i det samme er det som jei hører toge rulle langt borte — det høres som en fjern trudsel — og jei slaar uvilkaarli over i springmarsch. Og litt efter litt faar en syk forestilling magten i min hjerne — : det er som om toge og jei løper omkap, og toge vil paa dø og liv forsøke aa række frem før mei! — og angest øker jei farten til jei føler at det yderste er naadd — fortere *kan* jei ikke om det gjæller live!...

— Ah! der er kirken! — det kjennes som en lettelse. Men idetsamme syns jei jei hører toge rulle frem nede i dalen, og venter angest aa faa høre det pipe. Men det piper ikke — og ned styrter jei gjennem det lille skovholte, forbi kirken hvor utsikten blir fri — gusjelov! ingen røk i dalen! — og afsted bærer det utfor de lange bratte bakkerne me rasende fart, og jei føler bare én ting — træ jei fejl og stuper, slaar jei mei ihjel!...

Saa pludseli er jei dernede, og inn styrter jei angest og forpustet paa stationen — og akkurat samtidi ruller toge frem fra den anden kant.

— Har Di billet? spør stations-mesteren, lissom anpusten han assaa.

— Nej!

— Saa skynn Dem! fort!

Et øjeblik efter er jei tilbake, konduktøren holler en dør aapen, jei springer inn og døren smekkes i — og saa piper lokomotive og vi ruller afsted.

... søndas-klædte mennesker... unge gutter og unge piker... grønt i hattene... blomster i hænderne... en duft af Sønda og lantur og solskin og ong sunn kjærlihet

— saa synker mine øjenlaak sammen og alt er borte.

Intil pludseli noen prikker mei paa skulderen og jei *skvætter* op — :

— Billet! sier en ong lys fyr som sitter likeoverfor mei.

Jei griper mekanisk i ticket-lommen og faar afleveret billetten — og i samme nu har øjnene lukket sei igjen, og igjen er alt borte...

En haann lægger sei paa min skulder og jei aapner igjen øjnene. Den unge mannen som sat likeoverfor mei staar oprejst i kupéen, en ung vakker pike staar ve siden a ham — folk strømmer ut a kupéen...

— Naa er vi i byn! sier han venli, og den unge piken ser paa mei, halt nysgjerri, halt forundret

— og de stiger ut, og jei stiger ossaa ut, aldeles fortomlet, og kommer ut paa gaten og faar se Karljohan og vandrer mekanisk opover den i en forfærdeli angest —: hva er det som er galt?... jei husker ingen ting

— og jei blir gaaende der og lete efter mei sell og kan ikke finne mei igjen...

XXIII

Dagen efter (Manda 2de Juli 88).

BREV TIL VERA

« Det er rædselsfuldt aa vaagne uten Dem, rædselsfuldt ossaa aa sitte her hele dagen og vite at Di ikke kommer ; fingrene kan ikke staa stille, de trommer i luften og paa stokken og paa bore, og farer op i skjæg og haar, og man spør mei om jei er syk og jei sier nej og de tror det ikke, og vi sitter her under det røstripete telte til Gravesen, i skyggen, og sol ute i gaten, og folk gaar forbi, og vogner, her er blet folksomt naa, og de snakker om gud vet hva, om Wessel som rider forbi og hans galante historier, og « Kjødet » og « Aanden » hun ville klæ sei nøken og gaa i skoven sa hun til Munch — og det er bare Dem som er der overalt, nøken og paaklædd og hall-paaklædd, og Di ser paa mei me skjæbne-ansikte og jei vet at jei er fortapt og forstaar ikke hvorfor alt dette som sker paa gaten gaar for sei naar *Di* ikke er her, det er jo saa sludder ikke sant altsammen, og Gaarder fortæller mei hvor nødvendi det er at vi naa tar fat, og jei sier ja og tænker paa det jei tænkte paa den aftnen før den natten da jei ble

styrtet fra himlen ned i helvede, og synes det er rart, og vet at det lykkes ikke me det forsøke, men vil allikevel ha de dagene Di har loft mei, for jei vil ialfall at Di skal forstaa det alsammen før Di skyter mei ihjel. Hvorfor har jei ikke kunnet snakke akkurat helt like ut me Dem, det vil jei naa naar jei faar se Dem — kom inn til byn er Di snil, imaaren hvis Di kan, herregud jei tror jei dør før jei kommer saalangt, nej det er noe sludder, jei dør ikke, jei er for infamt stærk, jei maa *slaa* mei ihjel, men kjære faa snakke me Dem en gang til — naa er jei full, ikke sant det forstaar Di af dette forvirrete breve, men disse siste dagene har jei lov til det for jei maa jo glemme, og lissaa vist som man ikke kan glemme et helt liv igjennem, lissaa vist kan man dulme tingene ned, noe ialfall, ikke meget forresten, ve aa drikke de siste dagene man skal leve. Jei var bevistløs i hele nat men har allikevel snakket baade til værtinnen og til Gaarder og sagt noe gud vét hva, de sier at de ikke har forstaat det, men fan vét hva jei har vævet om.

Adjø Vera! gid jei fik se Dem imaaren, men det gjør jei naturlivis ikke, det sker aldri som jei har lyst til, men alting er rædsel. »

XXIV

Dagen efter (Tirsda 3die Juli 88).

Ve middagstide kommer Gaarder og jei gaaende nedover Storthingsplass, over paa solsiden, langs rækken af droscher som holler der.

— Men dø og pine ! sier jei da han har regnet op alt det som *maa* betales — der blir jo ikke stort over 30 kroner igjen da, af de 120 du fik paa obligationen ?!.

— Nej, men skitt, sier han muntert — vi kjøper altsaa me os for 10 kroner i brænnevin og tobak ; 10 kroner gir vi Jensine i forskudd naar vi kommer derut ; og endda har vi altsaa 10 kroner igjen til aa kjøpe noe melk og smør og fisk og æg og saant noe for til de første dagene. Og siden skal du nok se det grejer sei... naar vi bare først er derute saa !...

— Ja la os bare komme derut ! la os bare komme derut! sier jei nervøst, og vi skraar over gaten fra Bordoes hjørne for aa gaa ned til Gravesen og spise midda før vi rejser.

Men i det samme skvætter jei til ve aa se Lili og Jakob komme gaaende nede ve Grand — *de* er altsaa i byn igjen !

— Dem maa jei snakke noen or me, sier jei til

Gaarder — gaa du i forvejen ned til Grävesen, jei kommer strax efter — og jei skynner mei inn paa fortoue igjen og gaar dem imøte me sykt bankende hjerte. Forfærdeli levende er det pludseli blet derinne i mei altsammen, naa ve aa se Lili igjen: alt det dernede i Paris... og rejsen, den triste rejsen hjem sammen me henne og Jakob ombor paa dampbaaten... og alt det som er skedd siden — aa Lili, du skulle bare vite !... Saa høj og lys og straalende hun kommer imot mei paa det solbeskinnete fortoue mellem alle menneskene! og den røe runne huen, hvor den klær hennes lyse ladyhode me den bleke teint... Der smiler hun til mei! og jei faar taarer i øjnene — aa Lili du skulle vite...

— Godag ! sier jei trist og venner og slaar følle me dem — hvordan har dere det?

— Jo, sier Jacob fornøjet — vi er gifte naa ! Onkelen har holt bryllup for os derute paa lanne... Men det var gott vi traf dej — vi vil nemli holle et bryllups-kalas herinne ossaa, bare for noen ganske faa da skjønner du, men *du* faar altsaa komme, og Vera...

Træffer *Di* Vera, saa Di kan si henne til? spør Lili — og ve klangen af hennes stemme bæver det igjen op altsammen derinni mei.

— Ja, sier jei og ser sykt op i de bløte blaa øjnene hennes — Gaarder og jei rejser i eftermidda ut til Emmestad hvor vi skal bo, og i aften faar jei se henne...

— Gaarder vil vi ikke ha me ! sier Jacob —

ham kjenner vi jo saa lite, og det skal bare være noen ganske faa...

— Vel, sier jei — men naar skal det altsaa være?

— Klokken hall sex imaaren eftermidda hos Gravesen! sier Lili.

— Nei la os naa si hall otte da! sier Jacob, og skraar idetsamme bort til den første droschen paa Storthingsplass — og kusken springer til og lukker op vogndøren.

— Men blir ikke det for sént da? spør jei — hos Gravesen maa vi jo slutte klokken toll...

— Ja, derfor skal det være hall sex, sier Lili.

— Anejda Lili! sier han ærgerli og stiger inn i droschen — la det naa være hall otte.

— Ja *du* kan altsaa komme hall otte hvis du har lyst — svarer hun og ser kolt paa ham mens hun stiger inn hun ossaa — men vi andre kommer hall sex!

— Altsaa hall sex! sier hun til mei da hun har sat sei, og rækker mei venli haannen ut a droschen — adjø da! og hils Vera!

— Tak! sier jei og ser henne igjen sykt inn i de bløte blaa øjnene.

Og droschen ruller afsted bortover arbejdergaten og jei blir staaende der og stirre efter henne — gud, saa fatti tilmode... hvor der er meget af Vera ve henne, og det gjore saa gott at hun var her... kjære snille Lili!... og tænk den mannen som kan finne paa aa ville hall otte, naar *hun* har lyst hall

sex... Vera! Vera! tænk altid aa kunne gjøre din dejlie vilje — aa gud!...

— og igjen strømmer hele min ulykke inn over mei, jei drukner i tanken paa henne og hvordan i alverden det skal gaa altsammen, og i en syk nervøs døs vandrer jei nedover til Gravesen — herregud, det faar gaa som det kan... *alt* faar gaa som det kan...

Klokken er syv om aftenen. Langs lanne mellem Drøbak og Hvidtsteen stryker « Moss » utover fjoren, me aftensolen kikkende inn unner soltelte om styrbord til mitt paa dæk, og ennu en hel del passagerer ombor. Paa sidebænken om bagbord, i skyggen, sitter Gaarder og jei me vore absinthglasser imellem os og stirrer inn imot lann...

— Dér! sier jei pludseli nervøst og peker forover, mens hjerte klemmer sei sykt sammen — det lille gule badehuse du ser derinne i bugten, ikke det der længer borte, men det som netop kom frem om pynten der naa — det er hennes! Og de husene deroppe, inni skoven, me det lille engstykke nedenfor sei — der er det hun bor. Ikke i det store hvite me façaden mot søen — det er bare kjøkken og barnekammer og pikekammer — men i det lille rømalte ve siden a som venner gavlen hit ut, dér er det hun holler til. Fortil, ut mot fjoren, ligger havestuen hvor hun plejer være om dagen — og bâk ligger hennes og søsterens to smaa sovekamre...

Gaarder sier ingenting, bare nikker me hode — og mens dampbaaten stryker forbi den lille bugten hvor hun bor, blir jei sittende der og stirre op paa det lille rømalte huse, og ser det igjen saa tydeli for mei, det lille jomfruelie blaamalte sovekammer me det tykke tæppe hængt for vindue og lampen tænt foran, og henne og mei derinne den forfærdelie natten... og flukten derfra, den rædsomme flukten gjennem skoven...

og mit hjerte snører sei forfærdeli sammen — gud, hva mon hun føler for mei naa?!...

Saa pludseli forsvinner det, husene og bugten og det hele — dampbaaten har svinget om odden. Og da jei igjen venner ansikte forover, ser jei Hvidtsteens brygge ligge solbeskinnet derinne i bugten, full a sommerklædte mennesker.

— Ja, *jei* tør altsaa ikke vise mei paa dæk mens vi ligger i Hvidtsteen! sier jei nervøst til Gaarder — hun vil ikke jei skal bli set af de infotte... Du faar altsaa gaa op paa bryggen og snakke me henne hvis hun er der, *jei* gaar inn i røke-lugaren imens...

— og jei hæller i mei resten af absinthen i én slurk og skynner mei inn i røke-lugaren, nervøs saa jei dirrer over hele kroppen, og blir staaende me ansikte op mot en a de smaa rutene og kikke ut...

Dampbaaten lægger til; kanten a bryggen, som ligger noe højere enn baaten, er tæt besat me mennesker, men *henne* ser jei ikke... Jo! der trænger hun sei frem, lys blaa i gul straahat;

øjnene lyser saa store derinne unner det mørke pannehaare mens hun ser sei spejdende omkring, og mit hjerte banker som det vil sprænges — hvor er hun vidunderli vakker !... Og jei som ikke kan komme derop til henne!...Dér springer Gaarder op a lann-gangen og hen til henne, og hun rækker ham haannen og snakker til ham og smiler—aah! at det ikke er mei...

Syk og febrilsk stirrer jei op paa hennes ansikt mens de staar der og snakker.

...Vil hun slet ikke se hit ? — aah, om jei bare kunne faa møte hennes øjne!... har ikke Gaarder sagt henne at jei er her mon ?... Der ringer det anden gang — aa gud, vil hun slet ikke se hit ?... Jo, der senner hun et spejdende blik hen over dække, som søker hun efter noen... nej, der tok hun øjnene til sei igjen — aah, hun vet ikke at jei er her... og der ringer det tredje gang ! og Gaarder griper fort hennes haann, løfter saa paa hatten og skynner sei ombor — herre gud, at hun ikke ser hit!...

Et øjeblik ennu staar hun der og kaster et siste blik henover dække som søker hun mei der — saa venner hun ryggen til og forsvinner inn mellem alle menneskene oppe paa bryggen

— og jei synker syk ned paa sofan derinne i røke-lugaren me bryste fuldt af graat — aah om jei bare hadde faat møte hennes øjne!...

Saa staar Gaarder i døren me smilende ansikt.

— Naa? spør jei fort og springer skjælvende op af sofan.

— Vi skal møte henne me baat i aften klokken ni!

— Hvor? spør jei febrilsk.

— Hvor? gjentar han, og hans ansikt forlænger sei betydeli — ja det glemte jei dø og pine aa spørre om!

Men er du gal da menneske, sier jei angest, me graaten i halsen — hvor *kunne* du glemme det?!... naturlivis gaar der naa noe galt! rejser vi hjem til badehuse hennes for aa hente henne der, saa er det naturlivis hér ve Hvidtsteens brygge hun vil hentes — og rejser vi hit for aa hente henne her, saa er det naturlivis hjemme ve badehuse hun har ment! — hvor *kunne* du glemme aa spørre *hvor!* aah, det er *for* idiotisk!...

Saa! sier han godmodi — ta naa ikke slik paa vej for det! det maa jo være hjemme ve badehuse hun har ment.

— Aa, sier jei fortvilet — der gaar nok noe galt, jei vét det nok!

og jei synker syk ned paa sofan igjen og blir sittende der angest og vri mine hænder — mens dampbaaten skjærer paaskraa ut fjoren, over til Filtvedt.

Der faar vi strax en baat som skal sætte os over fjoren igjen til Emmestad. Langsomt, forfærdeli langsomt glier vi afsted hen over den brede blanke solbeskinnete fjoren, jei sitter der saa syk og

nervøs at jei knapt kan sitte stille paa toften — men endeli saa glier vi da inn i Emmestadbugten.

Lyst og fredeli ligger Jensines hvite énetages hus deroppi bakken, skinnende i aftensolen—aah, saa altfor lyst og fredeli ser det ut... et hjem for muntre lykkelie mennesker, ikke for *mei!* gud hva skal der bli a mei... hva mon hun føler for mei naa?!...

— og vi lægger til for ennen a den høje træbryggen som stikker lang og tynn ut i vanne— her hvor *hun* la til den formiddan!—og jei klyver op og tar imot haann-koffertene vore som Gaarder langer op, og vi gaar sammen opover den grønne bakken mot det hvite huse. Da vi er mitt i bakken kommer Jensine ut ve siden a huse og staar og skygger me haannen for øjnene og ser ned paa os—akkurat som sist, dengangen Vera og jei kom opover og alt var forbi...

— Godag Jensine! sier Gaarder muntert da vi er naadd op til henne—*jei* heter Gaarder, og ham dér kjenner Di — vil Di ha os boende her en maanedstid eller to isommer?

— Jada! sier Jensine smilende og blinker til Gaarder—Di ser ut til aa være en hyggeli kar Di!... joda! værsgo!

og hun viser os inn i den store blaamalte stuen me de to vinduer ut over fjoren og det røbrune klaffebore mitt paa gulve, hvor Vera og jei sat og spiste den dagen — aah, hvor det gjør ont altsammen...

— Her er jo brilliant! sier Gaarder — men hvor skal vi ligge?

— Jei kan bare reje op et par flatsenger til dere, sier Jensine.

— Udmærket! saa slipper vi senger herinne. Men har Di noe aftensmat til os? noe melk og smør og brø? ikke andet!

Ja da!

Og Jensine gaar ut, og vi faar sat inn noe mât, og Gaarder spiser me glubende appetit mens jei sitter der syk og nipper til et glas melk og sier ingenting—bare stirrer paa det store slag-uhre derborti kroken tilhøjre for vinduerne... aah saa langsomt viseren kryper nedover skiven...først naar den er kommen ned til hall kan vi ta afsted —der er et helt kvarter igjen...

Endeli sitter vi da i Frithofs sjægte, jei ve det forreste, Gaarder ve det ægterste aarepar — og utover bugten bærer det, og nordover langs lanne, me foss for bougen, henover mot henne! mens hjerte banker i spænning og angest :

— hvordan vil hun være imot mei?...

Da vi skyter frem om den siste odden sagtner vi aaretâkene, og baaten glier stille hen foran den lille bugten hvor hun bor. Det er ganske lyst endda skjønt luften er blet overtrukket, men alt er saa stille runt omkring—det er som om alt levende er gaat til hvile untagen os. Vi sitter der tause, me aarerne tyst løftet af vanne, og stirrer spænt inn mot det lille gule badehuse derinne under skoven, mens baaten glier sagte videre af sei sell

— nej, ingen aa se!...

— Vi er for tili ute! sier Gaarder og lægger forsigti sine aarer inn.

Saa tar jei revolveren op a lommen og fyrer et skudd af i luften. Det gir en dump uhyggeli gjenlyd hen over vanne; et øjeblik sitter vi der og ser paa hverandre, grepet af uhygge begge to — saa sier Gaarder, stille og alvorli:

— Saant er det altsaa man dør a...?

— Ja, sier jei sagte

og jei sænker igjen aarerne i vanne og lar baaten glie stille inover bugten og hen foran det lille gule badehuse; løfter saa igjen aarerne af vanne og stirrer inover mot strannen, lyttende me sammensnøret hjerte

— gud, tænk om hun naa ikke kom!

Saa pludseli dukker hun frem af skoven derinne, lys blaa me gul straahat, og springer let hen langs strannen og ut paa bryggen, mens jei føller hennes slanke skikkelse me bævende hjerte.

— Naa? har dere ventet længe? spør hun smilende, og hopper ned i agterskotte a baaten som jei imens har lagt til.

— Nej, svarer jei sagte og ser sykt op paa henne — vi kom netop!

Men jei kan ikke se af hennes ansikt om hun er gla i mei eller ikke, og hjerte snører sei igjen volsomt sammen — graaten er like ve aa kvæle mei.

— Saa yndi stille det er paa vanne! sier hun bløtt og sætter sei ned.

— Jei vil svært gjerne faa slippe aa ro mer, sier saa Gaarder til mei — jei har faat en byll under armen som gjør noksaa ont.

Jei kan ikke svare, bare nikker til ham, og ror afsted utover bugten me sammensnøret hjerte —: hun *er* ikke gla i mei mere!... jei maatte kunnet se det paa hennes ansikt da hun kom...

Og baaten svinger om odden og sydover bærer det igjen, utover mot Emmestad, hen over det stille blanke vann... Glae og muntre sitter de og snakker og ler der agter de to, mens jei bare stirrer sykt bort paa hennes ansikt og ror og ror me fortvilelse i hjerte—hun *er* ikke gla i mei mer, alt er forbi, hva *skal* der bli a mei...

— — Saa sitter vi ute i Jensines have under de hvit-blomstrete moreltræerne, og drikker absinth. Luften er blet mere og mere mørk, det skumrer stærkt derinne under træerne hvor vi sitter, og en underli dump stilhet hersker runt omkring, som foran et uvejr. Men mitt i den dumpe lydløse stilhet klinger hennes lyse rene stemme og hennes friske klare latter saa sorgløst munter og frejdi ut i luften, som om alting i verden var bare lykke og glæde — og Gaarder snakker og lér me, full af sorgløs ongdom og livslyst han ossaa. Bare jei sitter der me sykt sammenklemt hjerte og aarker ikke lé me, og sier ikke noe større. Forfærdeli snill og venli har hun vært mot mei like siden hun kom ; strax vi kom herut sat hun sei her ve siden a mei og har sittet der hele tiden siden ; og ret som det

er drikker hun me mei og sier noen venlie or til mei, og er ikke spor a vonn for at jei sitter her saa taus og trist mens *hun* er saa munter og gla. Men jei føler det som at hun er ikke mere *saan* gla i mei som før — og jei blir sittende der me mit syke sammenklemte hjerte og bare ønsker mei at gid gid jei hadde kunnet faa dø hos henne mens hun ennu var gla i mei! gid gid jei bare hadde kunnet faa den ene dagen hos henne som hun sell trodde at jei ialfall skulle faa — den ene dagen hvor hun ville være sammen me mei fra maaren til aften... me bare mei alene hele dagen... vi skulle være ute i skoven og hun ville være forfærdeli gla i mei — aah hvor jei husker da hun sa det! — forfærdeli gla i mei ville hun være hele dagen igjennem... og saa ut paa aftenen skulle vi drikke os paa lyran begge to, og først sent paa nat skulle jei faa lov til aa ta den morfinen og si adjø til henne for siste gang og lægge hode mit ned i hennes dejlie fang... Og naar jei saa var søvnet inn skulle hun skyte mei ihjel, og siden efter være forfærdeli gla i mei, altid, bestandi! — aah hvor jei husker da hun sa det!...

— og naa *er* hun alt ikke gla i mei mere... og det kan aldri ske... aldri! ikke *saan* mer... Sell om jei endda faar lov til aa dø hos henne — naar hun ikke er gla i mei, saa ligger jei jo allikevel der alene og dør... alene mitt i hennes dejlie fang... alene i hele verden — hu!

og det farer som et kulle-gys igjennem mei.

— Fryser Di? spør hun pludseli, forfærdeli ømt, og lægger sin haann paa min skulder og sætter me en fort bevægelse sit ansikt tæt op mot mit — og de store mørke øjnene hennes brænner me en bløt ømhet som aldri før og sænker sei dybt i mine saa alting inni mei paralyseres og jei er like ve aa segne om: gud forbarme sei, hun *er*... hun *er* gla i mei! — Og jei maa støtte mei me begge hænder mot bænken jei sitter paa mens jei stammer det me møje frem:

— Ja, det er visst litt kollt.

Saa *river* hun a sei skinnkraven hun har paa og kaster den omkring mei, og et vellyst-gys bæver igjennem mei: den er varm ennu af hennes legeme!... Og hun hægter den sammen fremme i halsen paa mei me sine dejlie hænder og klapper den bløtt ned om mine skuldre mens jei sitter der og stirrer paa henne, magtstjaalen af hennes hænders berøring — aah, de dejlie hænderne! det rinner mei søtt ned gjennem bloe at de tar paa mei, og faar alle mine lemmer til aa skjælve...

— Saa! sier hun — naa er det bedre, ikke sant? — og hun sænker igjen de ømme øjnene dybt i mine saa hjerte skjælver i mit bryst.

— Jo, stammer jei sagte og stirrer fortabt inn i de elskede øjnene hennes — men naa kommer jo Di til aa fryse?

— Nejda! *jei* er saa varm saa! — skaal! — og hun klinker og drikker me mei uten aa slippe mine øjne.—Men Di er saa bedrøvet idag! sier hun

bløtt — ikke vær saa bedrøvet!... *jei* er gla jei! og her er saa hyggeli aa være — ikke sant Gaarder?

— og hun venner sei pludseli mot ham, og han svarer: jo!

Mo skjælvende hjerte sitter jei der: hun *er* gla mei! aah, om jei kunne faa gripe hennes hænder, og *kaste* mei inntil henne, og graate min bævende glæde ut ve hennes bryst!... Men *han* sitter jo der — og jei bare tvinger min stemme saa gott jei kan og sier noenlunne behersket:

— Nej, jei er ikke bedrøvet... jei er forfærdeli gla...

og igjen møter hun mine øjne saa ømt at jei skjælver like til mit inderste.

— Han ser ut som en Russer me den skinn-kraven! sier Gaarder.

— Kraven er jo Veras, sier jei — og hun er jo Russerinde! hennes mor var jo russisk... Vera hvor Di ikke er føtt hér! hvor Di er dejli anderledes enn alle andre damer her i dette lanne!...

— Syns Di det Hans Jæger? sier hun bløtt og sætter igjen ansikte sit tæt op til mit — og et ømt, smerteli-sanseli smil bæver om hennes munn mens hun igjen sænker sine øjne dypt i mine.

— Ja, der er ingen som Dem, svarer jei sagte og skjælvende, og griper krampagti fat i en foll af hennes kjole nede ve hoften — jei maa, jei *maa* ha noe a henne aa holle i...

Vi blir sittende der og se paa hverandre, og en

stunn blir der ikke sagt noe mere. Saa pludseli sier Gaarder:

— Nej, man blir sgu varm a denne absinthen— jei vil ned og ta mei et bad!

og op springer han fra bænken og ut af haven og ned over den grønne bakken. Ikke før er han forsvunnet før Vera pludseli slaar armene om halsen paa mei og trykker hode mit fast intil sei uten aa si et or.

— *Er* du gla i mei endda? hvisker jei skjælvende — gud, jei var saa fortvilet for jei trodde ikke du var det mer...

— Min eget gut! jei har jo bare dei naa! hvisker hun ømt og trykker mei ennu fastere inntil sei — og vi synker langsomt bâkover og vælter bløtt ned a den lave bænken og ned paa græsse.

Me hamrende hjerte klynger jei mei inntil henne og kysser hennes ansikt og hennes hals og hennes øre, mens jei stryker henne krampagti me haannen nedover hennes elskede legeme — saa forgaar al sans mei og jei vet ikke mere hva jei gjør...

Førenn hun pludseli griper mei om armen og hvisker det intenst:

— Nej! nej!... du?... ikke naa! — Gaarder kan komme!...

Nervøst skvætter jei til — men hører idetsamme tydeli Gaarder plaske nedi vanne, og klamrer mei saa igjen som i fortvilelse inntil henne —: aah, han kommer ikke! han er jo uti endda...

— Jamen ikke gjør det! hvisker hun nervøst — du! hører du! ikke naa!...

Men der er ingen fare længer — jei er pludseli stanset, grepet af rædsel: tænk om jei igjen kom til aa gjøre noe som *hun* ikke ville!... Og forfærdet løfter jei hode og stirrer sykt inn i hennes dejlie ansikt og hvisker det til henne:

— Aldri! aldri! mere skal jei gjøre noe som du ikke vil Vera! — aah men jei er saa forfærdeli saa forfærdeli gla i dei!

og jei klamrer mei igjen inntil henne og kysser henne inni øre.

— Søte søte dei, hvisker hun ømt og klapper mei nedover nakken mens jei gjør det, saa jei gyser a vellyst — og pludseli klemmer jei mit legeme tæt op imot hennes fra øverst til nederst, benene strakt krampagti ut fra mei, og vellysten rinner mei tyk og søt ned gjennem mit legeme og det gaar... Og noen øjeblikke efter er den over mei som rasende vanvid denne forfærdelie tørst efter *henne* som jei ikke har naadd — og jei kryster henne afsindi inntil mei, hele hennes nøkenhet staar me ét lyslevende for mei, og me volsom magt bruser det op i min fantasi, alt det som jei har trang til aa gjøre me henne.

Men rædselen for aa gjøre noe som *hun* ikke vil, stanser mei; jei løfter sykt hode og stirrer et øjeblik fortvilet ned paa det elskede ansikte hennes som for aa hente kraft — og lar saa hode synke tongt ned paa hennes bryst og ønsker mei

at hennes dejlie legeme pludseli maatte aapne sei fra øverst til nederst og ta mei inn i sei, og lukke sei til over mei, saa jei kunne bli derinne og opløses og fortæres derinne og gaa over i hennes legemes saft — saa den endeli engang kunne bli slukket denne kvalfulle fortærende tørst efter henne...

Pludseli skvætter jei nervøst til ve at hun igjen klapper mei nedover nakken, og angest ser jei op paa henne og hvisker:

— Vera! faar jei de otte nætterne?

— Ja! ja! vi skal se, hvisker hun sagte — men hyss! der kommer Gaarder!

og op sprætter vi begge to og sitter igjen ve siden a hverandre paa bænken da han kommer.

— Hvordan var det i vanne da Gaarder? spør hun.

— Udmærket!

— Saa vil jei ossaa bade! sier hun og springer op — og vi føller henne ned til strannen der hvor Gaarder har badet.

— Nej hér er for stenet, sier hun—jei maa ha en sann-bunn aa gaa ut paa... skaf mei en sannbunn!

— Det finnes bare i den nordre enne a bugten, sier jei.

— Vel, saa gaar vi altsaa *dit*!

— Men vil Di virkeli dette?... saa kolt som det er?... og kjenn — jei rækker haannen ut i luften — naa begynner det aa regne ossaa!

— Bare kom naa! sier hun muntert, og vi føller henne derbort...

— Her er jo udmærket, sier hun da vi er der — gaa naa me dere! for naa skal jei klæ a mei — og hun smutter hen bâk en busk ve strannen. Gaarder gaar helt op til huse igjen, men jei stanser mitt i bakken og blir staaende og se ned...

Pludseli kommer hun nøken frem bak busken dernede, ut paa strannen — det er ikke mørkere enn at jei tydeli kan se hennes slanke hvite skikkelse mot det sorte vann.

— Gaa længer væk! roper hun opover til mei, og jeg gaar et par skritt — men stanser saa igjen og blir staaende som fastnaglet og stirre derned med volsomt bankende hjerte.

Og ut vader hun i vanne et temmeli langt stykke uten at det gaar henne længer enn til mitt paa læggen; saa endeli blir det litt dypere, det rækker henne til midt paa laarene — og hun lægger sei ned og svømmer og plasker omkring...

Me bankende hjerte staar jei der og haaper at hun tilslut skal rejse sei og vade inover igjen; men isteden svømmer hun helt inn over lang-grunnen, og hennes hvite skikkelse rejser sei pludseli i vejre helt inne ve strannen, og er strax forsvunnet bak busken dernede.

— saa først mærker jei at det si-regner, og tænker paa hennes klær som blir vaate.

Noen minutter efter kommer hun paaklædd frem paa strannen igjen og jei skynner mei nedover mot henne.

— Di var altfor nær! sier hun og truer til mei

me fingeren — jei sa jo Di skulle gaa længer væk!

— Er Di vonn for det? spør jei angest.

— Aanejda, det er jei ikke du! sier hun ømt og griper mei kjærli i haannen. Men hu, hvor det er kolt! jei fryser saa jei hakker tænner, alle klæerne mine er blet dy vaate a regne... underbuxerne kunne det ikke engang nytte aa ta paa igjen — se her! og hun peker paa en liten hvit rull hun har unner armen... Men jei vil rejse hjem strax!

— Bare Di ikke blir syk a dette?

— Aanejda! kom naa!

Gaarder er kommen til og vi gaar alle tre ned paa bryggen. Der sier hun adjø til Gaarder og stiger i baaten, jei kaster fanglinen loss og hopper efter — og for aa faa varmen i sei igjen sætter hun sei ve aarerne og ror utover bugten i det silende regn, mens Gaarder gaar alene opover bakken igjen mot huse.

Men før vi ennu er rukket ut til odden slipper hnn aarerne og rejser sei, og vil ikke mer.

— Men er Di blet varm da? spør jei ængsteli.

— Nej men jei gidder ikke ro!

— Aa men sæt Dem ialfall hit og skyv paa aarerne, vil Di? — jei ser bønli op paa henne.

— Det kan jei gjerne!

og hun sætter sei ned paa toften foran mei me mine knæer innimellem sine og skyver paa aarerne, og vi ror langsomt ut om odden og videre nord-

over langs lanne — ganske langsomt, me øjnene dypt sænket i hverandre...

Alt er saa stille, øjne i øjne sitter vi der, regnen siler ned over os begge, ingen af os sier et or, og jei synes jei er henne saa nær, saa nær! — det er som mit hjerte er stanset og staar stille i en siste øm længsel efter aa naa henne hélt...

Pludseli smiler hun svagt — et ømt vellysti smil — og hun lissom sænker sine øjne ennu dypere i mine mens hun sier det stille :

— Du! naa er vi snart mitt utpaa fjoren — hvor vil du egentli hen me mei?

Jei tænker ikke noe ve det hun sier, hennes stemmes vellyd bare glier hen over mei som et ømt kjærtegn — og jei slipper uvilkaarli aarerne og glier sagte ned a toften paa knæ foran henne, inne mellem hennes knæer, me armene om hennes liv og øjnene dypt i hennes, og hvisker det tonløst og fortapt: « Vera, jei er saa gla i dei! » — og hode mit synker inn mot hennes bryst og hun trykker det bløtt inntil sei.

Mine knæer ligger i vann saa jei bløtes igjennem til skinne, vaatt er hennes bryst hvor mit hode hviler, sell er jei dy vaat, og vaate armene som favner om mit hode, og vaat hennes haann som hun holler paa mit kinn — og ned siler regnen over os i strømme

— aah men jei føler mei henne saa nær!... og hennes hjerte banker saa varmt herinne mot mit kinn, og jei længes saa stille og ømt mot henne —

gud om jei *naa* kunne række *helt* inn til henne og forsvinne inn i henne og bli borte... Men det kan ikke ske — *da* maatte her være tørt og varmt og vi maatte kunne synke bløtt om sammen her vi sitter ...nej, det kan ikke ske—aah, men jei er henne saa nær, saa svimlende inderli nær, og mit hjerte staar saa bævende stille i en siste øm længsel...

— Aa Vera, jei er saa gla i dei, hvisker jei igjen, og føler et ømt tryk a hennes arm—aah, saa ømt hun holler mei inntil sei !...

— Naa gik den ene aaren ! sier hun stille.

...saa søtt og bløtt det er herinne i hennes favn!...

— Og dér gik den andre, sier hun om lidt, og det høres som var det gott vi ble den kvitt.

— Aa Vera, jei er saa gla i dei, hvisker jei igjen og venner ansigte op imot hennes og møter hennes store ømme øjne som ser kjærli ned paa mei. Regnen siler ned over henne, smaa vannbækker løper ned a hennes ansikt derinne under hatten... saa trykker hun mei tættere inntil sei og bøjer sei ned og kysser mei et langt ømt kyss paa munnen -- og det er som maa jei dø...

— Det er visst best du faar fat paa de aarerne igjen, sier hun om litt me et lite smil — ellers faar vi ingenting aa ro me... Dér borte ligger den ene — hun peker derbort me øjnene uten aa slippe mei — og dér borte er den andre!...

Og jei rejser mei stille op a hennes vaate favn og faar fat paa aarerne — og vi ror langsomt vi-

dere som før, me øjnene dypt sænket i hverandre.

Intil jei ikke holler det ut mere aa være fra henne men maa be om aa faa lægge aarerne inn. Og hun svarer ja, og jei vipper dem skjælvende inn og synker igjen ned paaknæ derinne i hennes dy vaate favn, og hun holler mei igjen saa ømt inntil sei, og jei længes saa saart efter *henne*. Vanne jei ligger i isner mine knær, smaa vannbækker rinder mei her og der kolt nedover ryggen, unner klæerne, og bringer mei til aa gyse—aah men herinne ve hennes hjerte er det saa søtt og varmt... aah, saa saart jei længes efter henne! Og jei vét jo at hennes dejlie legeme er nøkent derinne under kjolen, underbuxerne ligger jo derborte i en vaat tull — nøken sitter hun her inunder, jei vét det! jei vét det!...

Men mit legeme bare betaes af en øm magtstjaalen bløthet ve tanken, jei lissom smelter bort i en bløt usigeli ømhet og kan ingenting — bare længes, længes i søt kval efter henne og alt det som er inni henne — aah, hvor ville jei gjerne tore be henne om aa faa lov til alt, alt, *alt* det andre—det er som marven smelter i mine ben og rinner mei varm ned gjennem rygraden ve tanken — aah men hun liker ikke at jei er gla i henne saan! hun sitter her saa ong og saa sunn, jei tør ikke engang la henne vite hva jei har en saa bævende lyst til...

— og jei bare klemmer mei tættere inn i hennes

legemes favn og venner ansikte sykt op imot hennes og hvisker det op til henne som en syk øm klage:

— Vera, jei er saa gla i dei...

Og igjen bøjer hun sei ned over mei me øjnene dybt i mine og kysser mei et langt ømt kyss paa munnen — og mei er det som forgaar jei i en skjælvende længsel efter aa drokne derinne i det allerskjulteste af henne.

— Du! sier hun om en stunn og klapper mei bløtt nedover nakken — naa ror vi litt igjen, hva?

Og vi ror igjen et stykke videre som før — inntil jei igjen faar lov til aa lægge aarerne inn, og igjen synker betat ned foran henne, inne mellem hennes knæer, og blir liggende der i hennes legemes favn i søt kvalfull længsel efter henne, og hvisker det inn ve hennes hjerte, *hvor* jei er forfærdeli forfærdeli gla i henne...

— — Endeli lægger vi til ve det lille gule badehuse inni bugten hvor hun bor, og jei springer ilann og gjør baaten fast og rækker henne haannen og hjælper henne op paa bryggen. Det gryr af dag saa mørkt som det er; klæerne hænger vaate og slunkne omkring os, som er vi like trukket op a vanne — og regnen siler fremdeles ned i strømme.

— Adjø da! sier hun me et kullegys og rækker mei haannen — vi møtes altsaa hos Gravesen ieftermidda hall sex, me Lili og Jacob. *Jei* rejser inn me baaten — *du* faar ta me toge.

— Skjælvende holler jei hennes haann mellem begge mine og ser hënne sykt inn i ansigte.

— Vera! sier jei sagte — det er saa forfærdeli aa skilles fra Dem... kunne jei ikke faa lov til aa være me op?

— Nej... du... sier hun ømt og klapper mei paa kinne — du kan ikke det. Maiken ligger jo i værelse ve siden a... og jei maa jo skifte fra top til taa, og det maa *du* ossaa — og naa har vi jo snart lyse dagen...

— Men *er* du gla i mei? spør jei sykt.

— Ja jei *er*! sier hun og slaar armene om halsen paa mei — jei *er* gla i dei gutten min! men det gaar ikke an naa... ikke idag! — ikke sant: du forstaar det? du? — og hennes stemmes klang er saa insmigrende bløt at den magtstjæler alle mine lemmer.

— Jo, hvisker jei sagte og klynger mei inntil henne — jei forstaar det nok — det er bare det at det er saa forfærdeli aa være til naar du ikke er der...

— Er det det, du? — sier hun bløtt og ser mei kjærli inn i øjnene me det lille ømme grusomme smile. — Jamen du! *det* er ikke noe aa gjøre ve naa! — adjø da du! jei er gla i dei jei!

— og hun trykker mei ennu engang inntil sei og kysser mei, og river sei saa løs og springer let inover bryggen og forsvinner op i skoven.

Syk og skjælvende kaster jei loss og stiger i baaten og ror fortvilet og alene utover bugten...

Du faar jo se henne ieftermidda! sier jei til mei sell og forsøker aa trøste mei—men det nytter ikke; hjerte slaar bare noen rare gale slag og jei brister i en syk nervøs graat — aah, jei *kan* ikke, jei *kan* ikke være til uten at hun er der...

Bly tong hænger luften over fjoren, ned siler regnen i tætte striper lodret paa vanne; det er som om millioner hvite smaa levende væsner opfører en vill dans i den sorte vannskorpen — og syk og angest og gjennembløtt til skinne sitter jei der og stirrer paa dem mens jei ror, og begriper ikke hva der skal bli a mei i verden...

XXIII

Aftnen efter. (Onsda 4de Juli 88).

Det er graavejr. Ve et af smaaborene under Gravesens telt sitter jei sammen me Schander ve en pjolter, syk og nervøs saa jei ikke kan sitte stille paa stolen et eneste øjeblik —

... Siden klokken 5 har jei naa sittet her, klokken hall sex skulle det være — da skulle jei faa se henne! – og naa er klokken snart hall otte og ikke et menneske er kommen — alle maa de ha faat afbud untagen jei!... Kansje er det ombestemt til hall otte som Jakob ville — men kansje er det ossaa opsat til en anden dag, eller opgit, og saa faar jei ikke se henne iaften, hva skal der saa bli a mei!... herre herre gud for en pinsel aa være til uten at hun er der!...

— og jei blir sittende der og vri mine hænder.

Pludseli dukker Lili og Jakob frem bâk teltvæggen dernede og kikker inn unner telte bortover borene — og i en fart faar jei sagt adjø til Schander og skynner mei bort til dem. Det er ganske rigti blet utsat til hall otte og alle de andre har faat bud — « men *jei* sat naa vel her allikevel » hadde de tænkt.

Vi gaar ovenpaa, igjennem spisesalen og inn i det innerste værelse hvor et bor staar dækket me ti kouverter. Ingen er ennu kommen. Men strax efter gaar døren op, Herlofsen og frue kommer inn, jei præsenteres — og vi blir staaende borte ve vindue allesammen og snakke. Det vil si de andre snakker — jei sier ikke et or, bare staar der angest og aansfraværende, og skjælver for at der allikevel skal være kommet noe ivejen me Vera saa jei ikke faar se henne.

Om litt gaar døren op igjen og jei skvætter nervøst til. Men aa nej, det er bare Kittur og Harriet. De blir ossaa staaende borte ve vindue og snakke, men *jei* aarker ikke mere og sætter mei syk bort paa chaiselongen tætve døren og blir sittende der angest og lytte — gud om hun naa ikke kommer, hva skal der saa bli a mei!...

Endeli gaar døren igjen op — og gusjelov, det er Vera og Majken. Jei rejser mei me bankende hjerte og hilser. Men hennes øjne møter kolt mine, hun nikker likegyldi som til en fremmed, og gaar saa smilende bort til Lili og Jakob og de andre og gir sei i munter passiar me dem.

Syk synker jei ned paa chaiselongen igjen me volsomt sammensnøret hjerte, og blir sittende der alene og fortvilet —: hun er ikke gla i mei mer... aa gud, aa Gud! om hun heller ville komme og si det like til mei og la det være forbi og la mei dø — aah! for dette holler jei ikke længer ut!...

Mere og mere klemmer hjerte sei sammen...

en taake lægger sei om hjernen, jei vet knapt mere hvor jei er, vét bare at hun *er* her og *er* ikke gla i mei — og det er som jei maa kvæles...

Længe har jei sittet der slik og vet hverken ut eller inn — saa gaar døren igjen op, og Erik kommer inn, smilende og munter, og da han er den siste som ventes gaar man tilbors. Me vanskelihet rejser jei mei — jei kan knapt holle mei paa benene — og tar den plass jei faar; min hjerne er aldeles grøt, jei opfatter ingenting klart, vét bare at Hun sitter *ikke* ve siden a mei men over paa den anden side a bore; at jei har set derover men hun har ikke set igjen; og at jei tør ikke bli sittende og stirre derbort. Ve siden a mei har jei Kittur eller Harriet — jei lægger ikke mærke til hvem a dem — som forsøker aa snakke til mei, men jei svarer henne bare ja og nej og senner henne noen fater — og blir saa sittende der me sammenklemt hjerte, halt fra mei sell, og piner i mei noe mât, og drikker en hel del i haap om at det skal hjælpe mei op. Men det hjælper ikke — og mens de snakker og ler og drikker me hverandre og er lystie runt omkring, sitter jei der hallkvalt a smerte og stirrer ned i min tallerken — og føler det hele som en eneste lang fæl pinsel...

Endeli kommer kaffen, cigarerne blir tænte, og noen begynner aa rejse paa sei. Saa tar jei koppen og en karaffel kognak og sætter hen paa det lille bore foran chaiselongen og sætter mei ned der og hæller i mei det ene glas kognak efter det

andet i haap om at det skal bli bedre. Men isteden forvirres alting mere og mere, og jei synker hen paa chaiselongens arm i en fæl hallsøvn, og hører bare en hel del liv og lystihet omkring mei, mens jei vét dette ene forfærdelie : at hun *er* her, og at alt er forbi...

Længe har jei sittet der slik — saa vækkes jei ve at hun sætter sei ve siden a mei og snakker noe til mei som jei svarer paa, og det begynner lissom aa lysne inni mei. Men pludseli rejser hun sei og gaar igjen — og jei svimler igjen tilbake i den fæle angstfulle døs som før...

Me én gang *rives* døren op og flere lystie mennesker stormer inn... de kommer bort og hilser paa mei ossaa, og jei blir et øjeblik saavitt vaaken at jei ser det er Fredrik og Georg. Men bare et øjeblik — saa er alt grøt igjen, og jei sitter igjen der halt bevistløs og lider. Intil jei pludseli en stunn efter hører Jakobs stemme innimellem alt det andre — : Er der ingen som vil ha absinth?!

— Jo! la mei faa! sier jei, og farer op og bort til bore, laver mei en stærk absinth som jei hæller i mei i et par drag, og sætter mei saa bort paa chaise-longen igjen — *det* maa da vel hjælpe!...

Men ingenting hjælper, hjerte *vil* ikke vie sei ut igjen, jei *kan* ikke holle mei oppe, men synker igjen tilbake i den fæle hallkvalte tilstann og sitter der og lider som under et mareritt — lider og lider i det uendelie det ene samme forfærdelie : at hun

er ikke gla i mei mer... alt *er* forbi — og allikevel kan det ikke faa noen enne...

Saa til syvende og sist kommer opvarteren og meller at klokken er toll og at vi maa gaa — og der brytes op.

Først ute paa gaten kommer jei til mei sell igjen ve at Vera pludseli griper mei i armen og hvisker, ømt bekymret:

Du?... hva er der ivejen me dei iaften?

Graaten vil op i mei, men jei kjæmper den tilbake, og mens jei klemmer hennes haann nervøst i min og ser henne fortvilet inn i ansikte, faar jei endeli stammet det frem, halt i graat:

— Det er bare det at det er saa forfærdeli aa være til uten at Di er gla i mei...

— Men jei *er* gla i dei!... du? — jei *er* gla i dei! sier hun ømt og klapper mei paa kinne.

Men jei tror det ikke — aanej, det er nok bare noe hun sier a medlidenhet, for aa trøste mei! — og jei gaar noen skritt ve siden a henne uten aa svare. Men pludseli stanser jei, og sier angest og nervøst:

— Vera! vil Di bli me mei hjem inat paa Gaarders værelse?

Hun betænker sei litt mens vi stirrer hverandre dypt inn i ansikte, og jei venter skjælvende aa faa høre henne si at nej, det gaar ikke an iaften — og begriper ikke hva der saa skal bli a mei naar hun er borte. Men isteden sier hun pludseli resolut:

— Ja!

Hjerte stanser i mit bryst, jei er like ve aa falle om og griper krampagti hennes haann og vil si noe, men kan ikke — og aldeles forvirret gaar jei videre ve siden a henne opover Karljohan.

— Men da maa vi se aa komme bort fra de andre! sier hun saa. — Naa er de stanset derborte — la os skynne os forbi!

Strax foran os, utenfor fru Hansens privat-hotel hvor Lili og Jakob bor, er hele flokken stanset for aa si gonatt.

— Gonatt Lili og Jakob! sier Vera me let henkastet stemme idet vi passerer klyngen.

— Gonatt! sier jei ossaa og tar til hatten — og vi skynner os op til hjørne a Universitetsgaten. Der venner vi os — de staar ennu dernede allesammen! og vi piler op til hjørne af Christian Fjerde. Der venner vi os igjen — nej! ingen er svinget om hjørne dernede ennu! gusjelov! — og jei griper fort hennes arm, mens vi tar bort Christian Fjerde...

Ingen af os sier et or, jei bare trykker nervøst hennes arm inntil mei og stirrer fra siden af bort paa hennes elskede ansikt — mens hjerte hamrer i vill angest derinne i mit bryst og jei har ont for aa tro mine egne sanser...

Endeli svinger vi inn gjennem porten i Akersveien 19.

— Nej!... du! sier hun nervøst da vi er kommen inn i det mørke værelse — ikke tænn lam-

pen! — Ossaa bli sittende her saa længe, til *jei* faar klædd a mei derinne...

og hun gaar like inn i det lille sovekammere innenfor, mens jei synker skjælvende ned paa en stol — :

... Forfærdeli, forfærdeli gjerne ville jei faat lov til aa tænt lampen — hvor hadde jei glædet mei til det hele vejen hjemover, glædet mei mitt i min angest! — aah! faat lampen tænt og set henne inn i det elskede ansikt, og set det af hennes øjne at hun *var* gla i mei... og kastet mei inn til hennes bryst og hvisket det til henne, *hvor* jei elsket henne, og *hvor* jei var angest!... og saa ville jei bett henne, aah! bett henne saa inderli om at *jei* maatte faa klæ af henne — aa gud! hægtet a henne kjolen og set henne staa der i sin hvite underdragt, og kysset henne nedover den!... og trukket af henne skoene og kysset hennes dejlie føtter... og hægtet op korsette og løst op baannene omkring hennes liv og tat det af henne litt efter litt altsammen, intil hun sto der foran mei i al sin dejlihet, nøken under linnete. — Hvor maatte jei da ha falt i tilbedelse ned foran hennes dejlie skikkelse og kysset hennes nøkne føtter... og saa set henne op i hennes elskede ansikt og set det, set det *igjen*, at hun *var* gla i mei — mens det hadde runnet runnet runnet som søtt vidunderli afsinn ned igjennem mit blo...

— og alt fik ha gaat som det hadde kunnet!...

Og naa skal det isteden være mørkt! jei skal

ikke engang faa se hennes ansikt...? Og hvordan vil det gaa? — gud sei forbarme! *om* det naa gaar galt?!...

og hjerte klemmer sei sammen i syk dødeli angest, jei er like ve aa segne af stolen der jei sitter — saa sier hun stille derinnefra:

— Naa har jei lagt mei.

Skjælvende rejser jei mei og vakler derinn, synker ned paaknæ foran sengen og lægger min arm om hennes ryg og kinne mit sykt ned imot hennes — og hvisker det angstfuldt ned i hennes hals mens jei kysser den:

— Vera! *er* du gla i mei?

— Ja, svarer hun stille og klapper mei paa kinne.

Men jei hører ikke paa klangen a hennes stemme at det er sant... og jei kan ikke se hennes ansikt — aah, at her ikke er lys!... nej! nej! hun *vil* det skal være mørkt, og *jei* vil bare det som hun vil — aah, hennes søte dejlie vilje!...

og jei rejser mei og klær a mei i en fart. — Som jei staar der afklædd paa gulve husker jei pludseli at min skjorte er af ull, og at hun fordrar ikke ull mot sin kropp — herregud! og jei *ejer* ikke en hvit skjorte... og her ligger ingen igjen efter Gaarder... Jaja, *det* er altsaa heller ikke noe aa gjøre ve — i guds navn:

og jei trær hen foran sengen og hun gjør plass ve siden a sei og løfter paa teppe — og skjælvende kryper jei inn unner det, *inn* til *henne*! Som

svimlende afsinn føles det... jei fatter ikke at det kan være sant, bare klynger mei svimmel op til henne og hvisker angest og fortapt:

— Vera? Vera?...

Men hun svarer mei ikke... og trykker mei ikke inntil sei — taus og stille, saa underli stille og dø ligger hun der i mine arme...Aah! hun tænker paa det samme som jei... tænker paa hvordan dette vil gaa...*det* er det vi tænker paa begge to — og imens ligger hun her forgjæves me hele sit vidunderlie legeme nøkent under teppe! aah, det er afsinn! — og jei stryker skjælvende me haannen ned omkring hennes bløte varme legeme, utenpaa linnete først, og saa under — det er *henne* jei føler...henne! jei vét det!... saa umuli det er, jei vét at det er *henne*!...

— og pludseli ser jei dem for mei disse bløte varme lemmer som jei føler under min haann, ser dem lyslevende for mei i deres slanke hvite nøkenhet — *hennes* vellystie lemmer!—og et søtt magtstjaalent begjær rinner mei ned gjennem marv og bén og opløser hele mit legeme til én skjælvende gelé saa jei ingenting kan, bare ligger der og skjælver og stirrer paa disse vidunderli vellystie lemmer som er *hennes*—og gyser ve tanken paa aa ligge dernede mellem hennes hvite laar, og pludseli — ah! sætte minn munn mot hennes vaate varme læper derinne, og kysse til og svimle bort i vellyst... og dø! aah, dø derinne hos henne me mine læper presset inn mot den vidunderli vellystie

munnen som fører like inn i *hennes* allerinderste !...

— Aah men det er ikke det hun vil... og *jei* vil det heller ikke, for jei *vil* bare *hennes* dejlie vilje!...Taus og stille ligger hun der i min arm og venter, venter at jei skal gjøre det andet, det ufattelie, det vidunderlie, det som ville føre mei helt frem til *henne*, saa jei rak henne hélt ! — men som jei ikke kan, maagtsstjaalen a vellyst som jei ligger her...

— aah for en kval ! — at det jei føler for henne skal bringe mei til det modsatte af a kunne, magtstjæle aldeles mit begjær, og bare gi mei denne fortærende trang til det andet, som hun ikke vil !... Aah men for en lise det ville være aa faa lov til dette andet... en vidunderli lise, en søt glemsel...

— gud om hun naa som en laste-full pariserdame pludseli klemte mei intil sei og hvisket mei et lite or i øret og saa me ét krummet sin slanke vellystie ryg som et rovdyr og smøg sit smidie legeme op omkring mit og slængte benene bak over mine skuldre og trykket mit hode i lidenskab inntil sei dernede — og *ville* .: ville *helst*... ville *just*, at jei skulle — dette som jei har en saa forfærdeli trang til...?

— aah, jei ville jo dø af vellyst -- det var jo *henne* !...

Men hun gjør det ikke. Taus ligger hun der i min arm og venter — og jei klynger mei inntil

henne i øm magtstjaalen kvål og vét vét vét ikke mine arme raa...

Saa pludseli, som jei ligger der, mærker jei at jei kan. Bevistheten om det farer som et søtt gys igjennem mei og vil like til aa magtstjæle mei igjen, men jei ligger alt over henne, afsindi af glæde over at det ufattelie skalske. Da me ét stanser alting inni mei og staar bævende stille ve at jei virkeli glier inn i henne — og i samme nu blir det hele mei *for* vidunderli overvældende ufatteli søtt og stort, vellysten ruller tyk og søt ned igjennem mei, og jei bare synker svimmel inn i hennes legemes favn og er væk...

Forfærdet vaagner jei til mei sell — : Nej! nej! det *kan* ikke være forbi me dette!... umuli!... jei er ennu derinne hos henne — jei maa, jei *maa* faa bli der til jei faar *henne* me, saa vi begge svimler bort i vellyst inn i hverandre — aa gud, jei, *maa!*... og jei forsøker aa forsætte...

Men det lykkes ikke, og fortvilet faller jei ned ve siden a henne og gjemmer skamfull mit ansikt ve hennes skulder. Taus og stille ligger hun der... hunkan jo ikke være gla i mei mer efter dette, det er jo *for* forfærdeli — : hun ligger her og er gla i mei, og *vil* gi sei hen til mei me hele sit vidunderli vellystie legeme — ossaa kan jei ikke ta henne, kan ikke faa henne me, svimler bare sell bort i vellyst og lar *henne* ligge koll og alene tilbake... aah, det er *for* forfærdeli! gud, hva maa hun føle for mei naa!

og jei vover ikke aa løfte mit ansikt mot hennes...

Pludseli sier hun nervøst:

— Bare der naa ikke blir barn a dette!... jei har ikke sprøjten me - jei faar ialfall skynne mei op og vaske mei strax!

Rædsel griper mei, jei holler ikke den tanken ut ikke aa skulle ha henne her mer — det er som mister jei henne for bestandi hvis jei naa maa slippe henne ut a mine arme — og saa klamrer jei mei sykt inntil henne og hvisker det fortvilet, skjønt jei vet jo det er sludder:

— Aa, der kan ikke bli barn a det — Di var jo ikke spor avec!

— Pøh, sier hun — det har ikke det ringeste aa si — jei har faat *to* barn før uten aa ha vært det minste spor « avec »

og hun kaster teppe tilside og stiger ut å sengen.

Alene og fortvilet ligger jei igjen der, hænderne follet krampagti over pannen —: hva *skal* der bli a mei!...sell om vi litt efter litt kansje kunne arbejde os sammen, hennes kjærlihet vil jo være dræpt længe forinnen — hvis den ikke alt er det!... aah, hva *skal* der bli a mei!...

Saa kommer hun tilbake og lægger sei inn til mei igjen, inn i min arm, og jei hvisker det angest til henne, rædd for hennes svar:

— Vera, er Di endda gla i mei?

— Ja! sier hun venli og klapper mei paa kinne.

Jei hører jo at det ikke er sannt — hvor ville det ossaa være muli! — aah men hun er ikke vonn paa mei ialfall... ikke endda! — og jei klynger mei igjen sykt inntil henne og stryker henne me haannen ned omkring det elskede legeme, og haaper fortvilet at det ialfall maa komme fort igjen saa det kan våre — aah! kansje kunne jei da faa henne mé, og det hele ennu bli gjenoprettet...

Men det kommer ikke igjen. Isteden derfor ser jei dem paany lyslevende for mei disse vidunderli vellystie lemmer som jei føler unner min haann, *hennes* vellystie lemmer — og igjen rinner det søte magtstjaalne begjær mei fortærende ned gjennem marv og bén saa jei ingenting kan... aah! umuliere og umuliere blir det jo mere jei stirrer paa disse elskede lemmer — og tilslut holler jei det ikke mere ut men lægger sykt hode mit ned paa hennes bryst og hvisker angest:

— Vera?

— Hva er det? spør hun venli og klapper mei paa hode.

— Nej! nej! hvisker jei febrilsk og klamrer mei igjen inntil henne — jei tør ikke be dei om det... aah men jei er saa forfærdeli, forfærdeli gla i dei...

Saa klapper hun mei igjen paa hode og sier det stille, lissom resigneret:

— Du skal faa lov til aa gjøre me mei alt hva du vil.

Svimmelhet griper mei ve tanken, hjerte slaar

noen tonge bløte magtstjaalne slag — jei vét at hun ikke bryr sei om det, at hun bare gir mei lov fordi hun vil være snil imot mei — aah, men *saa* vidunderli snil... det er jo ikke til aa fatte! — og jei klamrer mei som i fortvilelse inntil henne og kysser hennes hals og hennes øre, og hennes bryst, og videre nedover hennes elskede legeme, mere og mere angest jo længer jei kommer nedover: jei jei vét jo at jei har faat lov, men allikevel er det som der vil ske en ulykke hvis jei gjør det... aah, men jei kan, jei *kan* ikke la det være

og pludseli me et gys sætter jei min munn mot hennes vaate varme læper dernede, kysser svimmel til — og synker bort i vellyst, inn i henne...

Jei vaagner til mei sell ve at hun klapper mei paa hode og sier stille:

— Du? ikke gjør det mer!

og forfærdeli skamfull lægger jei hode mit ned paa hennes bløte laar og kysser henne nervøst inne i lysken —: Aah! *hun* har ingenting følt ve det ...naturlivis har jei gjort det ossaa daarli...jei maa jo være ve mei sell for aa kunne gjøre det orntli, og jei *kan* jo ikke være ve mei sell derinne ve hennes eget allerinderste..

Saa sier hun me roli stemme: «Jei kan ikke skjønne at *det* kan være noe gott for *dei* ?»

Og jei syns jei maa dø af skam der jei ligger mens jei stammer det sagte frem:

— Jo... for *mei*... alt det som er dei. . aa gud!

— og jei slynger sykt begge mine arme om et a hennes laar og presser mit ansikt ned imot det og kysser det ømt.

— Ja, sier hun — jei skjønner nok at du maa være gla i benene mine og saant... og i hele mei — men jei skjønner ikke du har lyst til netop *det!*

— Jei vét ikke, svarer jei igjen, forfærdeli skamfull — men det er lissom en intimere *munn* du har dernede...det intimeste af dei — aa gud, jei kan ikke for det

— og pludseli trykker jei nervøst *ennu* et kys paa hennes vaate varme læper derinne — men lægger mei saa fort op ve siden a henne for ikke igjen aa fristes til dette som hun ikke vil, og ikke bryr sei om. Sier saa stille og fortvilet:

— Naa er Di vel ikke gla i mei mer...

— Jo, sier hun venli og klapper mei igjen paa kinne. — Men du! skal vi ikke naa sove litt?

— Jo, svarer jei sagte og tænker paa om jei vel noensinne kunne lære aa sove ve siden a *henne*!

— og hun lægger sei inn i min arm og søvner me hode paa min skulder.

Fortvilet ligger jei der og stirrer paa dette dejlie sovende ansikt, mens det ømme magtstjaalne begjær efter *henne* rinner rinner rinner mei sykt ned gjennem bloe og jei tænker i angstfull kvål paa dette forfærdelie at her ligger hun afklædt i mine arme, legeme til legeme ligger vi her, nøkne mot hverandre — og jei kan ikke ta henne! Hun *kan*

jo ikke være gla i mei efter dette... det *er* forbi — aah jei arme elendie, hva skal jei gjøre!...

— og pludseli trykker jei sykt det kjære dejlie hode hennes haart inn mot bryste mit og kysser henne i fortvilelse bortover haare og nedover pannen. Jei *hader* mei sell mens jei gjør det: hun har jo sagt hun vil sove, hvor tør jei forstyrre hennes dejlie søvn!... Saa snil som hun er, hun maa jo enne me aa bli vonn paa mei — aah, men jei kan, jei kan ikke la det være.

Saa løfter hun ansikte paa mei og sier venli:

— Du? aa forsøk om du kan ligge stille bare en liten stunn, vil du? — ossaa vil jei heller ligge den andre vejen!

og hun venner sei og lægger hele sin ryg inn imot mei saa det gyser igjennem mei — og søvner igjen af.

Og atter ligger jei der me mit ømme magtstjaalne begjær og stirrer fortvilet paa henne som jei elsker og holler i mine arme, men ikke kan ta — jei holler det i al evihet ikke ut...

og uten aa vite det ligger jei der og kysser henne som gal nedover halsen og ryggen, saa hun me en utaalmodi bevægelse kaster sei isøvne ut a min arm og blir liggende alene ve siden a mei, paa maven, og sove videre. — Angest stirrer jei paa henne — jei vét at *det* er hennes ynlingsstilling; saan liker hun best aa ligge naar hun skal sove — aah, jei *skal*, jei *vil* ikke røre henne mer!... hvor kunne jei nænne aa forstyrre hennes dejlie

søvn! — og jei lover mei sell energisk ikke aa komme henne nær før hun vaagner.

Men saa kommer hun til aa spænne a sei saa teppe glier ned paa gulve, og da linnete er glidd op under armene paa henne ser jei pludseli nøkent foran mei hele hennes slanke vellystie legeme me den yndie svaj i ryggen — det blek-grønne gryende dagslys faller like hen over det. Og pusten gaar fra mei, hjerte klapper i mit bryst som vil det springe istykker mens jei stirrer som i angest paa dette dejlie legeme — og afsindi af længsel efter *henne* aker jei mei saa nedover i sengen og lægger sykt og ømt kinne mit ned paa den dejlie ennen hennes. Men pludseli kan jei ikke la det være: jei griper nervøst om begge hennes hofter og kysser henne som vanvitti nedover ennen og laarene saa hun vaagner me et *sæt* og kaster sei om paa ryggen — og *jei* befinner mei pludseli liggende mitt inne mellem hennes laar. Saa kan jei ikke styre mei længer: jei synker aandeløs inn till henne me mine læper mot hennes eget allerinderste og kysser til — og svimler igjen bort i vellyst, inn i henne...

Men igjen vaagner jei til mei sell ve at hun klapper mei paa hode og sier me roli stemme: « Du? ikke gjør det mer! » — og halldø a skam kryper jei op ve siden a henne og gjemmer mit ansikt i puten.

— Er Di vonn paa mei naa? spør jei angest, uten aa se op.

— Nej, svarer hun venli. Og da jei saa ser op og ser henne ligge der og stirre træt op i tâke, overfalles jei af en forfærdeli anger :

— Vera ! hvisker jei sagte — jei skal ikke forstyrre Dem mere... forsøk om Di kan faa sove igjen — jei skal ligge saa stille og ikke komme Dem nær.

— Nej, sier hun, jei vil ikke sove mer, det er jo maaren alt og jei maa tili op — jei skal jo me baaten Klokken 8. Desuten kunne det vel ikke nytte — for du kan jo saa allikevel ikke la mei være, kan du vel?

— Nej, svarer jei sagte uten aa tore se paa henne — jei kan det vist ikke... er Di vonn paa mei for det?

— Nej, sier hun bløtt — jei er ikke vonn paa dei... stakkars dei!

— og hun lægger stille haannen sin bort paa mit ansikt. Og jei griper den kjære dejlie haannen og presser den feberagti mot mit kinn, og kysser den ømt, mens en dyp taknemmelihet rinner ned igjennem mei — gud hvor er hun vidunderli snil imot mei stakkars menneske!...

— Faar jei lov aa ligge i armen Deres? spør jei saa, frygtsomt.

— Ja, svarer hun bløtt og lægger armen om halsen paa mei.

Saa kaster jei mei igjen inntil henne og klynger mei op a henne i vill fortvilelse — : snart skal hun gaa... ikke være her mere... *aldri* kommer

jei til aa ligge saan legeme til legeme mere me henne som naa og kryste henne inntil mei — *aldri* holler hun flere slike nætter ut! — hva *skal* der bli a mei!

— og i øm, fortvilet fortvilelse klapper jei henne ned omkring hennes dejlie elskede legeme — aah hvor jei elsker hver plet a hennes hud... og alt det som er inni henne — alt, *alt* som er henne!...

Og det ømme magtstjaalne begjær efter henne henne henne!!! — rinner mei igjen som en syk fortærende ill ned gjennem marv og bén... aldri har jei vært fjernere enn naa fra aa kunne ta henne, aldri saa til marv og bén opløst a hennes dejlihet som naa! — og snart skal jei ikke ha henne her mer... aldri mere! — hva *skal* jei gjøre jei arme elendie.... gud for en kvål!...

Aah om jei endda kunne faa kysse henne ennu en siste gang dernede, lissom til adjø — kysse og kysse og kysse henne saalænge til vellysten endeli svømmet inn i henne og fyllte hennes indre helt op til hjerte og grep henne sell og tok henne me saa hun svant hen i en søt rûs — ah!... og saa, mens hun ennu bævet a vellyst maatte jei faa spise og drikke af *henne*, for at jei lissom kunne faa me mei af henne alt hva hun kunne gi mei, denne siste eneste gang...

Aah men hun ligger her saa ong og saa sunn, og begriper ikke at jei kan elske alt det som er inni henne og som kommer ut a *henne* — hun ville bare væmmes ve det! Og jei *vil* ikke hun

skal væmmes! jei *vil* at hun skal være snil og venli mot mei, og *litt* gla i mei endda, naar hun naa skal skyte mei ihjel — aanej, jei ber henne nok ikke om *noe* mer!...

— og lissom til et siste adjø klapper jei henne ennu engang i øm forvilet fortvilelse ned omkring det dejlie elskede legeme som jei ikke kan naâ — gud hvor jei elsker hver minste plet paa det! — og lægger saa i rædsel mit hode ned paa hennes bryst, og gir det hele definitivt op...

Men som jei ligger der ve henne bryst, sunket hen i en slags fortvilelsens dvale, mærker jei pludseli igjen at jei *kan!* En angstfull glæde skyter op i mei, jei tør ikke se paa henne mens jei lægger mei over henne for ikke aa overvældes me det samme, og forsøker angest aa tænke paa noe andet mens jei bævende føler at jei glier inn i henne — men da jei virkeli er naad derinn uten at det er gaat for mei, og tror at det kansje skal lykkes, kan jei ikke andet: jei ser henne afsindi af glæde inn i det dejlie ansikte me de hall-lukkete øjne — aa gud sej forbarme om jei fik *henne* me!...

Men saa er hun for dejli, det hele blir mei igjen *for* vidunderli ufatteli søtt og stort — og da jei angest forsøker aa stanse og kjæmpe imot, er det for sent: vellysten væller tyk og søt ned igjennem mei, men fyller mei samtidi me fortvilelse. Og for ialfall aa gjøre *noe* som hun vil, trækker jei mei i det afgjørende øjeblik tilbake — hun er jo rædd for at der skal bli barn a det — og støttet paa begge

mine hænder ligger jei der over henne og stirrer skjælvende ned paa hennes ansikt mens det gaar...

Saa synker jei sønderknust ned se siden a henne —: alt er tapt og forbi! dette aarker hun aldri mer!

— og me ansikte gjemt ve hennes skulder og armen slængt løst bort over hennes legeme blir jei liggende der, halt bedøvet a smerte og fortvitelse, intil jei vækkes ve at hun sier:

— Du! naa maa jei nok staa op hvis jei ikke skal komme for sent til baaten.

En afsindi angest griper mei og jei ser forfærdet op paa henne; men da hennes øjne møter mine ømt og bløtt, klynger jei mei igjen optil henne og hvisker me klappendee hjerte:

— Vera! er du ennu *noe* gla i mei?

— Ja, svarer hun bløtt og strykker mei ned over haare.

— Men tror du endda at du kan gi mei de otte nætterne?

— Ja... vi skal se hvordan det kan ordne sei naar vi naa kommer derut igjen.

— Tak! tak! hvisker jei stille inne ve hennes bryst; jei syns jei maa dø a taknemmelihet: hvor er hun ufatteli snill imot mei... *alt* er altsaa ennu ikke tapt!...

— Faar jei følle dei ned paa dampbaaten? spør jei saa.

— Nej, jei vil ikke bli set i byn sammen me *dei* idag!

— Men naar faar jei saa se dei igjen ?

— Jei kan ikke før iaften.

— Gud, sier jei nervøst — da faar jei bli i byn helt til ieftermidda... jei holler ikke ut aa være derute, og vite at jei ikke skal se dei hele dagen... Men iaften klokken ni — faar jei da lov til aa hente Dem me prammen derinne ve badehuse ?

— Ja !

— Tak! tak! hvisker jei igjen derinne ve hennes bryst og klynger mei ømt inntil henne...

— Men naa maa du la mei faa lov til aa staa op, sier hun ømt men bestemt — og jei slipper henne angest. Og hun stiger ut a sengen og sætter sei paa stolen mitt imot mei og tar paa sei underbuxene—mens jei blir liggende der og stirre... gud, hvis hun bare ikke skulle gaa — aah saa søtt det er aa faa lov til aa se henne klæ paa sei...

Men saa rejser hun sei op for aa knytte sammen baannene omkring live, og mens hun gjør det ser hun lissom aansfraværende ned paa mei, og sier som i tanker :

— Naa har jei altsaa gjort dei og Waldemar til uvenner for bestandi ! — det hadde jei lovet mei sell fra først af ..

En rædsel bæver igjennem mei — : hun mener da ikke at hun har gjort det hele a *den* grunn ! ! ! — og syk rækker jei haannen ut imot henne og hvisker det angest op til henne :

— *Er* du gla i mei Vera?

— Ja! svarer hun bløtt og tar haanuen min —

og nervøst trækker jei henne bort til mei ve sengen og slaar armene om hennes hofter og kysser henne me fortvilelsens ømhet fremme paa underbuxene. Og da hun ømt skyter maven frem imot mei og lissom gjengjæller mit kys, farer et vellystgys igjennem mei og jei ønsker mei bare at gid gid jei kunne dø paa stede af henne!...

— Saa! sier hun ømt og løsner me sine hænder det tåk jei har om hennes hofter — naa maa du la mei klæ paa mei, ellers kommer jei for sent!

og hun blir gaaende der i det lille blaamalte værelse og klæ paa sei og gjøre toilette. For hver ny ting hun tar paa er det som staar hun der i en *ny* dejli dragt — aah, like dejli er hun dem i alle!... hvor ville jei gjerne springe op og faa være me aa hjælpe henne paa me hver enkelt ting, men jei tør ikke... Aah, men saa søtt saa søtt det er ialfall aa faa ligge her og se henne klæ paa sei...

Saa sætter hun sei paa sengekanten fullt paaklædd i sort, me hatten paa —: Adjø! sier hun og rækker mei haannen. Men istedenfor aa ta den slynger jei igjen armene om henne og klemmer angest mit hode inn mot hennes bryst —:

— Aa Vera, hvor det er forfærdeli at du skal gaa! hvisker jei angest — hvor blir det rædsomt aa være til naar du ikke mere er her!...

— Jamen du! sier hun ømt — jei *maa* jo gaa, ikke sant? ...Saa! — og hun løsner igjen tåke som jei har omkring henne, og mens hun holler

begge mine hænder me sine og ser mei dybt og ømt inn i øjnene, sier hnn muntert:

— Du! jei er gla i dei jei! — adjø!

og hun kysser mei fort paa munnen, springer op, og er forsvunnet.

Et øjeblik stirrer jei forfærdet efter henne — saa brister jei i krampegraat — jei *kan* ikke være til uten at hun er her! aa gud aa gud... Og hvordan skal det gaa! — aldri har jei vært saa umuli hos noen sjøge som hos henne — aah! hun holler det aldri ut! gid jei var dø!...

og jei blir liggende der me ansikte nedi puten og hulke og hulke...

Ve middas-tide sitter jei i solskins vejr under Gravesens telt ve en absinth, sammen me Schander. Tause og mørke sitter vi der og stirrer hen for os begge to — saa pludseli staar Erik, Maikens kjæreste, foran os og sier:

— Har dere set Bjørck?

— Bjørck!? sier jei og ser forfærdet op paa ham.

— Ja! han er kommen til byn i formidda, jei skal absolut ha fat i ham — naa, han har altsaa ikke vært her, jei faar kikke inom Grand da, adjø! — og han gaar igjen, fort som han kom.

Schander senner mei et forskende blik men sier ingenting — og jei blir sittende der og stirre ut i luften me sykt bankende hjerte —:

...Kommen... naa!... idag! —gud for en ulykke!... Aah at han ikke ventet ennu noen dage me aa komme, til det hele hadde vært afgjort mellem henne og mei!... naa kommer han jo som en hunn i et spil kiler, og ødelægger det hele — for henne, for mei og for sei sell!... Og hva skal jei si til ham naar vi møtes ?!... *ingenting* kan jei si ham før *han* har talt me henne, og *jei* har talt me henne... Ingen ting! bare møte ham me et taust forlegent ansikt — gud for et møte det blir!...

Aah, om jei bare kunne si ham alt strax...kunne gripe hans haann me det samme han kom, og trykke den varmt, og se ham trist inn i øjnene og føre ham hen til et stille sted hvor vi kunne sitte for os sell vi to alene — og der forklare ham det hele, hvordan det er kommet... og læse op for ham hennes breve til mei og mine breve til henne — og saa tilslut forklare ham alt det som siden er skedd, og hvordan tingene naa staar... Kansje ville han da føle som jei, at dette me mei er noe som maa føres tilenne, og at naar *det* er slut saa vil hun falle tilbake paa ham igjen... og han vil da eje henne hélere enn han har ejet henne paa længe... Og kansje ville han saa la tingene gaa sin naturlie gang til dette me mei var slut, og jei ville kunne ta et kjærli adjø me begge disse eneste mennesker som har vært noe for mei i disse siste aar — og jei ville mitt i min fortvillese ialfall dø me den trøst, at det som har bragt *mei* til

aa gaa under, det har ialfall bragt *ham* paa det tørre...— aah, om jei bare kunne si ham alt strax!...

Istedenfor naa: Me sorg og fortvilelse i hjerte kommer han her og vét ingenting og skjønner ingenting — andet enn at der er noe galt — for hun har jo ikke skrevet til ham... og saa skal jei møte ham me et taust forlegent ansikt og kansje bringe mistillid og uvilje inn imellem os fra først af — herregud!... Og hvordan vil det naa komme til aa gaa?... herregud, herregud, at han ikke ventet noen dage me aa komme!...

— Skal vi gaa op aa spise? sier pludseli Schander og stikker ut sin absinth.

— Ja la os det! sier jei nervøst og stikker ut min jei ossaa — og vi gaar over gaten og op i spisesalen.

Men jei kan ikke spise. Forgjæves sitter jei der og forsøker aa pine i mei en tallerken suppe, men kan ingenting faa ned og lægger kvalm skeen bort — herregud at han skulle komme just naa!...

— Godag! sier pludseli Bjørcks stemme like ve siden a mei, og jei ser op og rækker ham haannen og sier godag jei ossaa — men vet saa ingenting mere aa si.

Erik og Georg er me ham og de sætter sei ned ve vort bor alle tre. Men Bjørck kan heller ikke spise, han blir sittende der me et sykt uløkkeli ansikt og bare stirre hen for sei — intil han pludseli rejser sei og gaar inn i den andre afdelingen a spisesalen for aa snakke me Lili og Jakob som

han har set komme inn der. Jei venter en stunn paa ham, men aarker saa ikke mer, sier til Schander at jei gaar ned under telte og drikker kaffe saalænge — og rejser mei og gaar.

Ute paa gangen kommer Bjørck løpende efter mei :

— Gaar du? spør han me blekt forstyrret ansikt.

— Nej, jei gaar bare ned og drikker kaffe.

— Naa saa? — ja jei kommer strax efter, sier han og gaar inn igjen — mens *jei* gaar nervøs ned a trappene og tænker paa om Lili og Jakob kansje har sagt noe, siden han saa saa forstyrret ut i ansikte. — Nede i porten møter jei pludseli Fredrik som er temmeli drukken :

— Skurk ! sier han og truer til mei me knytnæven, mens han smiler me hele ansikte — hvor ble du og Vera af igaaraftes?

—Vi ble gaaende paa gaten i hele nat og snakke sammen, svarer jei alvorli.

— Du er en stor skurk ! sier han og ryster paa hode me et vantro smil — men hvor skal du naa hen ?

— Ut aa drikke kaffe.

— Jei ossaa ! sier han — jei skal bare op og snakke etpar or me Bjørck først, saa kommer jei ned igjen ! — og op trappen springer han, mens jei gaar ut under telte og forlanger kaffe. Litt efter kommer Fredrik ned igjen og da han har penge faar vi chartreuse til kaffeen og blir sittende der

og drikke til Bjørck kommer ut sammen me Erik og Georg.

— Hvor skal du hen? roper jei over til Bjørck da jei ser at de skraar opover mot Karljohan istedenfor aa komme over til os.

— Jei rejser ut me toge 4.34! svarer han.

— *Jei* rejser me baaten Klokken 5! roper jei tilbake.

— Naa, sier Fredrik som alt har rejst sei for aa gaa me de andre — da kan jei jo lissaa gott rejse derut sammen me dei da! — og han sætter sei ned igjen og drikker videre.

Om en stunn gaar vi opom Gløersen hvor Fredrik har kredit og faar en flaske absinth, et par flasker Martell og noen cigarer og cigaretter — og skynner os saa ned paa Jernbanebryggen og gaar ombor i « Moss » som er full a passagerer.

Men da det ringer tredje gang rejser pludseli Frederik sei fra bænken hvor vi sitter, ser mei me et drukkent smil inn i ansikte og sier:

— Nej fan om *jei* reiser derut!

og derme hopper han ilann igjen just som baaten skjærer fra bryggen.

... Mon han skjønner det hele og har hvisket Bjørck et or i øre oppi spisesalen? tænker jei ve mei sell mens jei stirrer efter ham — var det kansje derfor Bjørck ikke ville komme bort til mei under telte... Naa, i guds hellie navn: tingene faar gaa sin gang som de kan!

og jei faar fat i en flaske selters, trækker op den

ene Martell-flasken, og laver mei skjælvende en pjolter — mens dampbaaten stryker utover havnen i eftermiddags-solen, full a glae sorgløse sommerklædte mennesker...

Klokken er ni om aftenen men det er ennu fuldt dagslys, da jei svinger om odden og ror inover den lille bugten hvor hun bor... Afgjørelsen føles som like forhaannen... alt er forbi... hjerte slaar saa sykt i mit bryst... jei er saa uendeli dødsens træt, og ønsker mei bare ennu en stille stunn hos henne hvor jei kan lægge mit hode inn til hennes bryst og hviske det til henne at jei elsker elsker elsker *henne*... elsker henne til døden! — og saa vil jei søvne inn der ve hennes bryst mens jei føler hennes haann glie bløtt ned over mit haar og hører henne hviske det til mei at hun ossaa er gla i mei... — herregud, jei ønsker mei ikke noe mere, jei er saa til døden træt...

Stille lægger jei til ve det lille gule badehuse derinne i bugten og stiger ilann og gjør baaten fast, og vil just til aa gaa opover for aa faa fat i henne — de faar i guds navn se mei hvem som vil, det faar være det samme, jei aarker ikke mer! — saa pludseli dukker Vera og Bjørck frem af skoven derinne paa strannen og kommer bortover, og ut paa bryggen. Nadja og Gog har de me sei, og de kommer saa stille — en liten fredeli familie...

Mit hjerte bæver mens jei føller me øjnene hen-

nes kjære kjente skikkelse — saa er de herute, og jei hilser. Bjørck hilser igjen, stille og trist; hun nikker langsomt, men paa hennes ansikt er ingenting aa se...

— Vi skal ut og ro litt, sier hun dæmpet.

Et svagt glimt af glæde blusser opi mei — jei haaper et øjeblik at de skal gaa i *min* baat, og at vi skal ro utpaa alle tre og snakke sammen, vi som alle har saameget aa si hverandre. Men istedenstiger de ned i den hvite sjægten paa innsiden a bryggen, og hun sætter sei agter og venter mens han øser baaten læns.

Saa svigter benene unner mei, og jei sætter mei syk ned paa bryggekanten og blir sittende og se ned paa henne. Nadja og Gog kommer bort og stiller sei ve siden a mei.

— Kan du huske *mei* fra ifjor nede paa Filtvedt? spør jei Gog.

— Nej! sier han og ser paa mei me store fremmede øjne som ligner Veras.

— Jamen *jei* kan huske dei! sier Nadja.

— Hva heter jei da?

— Du heter Hans Jæger!

— Hvor gammel er du som husker saa gott? spør jei og klapper henne paa haare.

— Sex aar.

Jei vet ikke mer aa si, blir bare sittende der og se sykt ned paa Vera, til *han* er færdi me aa øse — saa løfter jei begge barna ned i baaten til dem, og de ror stille utover bugten.

Alene staar jei igjen der paa bryggen og stirrer efter dem, saa dødsens træt at jei syns jei maa segne om og dø der jei staar — saa pludseli hører jei stemmer bak mei oppe fra skoven, og venner mei om. Og strax efter dukker først Maiken og Erik, saa Bekkasinen og Fredrik — han er altsaa kommen herut allikevel — og tilsut den høje lyse sytten-aarie Georg me det vakre slyngelalder-ansikt, frem af skoven derinne paa strannen, og kommer ut paa badehus-bryggen allesammen.

— Vi skal bort til Hvitsteen og hente noe som er kommen me « Moss » i aften, sier Erik til mei — vi faar ta prammen din siden Vera og Waldemar har tat sjægten.

— Gjerne det! svarer jei, og vi stiger i prammen allesammen og ror derbort. Da vi kommer tilbake kommer netop Vera og Bjørck roende inover bugten de ossaa, vi lægger til paa samme tid, og stiger samtidi op paa bryggen allesammen. Det begynner saa smaat aa skumre. Jei føler at jei aarker ikke være sammen me disse onge glae menneskene mer, men jei kan jo ikke rejse hjem igjen heller før jei har faat talt me Vera — og mens de andre blir staende der paa bryggen og snakker og ler, gaar jei alene inn paa strannen og sætter mei ned i kanten a skoven Strax efter kommer Vera bort og sætter sei ve siden a mei:

— Jei kan ikke snakke me dei iaften, sier hun — men møt mei imaaren formidda klokken toll

oppi bakken paa den andre siden a Hvidtsteen, der hvor vi plejer aa skilles.

— Det skal jei, svarer jei sagte.— Har Di sagt ham det hele?

— Ja! svarer hun og ser paa mei — men jei kan ingenting se af hennes ansikt.

— Og hvordan tok han det?

— Anderledes enn jei hadde tænkt.

— Hvordan det?

— Jo, jei hadde nok tænkt at han ville bli svært bedrøvet; men da jei sa ham at jei ikke var saa gla i ham som før, saa svarte han bare, at hvis *jei* ikke ville gifte mei me ham saa ville han skyte sei strax.

— Og hvordan vil det saa gaa? spør jei sagte.

— Jei vet ikke, svarer hun stille og ser hen for sei — det faar vi altsaa snakke om imaaren... Først forlangte han for at han ikke skulle skyte sei strax, at jei aldri mer maatte snakke me dei, men det svarte jei jo at der ikke kunne være tale om... Gud, men naa maa jei bort til de andre igjen — adjø! altsaa klokken toll!— og hun skynner sei derbort.

Jei blir sittende og stirre derbort, ute a stann til aa rejse mei — det *er* forbi... alt er forbi!...

Inne ve roten a bryggen staar hun og snakker me Bjørck, litt skilt fra de andre. Han hører paa henne, hode kastet litt tilbake saa det store lyse skjægge ser ennu højtideliere ut enn ellers... Plud-

seli sier han højt og afgjørende : « *Aldri i verden* ! » — og slaar theatralsk ut me haannen.

Hun ser et øjeblik paa ham, lissom tvilraadi, men venner sei saa træt mot de andre :

— Fredrik og Georg ! sier hun — dere faar rejse ned til Emmestad og ligge ; vi har ikke plass til dere her.

— Aa, *mei* er der plass til, sier Georg—jei ligger gjerne paa gulve, jei skal jo me baaten hall sex imaaren tili og det er saa langt bort til Emmestad.

— Langtifra ! svarer hun kort — du kan ikke bli her.

— Aajoda elsketen? ber han insmigrende me hode paa skakke—og pludseli gjør dette jargonor « elsketen » mei vammel ve hele fyren.

— Ikke tale om ! svarer hun igjen og venner sei fra ham.

Jei skjønner at hun naa vil bli kvitt de to, og gaar syk derbort.

— Naa rejser *jei* hjem, sier jei — de som vil me til Emmestad faar komme me det samme !— og jei gaar ut paa bryggen og stiger i prammen, og Fredrik og Georg føller me.

— Jei skal gjerne ro ! sier Fredrik.

— Nej tak ! svarer jei sagte—jei ror heller sell!

jei føler at hvis jei ikke naa tar mei volsomt sammen saa kan jei ikke holle mei oppe længer— og jei griper aarerne og ror krampagti anspænt utover bugten, mens Vera og de andre forsvinner inn i skoven opover mot husene.

XXIV

Maarenen efter. (Freda 6te Juli 88)

Paa det gule gulve inne i bunnen a den blaamalte stuen, tilvenstre bak døren, ligger Gaarder og Fredrik og jei side om side paa en stor fælles flatseng me hver vort teppe over os — hoderne mot den indre væggen, ansikterne mot lyse. Klokken viser hall otte paa det store gammeldags slaguhre borti hjørne ve vindue. Gaarder og Fredrik som ligger inderst sover endda ; men jei ligger der lys vaaken — det har jei gjort siden klokken fem — og stirrer gjennem vinduerne derborte ut i den blaa solfyldte maarenluft og venter paa at klokken skal bli toll — og tror at det blir den aldri i verden...

Saa pludseli hører jei fot-trin ute i forstuen, og efter et kort knakk paa døren gaar den op like ve siden a hode mit, og inn trær, først Bjørck, tyk og solid, i lys vaarfrak, den brungraa filthatten brættet ned i øjnene — og saa Erik, tynn og let i sine snaue blaa klær og sin raske blaa jockey-hue.

— Naa! er dere ikke staat op endda? brøler Erik, og Gaarder og Fredrik skvætter op overenne paa flatsengen og gnier sei i øjnene.

— Kom naa saa bader vi! sier jei og springer op og kaster det graa ullteppe omkring mei.

Fredrik gidder ikke bade, men Gaarder slænger strax *sit* ullteppe om sei, og vi to springer da ut omkring huse og ned til bryggen, hopper i vanne og svømmer noen tak — og skynner os saa op igjen i den blaamalte stuen, hvor Fredrik staar hall-paaklædd mitt paa gulve og vasker sei, mens Bjørck og Erik har sat sei bort ve vindue og sitter og ser ut.

Da vi har klædd paa os i en fart, sier Gaarder muntert:

— Skal det være en absinth, eller en konjak-og-vann paa maarenkvisten?

— Ja, noe aa drikke kunne ikke være a vejen, sier Bjørck langsomt borte ve vindue.

— Vel, gaa *dere* ut i haven, der staar flasker og glas — saa skal jei skaffe is, sier Gaarder — og vi gaar.

Ute paa trappen venner Bjørck sei mot mei og sier:

— Faar jei snakke litt me *dei*, Jæger!

— Ja! svarer jei — og vi to gaar foran de andre, bortover forbi haven og sætter os paa en fjellknab strax bortenfor. Et øjeblik sitter han der stille og ser ned i joren — saa løfter han øjnene litt forretningsmæssi paa mei og sier:

— Vera har fortalt mei det hele... det er bare én ting jei vil be dei om —

Jei spisser øren og ser spænt paa ham.

— at du vil afstaa fra den hjælpen hun har loft dei... du vet — til aa ta live a dei. For hvis hun *gjør det* — hun kommer aldri til aa kunne glemme det... du kommer da til aa staa som en skygge imellem henne og mei bestandi — og da kan vi jo lissaa gott gaa hen og ta live af os alle tre me én gang.

Alting er me ét blet saa underli tomt og stille inni mei, jei sitter der og stirrer, lit fortapt, ut over bugten og fjoren som der ligger der solbeskinnet utover, frisk blaa under en liten bris, og me en hvit sejler paa hist og her, — saa søndags-borgerli fredeli den ser ut!... De to, han og hun, har altsaa inat dødsdømt mei... og naa kommer han her bare for aa si mei det... ossaa for samtidi aa be mei gi slip paa det eneste jei har tilbake —: trøsten ve aa dø me hode i hennes fang...

Endeli ser jei op paa ham, litt kolt, og sier:

— Selfølgeli afstaar jei fra det naar hun ikke mere vil!

Han trækker paa skuldrene:

— Du vét hvordan *hun* er: har hun sagt det saa gjør hun det... Nej, *du* maa si, at *du* ikke *vil*!

— Vel, jei vil ikke hvis jei forstaar at *hun* ikke har lyst.

— Janej, du maa si absolut, at *du* ikke *vil*! ellers sier hun at hun *har* lyst — og gjør det.

— Jamen da *er* det, fordi hun har lyst, og da kan ikke jei si at jei ikke vil — for *da vil jei*!

Han ser paa mei litt me de klare blaa øjne, sier saa me roli overbevisning inni det store lysskjæg :

— Herregud det er da saa let aa dø — det kan man da gjøre alene.

— *Jei* syns *ikke* der er let aa dø, svarer jei — især naa!... og allerminst alene. Og i ethvert fall : dette kan jo ikke jei si ja til uten aa ha talt me henne... *jei* kan jo ikke afgjøre den ting alene, efter det som er foregaat mellem henne og mei — *jei* er jo ikke *hennes* formynder!...

Han sitter der taus en stunn og ser stille hen for sei, men løfter saa igjen ansikte paa mei og sier me lav skjælvende stemme — det lyder som en appel til hele vort gamle venskap :

— Ikke gjør det da Jæger?...

— Vil *hun*, saa vil *jei*, svarer jei kolt — og jei tror ikke hun har mere lyst til aa afstaa fra det enn jei ; saa pas gla *er* hun i mei. Forresten, naar *jei* først *skal* afdage, saa tror jei ikke *det* vil ha noen betydning for henne senere, at *hun* har hjulpet mei — andet enn den at hun vil være gla ve ialfall aa ha gjort mei *den* tjenesten.

— Aa, hun vil aldri, aldri kunne glemme det! bryter det ut a ham me overbevisning — *jei* kjenner henne! hun *er* ikke saa stærk som hun tror, og som hun gir sei ut for!...

— Ja, jei kjenner henne jo alsaa lite ; men efter *det* lille *jei* kjenner henne, saa vil *det* ikke gjøre henne noe.

— Jamen *jei* kjenner henne, og *jei vét* det! sier han, og slaar afvisende ut me haannen.

Jei trækker paa skuldrene:

— Ja, det blir altsaa *henne* som kommer til aa afgjøre dette.

Han ser en stunn trist hen for sei, saa sier han:

— Jaja, det er altsaa ikke noe mer aa snakke om da?

— Nej.

Saa rejser han sei og vi gaar ned i haven til de andre som har sat sei der paa bænken under moreltrærne og drikker. Jei laver mei en absinth og rækker flasken til Bjørck som sitter og ser stur hen for sei.

— Nej tak, jei vil heller ha konjak-og-vann, sier han.

— Hér er konjanderen! sier Erik og rækker ham flasken, smattende me tungen efter den siste slurk —: ah! det er dejli aa faa sei sin maarenpjolter!

— Ja, sier Fredrik og sætter glasse fra sei, smattende me tongen han ossaa — det smaker sgu gott dette herre!

Gaarder sier ingenting, bare sitter og ser paa Bjørck og mei me store forundrete barneøjne.

Men da stemmingen begynner aa bli for trykket, trækker Erik og Fredrik og Gaarder sei én efter én inn i stuen me glassene sine, og Bjørck og jei er igjen alene. — Jei sitter der paa den graa rygløse bænken, lænet litt til siden, støttet paa den

ene haannen, og stirrer ut over den frisk blaa, solbeskinnete fjorden — han sitter me ryggen til fjoren og ser paa mei.

— Hvorfor behøver du forresten aa dræpe dei? spør han pludseli. — Saa længe du endda har næsen mellem begge øjnene saa er det da altid bedre aa leve enn aa være dø!...

Jei trækker paa skuldrene:

— Jei kan ikke greje mei uten henne... jei er ikke levedygti mer uten henne...

— Jamen, sier han om litt — vi kan jo slaas om henne! hun er det ved gud vært! — og den som taper han kan altsaa rejse til helvete...

Jei forstaar ikke hva han mener me aa slaas om henne, men jei gidder ikke spørre... om henne? — hun har jo sell valgt jo!

— og jei trækker bare træt paa skuldrene.

— Din kjærlihet til henne er da ikke en saan syk kjærlihet! sier han saa.

— Aa jo, den er noksaa syk.

Han ser litt paa mei, saa sier han igjen:

— *Jei* har sgu ingen fordel fremfor dei! — jei er stor og tyk og ser stærk ut, men i virkeliheten er jei ossaa noksaa ødelagt...

Jei forsøker et øjeblik aa tænke for aa gjøre mei rede for hva det egentli er han mener — men saa gidder jei ikke. Derimot svæver der mei noe for om at vi tre som har hat saa meget sammen før, vi bør da naa før vi skilles snakke orntli, helt ut me hverandre — og saa sier jei:

— Du ! jei vil foreslaa dei en ting — : Naa har *du* talt me henne... naa klokken toll skal *jei* tale me henne — og saa syns jei vi bakefter skulle tale me henne begge to sammen.

— Aldri i verden ! — og han slaar afværgende ut me haannen.

— Eh ben, tant pis ! sier jei, og trækker igjen træt paa skuldrene.

En stunn sitter vi saa der og bare ser ut i luften begge to — saa sier han pludseli :

— Næ-j ! se hvor det er vakkert !... nydeli ! — og han lægger hode paa skakke og peker paa et lite still-leben bortpaa den umalte graa træbænken likeoverfor sei — : et glas, halt me absinth, og noen forskjelli-farvete cigaret-pakker.

— Ja, det er ganske vakkert.

— Nej kom hit, sier han og peker paa plassen ve siden a sei — sæt dei her !... se, hvor det er vakkert !...

Jei gidder ikke si : « rejs til helvete ! » jei er for træt — og godmodi sætter jei mei hen ve siden a ham og later som jei ser paa det :

— Ja det er svært vakkert i farven, sier jei.

Saa ser han paa mei, lissom bedrøvet og sier :

— Nej, nej... ser du ikke for en fin yndi stemning?

— Jo.

Mer blir der ikke sagt — vi tømmer glassene og gaar inn til de andre.

— Saa rejser vi da, Erik! sier Bjørck da vi kommer inn,

— Rejser dere alt igjen? spør Gaarder overrasket og ser forundret paa os begge.

— Ja, svarer Bjørck, og han og Erik sier adjø og gaar, og Gaarder og Fredrik føller dem ned paa bryggen.

Oppe i vindue i den blaamalte stuen blir jei staaende og se derned paa dem da de rejser. Det er Erik som ror den hvite sjægten, og agter sitter « han » bre og trygg og ser utover fjoren — rørenes milt og vemodi stemt kan jei tro... som derute i haven overfor det still-lébene...

Den siste snip af sjægten er forsvunnet bak odden derute tilhøjre, men jei staar ennu der og stirrer paa det sted hvor den forsvant.

— Pas de chance! sier jei saa til mei sell, og derme gaar jei mekanisk ut i haven igjen, svært sløv og likegyldi stemt, og laver mei en absinth til.

Klokken er snart toll. Me hatten bak i nakken og begge hænder i buxelommene diller jei sløv og apathisk ned a den bratte veien gjennem furuskoven, nedover mot Hvidtsten. Det er blik stille. Solen brænner og steker og jei har den akkurat like bak i nakken — der fins ikke spor af skygge paa den hvite støvete vejen trods den høje furuskov paa begge sider.

Ve toppen af den nederste afsats i bakken stanser jei og sætter mei hen ve vejkanten paa højre side af vejen og blir sittende der og stirre sløvt nedover det siste stejle bakkestupe, ned til der hvor husene begynner. Uten aa tænke sitter jei der og stirrer; gud vét hvor længe — saa endeli kommer hun frem i svingen dernede, i lys blaa tætsluttende kjole og me stor gul straahat paa hode, og mekanisk rejser jei mei og blir staaende og se paa henne —:

Langsomt, skritt for skritt kommer hun opover den stejle bakken, træt og tankefull, ansikte bøjet mot joren. Og mit trætte sløve hjerte begynner igjen aa banke, lite gran stærkere og lite gran stærkere for hvert skritt hun tar — intil tilslut hele min vanvittie kjærlihet til henne bruser mei som en styrtende feber gjennem bloe. Men saa, da hun bare er noen faa skritt fra mei løfter hun hode og ser paa mei me et underli kolt fremmed ansikt, som jei ikke kjenner, som jei aldri har set henne me før — og pludseli me ét stanser hjerte mit og staar døds stille, og jei er like ve aa falle om.

Og hun nikker me det fremmede ansikte, uten aa si noe, nikker som til en fremmed, og gaar mei forbi uten aa stanse — og jei hilser mekanisk me hatten idet hun passerer, og føller saa, lissaa mekanisk, efter henne opover. Et stykke længer oppi bakken tar hun tilvenstre op i skoven, finner sei en klippeafsats derinne, mellem to store furuer,

og sætter sei ned og peker, uten aa si noe, paa plassen ve siden a sei.

Dirrende over hele mit legeme sætter jei mei ned ve siden a henne og blir sittende og se paa henne —:

Foroverbøjet sitter hun der i den blaa tætsluttende kjolen, ganske stille, albuerne støttet paa sine knær, hænderne i fange—og stirrer ned paa den brune naalebestrødde skovbunn. Hode er bøjet og jei kan ikke se ansikte hennes for den store gule straahatten...

Dødningeagti stille er det runt omkring—ikke en lyd høres, andet enn insekternes summen mellem træerne i den stille ophetete luft...

Endeli sier jei — det kommer aldeles tonløst og stemmen skjælver og er hæs, jei kjenner den ikke sell igjen, og hver fiber i mit legeme dirrer:

— Det er altsaa ham Di er mest gla i?

Og om litt svarer hun uten aa se op:

— Ja.

Jei har jo visst at det ville komme dette ja, jei har jo sittet og ventet paa det—men allikevel: naa da det kommer griper det mei pludseli me vanvitti rædsel, og hjerte snører sei volsomt sammen saa jei mister pusten... naa først forstaar jei helt ut hva det vil si—og jei faar en forfærdeli trang til aa skrike, *skrike* me al mine lungers kraft... *skrike* min rædsel ut i den røbrunflekkete solgjennemskinnete skoven.

Men ingen lyd naar ut over min strupe, det er

som jei skal kvæles — og jei bare sitter der tilintetgjort og stirrer i rædsel me stive slukkete øjne inn mellem de røbrune solflekkete træstammer bortover den røbrune solflekkete skovbunn

— og dødningeagti høres igjen bare insekternes tause summen i den stille solophetete luft...

Saa gløtter hun op paa mei, vore øjne møtes — og hun ser min rædsel. Og det gir lissom et rykk igjennem henne—og som grepet a en slags samvittihet sier hun, halt bebrejdende, halt som for aa unskylle sei, og me graât i stemmen:

— Dere truer mei jo paa live begge to jo! — og saa slaar hun øjnene ned igjen.

Jei vil svare, men stemmen svigter, og først da jei har gjort en energisk svæljebevægelse og saa s'ått pusten volsomt fra mei—faar jei endeli stammet det frem:

— Truer?... nej si ikke det Vera!... jei true Dem?—herregud!... Men jei kan jo ikke nægte at det er saa... og Di vét jo ossaa at det er saa... jei kan jo ikke leve uten Dem...

Hun sitter der en stunn, bøjet forover, og ser ned i joren. Men saa løfter hun igjen ansikte paa mei og sier:

— Kan Di ikke skrive Dem fra dette her?

— Skrive? — jei ser paa henne — skrive? sier jei...skrive?...uten Dem? – jei kan jo ikke *noe* uten Dem jo!... jei kan jo ikke spise, ikke drikke uten Dem, ikke tænke, ikke arbejde, ikke leve...

Hun svarer ikke, bare ser paa mei me det un-

derli kolle fremmede ansikte — og saa sier jei sløvt, det skal være kolt, men gud hvor det er hæst:

— Ja Di bryr Dem naturlivis ikke noe om aa hjælpe mei ut a live naa, Di ikke er gla i mei mer?

Saa skvætter hun til, forbauset, og sier mens hun ser mei fast inn i øjnene:

— Joda! vist vil jei *det*! naturlivis!... Di skal ikke tvile paa *det* — jei *er saa* gla i Dem at jei *vil det*!

— Ja for Bjørck var nede hos mei her idag og ba mei om ikke aa la Dem gjøre det, og dertil svarte jei altsaa, at hvis ikke Di hadde lyst til det mer, saa vil naturlivis jei ikke heller at Di skal.

Hun ser paa mei, like kolt som før, men sier saa, me en underli, lissom forfrossen varme i stemmen:

— Jei vil forfærdeli gjerne gjøre Dem noe gott — og da jei naa ikke kan gjøre Dem noe andet gott enn dette, saa vil jei altsaa *det*.

— Vel! svarer jei. Men jei sitter der jo litt usikker —: stemmen hennes kjenner jei igjen, men ansikte ikke.

— Men hvor skal det ske? spør hun saa, roli og koll.

— Her oppi skoven etsteds f. ex, sier jei og ser mei om.

— Nej ikke her paa disse kanter! sier hun og ryster nervøst paa hode — for faderens skyll!...

der kunne bli snak a det og jei bli blannet inn me — nej! nej! ikke her!...

— Kjenner Di noe andet hensigtsmæssi sted? spør jei saa.

Hun betænker sei litt — saa sier hun:

— Vet De hvor Holmen er? — der hvor Ilmi stjal ringen?

— Nej?

— Men Majorstuvejen vet Di hvor er, ikke sant?

Jei nikker.

— Ja bare gaa forbi Majorstuen og videre opover den vejen inntil Di træffer mei — jei skal komme først·

— Vel.

— Men hva tid? spør hun saa.

— Imaaren f. ex.— jei har jo altid noen smaating jei skal ha ordnet først.

— Nej, sier hun — imaaren er det Lørda, da kan ikke jei, for da kommer faderen herut, og altsaa maa jei være hér. — Men paa Manda?

En gysen farer igjennem mei, jei ryster stille paa hode og sier me skjælvende stemme:

— Og hva ville Di jei skulle gjøre i de tre dagene?!... Tre dages rædsel som denne — nej, la det saa heller bli iaften!

— Men det er for sént aa komme inn til byn idag, sier hun. Di kan ikke række hall-to-baaten — og vi tør ikke rejse inn me samme tog iefter-midda begge to.

— Jo! rejs Di me toge — jei *skal* komme mei inn jei ossaa, paa en eller anden maate. Altsaa iaften! — hva tid kan Di komme?

— Ikke før elve.

— Det var svært sént, sier jei og ser skjælvende paa henne — Di skal naturlivis være hjemme igjen i noenlunne tid... og dette siste møte —

saa pludseli fryser orene paa mine læper ve aa se paa det iskolle ansikte hennes og jei stopper op og sier bare:

— Altsaa klokken elve.

— Ja! — hun nikker, og ser igjen ned i joren.

Men om litt løfter hun igjen øjnene paa mei:

— Vil Di altsaa dette? spør hun — og der er lissom en tvil i stemmen og i øjnene.

Bloe farer mei op i kinnene, og jei ser henne angest inn i ansikte mens jei sier:

Tror Di... du store gud Di tror da ikke jei sitter her og vil være stili likeoverfor Dem?!

— Nej, nej nej! sier hun halt graatende og strækker uvilkaarli hænderne ut imot mei som for aa ta mei om halsen. Men hun griper sei strax i det, hænderne faller ned i fange igjen — og me albuerne støttet paa sine knæer stirrer hun igjen ned paa joren.

En liten stunn sitter hun der slik — saa tar hun sei energisk sammen og rejser sei op:

— Ja naa maa jei gaa! sier hun.

Jei ser bønli op paa henne og sier me bævende stemme:

— Det er jo siste gang dette her... aa sitt her litt til...: vær her litt endda...?

— Nej, jei *maa* gaa naa!

og nedover gaar hun, nedover mellem de røbrune solflekkete træstammerne, paa den røbrune solflekkete skovbunnen som knaser under hennes føtter.

Nede paa vejen som stuper hvitgraa og solbeskinnet ned gjennem den høje furuskov, stanser hun og venter paa mei:

— Adjø! sier hun og rækker mei haannen — nsikte er det samme underli kolle.

Jei tar haannen hennes, ser sørgmodi paa henne og sier saa:

— Vera! Di er ikke noe gla i mei mer, og Di skal ikke fordi om Di engang har sagt det gjøre dette her, naar Di ikke længer har lyst — da er det bedre jei i guds navn gjør det sell, alene...

Saa ser hun mei roli og fast inn i ansikte og sier:

— Jei vét jei er rar naa... saa underli koll... jei kan ikke noe for det... det kommer altid bakefter me mei. — Men ved gud at jei *er* gla i Dem — saa gla i Dem at jei *vil* gjøre dette siden jei vet Di saa gjerne vil det... Herregud, *tror* Di jei ville gjøre det hvis jei ikke var gla i Dem da?! — nej, gud skal vite at det er ikke let for mei...

— Tak Vera! er det eneste jei kan svare.

— Men naa *maa* jei gaa, sier hun saa, og der

gaar som en angest hen over hennes ansikt — det er virkeli sant, jei *maa* — adjø!

og hun trykker min haann og slipper den — og gaar ned a den bratte bakken gjennem skoven, uten aa venne sei engang.

Jei blir staaende og se efter henne til hun er forsvunnet i svingen dernede. Saa gaar jei langsomt opover alene, aldeles sløv — alting er lissom dødd ut inni mei —:

Er hun gla i mei mer, eller er hun det ikke? spør jei sløvt mei sell, men ryster saa træt paa hode —: herregud, det kan jo være mei det samme det naa... skal hun se *slik* ut naar jei skal lægge hode mit i fange hennes for aa dø, saa er der jo lite vunnet ve det hele... Aa nej! nej! nej! nej! — en hulken ryster igjennem mei — hvorfor skedde det ikke forrie gang, mens hun endda var gla i mei!...

Klokken er fire. Ute paa dampskibsbryggen i Hvidtsteen staar jei støttet paa min stok, den grønblaa vaarfrakken over armen, hattebræmmen brættet ned i øjnene, og stirrer utover —:

Solskin og blegen — blank og blaagraa me svage underdønninger ligger fjoren dø utover. En liten kutter me døe slappe sejl ligger og driver strax sønnenfor bryggen, men ellers er ingenting aa se — ikke sejl, ikke farkost, ikke noenting; bare døtt, døtt altsammen. Og stille og dø ligger

ossaa byen derbâk mei, uten et menneske i sine par gater... Han kommer vel ikke tilbake igjen den mannen heller som jei endeli fant fat i heroppe og som skulle skaffe mei baat-skyss til Drøbak — han er vel forsvunnet han ossaa!... hvorfor skulle *han* alene være levende her i denne døe byen? ! — ja for den *er* dø! Og jei sell er jo ossaa dø her jei staar — alting er dødd bort, alting omkring mei og inni mei, alting !... ossaa er det lissom det altsammen er blet saa gult, saa guult !...

— Der kommer Vera og Bjørck, og Majken og Erik! sier pludseli Gaarder.

Jei hadde glemt han var her, hans stemme klinger for mei som en røst i ørkenen, og uvilkaarli ser jei bort paa ham —:

Rømusset og liten og runn og stærk sitter han der i brun ullskjorte og blaa buxer, den hvite styrmanns-luen paa hode, bortpaa hjørne af dampskibsbryggen, me benene dinglende utfor bryggekanten, og peker utover mot odden derute tilhøjre—hvor de ganske rigti kommer roende i den hvite sjægten. Erik ror, Vera og Majken sitter agter og « han » forut. De styrer tværsover Hvidtsteensbugten, sansynlivis agter de sei til Emmestad — men strax de opdager os herinne ror de inover mot os. De er alt kommen temmeli nær, saa nikker Vera til mei og peker bort paa den lille private badehusbryggen strax hennenfor — og jei nikker tilbake og gaar op omkring den store gule søboden og bortover stranden for aa komme derbort.

Sjægten ror imens inn paa insiden a det hvite badehuse, inn i skyggen a det, og Bjørck klyver klosset op paa bryggen, skræver me besvær over rækværke og kommer inover mot mei. Mitt paa bryggen møter jei ham og vi gaar sammen tilbake og et stykke bortover strannen. Der stanser han og sier i en forretningsmæssi tone :

— Jei hører det skal ske iaften ?

— Ja.

— Men hvordan vil du komme til byn ?

— Jei staar netop her og venter paa en fyr som skal ro mei til Drøbak. Derfra faar jei vel altid en dampskibslejlihet, sell om det blir litt sent...

— Men den morfinen eller hva det er du har — er ikke den for gammel ? — du bør jo være sikker...

— Det er en blanning a morfin og opium, oprindeli nok til aa dræpe et helt lite regimente me — og dens slags ting er ikke flygtie saavitt jei vét. Desuten faar jei noe ny morfin inni byn idag som alene vil være nok — og saa tilslut har jei jo revolveren.

— Jamen hva skal *den* egentli til ? — det var netop det jei ville tale me dei om... det andre er jo sikkert nok.

— Nej, jei liker ikke de bedøvende tingene alene... jei har lissom en skræk for aa vaagne igjen efter dem — nej, jei vil nok helst være orntli dø før hun gaar...

— Jamen, sier han og ser paa mei, roli og over-

legent —træffer saa ikke skudde ornti, saa blir du jo bare vækket... Og du vet, lægger han til me et medlidende skuldertræk—: saanne skudd som damer fyrer af!...

« Som damer fyrer af! »— jei senner et øje ut i den hvite sjægten, hvor hun sitter deragter og ser inn paa os—: det « damer » skulle du ha hørt Vera, tænker jei ve mei sell, men venner mei saa igjen mot ham:

— Aa, sier jei — *hun* er ikke « damer »!... *hun* klarer det nok! — Desuten, sell om skudde bare vækket mei istedenfor aa dræpe paa flekken, saa dør jei naa like gott a morfinen og opiumen for det.

Han ser kollt paa mei— « Skal du absolut ha det skudde? » spør han saa.

— Ja.

— Vel! — han trækker igjen paa skuldrene — vi rejser altsaa inn me 7_{22} toge og skal være der klokken elve.

— « Vi? » spør jei forbløffet — skal *du* være me *dit* op?

— Du kan da vite hun kan ikke gaa alene hjem efterpaa det?!

— Jo, det var netop det vi har talt om at hun kunne!

— Det kan der altsaa ikke være tale om! sier han afgjørende.

— Saa?

— Nej! ikke tale om!... aldri i verden!

Jei trækker slapt paa skuldrene.

— Adjø ! sier han kolt.

— Adjø ! svare jei lissaa kølt—og han gaar bortover til bryggen igjen, mens jei blir staaende og se efter ham.

Da han er kløvet ned i baaten igjen ror de bort. Vera ser ennu engang inover til mei, og jei hilser stille ut til henne. Og mens jei staar der alene tilbake paa strannen og ser henne fjerne sei mer og mer, stiger et volsomt had op i mei til den fyren, som ikke engang kan la mei faa lov til aa være ifre alene me henne min siste time... Aah !—jei støter stokken i sannen — hadde det kansje vært formeget om hun hadde faat lov til aa vært sammen me mei hele denne siste dagen, siden hun *er* gla i mei ! — ja for det *er* hans skyll at hun ikke gjør det!... Og naa skal bæstet enossaa til være me dit op og fordærve mei det hele! — fy fanskin !— og jei tramper indigneret i strannen.

...Men kansje er det allikevel henne som vil det slik... kansje *er* hun slet ikke gla i mei mer...?

Den siste snip a den hvite sjægten forsvinner bak odden derute— jei staar der og stirrer :

...Naa skal jei altsaa aldri se henne mer...aldri mer, andet enn den lille stunnen iaften i mørke !... aldri mere faa se rikti hvordan hun ser ut... og kansje kommer hun endda til aa være mot mei da, saan som hun var i formidda — gud, gud, hun

holler vist ikke det minste a mei mer... Anej! nej! nej! at det ikke skedde strax den første gangen...

Graaten tar mei, jei gaar hulkende op omkring den store gule søboden. Der bâk tørrer jei øjnene, biter saa tænderne haart imot hverandre og gaar ned til Dampskibsbryggen igjen, hvor Gaarder ennu sitter ute paa hjørne og dingler me benene utfor bryggekanten. Jei sier ingenting til ham da jei kommer derned, bare gir mei til aa gaa nervøst fort op og ned a bryggen og vente paa den mannen som skulle komme —: gid djævelen hadde ham... han kommer naturlivis ikke... og jei maa jo afsted, jei maa jo afsted... tænk om jei ikke rak frem! — gud, ikke for alt i verden vil jei begynne paa igjen imaaren!... Nej, satan! du skal se han kommer ikke tilbake det bæst! — hva *skal* jei gjøre!..

og frem og tilbake farer jei der paa bryggen me forte nervøse skritt...

Gaarder sitter der en stunn og ser paa mei — men saa tilslut gaper han træt og sier:

— Ja, *jei* rejser lissaa gott hjem igjen jei.

— Ja, som du vil, svarer jei — og han rejser sei dovent, kaster fanglinen los og stiger i den brune prammen.

— Vær naa sparsommeli i byn da! sier han leende op til mei, idet han lægger fra — huk paa det er de siste ti kronerne vore du har... Ossaa kjøp endeli me lit mât.

— Yada!

Saa ror han langsomt bortover det blanke blaagraa vanne, hvor kutteren me de døe sejl ennu ligger og driver derborte — og videre gaar jei der, op og ned. For hver gang jei snur og venner ansikte sydover ser jei at han er blet mindre, baade han og prammen han sitter i, og det er som har jei lyst aa kalle ham tilbake — men jei gjør det ikke...

For længe siden har han passeret kutteren og er næsten naadd helt ut til odden derborte — jei kan ikke længer *se* det er ham, vet bare at det *er* ham som fjerner sei mere og mere derborte paa det stille dø solbeskinnete vanne og snart vil være forsvunnet bak odden — saa pludseli stanser jei ute paa enden a bryggen, grepet a en forfærdeli lyst til aa rope det efter ham:

— Adjø Gaarder! adjø! — du ser mei aldri mere!

Men det gaar jo ikke an... ingen andre maa vite det enn vi tre!... Ja — hvoror ikke igrunnen?... — aaja, naa er det forsént allikevel — der forsvant han bâk odden.

Og taarerne strømmer stille nedover mit ansikt —: han *er* noksaa gla i mei, sier jei til mei sell — jei er sikker paa det... han kommer nok til aa graate imaaren naar han faar høre det... aa herregud — gusjelov at der er *noen* ialfall som er *litt* gla i mei...

— — — Klokken maa være hall sex naa... Jei gaar fremdeles der op og ned paa bryggen, aldeles

forfærdeli nervøs —: Du store *gud*, du skal se jei kommer ikke til byn iaften!... *vil* han eller vil han *ikke*, ro mei til Drøbak den fordømte træpinnen a en fyr? — den der bare kunne faa bæste til aa svare bestemt ja eller nej!...

Endeli holler han op aa snakke me sønnen sin, bøjer sei langsomt ned og tar løs fanglinen, haler snekken inn til trappen og gaar i den og kaster agterfortøjningen af. Men isteden for saa aa lægge inn til trappen igjen og ta *mei* me, som *jei* inbiller mei at han vil gjøre, sætter fyren sei roli ned og ror langsomt sønnenom bryggen, inn i strannen, haler op baaten der — og gaar sell op i lann og gir sei gemytli til aa stelle me noen garn som er hængt op til tørk der.

Jei staar der og stirrer efter ham, og tror ikke mine egne øjne —: i en stiv time har han naa staat her paa bryggen og divideret frem og tilbake me sønnen sin om hvorvitt han helst burte ro mei til Drøbak, eller han heller skulle sætte mei ut paa fjoren og ligge der og vente til der kom et dampskib — og saa tilslut ror han alsaa naa sin vej uten aa si et muk!...

Sønnen hans, den onge sjøgutten som skulle vært me aa ro, staar ennu der paa bryggen i sine tykke blaa dyffels klær, en stor Yankee-hat paa hode, og ser roli ut over fjoren, begge hænderne i buxelommen. Jei stiller mei rasende op foran ham og sier tænderskjærende:

— *Er* det altsaa Gammelns mening at han ikke vil ro mei?!

— Ja, dere ser vel det! svarer han likegyldi.

— Jamen for en svarte héte svingende fan, hvorfor staar han saa her og opholler i en hel time folk som har hastværk?!... Og hvorfor satan sier'n ikke ialfall tilslut fra, at han ikke vil?! — jei tror Di er gælne her i denne domme fillebyen jei!...

Fyren betragter mei et øjeblik ganske roli, og sier saa :

— Je ska si dere noe je: gaa op til Lysdal dere! og ta *skyss* til Drøbak! — je ska vise dere aa det er henne...

Rasende venner jei fyren ryggen, jei vet sell hvor Lysdal er — og afsted farer jei, op bryggen, og op gjennem byen og bakkerne, op til skyssstationen. — —

— — Op og ned, frem og tilbake løper jei deroppe paa tune foran skyss-stationen, fra det hvite vaanings-huse til det rø fjøse, og fra det rø fjøse tilbake til det hvite vaaningshuse — op og ned, frem og tilbake, og stirrer hadefuldt nedover bakken efter de to fyrene som naa endeli langt om længe gaar efter hest — du store gud, hvor er det muli aa opdrive en *saan* langsomhet! aah, den der kunne myrde dem!... han den lange magre gammeln der me de stive skidne skjægstubbene helt op i øjnene og det tynne, skidne, tjafsete graa haare — han gaar foran, barhoaet; og like efter ham den unge skjægløse gutten, klædd i filler

og me en gammel bløt hat paa — ét skritt idag, ét skritt imaaren, hænderne dovent og likegla i lommene, kryper de i langsom gaasegang ned den smale stien nedover jore — og kommer aldri frem! aldri i verden! — aah, den der kunne myrde dem!...

— og jei graater af raseri...

... Gud vét hvor lang tid de har brugt paa aa række ned i dalen — naa begynner de aa krype opover jore paa den andre siden, opover mot « Hesthagan » deroppe i skoven — aldri rækker jei til byn! — og op og ned farer jei afsted videre villi væk...

En kjærriug kommer ut paa trappen a det hvite vaaningshuse og ser paa mei.

— Er det langt dit de skal hente hesten? spør jei nervøst.

— Aa nej, svarer hun trægt — men det er naa et *stykkje* da!

Jei er like ve aa hvæse henne op i ansikte a bare raseri, men jei griper mei i det og farer bare videre frem og tilbake som før: — aah: den der kunne myrde disse mennesker!... jei rækker jo aldri frem for en svarte fan! aldri i verden! gid jei var dø! gid jei var dø! — og jei graater igjen af raseri...

——Endeli sitter jei i karjolen. Langsomt, skritt for skritt gaar det opover bakkerne gjennem skoven, og jei sitter der og vrier mine hænder i fortvilelse — : aldri, aldri kommer jei frem!... aldri,

aldri !... og jei kjenner ikke igjen alle disse bakkerne heller — de var her ikke sist... vi maa jo ha kjørt gal vej... satan ! —

Pludseli aapner skoven sei tilvenstre, aker og eng ligger grøn bortover, vejen blir flatere, og dér — det gulgraa huse me sin lange skygge henover marken i afstensolen — ahhh !

Mit hjerte er stanset, jei sitter der i karjolen og skjælver : — dér inne var det vi sat den første dagen, netop paa denne tiden, hun og jei, og fik os noe melk og smørrebrø — gud! gud!

... hun og jei; hun og jei ; gjentar jei idiotisk for mei sell mens jei stirrer og stirrer paa det gulgraa huse — og saa pludseli staar det klart for mei at aldri aldri mere skal jei sitte saan sammen me henne ! Og hjerte snører sei volsomt sammen, jei fylles af en rædsels angest som staar jei foran ingangen til evie helvedeskvaler... og angesten tar al magten fra mei... jei vil skrike men kan ikke puste... hjerte staar døds stille og bare klemmer sei sammen sammen sammen sammen — aah om jei kunne skrike ! jei dør a rædsel og angest...

og pludseli faller jei aldeles sammen og synker halt bevistløs tilbake i karjolen me lukkete øjne — —

Me ét skvætter jei op og er like ve aa styrte paa hode ut a karjolen — hesten har braastanset foran en grinn. Og paa den anden side a grinnen, et stykke foran os, me ryggene mot os gaar — hun og han !... altsaa paa vejen til stationen alt.

Jei blir me én gang lys vaaken igjen og faar en forfærdeli hjerteklap...

Skyss-gutten hopper af bak paa karjolen og lukker op grinnen, hesten gaar langsomt igjennem, gutten lukker roli grinnen efter os og sætter sei op igjen — og sætter saa hesten i trav. Da vi er tæt bakve de to, venner først *hun* sei, og saa han — og saa stanser de begge og stirrer paa mei me uforstilt forbauselse. Men saa vexler hun et øjekast me ham, et ont øjekast som vil hun si: « nej *det* er for frækt! *det* skal han ha igjen!

Jei farer sammen da jei ser det, alting stanser inni mei, der lægger sei som et slør over min bevisthet, og jei aarker ikke se paa henne engang da jei kjører forbi henne — jei bare sier rent mekanisk ut i luften idet jei passerer:

— Jei kunne ikke faa *baat* til Drøbak — og saa har jei tat skyss dit!

og derme synker jei igjen tilbake i karjolen me lukkete øjne og kjører videre uten engang aa se mei tilbake, halt bevistløs...

— — — Klokken er snart hall ti. Det regner og er begynt aa mørkne. Den lille raske laste-og slæpe-damperen løper inn gjennem det smale sunne mellem Hovedøen og Hægholmen, forbi Hægholmens gule træ-fyrtaarn.

Agterut under soltelte sitter *jei*, alene, me noen brever foran mei — mine to brever til henne fra Paris, koncepterne til dem, som jei har gjemt. Jei vil læse dem igjennem én gang til før jei river dem

i stykker, én gang til tænke paa henne saan som jei gjore da...

Men det gaar ikke. Naar jei har læst noen linjer mærker jei at jei vét ikke hva jei har læst,og begynner paa nyt — men hver gang me samme resultat. Tilslut opgir jei det,hjernen vil tydelivis ikke fungere mer... og jei gaar helt agter, hvor regnen driver fra siden af inn under soltelte og inn i ansikte paa mei, river dér de to tætskrevne 8-sidie brevene i smaa smaa stumper og strør dem ut for vinnen... ser dem flagre bortover det graa vanne hvor to brede hvite skumstriper viser dampbaatens vej — og saa er de borte, de og hva der sto i dem, for jei husker ingen ingen ting mere a det hele — gud ! gud ! hvor jei er sløv...

Litt efter lægger vi til ve de gulgraa søboderne strax utenfor tollboden, jei gaar op paa kommando-brette og betaler den tykmavete kaptejnen som staar der i sort skinntrøje og sydvest, og skynner mei saa ned igjen og ilann, opover de tomme vaate hallmørke gatene i silende regn, finner endeli en drosche og kryper inn under presenningen inn i vognen og kjører afste op til Holtermann.

Han er naturlivis flyttet men jei faar da hans nye adresse og gaar derop.

— Er kandidat Holtermann hjemme? spør jei piken som lukker op entréen.

— Jei tror han har lagt sei — hvem skal jei si det er.

— Jæger!

Strax efter kommer hun ut igjen og sier værsgo — men idetsamme kommer han sell ossaa, hallpaaklædd, ut paa trappegangen til mei, rækker mei en liten flaske og sier:

— Her er et halt gram isteden for et hélt, jei kunne ikke skaffe mere; men det er fullkommen nok.

— Tak! sier jei og stikker flasken i lommen.

— Jei hadde lagt mei litt, sier han saa — for i telegramme dit fra Drøbak sto det jo at du kom først hall toll...?

— Ja, men jei fik en tiliere lejlihet — heldivis — for jei skal være paa pletten klokken 11 efter aftalen. Apropos, har du sprøjte ossaa aa laane mei?

— Nej! har du ikke sell?

— Nej fan, dette er kommen saa pludseli paa, at jei har ikke faat tid til aa anskaffe noen.

— Ja, *jei* har ingen! sier han aldeles bestemt og ryster paa hode — og jei forstaar at han ikke kan unvære husets.

— Vel, jei faar ned til doktor Onsum og høre da! *han* har en. Adjø! — jei rækker ham haannen.

— Adjø! sier han og tar den —: *Maa* du gjøre dette naa?... er der ikke længer noen mulihet? — stemmen hans skjælver.

— Nej, det *er* forbi — derer ikke noe mer aa gjøre ve det.

— Jaja, adjø da!

— Adjø! — og tak for det vi har hat sammen.

— Tak! adjø.

Vi omfavner hverandre og jei føler at bryste hans gaar stærkt — gusjelov! litt holler da ossaa han a mei.

— Vil du jei skal følle dei nedover? spør han saa me graat i stemmen, idet jei gaar ned a trappen.

— Ja tak! gidder du saa?...

— Ja kom inn og vent da, mens jei faar paa mei.

Inni hans arbejdsværelse, mens han faar paa sei noen klæer, skriver jei saa paa et ark papir som ligger der:

« Jei erklærer herved aa ha dræpt mei sell

Kristiania $^{6}/_{7}$ 88

Hans Jæger. »

lægger det i en konvolut som jei skriver utenpaa: « Mit siste or » og stikker saa konvoluten i lommen.

Tause gaar vi ve siden a hverandre nedover byn, regnen trommer hele tiden paa den nye silkeparaplyen hans...

— Det blir vont vejr for dei dette her, sier han idet vi passerer Universitets-uhre — hvis det skal ske ute da!

— Ja! men har der noensinne hænt det motsatte?

Det er alt hva der blir sagt — inntil vi kommer ned paa hjørne af Skippergaten og ser at det er mørkt ophos Onsum. Saa sier jei igjen, innædt:

— Naturlivis!... *aldri* det modsatte! — og vi vænner og gaar opover Karljohan igjen.

— Vil du drikke en afskeds-pjolter hos Gravesen? spør jei et stykke opi gaten.

— Ja men har du tid til det? Klokken er alt hall...?

— Vi drikker en pjolter til elve, og saa tar jei en vogn og kjører — saalangt som til Majorstuen ialfall.

Vel!

Det holler ve aa si-regne. Under det store telte hos Gravesen er der gott oplyst, svært gult ser lyse ut forresten. Langs kanterne er alle stolene stillet op paa to ben, støttet me ryggene mot bore — for at regnen kan rinne a dem; men inni mitten sitter her og der noen mennesker og drikker.

— Se der sitter jo Onsum! sier Holtermann — og ganske rikti: derborte sitter han, sammen me en fyr jei ikke kjenner—en Whisky-og-vann foran sei som sædvanli.

— Jamen *naa* er det for sent, sier jei sløvt; for naa *vil* jei ha den afskeds-pjolteren. Desuten, jei fik vel ikke laane den sprøjten a'en heller tænker jei — det var ham som ikke ville la Schander faa den morfinen til mei da jei var rejst til Paris...

Saa gaar vi inn i kafeen. « Gid Schander sat her naa !» sier jei til Holtermann — « *ham* skulle jei ha lyst aa si farvel til. » Men han er der ikke,

vi kikker forgjæves efter i alle tre afdelinger af kaféen.

— Naturlivis ! sier jei igjen. —Ellers er han her bestandi ! simpelthen bestandi !

Vi sætter os i hjørneværelse, jei i en sofa, han paa en stol likeoverfor, og faar os en pjolter og en cigar—og blir saa sittende der tause. Endeli sier han :

— Ja du kan vel ikke fortælle noe mere om hvordan dette egentli er gaat for sei ?

— Nej desværre du -- ellers hadde jei nok alt gjort det.

— Aanej, du kan vel ikke det, sier han trist.

Efter en pause sier jei igjen :

— Ja du faar hilse alle de andre da — : Schander og Onsum og Meyer og Anker og Kahrs og Knudsen, og Kollega — og lille tykke Gaarder ikke aa forglemme. .allesammen !... Si jei hadde hat fælt lys til aa sagt adjø til dem, men — det lot sei altsaa ikke gjøre... og ville forresten ikke vært noe morro heller ; for jei kunne jo ikke fortalt dem noe allikevel.

— Jo, det skal jei gjøre, sier han og nikker stille.

Mere blir der ikke sagt. Vi røker vor cigar og drikker vor pjolter og ser ut i luften — og saa blir klokken elve, og vi betaler og gaar op til Storthingsplass og tar en drosche.

— Er der *ingen* ting mere aa gjøre ve det ? spør Holtermann endda engang, da droschen holler for ennen a den gaten hvor han bor.

— Nej, ingenting — jei ryster paa hode.

— Jaja... jaja... adjø da! — og han omfavner mei igjen derinne i droschen, stærkt bevæget, og stiger saa ut, slaar paraplyen op, og forsvinner inn i den smale gaten hvor han bor.

— Majorstuen! roper jei til kusken og læner mei tilbake i vognen — saa underli tom i hjernen...

Droschen stanser ve Majorstuen, kusken hopper ned a bukken og lukker op døren, og jei stiger ut paa den sølete lannevejen og betaler. Forsikti, paa taa, gaar jei tværsover vejen bort til det smale fortoue paa venstre side.

— Aa Di! roper jei tilbake til kusken som er kommen sei op paa bukken igjen og holler paa aa snu hesten - kan Di si mei: er det langt til Holmen?

Prrruuu! — kusken lægger sei tilbake deroppe paa bukken og holler hesten igjen alt det han aarker — skal Dere saa langt saa er det nok best Dere kjører da!

— Nej tak! nej tak! jei vil nok gaa — adjø!

Droschen kjører nedover.

Det regner jevnt og tæt og er temmeli mørkt. Me hattebræmmen ned over øjnene, stokken under den venstre armen, og begge hænder begravet i lommen e paa vaarfrakken vandrer jei alene opover lannevejen paa det smale sølete fortoue — træt og trist og sløv, men lissom færdi ialfall me det altsammen.

...gud for et vejr!... saa! glie gjør en ossaa i

denne lerete sølen!... æsch fan! — det var sgu heldi jei ikke datt forresten... det skulle set dejli ut!...

Jei gaar der og stirrer ret frem for mei i mørke.

...Saa *slik* skulle den altsaa bli, ennen, slutten paa det hele! — jei ryster tongsindi paa hode og ser mei sell staa deroppe i kanten a skoven ve siden a henne og se utover det lille sorte vanne dernede i mørke—dy vaate staar vi der i regnen me klæerne hængende slasket omkring os. Og jei ser paa henne men kan ikke se ansigte hennes orntli, det er for mørkt — jei bare føler det er det ansikte hun hadde i formidda.

Og saa tar jei hennes haann og sier trist:

— Di er ikke gla i mei mer.

— Jo! svarer hun — men det klinger kollt.

— Faar jei lov aa kysse Dem?

— Ja. Gjør me mei hva Di vil, jei *er* gla i Dem, men jei kan ikke være anderledes enn saan naa i aften, for jei føler ingen ingen ting naa—jei er saa dø som en sill.

Og jei slaar mine vaate arme om hennes vaate liv— hennes arme hænger slapt ned — og trykker hennes vaate bryst mot mit og kysser hennes kolle læper. Men slipper henne saa, gjennem-isnet af den kolle berøring, og tar op a lommen begge flaskerne, den store brune og den lille hvite, og hæller det i den lille hvite over paa den store brune, og sætter den for munnen og tømmer den — og blir saa staaende der og fryse ve siden a henne, koll og

følesløs jei ossaa. Intil jei mærker at naa har det virket — naa kommer søvnen.

— Adjø da Vera! sier jei saa og kysser igjen hennes kolle munn—hvor trist at det ikke skedde mens Di endda var gla i mei...

— Jei *er* gla i dei! sier hun tonløst og haart.

Jei ryster paa hode —: Adjø! sier jei sagte.

Og saa synker hun stiv ned paa den vaate joren me ryggen lænet op til et træ — og jei faller ned paa knæ foran henne. Den kolle væten siver gjennem buxeknæerne inn paa skinne —isch! Men der er ikke noe aa gjøre ve det — og sløv lægger jei mei platt ned paa joren me ansikte i fange hennes, hænderne løst om hennes hofter, og føler hvordan jei strax blir vaat helt inn paa skinne, oppover laarene og maven. Men det kommer mei ikke ve naa mer, jei er for søvni og træt til aa bry mei om det — og saa tar bedøvelsen mei.

— Adjø! adjø! Vera! Vera! hvisker jei idet jei søvner inn — og saa strax efter er jei væk og borte.

Og om litt saa løfter hun mekanisk hode mit op me den ene haannen og retter me den anden revolverens løp tværs inn i tinningen min — og saa lyder skudde, og han kommer til, og de ser efter begge to at jei virkeli er dø... Og saa lar de mei ligge der og gaar nedover sammen, vaate og kolle, me klæerne slaskende om sei — kolle hver for sei og kolle mot hverandre, for *den* natten...

Æsch hvor jei ser det tydeli for mei altsammen, helt fra det øjeblik da vi staar deroppe i skovkanten, hun og jei ve siden a hverandre, og stirrer gjennem regn og mørke ned i dalen paa det lille sorte vanne — og like til jei ligger alene igjen paa den gjennembløtte jord deroppe under træe i skovkanten, mens han og hun gaar vaate og kolle ve siden a hverandre nedover vejen igjen — æsch! æsch!...

— Aah, hvor var det noe andet det jei hadde tænkt mei efter alt hva hun hadde sagt mens hun ennu var gla i mei —:

Det skulle være en dejli solskinsdag... vi skulle være sammen vi to alene hele dagen, ute i fri luft — og hun kom nok til aa være trist, men gla allikevel, og forfærdeli gla i mei... og naar aftnen kom skulle vi drikke os paa lyran begge to... og saa siden, naar vi ble trætte, skulle vi ute i skoven finne os et dejli sted hvor vi kunne halt ligge og halt sitte ve siden a hverandre. Og der ville vi saa lægge os ned, og *jei* gjemme mit hode ve bryste hennes, og *hun* klappe mei nedover haare og kinne og fortælle mei, *hvor* hun var gla i mei endda hun ikke elsket mei; *hvor* hun var gla for at *jei* var saa gla i henne at jei maatte dø — og *hvor* hun var bedrøvet for at jei maatte dø fordi jei var gla i henne — og *hvor* hun ville sørge altid over mei, men allikevel være gla bestandi over at hun hadde gjort det...

Og naar hun saa me sine søte kjærlie or, og

sin stemmes vellyd, hadde lullet mei inn i en dejli eventyrstemming — saa ville jei rejse mei smilende overenne, støttet paa den ene armen, og se henne gla inn i ansikte, og tømme den brune flasken og kaste den fra mei og kysse henne og si: « tak Vera! » — og saa ta henne i haannen og bli sittende der og se henne inn i øjnene, de store dejlie, kjærlie øjnene hennes — intil søvnen begynte aa ta mei. Da ville jei tilslut bare kysse henne, kysse henne forfærdeli endda engang... saa se henne for siste gang inn i øjnene og si: « tak! tak! tak! dejlie Vera! » — og saa synke ned me hode gjemt i fange hennes.

Og *hun* ville bli sittende der en stunn, saa tongt men saa kjærli tilmode, og stryke mei me begge sine hænder henover haare. Og om litt ville hun løfte hode mit forsikti op og se efter at jei var forsvarli insøvnet — og saa ville hun me sikker haann senne mei kulen ret inn gjennem tinningen. Og naar hun saa hadde set at jei rørte mei ikke mer og var holt op aa aanne, og hadde følt efter at pulsen var stanset, saa ville hun lægge mei stille ned paa joren og rejse sei op.

Men saa, i det øjeblik hun sto der oprejst foran mit livløse legeme, saa ville pludseli rædselen ta henne, livets rædsel for døden — og hun ville flygte som et jaget dyr, hjem! hjem! og kaste sei paa sengen og gråate og graate og graate — intil *han* kom og trøstet henne, han som hun var mer gla i enn i mei. Og *han* ville ossaa være bedrøvet,

for han holt jo ossaa a mei, og de ville sørge sammen, og det at de sørget *sammen* ville gjøre dem mere gla i hverandre igjen — kansje ville det enne me at hun igjen kom til aa elske ham som før...

Ja, *saan* var det jei hadde tænkt mei at det skulle ske!...

Og jei trasker afsted der i regnen og mørke me usikre glidende skritt i den glatte lerete sølen og ser og ser paa disse to billeder —: hva jei hadde *tænkt* det skulle blet — og hva det naa virkeli kom til aa bli...

...Gud, hvor, hvor, *hvor*! det hadde vært bedre baade for ham sell og for mei og for henne om han ikke hadde komt før det hele hadde vært afgjort mellem henne og mei... fan! hvorfor *satan* er han kommen! — og jei stanser og tramper i sølen; men tar mei saa i det og gaar igjen videre opover i regne og mørke — —

Noe bevæger sei et stykke der foran mei...jo, det er to mennesker som kommer imot mei, en lys skikkelse tilhøjre, en mørk tilvenstre — det er ham og henne.

Vi møtes paa det smale sølete fortoue og stanser — han og jei hilser paa hverandre, og saa tar jei hennes haann og sier:

— Det er sent, men jei kunne ikke række frem før.

Hun svarer ikke, hennes haann ligger koll og dø i min — og saa slipper jei den og staar der og vet ikke hva jei skal gjøre. Men saa stikker hun

sin arm inn under min og trækker mei me sei, og vi to gaar foran, mens han blir et stykke tilbake. Hun gaar der me armen i min og ser ret frem for sei uten aa si noe; jei forsøker aa se hvordan hun ser ut, men det er for mørkt — jei bare føler at hun ser ut som i formidda.

— Er det langt dit op? spør jei tilslut.

— Aa det er nok et stykke endda! sier hun — og ganske rikti, det er den gale stemmen fra i formidda.

— Hvorfor tok Di *ham* me? spør jei saa og venner mei nervøst og ser efter ham — jei har en ubehageli fornemmelse i ryggen ve at han gaar her!

— Ja jei ossaa! sier hun — men jei hadde aldri faat lov aa gaat uten.

« Faat lov aa gaat »! tænker jei ve mei sell — Vera! Vera! — men højt sier jei bare:

— Ja det er jo altsaa fælt, men siden han først er her, saa faar jei vel ialfall si adjø til'en — og jei slipper hennes arm og gaar tilbake til ham.

— Adjø! sier jei og rækker ham haannen — og tak for alt det vi har hat sammen.

— Adjø!... tak du ossaa!... hvor dette er sørgeli — aah, at det skulle gaa slik!...

Jei trækker nervøst paa skuldrene:

— Der er ikke noe aa gjøre ve det... det er ikke os som raar for tingene, det er tingene som gaar sin egen gang og tar os me sei som de vil.

Han ser paa mei et øjeblik og sier saa me brutt stemme:

— Men *maa* dette ske?... kan du ikke...du skal se det gaar over — og saa kunne vi være sammen igjen alle tre... som før...?

— Aanej du!—min stemme skjælver—i vor alder gaar det aldri over...

Han ser et øjeblik lissom raavill paa mei — saa sier han ;

— Aanej, jei vét det jo nok... men du vèt : man sier jo saant allikevel...

Gjør man det ? tænker jei ve mei sell. Men jei sier det ikke, bare rækker ham igjen haannen og sier igjen : « adjø ! »

— Adjø !... og tak for alt, sier han og omfavner mei.

Vi holler hverandre tæt omslynget en stunn — saa slipper vi begge og sier me skjælvende stemmer :

— Adjø !

— Adjø !

Og saa tar jei op stokken som er falt ned i sølen da jei omfavnet ham, tørrer den af paa vaarfrakken, og gaar tilbake igjen til henne, som staar der strax ovenfor og venter og ser paa os. —

Hun tar igjen armen min og vi gaar videre i den tætte jevne regn paa det sølete fortoue.

— Gud for et vejr ! sier hun og ser paa mei.

— Ja, det kunne ha truffet sei heldiere.

— Vil Di ikke heller vente til paa Manda ?

En gysen løper igjennem mei ve tanken — hun føler det gott paa armen min — og jei ryster paa hode og sier nervøst :

— Nej ! nej ! jei maa ha en enne paa det naa strax... jei aarker ikke begynne paa det éngang til... tre dages ny rædsel — aa gud !

— Jamen det kan da ikke være noen fornøjelse for Dem aa lægge hode Deres i mit fang saa vaatt som det er naa ?

— Nej, det er heller ikke længer for fornøjelsens skyll... det er bare for jei aarker ikke mer... naa er jei lissom færdi me det, og vil ikke, kan ikke, aarker ikke begynne paa det éngang til...

Hun gaar der en stunn uten aa si noe — saa pludseli stanser hun og venner sei imot mei og ser mei inn i øjnene, og sier intrængende og bønli :

— A vent til paa Manda ?

Det er et forsøk paa aa be som før, dengangen hun var gla i mei; men det klinger falsk, og jei er gla igrunnen at det klinger falsk, for jei er saa trætt, og hadde klangen vært som før — hvor kunne *jei* svart nej til henne ! ! — aldri ! Men naa ryster jei bare paa hode :

— Nej, nej, be mei ikke, der er ikke noe mere aa gjøre ve det naa — saa vont som det er altsammen, der er ikke noe aa gjøre ve det...

— Di er ikke gla i mei idag, sier hun saa — det nytter ikke noe hva jei sier til Dem...

Pludseli venner hun sei nervøst om :

— Hva er det for noe som ramler dernede ? sier hun — og jei venner mei ossaa.

Et stykke bâk os ser vi Bjørck, og bâk ham igjen,

et stykke længer nede i vejen kommer to store mørke tingester opover efter os — to store vogner.

Vera og jei tar af en sidevej nedover et jore og venter et stykke dernede mens vognene passerer. Og dér stiller hun sei saa op ret foran mei, me maven og hele kroppen tæt op imot mei, og ser mei saan intenst bløtt inn i øjnene, som før naar hun var rikti gla i mei — og sier intrængende, energisk, halt som en bøn, halt som en kjærli befaling :

— Vent til paa Manda...?

Jei skjælver — for denne gang er tonen rikti ; holler hun den er jei fortapt ! da maa jei lide det éngang til, alt det som jei naa har bâk mei ; for da kan hun gjøre me mei hva i al verden hun vil...

Men hun ser ikke virkningen, det er for mørkt — og føler den ikke, for hun har ikke mere sin arm i min ; og mens jei staar der og skjælver uten aa svare, synker hun sammen og stivner til igjen :

— Aa nej, sier hun trætt — : det nytter nok ikke mei i dag aa snakke til Dem... det virker ikke paa Dem idag noe a det jei sier. —

Vognene er passert, vi gaar igjen opover til hovedvejen, og Bjørck som er stanset deroppe kommer bort til os :

— Der er ikke mening i dette ! sier han — naa har jo de to fyrene der set os ; mei ialfall har de set, og jei er jo let aa kjenne paa skjægge... og har de saa set en dame ossaa, saa kan jo ikke det være mer enn én — og saa blir vi begge to dradd

inn i det, naar de finner dei der imaaren. — Nej, der er ikke andet aa gjøre enn aa utsætte det.

Jei gyser igjen ve tanken, og sier bare:

— Jei kan ikke mere, jei maa ha en enne paa det naa iaften — hvis ikke dere vil, saa i guds navn faar jei gjøre det alene.

— Nej! sier Vera bestemt — *skal* det ske, saa *vil* jei; men jei syns Di skal utsætte det af hensyn til os:

— Be ham! sier Bjørck — han *kan* ikke si nej til dei.

Men Vera ryster fortvilet paa hode:

— Nej, det nytter ikke mei noe iaften aa be ham, han er ikke længer saan som før — han hører ikke paa hva jei sier.

— Aa kom! kom! sier jei nervøst — jei kan ikke mer!

Saa tar hun mei resolut under armen, og vi gaar igjen videre, et stykke foran ham. Men saa, oppe ve toppen a den lange jevnt skraanende bakken vi har foran os, der opdager vi at de to vognene har stanset.

Er stunn blir vi staaende og vente — men de rører sei ikke af flekken. Bjørck henter os imens inn, vi staar der alle tre i regnen, dy vaate, og venter — det er alt begynt aa lysne. Saa tilslut sier Bjørck:

— Nej, dette er der jo altsaa ingen mening i. Naa har de fyrene to gange set os forsøke paa aa

ungaa dem, det ser for mistænkeli ut — de har naturlivis bitt mærke i os... du faar la dette være iaften — for Veras skyll ialfall...

Jei staar der ulykkeli og svarer ingenting...

Saa stiller Vera sei endda engang op tæt foran mei og ser mei intrængende inn i øjnene:

— Hvis Di er *noe* gla i mei mer, sier hun sagte— saa *maa* Di naa gjøre dette for min skyll..Og paa Manda skal Di se vi har et ganske andet vejr..og *jei* skal ossaa være ganske anderledes da enn naa iaften, det kan jei love Dem — *vil* Di det? *er* Di saa gla i mei at Di vil det?

Tonen er blet den gamle hennes, øjnene, de store kjærlie øjnene hennes kjenner jei igjen, mit frosne hjerte smelter, noen taarer triller nedover kinne mit og me lav skjælvende stemme sier jei:

— Ja.

— Saa! sier hun gla og venner sei mot Bjørck.

— Gaar han me paa det? spør Bjørck.

— Ja! svarer hun. Og saa tar hun mei igjen under armen og vi gaar nedover; denne gang er er det ham som gaar foran.

Vi sier ingenting til hverandre en lang stunn hun og jei —hun bare gaar der og ser ret frem for sei, og jei gaar og ser paa henne. Ansikte hennes er igjen stivnet, jei kjenner det ikke igjen.

Pludseli venner hun hode og ser mei inn i øjnene:

— Jei vét at Di kjenner mei ikke igjen naa, sier

hun — men jei *er* gla i Dem allikevel !...skjønner Di ikke det, siden jei *vil* gjøre dette me Dem, som er det eneste goe jei vét jei kan gjøre Dem...?

— Jo, jei *skjønner* det nok. at Di maa være gla i mei --- men jei føler det ikke. Jei kjenner Dem ikke igjen, som Di sell sier.

Saa griper hun haannen min og trykker den haart, og mens hun ser mei intenst inn i øjnene sier hun :

—Di *skal* faa kjenne mei igjen endda engang før det sker !— men det er for det *han* er her naa.—

Litt nedenfor finner vi ham sittende paa en bænk, ganske sammenfallen og tilintetgjort — og saa slipper hun *mei*, og tar sei af ham isteden. Og hele resten af vejen gaar hun ve hans arm, mens jei gaar et stykke bakefter.

Nede paa hjørne af Hægdehougs-vejen og Park-vejen slipper hun hans arm og sakker agterut til mei :

— Vil Di gaa me op til Waldemar? spør hun — der er ingen hjemme der naa — ; saa kan Di ligge der til imaaren tili.

— Nej tak ! — jei ryster paa hode — jei faar ikke sove allikevel, og da vil jei heller være ute.

Saa gaar hun igjen foran til ham.

Paa hjørne a Pilestræde hvor han bor sier jei adjø dem.

— Vil Di ikke heller gaa me op da? spør hun igjen — de staar deroppe paa trappen begge to og skal til aa gaa inn.

— Nej tak!

Saa gaar de inn sammen, og jei gaar videre, omkring hjørne og noen skritt opover Pilestræde. Men saa pludseli husker jei paa : du har jo morfin! —og rask venner jei om igjen for aa gaa me op allikevel — og ser dem saa begge to, han og hun, staa der paa hjørne, i den kolle graa maarenbelysningen, underli utjaskete aa se til, og stirre opover efter mei me nervøst opspilete øjne.

— Jotak! sier jei saa — jei vil nok gjerne gaa me op allikevel; jei har jo morfin nok, jei maa sagtens kunne faa sove...

Vi stiger op i fjerde etage i den store hjørnegaaren. Daglistuen vi kommer inn i er uten gardiner, og fyldt me møbler fra andre værelser, foruten sine egne—det ser ut som i et stort pulterkammer. Vi sætter os ned paa hver sin stol, paa tre forskjellie steder i værelse, og blir sittende en stunn og se paa hverandre uten aa si noe. Saa endeli sier hun til ham :

— Har du noen sengklær aa lægge ham paa?

— Ja.

Han rejser sei og gaar ut i et andet værelse for aa finne dem, og imens kommer hun hen til mei og stiller sei op foran mei og ser paa mei me noen vidunderli kjærlie øjne, og klapper mei bløtt nedover kinne.

Jei ser sykt op paa henne.

— Stakkars min gut! sier hun — og blir saa staaende der og klappe mei og se paa mei me de kjær-

lie øjnene, til han kommer dragende inn me seng-klæerne fra sideværelse. Saa sier hun :

— La mei faa morfinen Deres, saa skal jei lave den istann til Dem.

Jei rækker henne den lille hvite flasken.

— Vann er der vel inne hos dei Waldemar ? sier hun saa.

— Ja.

Hun gaar inn til ham og henter karaflen og glasse, og slaar saa paa slomp endel morfin oppi noe van og rækker mei — og jei sluker det. — Og saa rejer hun op en flatseng til mei paa gulve, me hode under et a vinduerne. Vi andre sitter tause og ser paa.

— Saa ! læg Dem naa her, sier hun.

Jei trækker a vaarfrakken og skoene og lægger mei der, og hun brejer over mei.

— Kjenner Di at morfinen har virket noe ? spør hun saa.

— Nej.

— Saa skal Di faa mer ! — gi mei flasken !

Og hun hæller igjen paa slomp endel morfin i vann-glasse og gir mei — og jei tar det.

— Saa ! — gonatt ! sov gott ! — og derme gaar de to inn til ham, og jei blir liggende der alene, sløv, men forfærdeli vaaken, og stirre op i take.

Men pludseli viser hun sei i døren igjen:

— Skal jei lukke vindue der bâk Dem ? spør hun.

— Ja tak !

Og hun kommer bort imot mei me øjnene fæstet

paa mei og lægger sei stille ned paaknæ og tar mei om hode og ser mei inn i øjnene og kysser mei paa pannen. Rejser sei saa op og skræver over mei bort til vindue og lukker det, mens jei føller hennes bevægelser me syke øjne. Og paa tilbakevejen bøjer hun sei igjen ned og kysser mei paa kinne.

— Gonatt! sier hun saa og gaar.

— Gonatt!... tak! — jei føller henne ut me de syke øjnene, og blir saa igjen liggende der og stirre sløvt op i tåke.

Litt efter litt faller jei — uten at øjnene lukker sei — hen i en hall bevisst døs, hvor jei ikke har det noe større vont, bare føler mei svært trætt og ønsker mei sløvt at gid jei kunne faa sove — men vét at det faar jei altsaa ikke. —

Hvorlænge jei har ligget slik vet jei ikke, men saa hører jei først døren gaa til Bjørcks værelse tværsover entréen — og saa blir døren inn til mei lukket forsikte op, og Bjørck stikker hode inn, og vore øjne møtes.

— Har du sovet? spør han.

— Nej.

Han ser paa mei et øjeblik, lukker saa døren og forsvinner igjen.

Som et sløvt ønske glier den tanke igjennem mei: « er det Vera som har sent ham inn for aa se om jei sover?... gid det var saa? » — men saa faller jei igjen hen i den trætte hallbevisste døs, stirrende me de de trætte øjne op i tåke.

En tid efter — gud vét hvorlænge — viser Bjørck sei igjen, hall paaklædd i døren, møter igjen mine vitt-aapne øjne, og spør igjen :

— Har du sovet !

— Nej, svarer jei igjen — og atter forsvinner han. Denne gang gaar han ikke tilbake til sei sell, trinene høres helt inover til ennen af entréen før noen dør gaar.

Men strax efter gaar døren inn til mei igjen op, og inn kommer Vera, fullt paaklædd, i kaape og hat, store rare øjne i det trætte utvaakete ansikte.

— Har Di ikke sovet ! spør hun og kommer bort til mei.

— Nej.

Hun kaster sei ned paaknæ, lægger sei hen over mei og kysser mei — og holler saa kinne sit op til mit...

Men saa gaar døren igjen der langt inne i entréen, hans skritt nærmer sei — og hun rejser sei fort op og blir staaende og se ned paa mei me kjærlie bedrøvete øjne. Uvilkaarli strækker jei hænderne bønfallende op imot henne, som et sykt barn — men saa gaar der som en angest hen over hennes ansikt og hun sier nervøst :

— Nej, nej !... jei tør ikke !

Saa kommer han inn.

— Ja, adjø da ! sier hun til mei — jei skal me baaten klokken otte, saa jei maa gaa naa.

— Adjø ! svarer jei — og de forsvinner ut gjennem døren begge to.

Litt efter kommer Bjørck inn igjen alene, fullt paaklædd :

— Det er best du staar op me det samme, sier han. Du faar jo ikke sove allikevel, og klokken otte kommer her desuten arbejdsfolk her — de skal begynne aa pusse op denne stuen idag.

Jei staar fort op og faar vasket mei litt inne hos ham, og saa gaar vi ut begge to sammen, i frisk maarenluft me sol i.

Først gaar vi op til Holtermann, hvor Bjørck venter utenfor.

Entrédøren finner jei vi aapen, jei gaar like inn, og møter i kjøkkene Holtermann, liten og runn, i brun Jägerskjorte og blaa buxer, blek og graa i det fete ansikte under det sorte haar — han har ganske vist ikke faat sin fornødne maarendosis endda. Han ser paa mei me noen rare forvillete øjne som paa en gjenganger.

— Det ble ikke noe igaar! sier jei — der kom noen og saa os netop som det skulle ske, og saa maatte vi opsætte det til paa Manda. Vær saa snil ikke aa si det til noen.

— Nejda! sier han, me ryggen støttet mot kjøkkenbænken.

— Ja, det var bare derfor jei kom — jei ville jo nødi det skulle sies før det var skedd — adjø!

Han nikker og jei gaar igjen, ned til Bjørck — og vi vandrer stille nedover til byn.

Ve Gravesen stanser vi. Paa utekaféen under det røstripete telte er der ikke noe aa faa saa tili.

Oberkellneren er netop kommet og gaar just naa igang me et par opvartere for aa faa stelt istann derute.

— Nej, sier Bjørck — la os *da* heller gaa ned paa en sjofel knejpe og drikke noe øl.

— Gjerne det.

Og vi gaar videre, ned Rosenkrantz og bort Søgaten, og ned i en liten kjæller-sjap skraas overfor Vestbanens station. Ve det lille lakerte træbore under kjællervindue dernede i den blaamalte skjænkestuen sætter vi os og forlanger en flaske øl...

Et par konstabler og en arbejdsmann er de eneste gjæster som kommer inn mens vi sitter der og de gaar allesammen inn i den indre skjænkestuen saa vi hele tiden blir alene.

En stunn sitter vi der tause og ser forbi hverandre ut i luften. Saa tilslut sier jei:

— Du! naar dere naa blir gifte — skal dere saa bo i Kjøbenhavn?

— Ja! vi ville ha vanskeli for aa existere her i byn — dernede er det altid lettere, forhollene er større.

— Jei syns dere skulle gjøre et forsøk her...

Han ryster paa hode.

— Husk paa, sier jei saa — naar naa Vera blir færdi me bogen sin og den kommer ut — saa blir den naturlivis beslaglagt af et ministerfæ.

— Det blir den naturlivis! — han nikker.

— Ja, og da er det jo klart at der maa gjøres noe. Jei syns dere da skulle utarbejde et grejt po-

pulært foredrag for hvermann om hva det har aa si det : at literaturen behanles paa denne maaten her i lanne– og bedre præparat til aa demonstrere betydningen a det paa enn Veras bog, kan jo aldri faaes.— Og saa fik dere altsaa ta og rejse runt og holle det foredrage i hver by og bygd i Norge, for den stakkars millionen a voxne mennesker som bor her i dette lanne — og derve altsaa skape en stor almindeli opinion til fordel for literaturen, som altsaa tvinger idioterne eller kjæltringerne — hva det naa er — i regjeringen til aa la literaturen i fre.

Han ryster igjen paa hode :

— Det blir en vanskeli sak.

— Jamen ikke uoverkommeli! husk paa at dette lille lanne har ikke mere enn et par milioner inbyggere alt i alt...

— Allikevel... han ryster paa hode.

— Og en ting til ! sier jei saa — en anden ting vi har snakket om her i det siste : aa samle hele Bohêmen og faa den til aa ofre, helt og holdent et semester paa aa forsøke aa grunne et blad her i byn. La det komme ut hver dag, det behøver ikke aa være stort, gjerne ganske lite, men altsaa hver dag spy noe galle ut over disse fæle tingene og disse fæle menneskene i denne fæle byen — det er jo fælt og motbydeli alt det som fins her jo, saa det kan aldri være vanskeli aa faa spydd noe galle ut over det hver dag, naar et hallt dusin mann gaar omkring hver dag

hele dagen og ikke gjør andet enn aa opelske den gallen.—Og et saant blad... hva det ville være for en nytti ting aa ha, naar naa beslaglæggelserne skal til aa begynne igjen,det sier jo sei sell. Og husk paa det : bare der er galle nok saa blir blade altid kjøpt.

— Nej, det gaar s'gu aldri — han ryster igjen paa hode — vi maatte ha penge da !

— Aa, et hall-aar ialfall, mens det ble forsøkt, maatte dere da kunne greje dere — Bohêmen fik slaa sei sammen og ha fælles kasse den tiden. Og gik det, saa erobret dere jo snart denne lille fillebyen og gjore den om til en evropæisk by. — Og hva Vera ville være vært under et saant erobringsforsøk!... hun alene vil jo veje liksaa meget som hele resten a Bohèmen tilsammen.

— Men saant gaar jo aldri...

— Dere kunne da forsøke! — gik det saa gik det; og gik det *ikke*—naa, saa gik det altsaa ikke; men et stakkars semester kunne dere da ofre paa et saant forsøk.

Han svarer ikke, bare trækker paa skuldrene.

— Men én ting er sikker, sier jei litt efter — husk paa det: hva du saa gjør eller ikke gjør, skriv aldri mere bøker for penge! Di blir altid daarlie, og det—holler *hun* ikke ut...

Han sitter der og ser hen for sei uten aa svare. Vi faar nok en flaske øl som vi drikker uten aa si noe — og gaar saa opover byn igjen i det dejlie solskins vejr...

Men Gravesen klarer vi os ikke forbi — vi sætter os inn i hjørnevindue og drikker en pjolter og røker en cigar — ossaa uten aa si noe større til hverandre.

Saa gaar han.

Jei blir sittende og se efter ham til han er forsvunnet — saa savner jei ham. Det er jo ham og henne naa — der er altsaa lissom noe a *henne* ve ham...og naa han er gaat er *det* ossaa væk, og jei sitter der saa mutters alene...

Jei blir sittende og stirre ut i luften og se paa *henne*. Hele tiden har hun det underli kolle stivnete ansikte fra igaar som jei ikke kjenner. Jei anstrænger mei alt hva jei kan for aa faa frem et af de andre ansiktene hennes, men det er og blir umuli...

Saa forlanger jei pen blæk og papir og skriver til henne:

« Kjære Vera! a la mei faa kjenne Dem igjen én gang til! la mei faa se én gang til inn i de øjnene fra før! ta mei én gang til i haannen som da! — en eneste gang! — Eller nej, det er jo ikke det jei mener, for *det* er jo umuli naa da Di er kommen paa det rene me at Di ikke holler a mei. Men noe lignende, bare noe som ligner litt — vil Di? — Jei rejser ikke nedover, for jei taaler ikke aa være Dem saa nær og vite at Di ikke er gla i mei — og jei taaler ikke aa se Dem flere gange enn den ene me det ansikte som er mei saa fremmed og som jei dør a. Jei rejser ikke derned,

for jei er syk til døden. Men Manda aften kommer Di, ikke sant ? — paa samme sted, klokken ti om Di vil, eller hvis ikke saa skriv naar. Og gid det ikke maa være for vont for Dem, herregud hvor jei ønsker det -- for naa har jei jo ikke noe andet aa ønske. Gid jei visste, visste det helt og sikkert, at det ikke er bare derfor Di kommer—: fordi Di trossi vil bære frem fan, siden Di nu engang har tat ham paa ryggen — gud hvor jei fryser ve den tanken ! »

Ve to-tiden gaar jei op til Knudsen for aa se om Schander er hjemme — han chineser fremdeles der om natten, og staar nødi op før midda.

Solen skinner lysti inn i det rø hjørneværelse deroppe i fjere étage, vindue staar aapent saa gatelarmen nede fra Karljohan trænger like derinn — og borte ve ovnen staar Schander i underbuxerne, bøjet over vaskevansbollen. Han ser op da jei trær inn :

— Naa, er det dei ? sier han me grovt maarenmæle og retter sei op og tørrer af ansikte — er *du* i byn idag ?

— Jei kom inn igaar, sier jei og sætter mei træt ned paa sove-chaiselongen, hvor sengklæerne ennu ikke er tat bort — jei søkte efter dei igaaraftes...

— Vi holt til nede hos Ingebret igaar tilfældivis, Lega og jei.

— Naaja, det gjore altsaa ingenting at jei ikke traf dei — men igaaraftes var jei noksaa lej for det. Jei skulle nemli dræpt mei igaar, og ville gjerne sagt adjø til dei først ... men saa ble det altsaa ikke noe a, som du ser. Naa er det utsat til paa Manda.

Han ser et øjeblik paa mei me det rolie stivnete ansikt, men tørrer sei saa videre. Og mens han gaar der og pusler me aa klæ paa sei fortæller jei ham det jei har oplevet i det siste døgn. Da jei er færdi blir han igjen staaende og se paa mei litt — og saa sier han stille :

— Ja, jei har jo længe visst at det maatte enne me det.

— Men, sier han litt efter — kunne du ikke lissaa gott forsøke Buenos Ayres først du ossaa?... istedenfor aa dræpe dei strax? — Jei har jo, foruten rejsepengene, tusen kroner, som jei ikke faar før jei er kommen vel ombor — *jei* betaler billetten for dei, og saa deler vi halt det som blir igjen...?

— Nej, sier jei og ryster træt paa hode — *jei* aarker ikke mer... jei er færdi... jei holler ikke ut aa være *noen* steder uten henne — det er fælt nok me disse to dagene som er igjen.

— Jaja, saa snakker vi ikke mere om det! — og han tar roli vesten og jakken paa sei. Men da han saa staar der færdi paaklædd, elegant aa se til i sin splinternye brunlyse sommerdress, en elegant liten rejsehue paa hode og nye gule sommersko, sier han :

— Du ! *jei* kan skaffe dei en morfinsprøjte ! —jei har nemli kredit hos Jean Mette. Vi kan gaa inom og faa den me det samme vi gaar opover.

— Tak, det var brilliant ! svarer jei — og vi gaar sammen ut. Da vi er nede i trapperne spør han :

—Ejer du noe ?

— En hall krone ! — vi kan altsaa faa os en sejdel til aa begynne me.

— Vel, vi gaar altsaa til Gravesen — saa kommer der vel noe mere siden — —

XXV

Dagen efter (Sønda 8de Juli 88)

Efter middan sitter vi omkring et a smaaborene under Gravesens telt og drikker kaffe, Erik og Fredrik og Schander og jei. Søndas øde og tomt er det bortover borene, tom og livløs ligger gaten opover — og solen som titter over huståkene inn under telte til os, skinner i dag saa sykt og gult — som den gule feber, synes jei. Hèt og tør sitter jei der, og inni mei brænner det som ill, hver fiber i mit legeme skjælver — jei begriper ikke hvordan jei holler ut.

Mørk og taus sitter Schander der overfor mei og stirrer hen for sei me det bleke stivnete ansikt — hvor er han mei kjær fordi han er forbi han ossaa! — mens Erik og Fredrik sitter og snakker sammen, muntert og sorgløst :

— Men hva tror du de vil si hjemme hos dei naar de naa ikke faar dei hjem idag heller da Fredrik? spør Erik.

— Aa, de liker det naturlivis ikke ; men skitt, de er naa noksaa vante til det naa da ser du. — Forresten skulle jo du ossaa bare vært borte én dag — og naa er det alt blet fire...?

— Ja, svarer Erik — men *jei* har da ialfall ikke vært saa dom aa skrive hjem hver dag at « naa kommer jei. »

— Ja, det er jo domt naturlivis, men...

De sitter der og snakker saa roli og fornøjet — de skal derut hvor hun er i dag, de skal se henne og snakke me henne... Aah, om jei kunne faa se henne som hun er naa — netop naa!... de lykkelie to som skal derut!... her maa jei bli sittende, uten henne, idag og inat og i hele maaren, helt til imaaren aften klokken ti — da skal jei faa se henne og dø...

— Dø *fra henne* — aah, det er *det* som er rædselen ve aa dø...

— Men naa maa vi vist afsted Fredrik, sier Erik og klinker paa opvarteren — : Værsgo! for to kaffe! — ossaa vil Di si os hva klokken er?

— Ti minutter paa hall fem, svarer opvarteren som ser paa sit uhr.

— Aa dø og pine! sier Erik — og de springer op begge to og sier adjø.

— Men er ikke « faderen » derute idag? spør jei — siden *dere* kan rejse derut?

— Nej, sier Fredrik — han er i byn.

— Bjørck rejser vel ossaa derut i eftermidda da?

— Nej, han blir i byn.

— Vet du det visst? spør jei hæst og føler at jei blir blek.

— Ja da!

— Saa rejser *jei* me derned, sier jei og springer op — bloe flommer i mine aarer som vil de sprænges — kan du laane mei et par kroner Schander?

— Det er alt hva jei har, men værsgo! her kommer vel altid noen som kan betale kaffeen.

Jei stikker nervøst to-kronen i lommen —: tak! adjø.

— Go fornøjelse! sier han og nikker venli op til mei — og afsted skynner vi os, Erik og Fredrik og jei, mens Schander sitter alene igjen og stirrer blek hen for sei som før.

— — — Vi har passeret « Hesthagan » og gaar i gaasegang ned a en sti gjennem skoven i omtrentli retning af Bakkehuse. Fredrik forrest me en liten haannkoffert, Erik bâk ham, og jei sist. Aftensolen ligger som gull oppe i trætoppene over os, og inne i skovens tykning er det saa stille og svalt! — jei maa tænke paa den dagen da jei gik her me *henne*...

— Hyss! sier pludseli Fredrik og stanser me løftet peke-finger — og vi blir staaende og lytte. Ganske tydeli hører vi saa to mennesker tale sammen et stykke tilhøjre borti skoven — og strax efter faar vi øje paa dem bortimellem træstammerne.

— Det er infølte! hvisker Fredrik — *de* bør ikke se os komme til Bakkehuse, de kan sladre til faderen! la os forsvinne før de faar kik paa os!

— og afsted sætter han paa sprang tilvenstre bort-igjennem skoven, og Erik og jei efter. Vi løper et gott stykke før vi stanser og lytter igjen — men saa hører vi heller ikke noe mere og gaar roli videre som før.

Like ve husene, bâk den samme busken paa opsiden a vejen hvor jei stanset første gang jei var herute, tar Erik og jei post, mens Fredrik som det er minst farli om blir set, sennes derned for aa rekognoscere. Vi ser ham skraa nedover græsbakken mellem skoven og husene, bort til den rømalte havestubygningen tilhøjre og kikke inn, først a det ene, saa a det andet vindu — og saa forsvinne nede om hjørne. Men strax efter kommer han frem igjen og gaar ned til det hvite huse mitt imot os, og inn der. Et øjeblik efter kommer han ut derfra ossaa og like op til os — og vi faar vite at hverken Vera eller Majken er hjemme ; de er gaat ut sammen me Gaarder begge to for en stunn siden, og piken vét ikke hvor de er gaat hen.

— De maa vel være gaat til Emmestad da ! sier Erik — vi faar gaa dit vi ossaa ; vi skal jo saa allikevel dit bort og ligge inat.

Forsikti gaar vi saa bortover vejen, spejdende og lyttende, for itide aa kunne smutte inn i skoven hvis noen skulle komme. Men pludseli stopper Fredrik braat op og spør :

— Hvor har dere gjort a kofferten ?

— Aa fan ! sier Erik — den glemte vi sgu derborte bâk buskene.

— Jaja, sier Fredrik—jei skal springe tilbake efter den — vent her saa længe.

Mens vi staar der og venter hører vi pludseli noen plystre det kjente signale — og strax efter kommer Gaarder løpende imot os: — « Vera og Majken er herborte ! » sier han — og Erik styrter afgaare.

Gaarder og jei gaar langsomt efter.

— Naa hvordan har du det? spør han lavt, og ser paa mei me de stærke blaa øjne, som ber han om en betroelse. — Men jei aarker ikke betro mei til ham saa gjerne som jei igrunnen vil; jei aarker ikke snakke me andre enn henne — og saa svarer jei træt:

— Åa... som du ser !

— Du kan tro jei ble forskrækket, sier han saa — den ettermiddan jei kom hjem der alene, og fant kofferten din staaende aapen, og giftflasken og revolveren borte —

han stanser igjen me øjnene paa mei, venter vist jei skal si noe, men jei kan ikke — og saa fortsætter han :

— Jei fortalte det til Vera... hun var borte i Emmestad hos mei idag, og vi sat og rotet sammen i kofferten din mellem de gamle papirerne dine... Og bakefter læste jei op for henne det jei har skrevet om den første aftnen derute i Emmestad — hun syntes det var noksaa gott... Og siden rejste vi hit bort til henne, og hun læste op for mei den scenen mellem henne og Bjørck oppe paa atelie-

ret, som *du* visst har læst—den var temmeli slem syns jei nok — den blir da visst beslaglagt...

og han snakker videre villi væk, mens jei gaar der og skjælver i hver fiber og tænker paa hva mon hun naa vil si til at jei er kommen herut allikevel...

Saa møter vi Erik og Frederik og Majken.

— Det er ikke vært dere kommer husene nærmere, sier Erik — ellers kan lille Katja faa se dere. Vera ba vi skulle gaa inn i skoven her ve siden a vejen og vente til hun kommer.

Vi gaar noen skritt inn i skoven og sætter os paa en liten aapen grøn plass — aftensolen faller rødli inn til os mellem træstammerne. — Lænet mot et træ sitter jei der syk og skjælver mens de andre snakker og ler — og tænker bare i angest paa henne, og ber til henne, at hun ikke maa være vonn for at jei er kommen...

— Naa, er dere her?! sier pludseli Veras stemme — og hennes skikkelse dukker lys frem mellem træstammerne; øjnene ler i det smilende ansikt inne under den gule straahatten.

Jei føler en slavisk trang til aa rejse mei ærbødi og hilse paa henne, men aarker det ikke — jei er like ve aa faa ont — og tar bare skjælvende til hatten, og ser sykt op paa henne.

Men hun *ser* ikke paa mei — hun trækker først Frederik, og saa Erik, og tilslut Gaarder ossaa, hver for sei afsides, og snakker hemmeli me dem... bare mei har hun ingen bruk for — det var knaptn nok at hun saavitt nikket bortover mot her hvor

jei sitter da jei tok til hatten — hun *er* vonn for at jei er kommen !... aa herregud herregud, hvorfor er jei her...

— Ja vi kan ikke be dere hjem til aften ! sier Vera, da hun er færdi me sine hemmelie konferencer — dere faar nok bli her ute i skoven til Katja faar lagt sei. Men siden kan dere komme bort og faa et glas toddy — vi skal senne noe mât hitut til dere i mens :

— Det er da pokker til brysom onge aa ha herute den Katja da ! sier Erik ærgerli.

— Je det skal gud vite, sier Vera — hun har sin næse overalt den lille ongen ! det er ikke muli aa være fri for henne noe sted. Ret som det er, naar vi endeli tror at *naa* er vi da kvitt henne, saa pludseli dukker den ongen op mitt iblant os og sier : « Her er jei ! » — Og hun fortæller sell hvordan hun gjør det : Naar vi er borte og hun skjønner at vi ikke har villet ha henne me, saa løper hun ut og snuser efter os alle steder ; stanser og lytter... stanser og lytter — intil hun hører os. Saa sniker hun sei sagte helt inpaa os — og dukker pludseli frem.

— Værsgo kom og spis tilaftens ! sier pludseli en rask liten pike-stemme me samme klang som de andre Harloff-ongenes — og lille Katjas ansikt titter skøjeragti frem fra en busk oppe paa en klippeblok like ve siden a den aapne plassen hvor vi er.

Allesammen skoggerler.

— Ja naa kommer vi ! svarer Majken leende — gaa naa bare hjem me dei du !

— Jada ! svarer Katja muntert oppi busken, og forsvinner.

— Ja naa har hun altsaa set dere ! sier Vera — men vi kan ikke be dere hjem me allikevel ; for er Katja oppe naar dere kommer saa faar vi ikke henne til aa lægge sei før dere er gaat...

— — Noen smørrebrø og halle øller er blet sent bort til os, jei har drukket min halle øl som de andre men ikke kunnet spise noe — og saa sitter vi da der og venter, Erik Fredrik og jei, nok saa utaalmodie alle tre. Endeli faar vi bud at vi kan komme.

I det øverste vindue paa den rømalte havestubygningen staar Vera og tar imot os, vi skraar fra vejen nedover græsplænen borttil henne og klyver én for én inn i det lille soveværelse hennes — Majken sist, hjulpet af Erik. Saa blir vindue lukket, et tykt teppe hængt for, og lampen tænt — og vi placerer os derinne saa gott vi kan, paa sengen og de par stoler som er der. Paa bore staar en whisky-flaske som er trekvart full.

— Er *det* alt brænnevine dere har? spør jei nervøst — Vera har endda ikke set paa mei og jei skjælver saa jei næsten ikke kan sitte paa stolen.

— Se saa ! sier Vera leende — naa er *han* misfornøjet igjen som sædvanli ! — Di kan trøste Dem forresten, lægger hun til — vi har endda en hel flaske i kjælleren.

Jei svarer ikke, bare ser sykt paa henne. Saa gaar hun ut og blir borte. Aldeles fortvilet sitter jei der, mens vi laver i glassene, og ønsker mei langt bort —: naturlivis er hun gaat, fordi *jei* er her! — saa pludseli aapnes døren og Vera stikker hode inn og nikker bort til mei:

— Aa faar jei snakke litt me *Dem* da? sier hun og forsvinner ut igjen.

Syk og skjælvende gaar jei efter henne ut gjennem søsterens lille blaamalte sovekammer som jei ikke har set siden den rædselsnatten da min skjæbne fullbyrdet sei derinne — og ut i havestuen, hvor jei finner henne staaende mitt paa gulve og vente paa mei — det siste svindende dagslys faller fra glasdøren derborte hen over hennes skikkelse. Angest stanser jei foran henne, og da hun ser uvisst paa mei som vil hun si noe men vét ikke rikti hvordan, spør jei skjælvende:

— Er Di vonn for at jei er kommen herut?

Hun svarer ikke, bare ser forskende paa mei — og sier saa:

— Har Di vært sammen me Waldemar siden den maarenen?

— Ja, sier jei efter først aa ha husket mei om — igaaraftes var jei sammen me ham hos Knudsen i pjolterlag — men jei husker ikke noe a det, jei ble full saa fort... de sat og snakket og disputerte om noenting der, og jei snakket ivri me for aa glemme, men jei tænkte bare paa Dem, kunne ikke snakke mei fra Dem — ossaa drak jei mei fra

Dem isteden, og ble baaret inn paa chaiselongen i soveværelse — der laa jei inatt...

Hun staar der og ser paa mei som venter hun at jei skal fortsætte — og igjen husker jei mei om...

— Ja, sier jei om litt — essaa saa jei ham i formidda sammen me Erik og Fredrik, men talte ikke me me ham da... det var først ieftermiddag da Erik og Fredrik fortalte mei at Waldemar ikke rejste herut idag, at *jei* fant paa aa rejse.

— Jei har nemli faat et løjerli brev fra ham, sier hun saa — kom her skal Di se! — og hun tar mei i armen og trækker mei fortroli bort til glasdøren og holler der breve op mot det svindende dagslys og læser:

«...Nu forstaar jei at det altsaa er *ham* du elsker, og at det altsaa er *mei* som bør dø. Jei er ganske roli, jei har bare ennu noen smaating aa ordne — og saa skal det ske.»

Hun stanser og løfter et par store forbausede øjne paa mei som vil hun si: «hva mener mannen?!... skjønner *Di* noe a dette?» Lissaa forbauset ser *jei* paa *henne* — og spør saa:

— Hva har Di svart?

— Jei har svart: «Værsgo» sier hun haart.

Men *vil* Di det da? spør jei sakte — *vil* Di at han skal dræpe sei?

Saa svarer hun, haart som før:

— Naar *jei* sier til *ham*, at jei vil gifte mei me

ham, og *han* saa kommer me noe saant schludder — saa har ikke jei noe andet aa svare enn værsgo !

— Tror Di han gjør det ? spør jei om litt — tror Di han dræper sei ?

— Han kan gjøre akkurat hva han vil for mei ! — hva tror Di ?

— Jei vet ikke... jei kjenner ham ikke nok til aa ha noen bestemt mening om det. — Men den dagen da han var nede hos mei i Emmestad for aa faa mei til aa afstaa fra den hjælpen Di hadde loft mei — da sa han blant andet til mei: « Det er da saa let aa dø ! » Og det er det nok kansje ossaa undertiden. Men det aa dø — for den som elsker vil jo det si aa dø *fra* henne som man elsker, og det er jo rædslen over alle rædsler. Og han elsker Dem jo — derfor tror jei at han ennu ikke har staat ansikt til ansikt me døden, siden han kan si saant. Men *det* kommer han altsaa til aa gjøre naar han naa faar Deres « værsgo ! » — og da spørs det... da faar vi altsaa se om han af inbilt generøsitet heller vælger aa dø enn aa leve sammen me Dem som han elsker.

— Han kan gjøre akkurat hva han vil for mei! sier hun igjen, haart og kolt — huf ! jei kjenner jo ikke den fyren... hva har *jei* me ham aa bestille! — og hun stirrer me mørkt ansigt gjennem glasdøren ut over fjoren.

Da hun om litt venner sei mot mei igjen, sier hun :

— Ja, dette me Dem faar vi altsaa utsætte me, saalænge til vi faar se hvordan dette gaar.

Jei svarer ikke først — jei vét ingenting mere sell. Jei bare føler at alt hva *hun* vil, det vil *jei*... aa gid, gid, gid ! hun hadde bruk for mei til noe, saa jei ialfall kunne faa tilbringe den tiden jei har igjen me aa gjøre hennes vilje... aah ! gjøre noe som gjore rikti vont, *fordi* hun ville det — gud !... Men, hun har jo ingen bruk for *mei*, hun...

— Faar jei *da* lov aa se Dem hver dag imens? spør jei sykt og sagte — for ellers er det saa vont for mei aa være til...

— Ja det ved gud at Di skal faa lov til! sier hun og klapper mei ømt paa kinne — jei *har* jo bare Dem naa ! Og jei griper haannen hun klapper mei me og stryker sykt kinne mit op mot den — og brister saa i graat me hode mot hennes skulder. Saa trækker hun mei bort til lænestolen og sætter sei i den, og jei synker ned me, og blir liggende der paa knæ foran henne me armene om hennes liv og hode tæt op til hennes bryst — og dér graater jei stilt og længe mens hun sitter og klapper mei bløtt nedover haare.

Pludseli banker det paa døren og vi springer op — det er Fredrik og Gaarder.

— Vi vil bare be gonatt ! sier Fredrik — vi er noksaa trætte, og der er ikke noe mere aa drikke.

— Men, sier jei nervøst — der var jo en hel flaske whisky til!—en ubestemt rædsel har grepet mei for aa bli alene naar jei skal gaa herfra.

— Jamen *den* er det for sent aa faa hentet op a kjælleren naa som de har lagt sei nede i kjøkkene! sier Vera — og Fredrik og Gaarder sier gonat og gaar.

— Faar jei lov aa sitte litt ve siden a Dem borti sofan? spør jei sagte og tar ømt hennes haann — jei føler hvordan hennes legemes nærhet rinner mei som lægedom ned gjennem alle aarer.

— Nej, jei vil ikke det iaften, sier hun stille, men lar mei beholle haannen, mens hun læner sei træt op mot bore, og saa sætter hun sei hallt op paa det.

— Egentli saa burtė naa *vi ossaa* gaa ut naa! sier hun saa — for at de to derinne kunne bli litt alene stakkar!

— Men de er da alene naar *vi* er hér?

— Nej, den knirker saa den sengen derinne!

— Vel, saa la os gaa ut da!

— Nej, jei er for træt! jei aarker ikke...

— Vil Di at jei skal gaa? spør jei rædd — aa jag mei endeli strax Di ikke vil ha mei her mer!

— Nej, jei vil gjerne ha Dem sittende her en liten stunn til — jei vil ikke lægge mei endda...

Saa sætter *jei* mei som hun hallt op paa bore og blir sittende der me hennes haann i min og fortæller henne hva jei har lidt siden vi saaes sist.

— Stakkars stakkars Dem, sier hun stille og blir sittende og klappe mei — og jei sitter der stille

uten aa røre mei, og bare hvisker det til henne : « hvor Di er snil imot mei ! »

Men pludseli gaar døren op og Maiken kommer alene inn.

— Er Erik gaat alt ? spør Vera.

— Ja ! skal vi ikke lægge os?

— Jo, la os det ! jei er saamen noksaa træt. — Gonatt da ! sier hun til mei — vi ses imaaren.

Jei vil gaa ut havestudøren, men hun vil ikke det, der kan noen være vaakne nedi kjøkkenbygningen — og saa faar jei følle me henne inn paa hennes værelse for aa klyve ut der — og derinne faar jei lov til aa lægge armen om hennes liv og hvile hode ve hennes skulder til gonatt, mens hun kjærli klapper mei paa kinne.

— Gonatt ! hvisker jei stille — gud hvor jei naa blir syk naar jei blir alene igjen.

Og op klyver jei i vindue og hopper ned paa marken utenfor ; der rækker hun mei ennu engang haannen til et siste gonatt — og lukker saa vindue og hænger noe for.

Angest og alene staar jei der i natten, grepet paany af den syke underlie skjælvingen : hver minste muskel-fiber hele mit legeme over dirrer hver for sei, og skriker lissom me *sin* røst efter henne — gud, saa jei er syk !...

Jei stirrer en stunn paa det lukkete vindue, — gaar saa langsomt op paa vejen og vandrer hjemover, syk og forpint — :

Hvor længe skal dette vare? spør jei skjælvende

mei sell — naa er det altsaa igjen utsat !... Kunne jei endda faa sove — men jei maa jo drikke mei dø-drukken som igaar for aa faa sove naa...og jei har jo ikke noe aa drikke...Aah ! hvor jei længter efter fre og hvile — hvile fra denne forfærdelie visshet, at hun er ikke gla i mei, og kan aldri bli det mer...

Aa, saan hvile det var aa sitte derinne hos henne og holle henne i haannen !... gud om jei kunne faat blet derinne paa værelse hennes inatt... bare ligget paa gulve borti en krok og lyttet til hennes aannedræt mens hun sov, og suget den i mei, den luften som jei visste at hun laa der og aannet inn og ut — *hvor* det ville ha lindret !...

En stunn ja — men længe hadde jei jo ikke holt ut det. ...Nej, en liten seng ve siden a hennes maatte jei hat, ossaa faat lov aa ligge der og holle henne i haannen—som lille Gog naar han vaagner efter en fæl drøm og kan ikke sove for angest ; da gir hun ham haannen, og bare han faar ligge og holle i den svinner al angest, og han søvner roli inn igjen... Aah om jei var hennes barn og fik lov til aa ligge og holle henne i haannen mens hun sov !...

Aa men jei ville jo ikke kunne sove da ! — naar jei visste at dér, like ve siden a mei, laa *hun* ! hele henne !... Nej, nej ! gla i mei maatte hun være, og tæt, tæt op til henne maatte jei hvile — da kansje kunne jei faa sove jei ossaa hvis jei var rigti forfærdeli træt. Men hun *er* jo ikke gla i mei

mer, og kan aldri bli det igjen — for mei er ingen hvile aa finne før jei sover den evie søvn!...

Trøstesløs vandrer jei afsted gjennem skoven i natten — gid jei var dø!...

... Aah, hvorlænge skal dette vare! hvor lang tid agter han aa bruke for enten aa dræpe sei eller krype tilbake til henne!... Gud, for mei maa han jo gjøre akkurat hva han vil, bare han gjør det fort! *jei* er jo like ille faren hva han saa gjør, for *mei* er hun jo ikke spor a gla i mere — ikke *saa* meget engang at hun gad være sammen me mei den siste dagen jei hadde aa leve!... Og om *han* ble borte, hun ville jo ikke bry sei mere om *mei* for det... kansje kom hun snarere til aa hade mei da — aa gud ja naturlivis: hun kom til aa *hade* mei...

— og angesten risler igjennen mei ve tanken, og jei ser den pludseli tydeli for mei igjen den rædsels-natten da jei vildret om herute i skoven, belæsset me hennes had...

Nej! nej! hvisker jei nervøst til mei sell — han *maa* ikke dræpe sei, det gaar jo ut over *mei!* — aa det fæ af en fyr! hvordan djævelen har han kunnet finne paa sligt vaas!...

Naa ja, igrunnen saa ligner det ham jo forresten. Jei er sikker paa at naa sitter han derhjemme hos sei sell paa det lille værelse sit og er dybt rørt over hva han har gjort! rørt over hvor nobel, hvor ædel han er mitt i ulykken — han som højmodi ofrer sin kjærlihet for hennes! Og

hvem vet: kansje dæmrer der innerst inni ham en dunkel tanke om, at saa fin, saa nobel, saa højhjertet en mann kan ingen kvinne ville la dø fra sei — nej, naar hun først har faat se ham staa der oprejst og roli, stor og nobel mitt i ulykken, *da* vil den vaagne paany og blusse op igjen som før hennes gamle kjærliket til ham — og pludseli vil hun være der hos ham og kaste sei i hans arme og hviske det bløtt inn ve hans bryst: — « *Dei* er det jo jei elsker ! dei og ingen anden i verden og paa joren ! »

Kansje sitter han derhjemme naa me et stille haap om at noe saant skal ske — og saa kommer hennes: « Værsgo ! » — Mon han *saa* endda vil tro at « *han* kjenner henne?» — jei ler me en koll latter som forskrækker mei sell — gud bevare mei for en idiot ! Tænke sei aa ha levet me dette dejlie menneske i fire aar, ossaa ikke ha mere idé om hvordan hun er enn at man kan finne paa noe saant som dette ! — skam dei gut ! og kryp tilbake til henne paa dine knæer og si du skjønner du har vært et fæ, saa tilgir hun dei nok; for hun har jo ingen anden enn dei. Men gjør det fort for fan ! saa *jei* kan bli færdi — jei som ikke ejer noen chance mere, *hvor* fæisk du saa bærer dei ad... ingen chance mere — herre min gud !...

Jei gaar der me hjerte saa tongt at jei syns ikke jei kan bære det, og sukker det stille hen for mei:

— Aa gi mei et lite haap imens Vera !... sell

om det er falsk... bare til aa vente disse dagene me — ellers holler jei jo ikke ut...

Pludseli farer jei sammen saa jei faar rent ont: et menneske er me ét dukket op a joren like ve siden a mei.

— Naa! saa du mei ikke? sier Erik leende — for ham er det. Han har sittet der paa en stén ve siden a vejen og ventet paa mei.

— Nei vist saa jei dei ikke! fy fan saa du skræmte mei: svarer jei nervøst — og tause gaar vi saa ve siden a hverandre hjemover gjennem skoven i den stille sommernat...

XXVI

Dagen efter. (Manda 9de Juli 88).

Det er mitt paa formiddan og dejli solskins vejr; Vera og Majken er kommet ned til Emmestad og vi sitter der allesammen ute i haven, i skyggen under moreltræerne — ikke videre muntre noen af os. Efter en længere pause sier Vera overgit:

— Nej!... ikke no aa drikke... og ikke no aa røke paa — vi maa finne paa noe! hvem har et forslag?

— Jei! sier Gaarder, me fingeren i vejre —: la os stige op i isrennen dernede og spasere op a den, til det vanne den kommer fra — det er aldeles dejli deroppe! jei var der igaar...

— Er det langt? spør Vera.

— Aa, litt langt kansje; men *saa* vakkert!

— Det gjør vi altsaa! sier Vera — og op springer hun og nedover den solbeskinnete bakken til det store graa ishuse dernede ve strannen, me Gaarder og mei i hælene paa sei. Vi klyver op i rennen, som baaret af en række høje tømmer-bukke stiger paaskraa op langs aasens side, og Gaarder begynner opstigningen, og hun og jei kommer sammen feter. Men isen har slipt bunnen af rennen saa

glatt at den næsten ikke er til aa gaa paa, og store aapninger og huller er der mellem bunn-borene. Vera glier og holler paa aa falle i ét væk, og jei ossaa.

— For guds skyll, sier jei angest og søker aa støtte henne — fall ikke ned i noen a disse hullene og bræk benene Deres!

— Aa det grejer sei nok! sier hun modi. Men tilslut, mitt oppi bakken stanser hun forpustet og sier:

— Nej, dette aarker jei ikke mer — la os venne!

— Nej! sier jei nervøst — nedover er det endda lettere aa faa brækket et bén saa glatt som her er — la os heller se aa række dit op! — og jei peker paa et sted hvor rennen bæres of en forhøjning i terrænet, en mosbegrodd bjergknaus, hvor vi kan stige ut. Dit op arbejder vi os saa og stiger ut paa bjergknausen og sætter os.

— Aarker dere ikke længer? roper Gaarder tilbake — han er helt oppi svingen — det var daarli! jei vil nok helt op jei! adjø — og derme forsvinner han.

— Gusjelov! sier jei til mei sell — saa er vi da ham kvitt.

Saa kommer Majken og Erik og Frederik — de gaar meget støere og tryggere enn vi, de maa ha nyere saaler i skoene...

— Skal vi egentli *gaa* længer? spør Fredrik, da de har naadd os.

— Vi faar da se aa række op naar vi først er begynt! sier Majken — og de stiger videre op alle tre.

Saa griper jei Veras haann og blir sittende me den i begge mine og stirre ængsteli efter dem, til *de* ossaa blir borte der oppe i svingen.

— Tak for at Di er her! hvisker jei sagte og lægger sykt hode mit inn til hennes bryst — Di vét ikke Di, hvordan jei har det naar Di ikke er der... Ikke et øje har jei lukket i hele nat, bare ligget der fortvilet og stirret op i take og tænkt paa Dem — aah for en nat! Ossaa paa begge sider a mei disse onge sorgløse fyrene som ligger og sover omkap, den ene sunnere og bedre enn den andre — gud, jei hadet dem allesammen længe før det ble dag!... Og da vi saa var staat op og hadde badet og sat ve frokosten derinne i den blaamalte stuen — aa se disse tre fyrene sitte der rolie og *lange* i sei mât af alle kræfter, mens jei sat der me den første mâtbeten i halsen! Men da fôr jei ossaa ut a stuen, og op og ned, op og ned ble jei gaaende utenfor, mellem huse og det lille graa veskure, og vri mine hænder og stirre ut over bugten mot pynten derute efter Dem — intil jei endeli fik se den hvite sjægten Deres komme stikkende om odden. Da ble jei jo gla og alt vont var som *strøket* væk mens jei me bankende hjerte sprang ned paa bryggen for aa ta imot Dem.—Men saa kom Di jo ikke alene; og *jei* var jo heller ikke alene her — og da vi saa sat der alle sammen i én klomp

uti haven, saa følte jei det igjen næsten som at Di ikke var der — aa Vera ! Vera !

og jei klynger mei sykt inntil henne.

— Ja stakkars stakkars dei ! hvisker hun stille og trykker mei kjærli inntil sei og klapper mei.

— Men naa har jei det gott, hvisker jei sagte— aa tak ! tak ! for at Di er her...

— Du ! sier hun om litt og venner ansikte mit op imot sit — jei har faat et nyt brev fra Waldemar idag !

— Jasaa ? — om at han *ikke* skyter sei da?

— Nejda ! han skyter sei fremdeles.

— Men hva er det *saa* han skriver ? — faar jei lov aa læse det ?

— Nej, jei har det ikke paa mei. Forresten staar der ikke egentli noe i det... han sier blant andet at vi to, du og jei, vi er to jerngryter ! — og han en stakkars lerpotte som er blet knust imellem os.

— Saa ?... den lignelsen syns jei ikke er videre træffende.

— Nej, ikke jei heller !... Ossaa fortæller han, at naa har han vært runt og sakt adjø til alle de stedene hvor han har bodd.

— Hvor *Di* har bodd mener Di...?

— Nejda ! *det* hadde jo ikke vært noe rart — nej de stedene hvor *han* har bodd er det han har vært runt og sakt farvel til !

— Det var mei en løjerli elsker ! — er han blet skrullete naa ?

— Jei vét ikke jei — jei skjønner ikke saanne mænner!

— Nej ikke jei heller, sier jei og ryster paa hode. — Hvordan er det muli at han efter aa ha levet sammen me Dem i fire aar, kan tro om Dem, at Di ville la mei dø og gifte Dem me ham hvis De elsket *mei*!... saant pære vaas...

— Ja noen mening er der jo ikke i'en i det hele tat, sier hun. — Den dagen han kom f. ex., saa fortalte jei ham altsaa strax dette me Dem, og sa ham at jei elsket ham ikke saan som før. — Elsker du mei ikke som før? spurte han ulykkeli. — Nej! svarte jei. — Aa si at du elsker mei som før? ba han saa. — Jei kan jo ikke si det naar jei ikke mener det! — Aajo! ba han igjen — si det! si det! bare la mei faa høre de orene sell om det ikke er sant. — Ja kan *det* nytte noe, sa jei — saa gjerne for mei! Og saa sa jei det da: « jei elsker Dei som før! » og saa blé han gla.

— Det var en billi glæde, sier jei sagte.

— Og dagen efter, sier hun saa — paa vejen til Vestby, hvor vi siden møtte dei, husker du — der begynte han me det samme igjen; vi gik just tværsover Hesthagan da han spurte mei igjen: « Elsker du mei som før? » — og da jei saa svarte nej, saa falt han paa knæ for mei deroppe i skoven og omfavnet knærne mine og ba og og besvor mei at jei maatte elske ham som før!...

Hun sitter der litt og ryster paa hode og ser hen for sei — saa sier hun igjen:

Nej, noen mening er der ikke i'en. Men *det* fik endda være... hvis saant sludder bare ble sagt og gjort i vill fortvilelse; for da var der jo ikke noe aa si til det. Men der er lissom noe anlagt i det naar han gjør det: han er rørt over sei sell mens han gjør det, og det er ment aa skulle røre mei ossaa — huf! det gjør akkurat den motsatte virkpaa mei ...I det hele tat, det *han* tror skal virke paa mei — aa saa galt!...Som naa f. ex., den dagen han kom, og jei sa til ham at jei visste ikke om jei ville gifte mei me ham — da ble han me ét ganske roli, sa bare at da var det forbi me ham, da ville han skyte sei, for uten mei kunne han jo ikke leve — og saa ga han sei til aa male ut hvordan det skulle ske —: han ville gaa alene ut i skoven en stille solskinsdag, og se paa det altsammen ennu engang, hvor vakkert det var — og saa, mitt oppi alt dette vakre ville han senne sei en « balle de plomb dans le cœur.»

— Sa han det paa fransk?! — en « balle de plomb dans le cœur » ?

— Ja-ha! sier hun og nikker alvorli. Men pludseli bryter det ut a henne :

— Aa han er *for* fæl! — hva har *jei* igrunnen me den fyren aa gjøre! — og hun blir sittende der og stirre ut over fjoren.

— Men hvorfor vil Di saa *gifte* Dem me ham? spør jei om litt.

Ajo, han er altsaa *litt* bedre aa være sammen me enn f. ex. papa og Holger — ossaa kjenner jei altsaa

ham naa. Forresten saa vét jei slet ikke mer om jei *vil* gifte mei me ham ! jei vét bare én ting naa efter alt dette sluddere — : at herefter vil jei gjøre det jei har lyst til, uten aa ta hensyn til domme mænner — syns ikke du ossaa det ? du ?— og hun griper mei i armen og sætter sit ansikt like op mot mit og ser paa mei me et smerteli-kjærli blik.

— Jo det ved gud jei syns ! Og heller ikke forstaar jei, hvis det er *dei* og ikke bare sei sell han er gla i, hva moro det kan være for *ham* at du lar være aa gjøre det du har lyst til bare for aa slippe aa se ham gaa omkring me et hvitt ansikt...

— Nej, ikke sant ? — Ossaa blir det ved gud for kjedeli paa den maaten, og jei *vil* ikke kjede mei — huf, men der kommer de andre nedover igjen — ta til Dem den armen ! — og hun skyver mei lempeli fra sei og venner sei mot dem som kommer.

Leende og snakkende, og me smaa skrik innimellem hvergang noen holler paa aa falle, kommer de skliende ned gjennem isrennen i solskinne, den ene like efter den anden, me muntre friske fornøjete ansikter.

— Nej hvor domme dere var som ikke ble me ! roper Majken idet de sklier forbi...

XXVII

Dagen efter. (Tirsda 10de Juli 88).

Klokken kan vel være som ét om natten, da vi i mørkt skyet vejr stanser paa vejen like opfor husene hvor hun bor — og hun slaar armene om halsen paa mei og kysser mei til gonatt.

— Gonatt! hvisker jei nervøst og trykker henne krampagti inntil mei — og kjenner alt hvor syk jei blir ve at hun gaar.

— Imaaren formidda kommer jei ned til dei igjen! hvisker hun muntert — og river sei saa løs og løper sei vej.

Alene staar jei igjen i natten me den underlie skjælvingen i alle muskler og stirrer efter henne til hun er forsvunnet om hjørne a havestuen dernede, og vandrer saa syk og fortvilet hjemover — aah! hvor jei ikke holler ut naar hun ikke er her!...

Aanej, det var nok fælt allikevel me denne forlængelse af dødskampen — gid! gid! det var over...

Ikke for det: naar hun *er* her har jei det jo ikke saa ont; hun er snil mot mei og jei faar lov aa kysse henne og klappe henne, og hun ser

paa mei me noen øjne som er noksaa gla i mei — men allikevel! Jei føler jo hele tiden at hun bare gaar og tænker paa det ene: om *han* naa skyter sei eller ikke — og da gir det mei ingen hvile aa være der hvor *hun* er... naar hennes tanker altsaa er andetsteds! — Og gud, naar hun saa *ikke* er her! — aah, disse rædsomme nætterne hvor jei bare ligger og stirrer op i take, angest og fortvilet, og vét vét vét dette ene, at hun *er* ikke gla i mei, og kan aldri bli det mer — aah! de nætterne...

Hadde jei endda faat lov til aa være hos henne disse par nætter som er igjen, gjerne bare ligget og holt henne i haanden — aah, men vært der!... Men hun vil jo ikke det naa som hun gaar her og venter paa aa faa vite om han skyter sei eller ikke...

Pludseli stanser jei og lytter — vist er det henne som plystrer jo! og fort venner jei om og springer tilbake. Ganske forpustet kommer hun springende imot mei:

— Jei har faat telegram fra Waldemar!

— Og hva staar der i det? spør jei spænt.

— Aa, det er et langt tosket telegram — her skal du høre —: « Sygdom, fortvilelse, galskab, jalousie; maa tale me dei ennu engang; skal forklare dei alt; kommer to-taaget imaaren. »

« Sygdom fortvilelse galskab jalousie! » gjentar hun me foragteli tonefall — jei syns nok « galskab » kunne gjort det. — Ossaa « skal forklare dei alt »!

— hø! jei skal love for det! gad vite hva han mener me det — naturlivis mener han ingen ting me det, det er bare noe sludder altsammen...

— Ja, sier jei og trækker paa skuldrene — « galskab » syns jei nok ossaa maatte kunnet gjort det.

Vi blir staande der et øjeblik og se paa hverandre, usikre i følelsen af at situationen naa er forandret, men uten at noen af os ennu vét hvordan. Saa sier hun :

— Ja, jei kan altsaa ikke komme ned til dei imaaren formidda allikevel da! jei maa jo helt bort til Vestby for aa ta imot denne mannen.

— Og naar faar jei saa se Dem igjen? spør jei angest.

— Saa strax jei bare kan, kommer jei ned til dei igjen! sier hun og griper mei kjærli i haannen.

— Saa strax Di kan! — tak!... kjære Dem, husk paa hvordan jei kommer til aa ha det imens, vil Di det? — og jei kaster mei sykt inn til hennes bryst og klynger mei angest optil henne.

— Saa! saa! sier hun i en trøstende tone og klapper mei kjærli paa kinne — gonatt! saastrax jei bare kan kommer jei...

XXVIII

Dagen efter. (Onsdag 11te Juli 88).

Klokken er fem seks om eftermiddan, vejre mørkt og trist. Jei aarker ikke vandre længer frem og tilbake derute mellem det hvite huse og det graa veskure og stirre utover bugten mot pynten derute efter henne som jei vét ikke kommer — og diller saa syk inn i den blaamalte stuen og synker tilintetgjort ned paa en stol borte ve vindue og blir sittende der, slapt sammensunken, me benene ut fra mei og hænderne i lommen og se sløvt inover i værelse:

Paa flatsengen i kroken tilvenstre, inne i bunnen a værelse ligger lille tykke Gaarder paa ryggen og ser op i tâke; ingen af os sier et mokk — gud vét hvor længe...

Saa pludseli plystrer det utenfor, det kjente signale hennes — og jei farer op fra stolen me klappende hjerte

— og op slaaes døren og inn kommer hun, frisk og gla, i lyseblaa kjole, me spillende sorte øjne unner den gule straahatten — og bak henne

Bjørck, blek og højtideli me det store lyse skjægge, fulgt af Erik og Majken og Fredrik, ikke videre glae aa se til noen a dem.

— Godag! sier Vera fornøjet og rækker mei haannen.

— Godag! — jei trykker skjælvende hennes haann og nikker til de andre : « værsgo » ! — og de sætter sei, tause, runt omkring paa de faa stolene som er der.

Bare Vera blir staaende. Mitt paa gulve staar hun der me det straalende fornøjete smile og ser paa os alle — river saa hatten a sei og slænger den paa bore, og sier henvent til mei :

— Har dere noe aa drikke her ?

— Nej desværre, svarer jei borte fra vindue hvor jei har sat mei igjen — den er ikke kommer den senningen vi ventet fra Schander.

— Og vi som trodde saa sikkert dere hadde noe! sier hun slukøret — det var derfor vi kom... nej hvor det var kjedeli...

— og hun gaar hen til flatsengen borti kroken hvor Gaarder ligger, og slænger sei ned paa den, ve siden a ham.

— Huf! sier hun matt — saa træt jei er blet a den lange vejen... har dere virkeli ingen verdens ting?

— Ingen verdens ting, svarer jei.

— Ja saa faar vi stjæle noe fra faderens kjæller da saalænge, sier hun — vi kan jo lægge det tilbake igjen siden.

— Da kan dere vel laane os ossaa noe da? sier Gaarder.

— Nej, det granne vi tør stjæle har vi bruk for sell...

Ingen af os sier noe mer. Bjørck sitter og ser mere og mere højtideli ut derborte ve det andre vindue, Erik og Fredrik og Majken begynner aa skotte forlegent paa hverandre — saa pludseli slaar den gammeldagse klokken borti hjørne ve vindue ét tongt slag, og allesammen venner øjnene mot den.

— Hall syv! sier Erik.

— Ja saa faar vi drage igjen da! siden dere ikke har noe aa drikke, sier Vera og rejser sei langsomt derborte paa flatsengen.

Det kjennes som en forløsning og alle sammen rejser sei fort og gaar ut, men lar døren bli staaende paa klem efter sei. Bare Vera staar igjen der ve bore mitt i stuen og sætter paa sei hatten, sine øjne i mine, store og triste.

Da hun har faat paa hatten, kaster hun et stjaalent blik bort paa den hall-aapne døren, og opdager Bjørck patruljerende op og ned utenfor me det store lyse skjægge. Saa ser hun igjen bort paa mei og staar et øjeblik uviss. Men pludseli river hun a sei den brune skinnkraven og lar den falle paa gulve — og gaar saa fort ut til de andre.

Jei staar i vindue og ser efter dem. Langsomt og tause gaar de nedover den grønne bakken, ned til strannen og ut paa den lange tynne træbryggen

dernede — og stiger én for én i den hvite sjægten; Majken og Erik først, saa Bjørck og Fredrik. Men da turen kommer til Vera venner hun pludseli om og styrter afsted, slank og let, i blaa kjole og gul straahat, inover bryggen igjen og op den grønne bakken, opover mot mei...

Jei føller henne me øjnene til hun forsvinner op omkring huse — saa synker jei ned paa stolen me tongt bankende hjerte og venter, hver muskel og og hver nerve spænt saa de dirrer...

Og op rives døren og inn styrter hun, bort til mei, og *kaster* sei ned paa fange mit me armene om halsen paa mei, og kysser mei et langt kyss paa munnen — og gjemmer saa sit ansikt ve min hals uten aa si et or.

Og jei bare sitter der, stum, me armene slynget om hennes elskede legeme, og trykker henne tæt op til mei, læperne presset haart inn mot hennes nakke — og hører hennes hjerte slaa, omkap me mit eget.

— intil hun pludseli river sei løs, farer op, snapper i en fart skinnkraven fra gulve — og styrter afsted igjen uten aa se sei tilbake.

Jei springer op og presser ansikte mot ruten —: ... der kommer hun, frem omkring huse, i styrtløp ned bakken, utover bryggen og ned i baaten i ét sæt.

Og saa støter de fra og ror ut bugten — og jei staar der i vindue og ser efter dem til de er forsvunnet om odden derute tilhøjre, og Gaarder

kommer langsomt gaaende opover bakken igjen, alene.

Saa farer jei ut a den blaamalte stuen, aldeles forvillet i hode — og op og ned, op og ned vandrer jei der igjen mellem det hvite huse og det graa veskure, stirrende utover bugten mot odden derute hvor hun er forsvunnet — op og ned, op og ned, skjælvende i rædsels længsel efter henne...

Paris. — Imp. A. Reiff, 3, rue du Four.

Syk Kjærlighed
faaes i alle større boglader i Evropa.
Pris : 3 francs.

Date Due

Demco 293-5			

DO NOT REMOVE.
A fee is charged for replacement.

ITEM 70082479

839.8369
J17s1

University of Kansas Libraries
3 3838 100890831